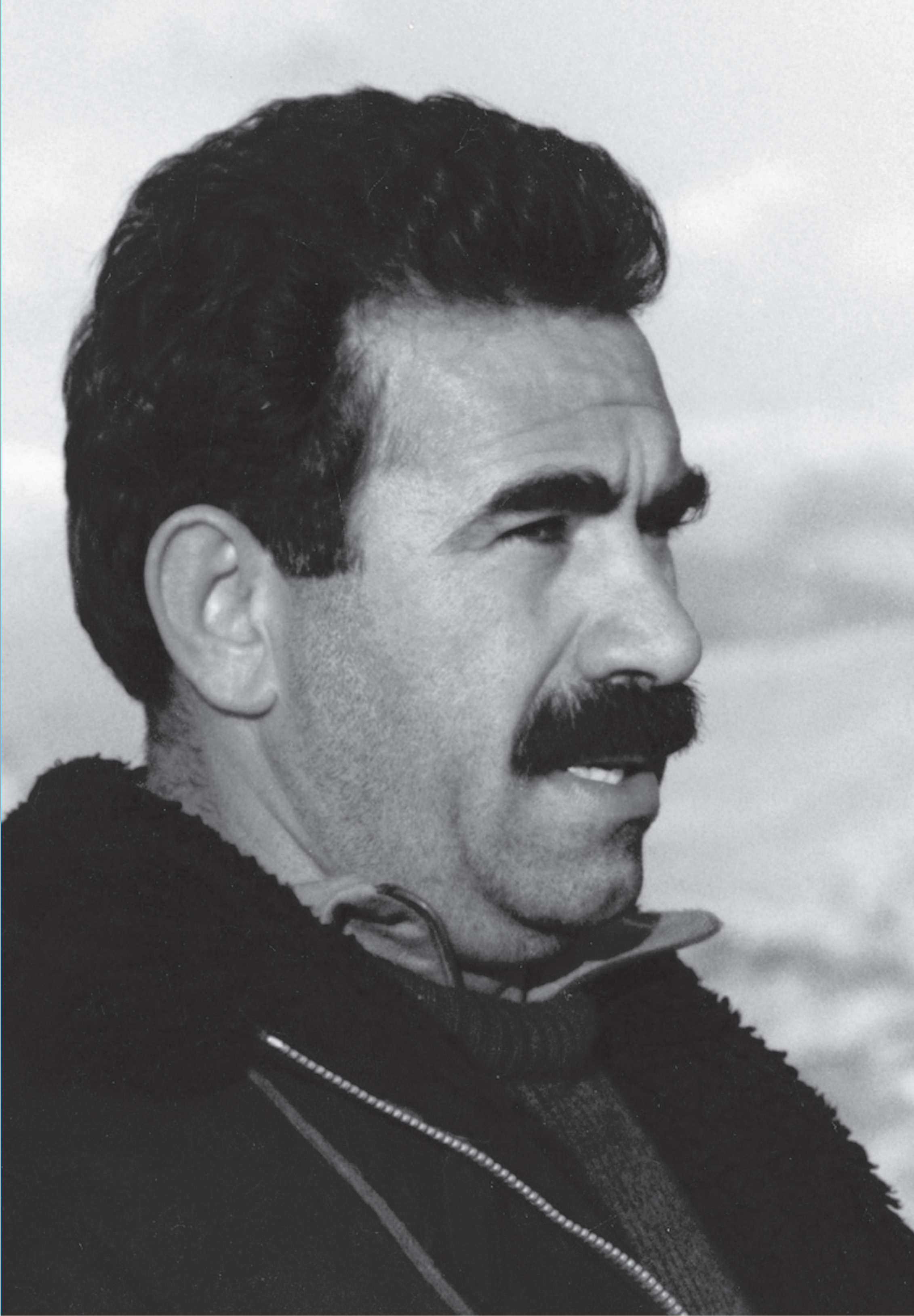

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 405 / Îlon 2015

PKK halka hizmet partisidir

I Önder Abdullah Öcalan

➔ Her zaman kendime uygun gördüğüm bir ilkem vardır: Kişi olarak ne kadar adım çıkarsa, o kadar halkın adını çıkarırım. Ne kadar kendimi güçlü gösterirsem, halkın gücünü o kadar ortaya çıkarırım. Ne kadar gururlu ve onurluysam bunu halkın gururu ve onurunda görürüm. Ben bunun dışında asla kendime bir yakıştırmada bulunamam. Halk için doğru düşünme ve bu düşünceyi halka taşırma işini iyi başardım. Halk için bazı araçları zamanında oluşturma, bazı adımları atma işini iyi başardım. Bunu yaptım ve halkın yüreğindeki varlık oldum. >14-16

Cizre direnişiyle kurtuluş devrimini başlatmıştır

Türk devleti ne 35 yıllık savaştan sonuç çıkarmaktadır, ne de diyalog ve müzakereden. Bu durum karşısında Kürt halkı demokratik özerklik ilanlarıyla sürece müdahale etmiştir. Fiili olarak demokratik özerkliği yaratarak Türkiye'yi demokratikleşmeye zorlamıştır. Artık demokrasinin, Türkiye'de demokratikleşmenin çıtası yükselmiştir. Yeni demokrasi anlayışı Cizre halkının ortaya koyduğu demokrasi anlayışıdır. Bundan geriye düşmek, buna sahiplenmemek demokrasi mücadelesinin gerisinde kalmaktır. Nasıl ki 1990'lı yıllarda Cizre serhildanlarla Diriliş Devrimini başlatmışsa, demokratik özerklik hamlesindeki bu büyük direnişiyle, ortaya koyduğu bu büyük iradeyle de Kurtuluş Devrimini başlatan bir rol oynamıştır. Bu hamle büyük bir devrimci hamledir. Bu dönemdeki esas doğrultu, Kürt halkının demokratik özerklik hamlesi yapmasıdır. Türkiye'nin siyasetini belirleyecek, demokratikleşmeyi geliştirecek ve sonuca götürecek olan bu hamledir. Halkımız 7 Haziran seçimlerinde esas olarak da demokratik özerkliğe oy vermiştir. Kürdistan'da verilen oylar esas olarak demokratik özerkliğe verilen oylardır; Türkiye'de verilen oylar demokratikleşmeye verilen oylardır. Halkımız bundan da güç alarak demokratik özerklik ilanı yapmıştır. Halkımızın demokratik özerklik ilanı da HDP'nin demokratik özerklik programını ete kemiğe büründürmüştür. Artık HDP'nin toplumsal projesi Türkiye ve Kürdistan açısından daha somut, net görünür hale gelmiştir. Bunun da HDP açısından büyük kazanım olduğu açıktır. >2-6

▮ CEMİL BAYIK YOLDAŞIN KNK GENEL KURULU'NA GÖNDERDİĞİ MESAJ

Demokratik Özerklik dışında başka bir yaşamı kabul etmeyeceğiz

Bugün halkımız birçok şehirde demokratik özerkliğini ilan etmiştir. Bu çerçevede hem demokratik özerkliğini inşa edecek, hem de Türk devletinin özyönetim alanlarına saldırması karşısında direnecektir. Cizre'de olduğu gibi en ağır baskılara rağmen halkımız direnerek kendi demokratik özerk yaşamını kurmada ısrarını ortaya koymaktadır. Artık demokratik özerkliğin fiili ve somut olarak kurulma süreci başlamıştır. Halkımızın bundan sonraki mücadelesi bu özerklikleri koruma ve bunları savunma mücadelesi biçiminde sürecektir. >18-19

Özyönetim ilanları halkın çözüm sürecidir

Murat Karayılan yoldaşın değerlendirmesi **10-13. sayfada**

Kadın köyleri ve öz savunma

Yaşanan sadece fiziki bir katliam değil, kültürel, sosyal, siyasal, ekonomik, tarihsel boyutları olan bir toplum kırımdır. Kadın katliamlarını toplum kırımı olarak adlandırırsak, çözümü de toplumsal boyutta olacaktır. Kadınlar sadece kendilerini fiziki açıdan savunma yöntemi ile değil, kendileri için oluşturacakları toplumsal yaşam alanları ile katliamlardan kurtulabilirler. Jineolojinin geliştirilmesi salt teorik bir gelişim değil kadının asıl öz savunma eylemidir. >24-25

Koçerê yoldaş bütün cephelerde bizimle

Güneşin ilk ışıklarıyla, yoldaşlarının omuzları üzerinde Metina dağ silsilesine misafir gidiyor Koçerê heval! Uğurlarken onu, buğulu gözler uzaklara takılı, düşünceler daha bir derin, sıkılan yumruklar, zılgıt gibi gelen mermi sesleri, hep bir ağızdan söylenen bir sloganı anımsatıyordu: Koçerê ölmedi ve ölmeyecek! Koçerê, artık şehitler ordusunun bir neferidir ve şimdi toprak ananın sıcacık kucağında uyuyor.

Şehit Sorxwin'in yazısı 28. sayfada

Tüm siyasi koşullar ve imkanlar Kürt halkına devrimci hamle yapma fırsatı sunmaktadır

Mustafa Karasu

> **Türk devleti ne 35 yıllık savaştan sonuç çıkarmaktadır, ne de diyalog ve müzakereden. Bu durum karşısında Kürt halkı demokratik özerklik ilanlarıyla sürece müdahale etmiştir. Fiili olarak demokratik özerkliği yaratarak Türkiye'yi demokratikleşmeye zorlamıştır.**
>
> **Nasıl ki 1990'lı yıllarda Cizre serhildanlarla Diriliş Devrimini başlatmışsa, demokratik özerklik hamlesindeki bu büyük direnişiyle, ortaya koyduğu bu büyük iradeyle de Kurtuluş Devrimini başlatan bir rol oynamıştır.**

Ortadoğu, dünya tarihi boyunca her zaman önemli olmuştur. Dünyanın merkezi olmuştur. İnsanlığın ilk toplumsallaştığı yer bu coğrafyadır. İlk büyük gelişmeler, ilk kültür burada şekillenmiştir. İlk uygarlıklar burada ortaya çıkmıştır. İlk inanç biçimleri, ilk tek tanrılı dinler, ilk sanat, ilk edebiyat; yani insana dair ne varsa ilkleri burada ortaya çıkmıştır. İnsanlığın bütün yaşam faaliyetlerinin kök hücresi, kökleri bu topraklarda bulunmaktadır. Bu da her zaman Ortadoğu'yu her bakımdan önemli hale getirmiştir. Günümüzde de Ortadoğu dünya dengelerinin kurulacağı coğrafya haline gelmiştir. Bütün dünyadaki siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik olaylar önemlidir; ancak bu olaylar Ortadoğu'da gerçekleştiğinde daha da önemli hale gelmektedir. Çünkü buradaki gelişmelerin dünyanın diğer bölgelerini etkileme gücü, dünyanın herhangi bir bölgesindeki yaşanan gelişmenin diğer bölgeleri etkileme gücünden kat kat fazladır. Bu, tarihi olarak ispatlanmış bir gerçekliktir.

Ortadoğu bütün dünyayı etkilemektedir. Bu çerçeveden bakıldığında en fazla da Ortadoğu ülkelerini etkilemektedir. Ortadoğu'da yaşanan her gelişme doğrudan Ortadoğu'daki diğer ülkeleri etkilemektedir. Bu bakımdan tek tek ülkelerin, devletlerin siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel yapısını değerlendirirken Ortadoğu'daki gelişmelerden, durumdan bağımsız ele alamayız. Ya da o ülkenin, o halkların Ortadoğu'daki gelişmelerdeki yeri ne kadar aktiftir, ne kadir pasiftir, ne kadar etkilenendir, ne kadar etkileyendir, bunların hepsi çok önemlidir. Ortadoğu'daki herhangi bir ülke ve halk kendini Ortadoğu'daki gelişmelerden azade göremez. Bu beni ilgilendirmez, ben bundan ayrı olarak da kendi yaşamımı istediğim gibi örgütlerim, kendime istediğim gibi bir gelecek çizerim diyemez. Ortadoğu'nun tarihsel-toplum yapısı, mevcut siyasal durumu buna el vermez. Kim Ortadoğu'daki gelişmelerden kendini uzak tutuyorsa o kendini kandırıyordur. Ya da kendi kaderini belirleyen durumlardan uzak duruyordur. Kendi kaderini belirleyen gelişmeler karşısında seyircidir. Bu da aslında bir ülke için, bir halk için intihar anlamına gelmektedir. Eğer Ortadoğu'da yaşananlar kendi kaderini, geleceğini etkiliyorsa, o zaman bu gelişmelerle ilgilenmemek, ona ilgisiz kalmak en büyük aptallık olur ya da tarihin en büyük hatası olur. Bu açıdan kim Ortadoğu'da yaşıyorsa, hangi halk, hangi ülke, hangi toplum, hangi kültür bu coğrafyada yaşıyorsa mutlaka Ortadoğu'da yaşanan bu gelişmelere bütünlüklü bakması gerekir. Kendisini onun bir parçası olarak görmesi gerekir. Ondan etkileneceğini görmesi gerekir. Bu artık bütün toplulukların, bütün halkların, ülkelerin, devletlerin ve insanların kaderidir. Kaderden nasıl ki kaçınılmazsa Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin halkları, ülkeleri, toplumları etkilemesinden de kaçınılamaz.

Bu etkilemenin ne düzeyde olacağı, olumlu mu olacağı, olumsuz mu olacağı, olumsuzluklardan ne kadar az etkileneceği ya da olumluluklardan ne kadar pay alınacağı o halkların bilinç düzeyine, örgütlenme düzeyine, ürettikleri politika düzeyine, mücadele düzeyine, gelişmeler karşısında yaratıcı olma karakterine bağlıdır. Ancak bu çerçevede bakılırsa olayların herhangi bir ülkeyi nasıl olumlu ya da olumsuz etkileyeceği anlaşılır. Belki de Ortadoğu'da yaşamanın ilk bilinci budur. Ortadoğu'da yaşamanın bu ilk bilincine sahip olmadan doğru yaşamak mümkün değildir. Eğer bu coğrafyada yaşanıyorsa bu coğrafyanın özellikleri, kanunları, bu coğrafyayı etkileyen olumlu ve olumsuz etkenleri bilmek gerekir. İnsanlar, topluluklar yaşama duyarsız kalamayacağına göre, ya da yaşama duyarsız kalmak demek ölüm olacağına göre, o zaman yaşamak isteyen topluluklar, bireyler, halklar kendilerini Ortadoğu gerçekliğine göre ayarlamaları, buna göre düzenlemeleri gerekiyor; kendi karakterlerini buna göre şekillendirmeleri, güçlendirmeleri gerekiyor. Böyle yapanlar Ortadoğu'da güçlü halk haline geleceklerdir. Bu gerçeklikten uzak olanlar ise kaybetmeye mahkum olacaklardır.

Ortadoğu'daki siyasal, sosyal, kültürel gelişmelere nasıl bakmak ya da nasıl etkilemek gerekir denilirse, bu gerçekliğin bilinmesi gerekiyor. Bu çok çok önemlidir. Bu gerçekliği halklar ne kadar toplumsallaştırırsa, ne kadar topluma mal ederlerse, bunu ne kadar bilince çıkarırlarsa, bu bilinci ne kadar örgütlü hale getirirlerse, bu bilinç temelinde örgütlü hareket ederek gelişmeleri kendi lehine çevirebilirlerse o halklar, o topluluklar tabii ki kendi halkları, toplulukları için, kendi gelecekleri için çok önemli değerler yaratırlar, önemli sonuçlar üretirler. Bu yönüyle Ortadoğu'nun tarihsel-toplumsal bincine varan halklar daha baştan gelecek yaşam konusunda, Ortadoğu'daki gelişmeleri kendi lehlerine değerlendirme konusunda avantajlı duruma gelirler.

Bu açıdan bakıldığında geçmişte Kürtler belki dezavantajlıydı, Kürtler kendi yaşadıkları coğrafyayı çok iyi bilmiyorlardı, kendi içine kapanıklardı, kendi yaşamları dışındaki diğer yaşamlarla ilgilenmiyorlardı. Belki birçok yönüyle temiz kalmışlardır; ama bu, onların bütün yaşamlarını olumsuz etkilemiştir. Bugün eğer Kürtler kültürel soykırımcı sömürgeci egemenlik altında yok oluşla karşı karşıya kalmışlarsa, bunun nedeni, kendi yaşadıkları coğrafyanın özelliklerini bilememeleridir, kendi yaşadıkları coğrafyanın ne biçim bir coğrafya olduğunu anlamamalarıdır. Kendi yaşadıkları coğrafyanın kanunlarını, olumlu-olumsuz özelliklerini, tarihini, bugününü, nasıl oluştuğunu bilemediklerinden, Kürtlerin kendi kaderleri konusunda kendi inisiyatifleriyle bir şey yapamaması anlamına gelmekteydi. Ya da Ortadoğu'daki gelişmelerin bilincinde olan, Ortadoğu'daki gelişmeleri anlayan, bunun farkına varan ülkeler ve toplulukların gerisinde kalmayla karşılaşıyorlardı. Nitekim bugün yok oluşla karşı karşıya gelmişlerdir. Bunun nedeni, kendi gerçeklerinin farkına varıp ona göre hareket edememeleridir. Kendi gerçekliklerine yön verememelerinin nedeni, Ortadoğu gerçeğinin, Ortadoğu tarihinin toplumlar, kültürler ve ülkeler üzerindeki yarattığı etkiyi anlamamalarıdır. Bu onlara gerçekten pahalıya mal olmuştur. Bu konuda gerçekten çok şey söylenebilir; çok değerlendirme yapılabilir. Kendi tarihinin bilincinde olamama, etrafında yaşanan gelişmelerden uzak durma, bunları anlamama, bunları anlayarak gerekli tutum gösterememenin Kürtler açısından nasıl tehlikeler ortaya çıkardığı konusunda çok şey söylenebilir. Ciltler dolusu kitap yazılabilir. Ama bu öz anlaşırsa, bu gerçeklik anlaşılırsa o zaman Kürtler açısından yeni bir dönem de başlamış olur.

Önder Apo Ortadoğu'nun bilincidir

Bu konuda Önder Apo gerçeği çok çok önemlidir. Önder Apo birçok konuda önemli düşüncelere sahiptir, önemli değerlendirmelere sahiptir. Tarihi değerlendirmektedir dünyayı değerlendirmektedir, Ortadoğu'yu değerlendirmektedir, günceli değerlendirmektedir, geleceği değerlendirmektedir. Çok iyi bir düşünce adamıdır, felsefe adamıdır, siyasetçidir, komple bir kişiliktir, devrimci önderdir, bir stratejisttir, taktiksyendir, her konuda gerçekten de çok önemli özelliklere sahiptir. Bunları insan birçok boyutuyla ortaya koyabilir; ama Kürt gerçeği söz konusu olduğunda en başta da Ortadoğu gerçeğini çok iyi çözümlemesi, Ortadoğu gerçeği içinde Kürtlerin tarihteki yerini çok iyi ortaya koyması olarak görmek gerekir. Kürtlerin neden geri kaldığını, neden sömürgecilik altında kaldığını tarihsel toplumu değerlendirerek, bütün Ortadoğu'yu değerlendirerek çok iyi ortaya koyması

gerçekten de çok çok önemlidir. Aslında bütün Ortadoğu halkları ve insanları için çok önemlidir. Gerçekten de sadece Kürtlerin değil, bütün Ortadoğu halklarının; Arapların, Farsların, Türklerin, Yahudilerin, Dürzilerin, Hıristiyanların, Asurilerin tüm farklı halkların kendisini tanıması açısından çok büyük pencere açmıştır, çok büyük bir ufuk açmıştır, çok büyük bir ışık olmuştur. Bu konuda tarihin en büyük düşünce devrimini yapmıştır. Ortadoğu halkları Önder Apo'ya gelecekte çok büyük şükran borçlu olacaklardır; minnetle anacaklardır. Çünkü Ortadoğu halklarının kendisini tanıması konusunda en iyi incelemeyi, değerlendirmeyi kesinlikle Önder Apo yapmıştır. Kuşkusuz Ortadoğu'nun başka düşünce insanları, din adamları, felsefecileri, tarihçileri, sosyologları, siyasetçileri Ortadoğu gerçekliği konusunda çok önemli değerlendirmeler yapmışlardır. Önder Apo'nun en önemli özelliği ve büyüklüğü ise bunların değerlendirmelerini bütünlüklü olarak ele alıp önemli sonuçlara varmasıdır. Bu büyük değerlendirmeleri parça parça olmaktan çıkarıp, bir bütün hale getirip düşüncede Ortadoğu gerçekliğini anlamada ve kavramada büyük bir sıçratma yaptırmasıdır. Bu açıdan Önder Apo'ya Ortadoğu'nun bilinci desek çok yerindedir.

Önder Apo, Ortadoğu'nun bilinci durumdadır; Ortadoğu'nun hafızası durumundadır. Ortadoğu tarihinin tüm olumlu özelliklerini kendinde birleştiren bir kişiliktir. Bu gerçekten tüm halklar için de çok değerlidir. Tüm dünyanın da Ortadoğu'yu tanıması açısından Önder Apo çok önemli yol gösterici olmuştur. Bunları gerçekten böyle ele almak gerekir. Önder Apo böyle ele alınmadan, Önder Apo sadece Kürt gerçeğiyle ilgili bir öndermiş gibi ortaya konulursa çok büyük haksızlık yapılmış olur. Önder Apo, bütün insanlık tarihinin bilinci olduğu gibi, Ortadoğu'nun da bilincidir. Bütün inançların da bilincidir. Ortadoğu tarihi kadar insanlık tarihini anlayan, çözen, Önder Apo kadar dinleri anlayan, değer veren, Önder Apo kadar bu toprakların yarattıklarını anlayan, değer veren başka bir kişilik ve liderlik ortaya çıkmamıştır.

Ortadoğu tabii ki büyük öncülerin coğrafyasıdır. Zaten büyük peygamberler bu coğrafyadan çıkmıştır. Bunların hepsi değerlidir, önemlidir. Bu nedenle halklar tarihteki bu büyük insanlara, özellikle de peygamberlere kutsallık bahşetmiştir; onlara çok büyük değer vermiştir. Çünkü onları insanlığın hafızası olarak, insanlığın toplumsal, kültürel değerlerinin yoğurucusu olarak, bütün değerleri somutlaştıran, sentezleyen, tanımlayan, yaşamsal hale getiren kişilikler olarak değer vermiştir. Bu yönüyle Ortadoğu halklarının bütün önderlere, bütün peygamberlere büyük değer vermesi aslında Ortadoğu halklarının, insanlığın yarattığı değerlere gerçek hakkını veren bir tarihe, bir kültüre, bir toplumsal şekillenmeye sahip olmasındandır. Bu açıdan Ortadoğu halklarını gerçekten küçümsememek gerekir. Ortadoğu dervişlerin, bilgelerin, evliyaların, erenlerin coğrafyasıdır. Böyle bir coğrafyanın insanları yüzeysel olabilir mi? Böyle bir coğrafyanın insanlarının ortak hafızasının, ortak bilincinin basit olması mümkün müdür? Zaten Önderlik de böyle bir coğrafyada doğduğu için, böyle bir toplumsallık içinde var olduğu için, böyle bir toplumsallığın ve kültürün parçası olduğu için bugün daha büyük sentezler yapabilmektedir. Ortadoğu gerçeğinin halkların kendi gerçekliğini daha iyi tanıması için çok büyük ufuklar açmaktadır. Bu açıdan Önder Apo'nun Ortadoğu halklarına verdiğini hiç kimse küçümseyemez. Önder Apo'nun değeri bugün yeterince anlaşılmamıştır; ya da anlaşılmamaktadır. Ama giderek Önder Apo'nun sadece Kürtler için değil, Ortadoğu halkları için neler kazandırdığını bütün Ortadoğu halkları anlayacak ve Önder Apo'ya büyük saygı duyacaklar, Önder Apo'nun düşüncesi, yaşamı ve öngördükleri doğrultusunda kendi yaşamlarına yön vereceklerdir. Ortadoğu halkları, insanı eninde sonunda herkese hakkını verecektir. Ortadoğu halklarının, topluluklarının vicdanı, ölçüleri vardır, adaleti vardır, ahlakı ve kültürü vardır, değerleri vardır, hak bilirliği vardır. Bunlar tabii ki Önder Apo gerçeğini çok iyi anlayacaklar, Önder Apo gerçeğinin, değerlendirmelerinin Ortadoğu'nun tarihinin, kültürünün en fazla etkileyeni, derinleştirici olanı olarak görecekler ve bunu giderek düşüncelerinde, yaşamlarında tabii ki somutlaştıracaklardır.

Kürtler Ortadoğu'nun kaderini belirleyecek güce ulaşmışlardır

Kuşkusuz Kürtler ve Kürt sorunu söz konusu olduğunda da Kürtlerin Ortadoğu tarihi içindeki yerini, Kürtlerin kendini ve Ortadoğu'yu tanımasını ve bu tarih içinde pasif olmaktan çıkıp aktif hale gelmesinde de, Kürtlerin kendine gelmesinde de, kendini yeniden var etmesinde de Önder Apo'nun değerlendirmeleri; tarih bilinci Kürt toplumuna, Kürt insanına yeni ufuklar açacaktır. Bu gerçeklik Kürtlerde her bakımdan patlama yaratacaktır. Kürt kendini tanıdıkça, Kürt çevresini tanıdıkça, Kürt kendi gücünü gördükçe, Önder Apo ile güçlendikçe, zayıflıklarını güçlü hale getirdikçe bütün halkların, toplulukların kaderini belirleyen Ortadoğu'daki gelişmelerde kesinlikle aktif rol oynayacaktır. Ortadoğu'daki gelişmelerin en etkili, önemli gücü haline geleceklerdir. İzlemeyecek, seyretmeyeceklerdir, Ortadoğu'daki gelişmelere yön vereceklerdir. Önder Apo'nun büyük tarih bilincinin yarattığı güçle, tarihsel toplumsal değerlendirmeleriyle, siyasal değerlendirmeleriyle, ufuklarıyla kendilerini güçlendirerek bütün bu gelişmelerde esas yön verici güç haline geleceklerdir. Önder Apo Kürtler için böyle bir dönem ve tarih başlatmıştır. Bu açıdan Ortadoğu gibi bir yerde yaşamanın kanunu olan çevresini tanıma, Ortadoğu tarihini tanıma, Ortadoğu'yu bütünlüklü ele alma, bu bütünlük içinde kendi yerini doğru görme konusunda hiçbir halkta olmayacak kadar Kürtlerde bir avantajlı durumu ortaya çıkarmıştır. Hem tarihsel toplumsal gerçeği, hem bugünkü gerçekliği en iyi anlamada Kürtler avantajlı duruma gelmiştir. Önder Apo bunun sadece düşüncesini değil, siyasal, sosyal, kültürel yapılanma gerçeğini de ortaya çıkarmıştır. Nasıl yaşamsallaşması gerektiğini de ortaya çıkarmıştır. Sadece düşünce alanında kalsaydı tabii ki bu da önemli bir gelişmedir. Ama bunun nasıl yaşamsallaştırılacağı, bunun nasıl bir yapılanma gerçeğine, toplumsal gerçeğe, siyasal gerçeğe dönüştürüleceği bilinmediğinde tabii ki bu düşüncelerin pratikleşmesi açısından belki de daha uzun yıllar beklenecekti. Düşüncelerin sindirilmesi, yaşamla buluşturulması gerçekten uzun zaman alacaktı. Ancak Önder Apo hem Ortadoğu gerçeğini, hem Kürt gerçeğini çözdüğü gibi, düşünce düzeyinde büyük bir kapsam, büyük bir derinlik ortaya çıkardığı gibi, bu düşünce derinliğinin ve kapsamının yarattığı enerjiyi siyasal, sosyal, ekonomik yapılandırmalara dönüştürecek perspektifi de vermiştir. Bu açıdan Kürtler şanslı durumdadır. Şu anda Kürtlerin Ortadoğu halkları içinde en şanslı halk durumunda olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yeter ki Önder Apo'nun ortaya koyduğu bu büyük hazineden yararlanması bilinsin.

Kürtler ve Ortadoğu halkları açısından büyük bir hazine ortaya koymuştur. Ancak hala bu hazineden yararlanmak çok azdır. Bu hazineyi anlayıp bunu değerlendirmek, bundan güç almak çok azdır. Zaten birazcık anlaşılıp güç haline getirildiğinde ne kadar değerli olduğunu, ne kadar büyük sonuçlar ortaya çıkardığını da Kürt halkının onlarca yıldır yürüttüğü özgürlük mücadelesinde görmekteyiz. Bugün Kürtlerin Ortadoğu'da kendisini güçlendirmesi, Ortadoğu'daki dengelerde yer almasından görmekteyiz. Ama bunlar hala sınırlı kavrayış ve anlamaların sonucudur. Eğer gerçekten Kürt halkı, Kürt Özgürlük Hareketi, Kürt insanı Önder Apo gerçeğini iyi anlarsa, Ortadoğu gerçeğini iyi anlarsa ve şu ana kadar ortaya çıkardığı büyük bilinci, büyük gücü içine kapanık olarak tüketmez, kendi dışına yansıtabilirse aktif ve inisiyatifli olabilirse gerçekten de Ortadoğu tarihinde büyük rol oynayacaktır. Hem kendini özgürleştirecektir, hem de Ortadoğu'nun özgürleştirilmesinde büyük rol oynayacaktır. Kaldı ki Ortadoğu gerçeğinde dar milliyetçilikle, sadece kendi toplumunu düşünmekle hiç kimse bir yere varamaz. Böyle yapanlar kaybetmeye mahkumdur. Ortadoğu'ya bütünlüklü bakmayan, kendi yerini Ortadoğu'daki bütünlük içinde ele almayan, kendi konumunu bu Ortadoğu bütünlüğü içine yerleştirip bu bütünlüğün geleceğine yön verilmesinde aktif olamayan, pasif olanlar gerçekten de kaybetmeye mahkumdurlar. Bu açıdan dar yaklaşımlar, milliyetçilikler, bazı sınırlı şeylerle bu coğrafyada kendini yaşatacağını görenler, yani kendi yaşamını, geleceğini Ortadoğu'daki bütün gelişmeler içinde göremeyenler, bu gelişmeler içinde kendini etkili kılamayanlar kaybedecektir. Ama bütünlüklü yaklaşanlar bu gelişmeler içinde etkili olanlar ise büyük kazanacaklardır.

Artık Suriye rejimi de bu savaşı kazanamayacağını görmüştür. Eski Suriye'yi sürdürmesinin mümkün olmadığını görmüştür. Bu açıdan ilk başta uzlaşmayan bir durum gösterirken, şimdi kendisi dışında, ama kendisinin de içinde olabileceği yeni bir Suriye'nin yaratılmasına yanaşmış bulunmaktadır.

Yeni kurulacak Suriye'de Rojava Devrimi güçlü bir biçimde yerini alacaktır. Bu durum netleşmiştir. Gelinen aşamada Rojava Devrimi'ni dikkate almadan, Rojava Devrimi'ni Suriye içinde özerk biçimde konumlandırmadan yeni bir Suriye'yi kimse yaratamaz.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; her ülkenin, her halkın geleceğinin ne olacağı bu dönemdeki Ortadoğu bütünlüğündeki siyasal ve sosyal mücadeleler içindeki etkileriyle, yer alışlarıyla belirlenecektir. Bu dönemde halkların, ülkelerin performansı nasıl olursa gelecekleri de öyle şekillenecektir. Çünkü Ortadoğu yeniden şekillenmektedir, yeni dengelerini ve yeni sistemini aramaktadır. Bu sistem de tek tek ülkelerin kendine göre sistem kurma çabalarıyla şekillenmeyecektir. Tabii ki bazı ülkelerin bütün Ortadoğu sistemini belirlemedeki yeri çok etkilidir. Bazılarınınki zayıftır, bazılarınınki azdır. Ama en küçük olanlar bile bu bütünlüklü gelişme içinde kendilerine yer bulamazlarsa, ya da burada gelişmeleri etkileyen coğrafyalar konusunda etkileri olmazsa, Ortadoğu'yu etkileyen coğrafyaların, toplulukların olumlu ya da olumsuz yaratacağı etkileri iyi ele alamazlarsa, buna göre bir tutum içinde olamazlarsa gerçekten de kendilerini kandırmış olurlar. Kaybederler, ama nasıl kaybettiklerinin farkında olmazlar. Önder Apo sık sık Kürtlerin nasıl kaybettiklerinin farkında olmadığı biçiminde değerlendirme yapmaktadır. Bunun nedeni de çok dar yaklaşmalarıdır, etrafındaki gelişmelerden habersiz olmalarıdır. Bütün Ortadoğu'daki gelişmeleri bilmemeleridir. Ortadoğu'nun dünya içindeki yerini bilmediklerinden hangi olumsuzluklar yaşamışlar, niye yaşamışlar farkında olmamışlardır. Tabii ki yaşadıkları olumsuzlukların farkında olmayanlar sonunda tümden kaybetmeyle, yok olmayla karşı karşıya gelirler. Nitekim Kürtlerin yaşadığı gerçek budur.

Bu açıdan Ortadoğu'daki gelişmelere bütünlüklü bakmak gerekiyor. Kürtlerin özellikle Ortadoğu'da yaşanan bu büyük gelişmeler karşısında kendilerini daraltmadan, çevresindeki gelişmelerden uzak durmadan tüm siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik yaşamın içinde olmaları gerekiyor. Ortadoğu'daki bütün gelişmelerin kendisini nasıl etkileyeceğini, ya da kendisindeki gelişmelerin, kendi örgütlü ve mücadele gücünün, düşünce gücünün Ortadoğu'yu nasıl etkileyeceğini bilmesi gerekiyor. Eğer bu konuda doğru bir yaklaşım gösterilirse Kürtler geleceğini kendi ellerine alacaklardır. Ya da gelecekleri bu dönemdeki performanslarına bağlı olacaktır. Bu aslında sadece Kürtler için söz konusu değildir, bütün halklar için söz konusudur. Bütün halkların geleceğinin ne olacağı bu dönemdeki performansa bağlıdır. Ama bu dönemdeki performansı ortaya çıkarın ise tarih bilincidir; Ortadoğu'yu bütünlüklü ele almaktır, Ortadoğu'nun bütün insanlık tarihindeki yerinin farkına varmaktır. Böyle bir tarihsel-toplumsal bilince varılırsa, dar değil, bütünlüklü düşünülürse, buna göre bir yaşam, buna göre bir politika, buna göre bir strateji, buna göre bir taktik, buna göre eylem yapılırsa o zaman gelişmelere yön verilir ya da halklar ve topluluklar kendi geleceklerini kendileri belirlemiş hale gelirler.

Ortadoğu'daki gelişmeler Kürtlerin kaderini belirleyecektir. Ancak gelinen aşamada Kürtler de Ortadoğu'nun kaderini belirleyecek bir güce ulaşmışlardır. İşte Önder Apo'nun tarihsel toplumu çözümlemesi, Ortadoğu gerçeğinin derin bilincini ortaya çıkarması, bu Ortadoğu gerçeğinin derin bilincini Kürtlere vermesi, Kürtlerin bu bilince kavuşması sonuçta Kürtleri 21. yüzyılda Ortadoğu gelişmelerini etkileyen öncü halkı haline getirmiştir. Şu gerçeği bir daha vurgulamak gerekmektedir: Tarihte kim ideolojik gücü elinde tutmuşsa, kim düşünce gücünü elinde tutmuşsa onlar tarihe yön vermişlerdir; bulundukları bölgeye ve çevreye yön vermişlerdir. Bu açıdan düşüncelerin, güçlü düşüncelerin, güçlü inançların insanlığa ve tarihe yön verme gerçeği vardır.

Bugün de Önder Apo insanlık açısından en ileri düşünceyi ortaya çıkarmıştır. Tarihte ileri düşünceler, dinler nasıl ki toplumlara, tarihe yön vermişlerse, 21. yüzyıla da Önder Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik paradigması tarihe yön verecektir. Önder Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik paradigmasına dayalı demokratik sosyalizm insanlığa yön verecektir. Önder Apo Kürt halkının ve Ortadoğu halklarının eline böyle bir düşünce gücü vermiştir; böyle bir ideoloji ve inanç vermiştir. Eğer araştırılırsa tarihteki çok büyük hamleler böyle toplumcu ve topluma seslenen düşüncelerden çıkmıştır. Bu bakımdan Önder Apo'nun demokratik sosyalist çizgisinin insanlığa yön vereceğini söylemek kadar doğru ve gerçekçi bir değerlendirme olamaz. Neo-liberalizmin, bireyciliğin insanların geleceğine yön vereceğini kim söyleyebilir? Bireycilik, neo-liberalizm toplumu dağıtıyor. Toplumu dağıtanların, insanlığı her türlü değerden boşaltanların insanların geleceğine yön vermesi mümkün müdür? O bakımdan bütün bunları değerlendiren, eleştiren Önder Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik paradigması, yani demokratik sosyalist çizgisi, komünal demokratik çizgisi geleceğe yön verecektir. Bugün Ortadoğu'da halklar birbirine düşmüş, inançlar birbirine düşmüş, bir çürüme söz konusudur; büyük bir kaos söz konusudur. İşte buradan tek çıkış, Önder Apo'nun demokratik ulus çizgisi dediği, demokratik özerklik dediği demokratik konfederalizm dediği, demokratik sosyalizm dediği değerler, boyutlardır. Özcesi kadın özgürlükçü ekolojik demokratik paradigması bütün sorunlara çözüm bulacaktır. Bu çizgi, Kürtleri 21. yüzyılın öncü halkı haline getirecektir. Uygarlık çağı da, uygarlık da yeniden Ortadoğu'ya kayacaktır. 21. yüzyılda uygarlığın merkezi Ortadoğu olacaktır. Şu andaki kaostan çıkışın yaratımı Ortadoğu uygarlığının dünyanın merkezi haline gelmesi yönünde gelişecektir. Bunu rahatlıkla söylemek mümkündür.

Rojava Devrimi sürece güçlü girmiştir

Şu anda Ortadoğu'daki siyasal gelişmeler Suriye'ye odaklanmış bulunmaktadır. Bunun tabii ki güncel nedenleri vardır, ama tarihsel nedenleri de vardır. Tarihi çok önemsemek gerekiyor. Tarih, tesadüflerin yarattığı durumlarla ifade edilemez. Coğrafyanın dili vardır, coğrafyanın siyaseti vardır, halkların tarihsel özellikleri ve rolleri vardır. Bunlar çok önemlidir. Bunlar, farklı zamanlarda, farklı biçimlerde yine kendilerini ortaya çıkarırlar. Örneğin Suriye'nin tarihteki yeri ile Çat'ın tarihteki yeri aynı olamaz. Suriye tarihte çok önemli siyasal gelişmelere yol açmıştır. Bu sadece o günkü güncel durumlarla izah edilemez. Onun tarihi toplumsal gerçekliği, onun etrafıyla diyalektik ilişkileri bu durumu ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan bugün Ortadoğu'da birçok siyasal gelişmenin gelip Suriye'de kilitlenmesi de tarihin tekerrürü değildir, ama tarihsel gerçekliğin farklı zamanda, farklı biçimde ortaya çıkmasıdır. Bunu böyle değerlendirmek gerekiyor. Bu açıdan Suriye'deki gelişmeler önemlidir. Suriye gerçekten tarihte de Ortadoğu'daki gelişmeleri belirleyen sistem kurucu bir ülke konumundadır. Coğrafya ona böyle bir kader yüklemiştir. Yine Osmanlı İmparatorluğu ancak Suriye'yi ele geçirdikten sonra Ortadoğu'ya yayılmıştır. Suriye bir nevi Türkiye açısından Ortadoğu kapısıdır. Bunu böyle görmek gerekiyor. O kapıdan girdikten sonra artık diğer alanların önü açılmaktadır.

Yine Suriye'deki siyasal durum bölgeyi çok derinden etkilemektedir. Emevilerin kurulduğu ve bütün Ortadoğu'ya yer Suriye'dir. Bu anlamda Suriye'deki siyasal durum Ortadoğu'yu yakından ilgilendirmektedir. Yine yakın tarihte Suriye'nin konumu hep bölge politikalarını şu veya bu düzeyde önemli oranda etkilemiştir. Suriye bir yönüyle Ortadoğu denkleminin en önemli ayaklarından biridir. İşte şimdi bu gerçeklik Suriye'de ortaya çıkmıştır. Suriye'de artık yeni dengeler ve ittifaklar dönemine girilmiştir. Bu açıdan şu anda Suriye üzerindeki mücadelede kimin durumu neyse, bu tabii ki büyük bir avantajı ifade etmektedir. Bu açıdan Kürtler Suriye'de gerçekten çok önemli bir konum kazanmışlardır. Türkiye ise Kürt düşmanlığı nedeniyle Suriye'de büyük bir kayba uğramıştır. Suriye'de kazanan Kürtler, kaybeden Türkiye olmuştur. Bu çok çok önemlidir. Şu anda Suriye yeni dengelerini ararken, Kürtlerin Suriye'de güçlü olması aynı zamanda Suriye'nin geleceğinde önemli rol oynayacakları anlamına gelmektedir.

Mevcut durumda Ortadoğu'da etkili olmak isteyen uluslararası güçler, ABD, Avrupa, Rusya Suriye'de yaşanan iç savaşın daha fazla uzamasını istemiyorlar. Suriye'de iç savaş uzadığı takdirde bunun olumsuz etkilerinin kendilerine daha fazla yansıyacağını düşünüyorlar. Bu açıdan Suriye'de belli konularda farklılıklar olsa da, yine yeni oluşacak Suriye'nin nasıl olması gerektiği konusunda belli görüş farklılıkları olsa da, bu çerçevede bir mücadele bundan sonra da sürse de artık bundan sonra esas olarak mücadele yanı değil de, yeni Suriye'yi bir uzlaşma temelinde yaratma pozisyonları öne çıkmış bulunmaktadır. Suriye böyle bir döneme girmiş bulunuyor. Özellikle de ABD, Rusya, Avrupa ve onlarla

ilişkide olan ülkeler El Kaide, El Nusra, IŞİD gibi Suriye'de hakim olmak isteyen ve hemen hemen bütün güçlerle sorunu olan rijit, sapık, sapkın karakteri herkes tarafından kabul edilen bu güçleri etkisizleştirerek diğer güçleri uzlaştırıp yeni bir Suriye yaratmak istemektedirler. Şimdi böyle bir durum ortaya çıkmıştır. Artık Suriye rejimi de bu savaşı kazanamayacağını görmüştür. Eski Suriye'yi sürdürmesinin mümkün olmadığını görmüştür. Bu noktaya gelinmiştir. Bu açıdan ilk başta uzlaşmayan bir durum gösterirken, şimdi kendisi dışında, ama kendisinin de içinde olabileceği yeni bir Suriye'nin yaratılmasına yanaşmış bulunmaktadır. Son zamanlarda ABD'nin, Rusya'nın, Esad'lı bir geçiş sürecini kabul etmeleri, aslında Esad'ın da bir geçiş süreciyle kendi dışında bir Suriye oluşmasına razı olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Şu andaki görüşmeler, tartışmalar, dışa yansıyanlar bu çerçevededir.

Bu durum tabii ki yeni ilişkileri, yeni ittifakları getirmektedir. İşte bu durum karşısında Suriye'de en güçlü pozisyonda olan Rojava Devrimi'dir. Ya da şu anda hala yeni Suriye'nin kurulmasında gerekli olan önemli başlık IŞİD'in ve El Nusra'nın saf dışı edilmesidir. Bunda da yine en güçlü konumda olan PYD'dir, Rojava'dır, YPG'dir. Bu açıdan yeni kurulacak Suriye'de Rojava Devrimi güçlü bir biçimde yerini alacaktır. Bu durum netleşmiştir. Gelinen aşamada Rojava Devrimi'ni dikkate almadan, Rojava Devrimi'ni Suriye içinde özerk biçimde konumlandırmadan yeni bir Suriye'yi kimse yaratamaz. Rojava Devrimini dıştalamak çok uzun süre daha savaşı sürdürmek anlamına gelmektedir. Uzun süre savaşı da ne ABD istiyor, ne Avrupa istiyor, ne Rusya istiyor, ne de bunların ilişkide bulunduğu ülkeler istiyor. Ne de mevcut rejim artık bu savaşı uzun süre sürdürecek durumdadır. Bu durumda yeni Suriye'yi kurmak isteyenler tabii ki pozisyonu en güçlü konumda olan Rojava Devrimini de kuracakları sistemin parçası haline getirmek durumunda kalacaklardır. Buna mecburdurlar, bunun dışında başka bir şey düşündükleri takdirde şu anda öngördükleri yeni Suriye'yi kısa sürede kurmaları mümkün değildir.

Rojava Devrimi bu sürece güçlü girerken, en zayıf giren de Türk devletidir. Türk devleti şimdiye kadar El Nusra ve IŞİD'le ilişkili olduğu için hala da ABD'nin, Rusya'nın, Avrupa'nın daha da güçsüzleştirmek istediği bu güçlerle ilişkisini tümden kesmediği için ve hala da bu güçlerin var olmasında Türkiye'nin siyasal durumunun etkisi bulunduğundan yeni kurulacak Suriye'de Türkiye'nin yeri fazla olmayacaktır. Belki tümden dışlamayacaklar, ama Türkiye'nin yeri çok zayıf olacaktır. Belirli ekonomik imkanlar sunma dahilinde Türkiye'yi engel olmaktan çıkaracaklardır. Şu anda Türkiye'den bekledikleri engel olmaktan çıkmasıdır. Engel olmaktan çıkmadığı takdirde Türkiye'ye daha büyük fatura yükleyeceklerdir. Aslında Türkiye kendisine daha büyük fatura yükleneceğini gördüğünden şimdiye kadarki engel olma durumundan adım adım çıkacaktır. Çünkü Türkiye böyle bir yaklaşım göstermediği takdirde Türkiye'nin bu yaptıkları kendisine pahalıya ödetilecektir.

Suriye'deki gelişmeleri ya da yeni bir Suriye'nin oluşturulması önümüzdeki dönemde Ortadoğu'nun şekillenmesinde çok önemli bir parametre olacaktır. Ortadoğu'nun geleceğini şekillendirmesinde önemli bir dayanak olacaktır. Kuşkusuz Mısır da Ortadoğu açısından önemlidir; hatta Arap dünyası söz konusu olduğunda Mısır'ın tutumu belirleyicidir. Mısır bugün de önemlidir. Mısır'ın durumu bütün Arap dünyasını etkiler, Arap dünyası da Ortadoğu'nun şekillenmesinde çok önemli rol oynar. Bu doğrudur, ama Mısır tam Arap dünyasının içinde bir ülkedir. Suriye ise biraz daha farklıdır. Suriye Türkiye ile komşudur, Kürtler vardır, yanı başında İsrail vardır, Lübnan vardır. Bu yönüyle İran'la biraz daha yakındır; petrol bölgelerine yakındır. Birçok yönüyle Suriye'nin dengeleri etkileme özelliği Mısır'dan farklıdır. Mısır mevcut durumda Arap dünyası açısından Suriye'den daha önemlidir, ama Ortadoğu'da dengelerin nasıl olacağı söz konusu olduğunda Suriye daha önemlidir. Çünkü Ortadoğu dengelerinde her zaman Türklerin de belli bir yeri vardır. Kürtler de giderek yükselen bir değer haline gelmiştir. Ortadoğu'nun temel halklarından olmuştur. Kürtler de Suriye'ye yakın olmaktan öte, Suriye'nin bir parçası haline gelmişlerdir. Bütün bunlar dikkate alındığında Suriye'deki durum birçok gelişmeyi yakından etkilemektedir.

Bu yönüyle Suriye'nin jeopolitik konumunu, jeostratejik konumunu Ortadoğu siyasetini etkileme düzeyini Mısır'dan daha önemli görmek lazım. Ama Mısır'ın tutumu da Arap dünyasını etkilemektedir. Arap dünyası derken bunun içinde Suriye de söz konusudur. Eğer Mısır'da şu anda Murssi etkili olsaydı, Murssi iktidardan düşmemiş olsaydı Suriye'deki rejim belki yıkılmış bile olabilirdi. Mısır'daki Müslüman Kardeşler örgütünün etkili varlığı Suriye'yi yakından etkilemiştir. Hatta Suriye'de IŞİD'in, El Nusra'nın, diğer örgütlerin gerilemesi, Türkiye'nin politikalarının çökmesinin başlangıcının en önemli dönüm noktası Mısır'da Muhammed Murssi iktidarının, yani Müslüman Kardeşler iktidarının devrilmesidir. Bunu gerçekten böyle tespit etmek yanlış olmayacaktır.

Yeni kurulacak Ortadoğu'da Türkiye'nin etkisi zayıf olacaktır

İşte böyle bir Suriye gerçeğinde Türkiye'nin kaybetmesi, yeni kurulacak Ortadoğu'da etkisinin zayıflaması anlamına gelmektedir. Türkiye'nin Ortadoğu'da hiçbir dostu kalmamıştır. Sadece Katar kalmıştır. Katar'ın da siyasette ciddi bir etkisi yoktur. Katar'ın sadece parası vardır. Ama çok önemli siyasal mücadele dönemlerinde, yani dengelerin belirlendiği, sistemin belirlendiği bir dönemlerde para çok önemli değildir. Bu tür dönemlerde jeopolitik konumlar, jeostratejik konumlar, buna dayanan mücadele güçleri kesinlikle her türlü paranın önüne geçer. Bu açıdan Türkiye'nin Katar'la ilişkisi, Katar'ın Türkiye'den yana olması Suriye'deki gelişmeleri ciddi düzeyde etkilemeyecektir. Zaten Katar da Suriye'de yenilmiş bir güçtür. Kazanan bir güç değildir. Bu bakımdan Suriye'de yenilen güçlerin oluşacak yeni Suriye'de etkili olmasını hiç kimse beklememelidir.

Mevcut Ortadoğu gerçeğinde en trajik olanı AKP'nin durumudur. AKP'nin kaybetmesidir. Türkiye'yi böyle bir duruma getiren bir gücün iktidarda kalmaması gerekir. Eğer AKP'nin geleceği Türkiye'de nedir denilirse aslında bu Ortadoğu politikasındaki etkisizliğe, hatta Ortadoğu'da Türkiye'ye büyük kaybettirmesine bakarak AKP'nin geleceği yoktur demek doğrudur. Çünkü Ortadoğu'da sadece iç politika önemli değildir, Ortadoğu dengeleri Ortadoğu'daki politik durum doğrudan iç dengeleri, iç politikayı etkiler. Ortadoğu'daki dış politik gelişmelerden en fazla etkilenen ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Kaldı ki AKP'nin iç politikadaki durumu da dış politikadaki gibi kaybetmiştir. Dış politikadaki durum Türkiye'yi çok yakından etkiler. Hatta diyebilirim ki Ortadoğu'da dış politikadan en fazla etkilenen ülke Türkiye'dir. Türkiye mevcut jeopolitik konumuyla hem çok avantajlı durumdadır hem de çok dezavantajlı durumdadır. Bu kadar herkesi karşısına aldığı bir durumda, tüm ilişkilerini kaybettiği durumda gerçekten de çok dezavantajlı konumdadır. Türkiye kendi geleceğini bile bu yönüyle tehlikeye sokmaktadır.

Öte yandan Türkiye tarihinin en önemli siyasal diyalektiği olan Kürtlerle bir olduğunda kazandığı, Kürtlerle sorunlar yaşadığında kaybettiği düşünülürse Türkiye'nin durumu daha da kritik hale gelmektedir. Hem Ortadoğu'daki bütün ilişkilerini kaybetmiştir hem de Türkiye içinde ancak birlik olduğunda kendini güçlendirecek Kürtlerle karşı karşıya gelmiştir. Bu, aslında Türkiye'yi bir bütün olarak dağıtma, Türkiye'yi sadece Ortadoğu'da değil de, içeride de, yani mevcut Türkiye sınırları içinde de büyük kaybetmeyle karşı karşıya getirebilir. Bu durumu da yaratan esas olarak Kürt karşıtlığıdır. Suriye'de bile kaybetmesinin sebebi Kürt karşıtlığıdır. Demek ki Türk devleti Kürt karşıtlığı yaptığı zaman her yerde kaybediyor. Kürtlerle işbirliği yapıp ittifak içinde olduğu zaman sadece Türkiye içinde değil, Türkiye dışında da kazanacak bir pozisyona kavuşmaktadır. Türkiye siyasetinin, Türkiye stratejisinin, Türkiye diplomasisinin dili Kürtlerle iyi ilişkiler içinde olması gerekirken, AKP hükümetinin politikaları sonucu Türkiye tam bunun tersinden bir durumu yaşamaktadır. Kürt karşıtlığıyla kendini içeride de, dışarıda da bitirmiş durumdadır. Suriye'de Rojava Devrimi'ne düşmanlığı nedeniyle kaybetti. Eğer Rojava Devrimi düşmanlığı yapmasaydı, Rojava Devrimi'ni tasfiye etmek için IŞİD ve El Nusra gibi güçlere dayanmasaydı bugün Türkiye'nin Suriye'deki konumu farklı olurdu. Hele hele Rojava Devrimi'yle ilişkilenseydi bugün yeni Suriye'nin yaratılmasında Türkiye belki de belirleyici role sahip olacaktı. Ama Türkiye en olmazı yapmış, şu anda en büyük kaybeden güçlere oynayarak kaybetmiştir. Kazanan güçlere karşı da savaşarak Suriye politikasından tümden dışlanmıştır.

Suriye'de yeni bir sistem kurulacak bir geçiş sürecinden söz ediliyor. Geçiş sürecinde Esad'ın da olabileceği belirtiliyor. Bunu Türkiye de kabul etmiş durumda. Bu aslında Türkiye'nin yenilgisi anlamına geliyor. Türkiye geçiş sürecinde kabul ettim diyor, belki daha başka şeyler de kabul etmiştir. Yani eski politikasından çark etmiş durumda. Kendisinin zaten siyasal olarak dışlanacağını gördüğü için hemen Rusya'ya gitti. Davutoğlu ABD'ye gitti. Bütün bunlar kendisini Suriye politikasında bir yere koymak içindir. Özellikle de Türk devleti Suriye politikasında dışlandığı için gerçekten de bütün Ortadoğu'da kaybetmiş durumdadır. Bunu böyle görmek gerekiyor. Yeni Suriye'de mevcut durumda en güçlü olan Rojava Devrimi olduğu için Suriye'nin durumunu da Rojava Devrimi'nin karakteri belirleyecektir. Bu bakımdan yeni oluşan Suriye'nin demokratik karakterde olmasını da sağlayacaktır.

Rojava Devrimi'nin Suriye'nin demokratik karakterini belirlemesi sadece Suriye'yi demokratik hale getirmeyecek, bütün bölge ülkelerinde de demokratikleşme eğilimlerini güçlendirecek, otoriter rejimlerin zeminini ise zayıflatacaktır. Bu açıdan en fazla da Türkiye etkilenecektir. Türkiye'deki kültürel soykırımcı otoriter hegemonik sömürgeci rejim daha da zorlanacaktır. Nasıl ki Kuzey Kürdistan'daki Devrim Rojava Devrimi'ni, Suriye'yi etkilediyse, Suriye'deki gelişmeler de Türkiye'yi ve Kuzey Kürdistan'daki devrimci mücadeleyi olumlu etkileyecektir.

AKP'nin seçimi kaybetmesinden sonra IŞİD gerileme sürecine girdi

AKP hükümeti şu anda tarihinin en zor dönemindedir. Dışarıda kaybetmesi aslında Türkiye'deki mevcut iktidarı giderek anlamsız hale getirecektir. Çünkü Türkiye'de dış politikada başarılı olmayanların uzun süre iktidarda kalması mümkün değildir. Türkiye gerçeği buna kesinlikle imkan tanımaz. Ancak AKP hükümeti çırpınmaktadır. Bu açıdan da her yol ve yöntemi denemektedir. Aslında 7 Haziran seçimlerinde kaybetmişti. Bu kaybetmesi önemli sonuçlar doğurdu. Bugün Suriye'de IŞİD'in gerilemesinin en önemli etkenlerinden biri AKP'nin seçimi kaybetmesinden sonra IŞİD'in de gerileme sürecine girmesi gerçeğiyle ilgilidir. IŞİD en büyük güç kaynağını kaybetmiştir. Kuşkusuz IŞİD'in gerilemesinde esas olarak Rojava Devrimci güçlerinin IŞİD'e büyük bir darbe vurması vardır. IŞİD Rojava devriminden çok büyük darbeler yemiştir. En önemli güçlerini Rojava Devrimci Güçleri karşısında kaybetmiştir. Rojava Devrimci Güçlerine her saldırdığında büyük darbeler yemiştir. Türkiye aslında IŞİD'i, El Nusra'yı Rojava Devrimci Güçlerine saldırarak hem bu güçleri bitirmiş, hem de kendisi kaybetmiştir. Belki Rojava Devrimi zorlanmıştır, ama bu saldırılar karşısında büyük direnerek kendisini güçlendirerek çıkmasını bilmiştir.

AKP'nin seçimi kaybetmesinden sonra iktidardan da düşmesi kaçınılmazdı. Ancak Türkiye demokratik bir ülke değildir. Türkiye'de seçim vardır, ama gerçek bir demokrasi yoktur. Seçimler çoğu zaman formalite hale gelmektedir. Seçimleri devlet yönlendirmektedir. 7 Haziran seçimlerinde AKP iktidarı seçimleri yönlendirme imkanı bulmadı. Özellikle de CHP'nin de, MHP'nin de AKP hükümetine karşı duyarlı olması, devlet içinde de AKP'nin gitmesini isteyen bazı çevrelerin bulunması, AKP'nin seçimde hile yaparak kazanmasının önüne geçmiştir. Ancak Erdoğan 7 Haziran seçimlerinden sonra devlet içinde bazı güçlerle yaptığı işbirliği nedeniyle iktidardan düşmemek için direnmeye başlamıştır. 7 Haziran seçimlerini yok saymıştır, hemen tekrar seçim demiştir. Buna MHP de destek vermiştir. Aslında AKP kaybetmişti, bitmişti; ama seçim sonrası MHP destek verince AKP bundan güç aldı ve kendini toparladı. AKP'yi ayakta tutan, devlet içindeki Kürt düşmanı güçlerle yine MHP gibi Kürt düşmanı faşist bir güçtür. Bu güçler Kürt düşmanlıkları nedeniyle AKP'ye güç vermişlerdir; AKP de bu fırsatı değerlendirmiştir, bir sivil darbe yapmıştır. Sivil darbe yapıp 7 Haziran seçimlerini yok sayarak aslında Türkiye'de meşruiyeti olmayan, ama fiili bir iktidar dönemi başlatmıştır.

Bu dönemdeki esas doğrultu, Kürt halkının demokratik özerklik hamlesi yapmasıdır. Türkiye'nin siyasetini belirleyecek, demokratikleşmeyi geliştirecek ve sonuca götürecek olan bu hamledir. Seçim çabası, hamlesi bununla bütünleştiği zaman başarılı olur. Yoksa tek başına bir seçim çalışması Türkiye'de herhangi bir sonuç vermez, ya da seçim adına demokratik özerklik hamlesini zayıflatan, boşa çıkaran, gündemden düşüren yaklaşımlar da Türkiye'deki ve Kürdistan'daki demokrasi mücadelesini geriletir.

Tabii bunda sadece MHP'nin AKP'ye destek vermesi etkili olmamıştır; HDP de yetersiz kalmıştır, demokrasi güçlerini harekete geçirememiştir. Yine CHP içindeki demokratik eğilimli güçlerle ilişki kurarak onlarla birlikte AKP'yi durduracak hamleler yapamamıştır. Sadece Meclisle sınırlı bir parti haline gelmiş, Meclis de açılmayınca gerçekten de çok etkisiz, tamamen AKP'nin politikalarını seyreden duruma düşmüşlerdir. Aslında Türkiye'nin en temel demokratikleşme gücü HDP'ydi. HDP, AKP'nin bu sivil darbesine karşı, bu seçimi yok saymasına karşı demokrasi güçleriyle birlikte AKP'ye karşı mücadele edebilirdi. 7 Haziran seçimlerini yok sayan AKP'ye karşı, 7 Haziran seçiminde aldıkları güçle AKP'ye karşı güçlü bir mücadele yürütülebilirdi. İktidarını kaybetmiş, yüzde 40 oranında oy almış bir AKP hükümetine bir siyasi darbe yapma fırsatı vermeyebilirdi. Hatta yeni seçim fırsatı da verilmeden HDP ile CHP'nin ortak tutum takınmasıyla AKP'yi siyasi darbeden vazgeçirip daha demokratik bir program etrafında bir demokratikleşme programına, bir demokratikleşme hükümetine mecbur kılabilirlerdi. Ancak bu yapılamayınca Erdoğan'ın yaklaşımı, zihniyeti hem MHP'den aldığı destek güçle, hem de ittifak yaptığı güçlerle yeniden kendisini etkin kılmasını beraberinde getirmiştir.

Türk devleti savaş kararını 30 Ekim 2014'te almıştı. Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme ve tasfiye etme kararı 30 Ekim 2014 Milli Güvenlik Kurulu'nda verilmişti. Ama seçim öncesi kontrollü bir savaş yürüttüler, çok şiddetli bir savaş yürütecek durumları yoktu. Ama Dolmabahçe Mutabakatını reddederek, Önder Apo üzerinde ağır bir tecrit uygulayarak savaşı başlatmışlardı. Bu savaşı seçimden sonra daha da şiddetli hale getireceklerdi. Fakat AKP seçimde kaybedince bir şok yaşadılar. Hemen savaşı başlatacak bir meşruiyet ve siyasi ortam bulamadılar. Ancak demokrasi güçleri etkili olamayınca Erdoğan ve AKP fırsattan ve boşluktan faydalanarak hemen Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik şiddetli bir tasfiye saldırısı başlattı. AKP bu saldırıyla Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştirip tasfiye edeceğini düşünüyordu. Ancak beklemedikleri düzeyde bir direniş gördü. Gerilla önemli bir performans gösterdi. Özellikle şehirlerde polislerin vurulması, gerillanın sadece dağda değil de şehirde de etkili hale gelmesi AKP hükümetini gerçekten zor durumda bıraktı. 7 Haziran seçimlerinin yok sayılmasına ve halkın iradesini dikkate almayan darbeye ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik savaş başlatılmasına karşı halk da kendi özgür ve demokratik sistemini kurmak için hamle yaptı. Tüm bunlar birleşince AKP hükümeti gerçekten büyük bir şok yaşadı, sarsıntı geçirdi. Hükümetini kaybetme korkusunu çok derinden yaşadı. Buna karşı Erdoğan-AKP hükümeti tek yol olarak savaşı sonuna kadar sürdüreceğim diyerek Kürt Özgürlük Hareketi'ni şiddetle tasfiye temelinde ayakta kalma politikasına yöneldi.

Hiçbir iktidar başaramadı AKP de başaramayacaktır

Ancak 30 yıldır kimsenin yapamadığı Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye ederek kendi iktidarını ayakta tutma politikasına yönelerek savaşı şiddetlendirmesiyle daha baştan kaybetmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye ederek, ortadan kaldırarak iktidarda kalması mümkün değildir. Hiçbir iktidarın başaramadığını AKP de başaramayacaktır. Çünkü Kürt Özgürlük Hareketi daha önceki dönemlerden daha da güçlüdür. Ortadoğu'daki siyasal durum, dünyadaki siyasal durum, Kürt Özgürlük Hareketi'nin ilişkileri, AKP'nin içeride ve dışarıda başarısızlıkları dikkate alındığında Kürt Özgürlük Hareketi'nin pozisyonu ne kadar güçlenmişse, AKP'nin, Türk devletinin pozisyonu da o kadar zayıflamıştır. Bu bakımdan bu zayıf pozisyonla Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı saldırıp başaracağını sanmak, amiyane deyimle kafayı kuma gömmektir. Bu açıdan AKP ne yaparsa yapsın, ne kadar saldırırsa saldırsın sonuçta kesinlikle kaybedecektir.

Ancak mevcut durumda AKP'nin başka bir politika izlemesi de mümkün değildir. Kürt sorununda çözüm politikası olmayanlar sonunda özgürlük ve demokraside ısrar eden, özgürlük ve demokraside kararlı olan Kürt halkına ve demokrasi güçlerine yönelik savaş açmak zorunda kalacaklardır. Nitekim şu anda yaptıkları budur. Bu aslında Türk devletinin bir çözüm politikası olmamasının sonucudur. Kuşkusuz Kürt halkının on yıllardır yürüttüğü mücadele

Türkiye'de durumu belli oranda değiştirmiştir. Türkiye toplumu Kürt sorununun çözümüne yatkın hale gelmiştir. Türkiye'deki eski gerici zihniyet, Kürt'ü reddeden zihniyet önemli oranda aşındırılmıştır. Devlet içinde bile bu sorunun çözülmesi gerektiğine dair eğilimler ortaya çıkmıştır. Türk devletinin hala bir çözüm politikası yoktur, Türk devletinin politikası Kürtleri soykırıma uğratıp Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı halin getirmektir. Bu politika sürdürülmektedir. Ancak bu politika eskisi gibi güçlü toplumsal temele, siyasal temele, uluslararası temele sahip değildir. Bölgesel olarak da uluslararası alan olarak da Kürt sorununda kültürel soykırımcı sömürgecilik sistemini sürdürmek giderek zorlaşmaktadır. Türkiye içinde de hem Kürt halkının örgütlü güç haline gelmesi, özgürlük mücadelesinin kırk yıldır kesintisiz sürmesinin topluda yarattığı etkiler, hem de bu mücadelenin Türkiye'deki demokrasi mücadelesini, bilincini geliştirmesi düşünüldüğünde kültürel soykırımcı sömürgecilik sisteminin zeminini zayıflatan, çatlaklar yaratan önemli gelişmelerin ortaya çıktığını söylemek gerekmektedir. Bu gerçeklik eğer iyi bir mücadele edilirse, imkanlar ve fırsatlar iyi değerlendirilirse Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının yakın olduğunu da ortaya koymaktadır. Ancak bu durumun kendiliğinden gerçekleşmesi mümkün değildir. Özellikle de Türk devletindeki inkarcı karakter düşünüldüğünde mücadele edilmediği takdirde yeniden kültürel soykırımcı sistemi restore edip Kürtleri zamana yayılmış kültürel soykırımcı sömürgecilikle yok etme politikasını sürdürecekleri açıktır.

HDP'nin programı esas olarak demokratik özerkliğe dayanmaktadır. Halkımız 7 Haziran seçimlerinde esas olarak da demokratik özerkliğe oy vermiştir. Kürdistan'da verilen oylar esas olarak demokratik özerkliğe verilen oylardır; Türkiye'de verilen oylar demokratikleşmeye verilen oylardır. Halkımız bundan da güç alarak demokratik özerklik ilanı yapmıştır. Halkımızın demokratik özerklik ilanı da HDP'nin demokratik özerklik programını ete kemiğe büründürmüştür.

Kürt halkı demokratik özerklik ilanlarıyla sürece müdahale etmiştir

Kürt halkının kasabalarda, şehirlerde demokratik özerklik ilanı AKP hükümetinin seçim sonuçlarını yok sayması ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne savaş açarak Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye etmek istemesi karşısında kendi özgür ve demokratik yaşamını kendisi kurma kararıdır. Eğer müzakerelerle çözülmüyorsa, Kürt halkının siyasi iradesi kabul edilmiyorsa, Kürt halkına kendi özgür ve demokratik yaşamını kurma dışında başka yol kalmamış demektir. Kürt halkı zaten on yıllardır savaşmıştır. Kürt gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Kürt sorununun şiddetle, savaşla çözülemeyeceğini, Kürt halkının özgürlük iradesinin savaşla ezilemeyeceğini gözler önüne sermiştir. Türk devleti ne 35 yıllık savaştan sonuç çıkarmaktadır, ne de diyalog ve müzakereden. Bu durum karşısında Kürt halkı demokratik özerklik ilanlarıyla sürece müdahale etmiştir. Fiili olarak demokratik özerkliği yaratarak Türkiye'yi demokratikleşmeye zorlamıştır. Aslında sadece Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam hamlesi yapılmamış, aynı zamanda Türkiye için çok büyük demokratikleşme hamlesi yapılmıştır. Çünkü Türkiye seçimi de, müzakereyi de dikkate almayan; tamamen zorla, şiddetle, Kürt halkının iradesini kırarak demokratik olmayan rejimini sürdürmek istemektedir. İşte Kürt halkının bu politikaya karşı demokratik özerklik ilanı sürece müdahaledir. Türk devletinin yarattığı çıkmazı, tıkanıklığı Kürt halkı kasabalara ve şehirlerde demokratik özerkliği ilan ederek aşmaya çalışmaktadır. Bunu Türk devletinin kültürel soykırımcı sömürgeci politikasını ve bunda ısrar etmesini aşmayı hedefleyen bir hamle olarak değerlendirmek gerekiyor. Bu açıdan bu demokratik özerklik hamlesinin çok iyi anlaşılması gerekir. Onlarca yıllık yürütülen mücadelenin sonucudur. Böyle bir günlük karar alınmış, ortaya çıkarılmış bir durum değildir. Belki yirmi yıl önce, on yıl önce, beş yıl önce böyle bir hamle yapılamazdı, ama artık Kürt halkının böyle bir hamle yapması açısından her bakımdan zeminler olgunlaşmıştır. Hem zemin olgunlaşmıştır, hem de Kürt halkı açısından artık başka yol ve çare kalmamıştır. Savaş da verilmiştir, demokratik siyasal mücadele de yapılmıştır. Ancak bunlar Türk devletine adım attırmaya, Kürt sorununu çözmeye yetmemiştir.

İşte gerillanın direniş mücadelesi, Önder Apo'nun ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin demokratik siyasal mücadele çabaları ve hamleleri böyle bir hamleyle desteklenmektedir. Kürt halkının geldiği örgütlülük ve bilincine dayanan böyle bir hamleyle özgür ve demokratik yaşamı Türk devletine kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Tıkanmaya, çıkmaza, çözümsüzlüğe karşı bir çözüm hamlesi olarak görmek gerekmektedir. Bunu böyle görmemek yanlıştır. Bu hamlenin belki başlangıçta belirli eksiklikleri ve hataları olabilir, ama hamle çok doğru, gerekli, yerinde ve zamanında bir hamledir. Bu hamle neden yapıldı, niye yapıldı demek, çözümsüzlük ve çıkmaz politikasını kabul etmektir. Türk devletinin yarattığı tıkanıklığı kabul etmektir. Türk devletinin Kürt sorununda ve Türkiye'nin demokratikleşmesi konusunda topluma dayattığı çaresizliği ve çıkmazı, çözümsüzlüğü kabul etmek anlamına gelmektedir. Bu açıdan Kürt halkının yaptığı bu hamleyi çok anlamlı ve değerli görerek desteklemelidir. Eğer gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesi isteniyorsa bu hamleyi desteklemekten başka bir yol yoktur. Bu hamleyi desteklememek, aslında Türkiye'nin dayattığı politikalara kendini mahkum etmektir. Bu hamle büyük bir devrimci hamledir. Çok önemli etkili sonuçları da olmuştur. Belki etkileri ve sonuçları daha iyi olabilirdi, bu hamle daha iyi bir sonuç alabilirdi. Ama şu anda ortaya çıkardığı siyasi durum, yarattığı sonuçlar da hiç kimse tarafından küçümsenmemelidir. Türk devletinin çıkmazına, çözümsüzlük ve tıkamacı yaklaşımına karşı gerçekten İskender'in kılıcı gibi çözücü bir hamle etkisi olmuştur. Gelinen siyasal aşamada, Ortadoğu ve Türkiye koşullarında bu hamlenin başka alternatifi yoktur. Ya da başka alternatifleri sonuç vermeyecek düzeyde zayıftır.

HDP bir Önderlik projesidir

Seçim var, seçim ortamı var demek; buna dayanarak bu niye yapıldı, niye böyle mücadele ediyorsunuz demek kendini kandırmaktır. Türkiye'nin 7 Haziran seçimlerini reddettiği, Kürt halkını ve demokrasi güçlerinin siyasi iradesini kabul etmediği bir ortamda Kürt halkının bu hamlesiyle 1 Kasım seçimlerini karşı karşıya getirmek, hatta böyle bir hamleyi 1 Kasım seçimlerine kurban etmek gerçekten de Türkiye'deki siyasi durumu, Ortadoğu'daki siyasi durumu anlamamaktır. Ya da Türkiye'deki gerici güce karşı demokrasi ve özgürlük mücadelesinin nasıl verileceğini görmemektir; kendini kandırmaktır.

Kuşkusuz demokratik siyasal mücadele çok önemlidir. HDP projesi çok değerlidir. Kürt Halk Önderi ve Kürt Özgürlük Hareketi HDP projesinin gerçekleşmesi, oluşması, başarması için çok büyük çaba sarf etmiştir. Bunu hiç kimse inkar edemez. Önder Apo'nun projesinin başarılı olması için Kürdistan'da ve Türkiye'de kabul edilmesini sağlayan Kürt Özgürlük Hareketi olmuştur. Kürt Özgürlük Hareketi'nin ısrarı, çabası ve kararlılığı olmuştur. Eğer Kürt Özgürlük Hareketi HDP projesine karşı gösterilen dirence karşı kararlı bir tutum koymasaydı kesinlikle HDP projesi daha baştan boşa çıkacaktı. Çünkü HDP projesi gereksiz görülüyordu, anlamsız görülüyordu. HDP projesine ne gerek var deniliyordu. HDP projesini ortaya koymanın, bunu geliştirmenin sanki Kürtler açısından bir kazanımdan vazgeçmek olduğu gibi basit, yüzeysel ve çarpıtıcı değerlendirmeler yapılıyordu. Bir türlü BDP bırakılmak istenmiyordu. BDP'deki milletvekilleri HDP'ye bile geçmek istemiyorlardı. Ama Kürt Özgürlük Hareketi zorlayarak o milletvekillerinin HDP'ye geçmesini sağladı. Gerçek budur. Gönüllü gitmediler. HDP'yi birçoğu doğru bulmadı. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz, bazı istisnalar dışında HDP projesi ilk önce kabul edilmedi. Kürt Özgürlük Hareketi'nin dayatması, zorlaması karşısında çaresiz kalındı. Böylelikle milletvekilleri HDP'ye geçti ve bütün siyasetçiler HDP'ye yöneldi, HDP böylelikle ete kemiğe büründü. Bunun herkes tarafından görülmesi gerekir. Bu açıdan sanki HDP'nin önemi görülmüyormuş, sanki Kürt halkı demokratik özerklik hamlesiyle HDP'yi boşa çıkarıyormuş, HDP projesi eğer destekleniyorsa, ciddi ve önemli görünüyorsa bu demokratik özerklik ilanları önemli değilmiş gibi yaklaşımlar kesinlikle çok yanlış, yüzeysel, siyasi değeri olmayan, Türk devletinin politikaları karşısında çok sıradan yaklaşımlar olmaktadır.

Türkiye devletinin kültürel soykırımcı sömürgeciliğe karşı mücadelede araçlarını, yöntemlerini karşı karşıya koymak kesinlikle doğru politika değildir. Gerillanın yeri ayrıdır, HDP'nin yeri ayrıdır, serhildanların yeri ayrıdır. Hepsi mücadelenin farklı boyutlarıdır. Türk devletine karşı sadece tek bir boyutta mücadele verip başarı kazanmak mümkün değildir. Bu dogmatizmdir. Sadece serhıldanla sonuç alacağım demek, ya da sadece gerillayla sonuç alacağım demek ya da sadece demokratik siyasetle sonuç alacağım demek, Türkiye siyasi gerçeğini bilmemektir. Türkiye'deki kültürel soykırımcı sömürgeciliği ve bunun özel savaş politikalarını anlamamaktır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi ancak çok boyutlu yürürse kazanılacak bir karaktere sahiptir. Sadece HDP ile sınırlamak, Kürt halkının özgürlük mücadelesini de, Türk devletini de anlamamaktır. HDP Önder Apo'nun projesidir, ama bu proje Kürt halkının özgürlük mücadelesini sadece seçimle sınırlayan, sadece meclisle sınırlayan bir proje değildir; mücadelenin bütünlüğü içinde anlamı olan, değeri olan bir projedir. Herkesin böyle anlaması gerekmektedir. Böyle anlamamak bu projeyi saptırmaktır, bu projeye verilmiş tarihsel rolü ve anlamı kendine göre yorumlamaktır, değerlendirmektir. Bu projenin büyüklüğünü anlamamaktır, önemini anlamamaktır.

Bu proje, Kürt halkının yürüttüğü büyük mücadelenin sonucu ortaya çıkan, Önder Apo'nun Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü konusunda ortaya koyduğu paradigmanın, stratejinin, politika ve taktiğin önemli bir parçasıdır. Sadece kendisine ait, kendinden menkul bir mücadele yolu, yöntemi değildir. Bütünün içinde anlamı olan, değeri olan bir projedir. Bundan koparıldığı an kesinlikle HDP saptırılmış olur, HDP bir sapmaya uğratılmış olur. Kürt Özgürlük Hareketi bir bütün olarak sapmaya uğratılmış olur. Bu da bir dogmatizm olur. Hatta bir yönüyle de Türk devletinin, özgürlük hareketinin bütün parçalarını birbirinden koparma politikasının tuzağına düşmek olur. Ya da sadece HDP ile sanki özgürlük ve demokrasi mücadelesi kazanılacakmış gibi bir yaklaşım ortaya koymak, Türk devletinin tasfiye politikasına zemin olmak, meşrulaştırmak anlamına gelir. Böyle bir yaklaşım açıktan açığa Türkiye'deki bazı kesimlerin Türkiye demokratikleşmiştir, her sorun Türkiye'deki demokrasi içinde çözülür demagojisinin doğrulanması anlamına gelir. Böyle bir gerçek yoktur; ne Türkiye demokratikleşmiştir, ne de Türkiye'de hala sorunlar meclis içinde ya da böyle siyasal partilerin yoluyla çözülecek bir durumdadır. Ne Türkiye gerçeği böyledir, ne de HDP'nin Kürt sorununu bu çerçevede çözme gücü vardır. Bu açıdan bazı çevrelerin halkın tarihindeki en büyük demokratik eylemini HDP'nin rolüyle karşı karşıya koyması, karşı karşıya getirmesi gerçekten de yanlış yaklaşımlardır. Bunlar kesinlikle doğru şeyler değildir. HDP, kırk yıllık mücadelenin ve bugün sürdürülen mücadelenin çok önemli ve değerli stratejik bir parçasıdır. Ancak bu stratejik değer bütünlük içinde kazanmaktadır.

HDP'nin programı demokratik özerkliğe dayanmaktadır

Kürt halkının özgürlük mücadelesi, halkımızın demokratik özerklik hamlesi aynı zamanda Türkiye'yi demokratikleştirme mücadelesidir. Türkiye'de demokratikleşme mücadelesinde tabii ki bu mücadelenin kazanımları vardır. HDP de bu kazanımlardan biridir. Hem Türkiye'deki demokratikleşme mücadelesinin hem de Kürt özgürlük mücadelesinin birleşik olarak ortaya çıkardığı kazanım olarak görmek gerekmektedir. Ama bunu bir kazanım olarak ele almak ve tarihsel rolünü oynatmak bu bütünlük içinde ele alındığında mümkündür. Bu bütünlük içinde doğru ele alınmadığında Önder Apo'nun bu büyük projesini boşa çıkarmak, bu büyük projeyi anlamsızlaştırmak, bu projenin içini boşaltmak anlamına gelir. Bu projeye verilmiş büyük rolü etkisizleştirmek, bu rolden soyundurmak, HDP'yi ortaya çıkartan tarihsel koşullardan, HDP'yi bu noktaya getiren düşünceden, yaklaşımdan ve çabadan ayrı bir HDP gerçeği ortaya koymak olur ki, bu kabul edilemez. Bu, HDP'ye sahiplenmek değildir, HDP'yi boşa çıkarmaktır. HDP'nin rolünde saptırmaya yol açmaktır. Bunu da ne halkımız kabul eder, ne Önder Apo kabul eder, ne Kürt Özgürlük Hareketi kabul eder, ne de büyük emekler verilerek HDP'yi bu noktaya getirenler kabul eder.

HDP'nin bu noktaya getirilmesindeki büyük çabaları herkesin görmesi gerekiyor. HDP ideolojik ve politik olarak, zihniyet olarak bu noktaya getirilmiştir. Büyük engeller aşılarak, büyük dirençler kırılarak HDP HDP haline getirilmiştir. HDP'nin mücadele verilmeden, büyük mücadele yürütülmeden kurulduğunu, çok büyük mücadele verilmeden Türkiye'de 7 Haziran seçimlerine girecek hale getirildiği düşünülmemelidir. 7 Haziran seçimlerine giren HDP çok büyük emekle, çok büyük çabayla yaratılmıştır. Öyle kendiliğinden 7 Haziran seçimlerine girilen bir HDP ortaya çıkmamıştır. Zihniyetiyle, ilişkileriyle, ittifaklarıyla, yapılanmasıyla HDP büyük mücadelelerle, emeklerle, çabalarla ortaya çıkarılmıştır. Bu gerçeğin herkes tarafından görülmesi gerekiyor. HDP tarihini anlamadan, HDP'yi ortaya çıkaran büyük mücadeleyi anlamadan HDP değerlendirmesi yapmak, HDP'ye kendine göre roller vermek, HDP'ye kendine göre roller biçmek kesinlikle doğru yaklaşım değildir. Bunlar yüzeysel yaklaşımlardır. Bu açıdan halkımızın demokratik özerklik ilanıyla HDP birbirini tamamlayan, birbirinin karşısında değil, birbirini güçlendiren pozisyondadırlar. Halkın demokratik özerklik ilanı HDP'yi güçlendirmiş, HDP'nin varlığı da halkımızın demokratik özerklik ilan etmesinde en büyük moral değerlerinden olmuştur.

HDP'nin programında demokratik özerklik vardır. Demokratik özerklik yıllardır Türkiye'de tartışılmaktadır. Halkımız 7 Haziran seçimlerinde esas olarak da demokratik özerkliğe oy vermiştir. Kürdistan'da verilen oylar esas olarak demokratik özerkliğe verilen oylardır; Türkiye'de verilen oylar demokratikleşmeye verilen oylardır. Bu demokratikleşme içinde demokratik özerklik çok önemli bir boyuttur. Bu açıdan tabii ki HDP'nin seçim kazanması, halkın HDP'ye oy vermesi, demokratik özerklik fikrini, düşüncesini güçlendirmiştir. Halkımız bundan da güç alarak demokratik özerklik ilanı yapmıştır. Öte yandan halkımızın demokratik özerklik ilanı da HDP'nin demokratik özerklik programını ete kemiğe büründürmüştür. HDP'nin programı esas olarak demokratik özerkliğe dayanmaktadır. Kuşkusuz HDP'nin programında başka boyutlar da vardır, ancak bunlar ancak demokratik özerklikle anlam bulacak boyutlardır; demokratik özerklikle pratikleşecek, değer bulacak program maddeleridir. Bu açıdan halkımız HDP'nin programında olan demokratik özerkliği somut hale getirerek, bunun inşasına başlayarak, bununla direnişe geçerek aslında HDP'nin programını somut, elle tutulur hale getirmiştir. Artık HDP'nin toplumsal projesi Türkiye ve Kürdistan açısından daha somut, net görünür hale gelmiştir. Bunun da HDP açısından büyük kazanım olduğu açıktır.

Cizre direnişiyle kurtuluş devrimi başlamıştır

Kürt halkının ilan ettiği ve inşasına başladığı demokratik özerklik ve buna karşı gelişen saldırılara bir aydır gösterilen direniş çok büyük derslerle doludur. Devrimler aslında bir yönüyle de yapılan hamlelerden dersler çıkararak geliştirilir. Bütün devrimlerin karakterinde bu vardır. Bu açıdan bu bir aylık süreç demokratik özerklik devrimi açısından çok büyük bir zemin olmuştur. Demokratik özerklik devriminin nasıl başarıya götürüleceğinin temel noktalarını ortaya çıkarmıştır. Özellikle Cizre'deki Demokratik Özerklik Devrimi ve bu demokratik özerklik devrimine Türk devletinin saldırması karşısında ortaya konulan tarihsel direniş, demokratik özerklik hamlesini hem güçlendirmiş hem de daha anlamlı hale getirmiştir. Nasıl ki 1990'lı yıllarda Cizre serhildanlarla Diriliş Devrimini başlatmışsa, demokratik özerklik hamlesindeki bu büyük direnişiyle, ortaya koyduğu bu büyük iradeyle de Kurtuluş Devrimini başlatan bir rol oynamıştır. Cizre direnişiyle demokratik özerklik devrimini güçlendiren ve başarısına temel olan çok tarihi bir adım atılmıştır.

Tabii ki Türk devleti demokratik özerklik devrimini kriminalize etmeye çalışmıştır. Sadece direniş boyutunu ortaya çıkararak demokratikleşme boyutunu, inşa boyutunu, halkın orada yarattığı yeni yaşamı geri planda tutmaya çalışmıştır. Yine demokratik özerklik hamlesinin Türkiye'yi de demokratikleştiren, Türkiye'yi bölen değil, Türkiye'nin birliğini güçlendiren hamle olma gerçeğini gözden uzak tutarak sanki Türkiye bölünüyormuş gibi bir hava yaratıp şovenizmi şahlandırmak amaçlanmıştır. Ancak Türk devleti ne kadar kara propaganda yaparsa yapsın demokratik özerkliğin kesinlikle Türkiye'yi demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü hamlesi olduğu gerçeği gün yüzüne çıkmıştır. Çünkü Türkiye'nin temel sorunu Kürt sorunudur. Türkiye'nin temel sorunu olan Kürt sorununun nasıl çözüleceğini somut olarak Türkiye toplumunun önüne, Türkiye siyasetinin önüne koymuştur. Yani öyle Türkiye'nin bölünmek istenmediği, öyle ayrılma ve devlet kurma gibi bir proje olmadığı, tamamen Türkiye sınırları içinde Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürtlerin kendi bulundukları yerde kendi kendini yönetme projesi olduğu açıkça ortaya konulmuştur. Böyle bir tartışmanın yapılması, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünde çok önemli olmuştur. Giderek bunun önemi ve anlamı daha da iyi anlaşılacaktır.

Kuşkusuz demokratik özerklik ilanında esas olarak inşa öne çıkmalıdır. Nasıl bir sosyal yaşam öngörülüyor, nasıl bir eko-

nomik yaşam öngörülüyor, nasıl bir kültürel yaşam öngörülüyor, nasıl bir eğitim öngörülüyor, nasıl bir sağlık öngörülüyor, bunların hepsinin daha fazla öne çıkması lazım. Bunların daha fazla tartışılması lazım. En az öz savunma kadar demokratik özerklik ilan edilen yerlerde bunlara ağırlık verilmesi lazım. Tabii ki bu demokratik özerklik de halkın yoğun katılımıyla gerçekleşecektir. Sadece ilan etmek yetmez, halk bizzat örgütlenecek ve Önder Apo'nun 9-10 boyutta dediği alanları inşa edecek, kendi yaşamını kendi örgütleyecek; kendisi hakkında kararları kendisi verecek. Bir nevi yaşamından devleti çıkaracak. Devlet sadece belli düzeyde bazı konularda var olacak, ama temel yaşam faaliyetleri konusunda Kürt halkı kendi kendini örgütleyecek, kendi kendini yönetecek, kendi sorunlarını kendi çözecek. Demokratik özerklik esas olarak budur. Toplumun kendi sorunlarını kendisi çözmesidir. Daha doğrusu toplumun demokratikleşmesidir.

Demokrasi demek, halkın kendi kendini yönetmesi demektir. Halkın kendi kendini yönetmesi sadece meclise milletvekili gönderilmesi değildir. Halkın kendi işleri hakkında kendisinin karar vermesidir; kendi işlerini kendisi yapmasıdır. Demokrasi esas olarak budur. Şimdi demokrasi saptırılmış. Özellikle egemenler tarafından sadece Meclise gidilen, karar alınan bir sistem olarak görülmüş. Siyasal ve toplumsal yaşam halka göre değil, egemenlere göre kurulmuş, devlet kurumları tarafından yönetilmeye mecbur kılınmıştır. Bu, demokrasi değildir. Meclislerin varlığı ya da milletvekillerini halkın seçmesi o rejimi mevcut haliyle demokratik hale getirmemektedir. Zaten II. Dünya Savaşında bu demokrasi anlayışı çökmüştür. Bugün yerellerin özerkliğini tanımayan sistemlere Avrupa standartlarında bile demokrasi demiyorlar. Egemen güçlerin demokrasi anlayışında bile yerellerin kendi kendini yönetme hakkı tanınmaktadır.

Bu açıdan Kürt halkının demokratik özyönetim ilanı ve özerkliği inşası aslında Türkiye'deki sahte demokrasiyi düzeltme hamlesidir. Gerçek demokrasinin ne olduğunu ortaya koyma hamlesidir. Türkiye'nin en temel sorunlarından biri de Türkiye'de demokrasinin yanlış anlaşılmasıdır; halkın bu konuda aldatılmasıdır. Dört yılda bir git sandığa oy ver, işte buna demokrasi deniyor! Bu artık miadını tamamlamıştır, dünyada artık kimse buna demokrasi demiyor. Ama hala Türkiye böyle bir rejimi demokrasi olarak yutturmaya çalışıyor. Farklı kimliklerin, farklı kültürlerin özgünlüklerini tanımıyor, onları yok sayıyor, ama kendine demokrasi diyor. Dünyada böyle bir demokrasi anlayışı yok. Demokrasi, etnik olsun, dinsel olsun, sosyal olsun, cins olsun, bütün farklı kimliklerin kendisi hakkında karar vermesi, kendi öz yönetimini oluşturması ve kendini özerk yaşamını kendisi inşa edip pratikleştirmesidir. Demokrasi artık özgünlüklerin özerkliği anlamına gelmektedir. Ama Türkiye'de bu özellikle dillendirilmiyor, gözden kaçırılıyor. Kürtler faydalanır diye, farklı kültürler yararlanır diye demokrasinin bu boyutu özellikle gözden uzak tutuluyor, özellikle yok sayılıyor. İşte demokratik özerklik devrimi demokrasinin bu yok sayılan özelliklerini, karakterini, özünü ortaya koymakta ve Türkiye'de gerçek demokrasinin oturmasını, gerçek demokrasinin yerleşmesini, gerçek bir demokratikleşmesinin önünü açıyor; buna zemin oluyor. Tüm demokratların, demokrasi güçlerinin bu gerçeği görmesi gerekiyor. Kürt halkının demokratik özyönetim ilanına karşı çıkmak, aslında Türkiye'deki bu demagojik demokrasi anlayışına boyun eğmektir, ya da bunu normal görmektir. Buna ortak olmaktır. Bu açıdan eğer gerçek demokratlar varsa, gerçek özgürlükçüler varsa, yapması gerekecekleri ilk iş demokratik özerklik ilanlarını desteklemektir. Kürt halkının bu demokratik özerklik ilanlarını desteklemeden, onların yanında olmadan, demokratik özerkliği ilan eden Kürt halkıyla beraber kültürel soykırımcı sömürgeciliğe karşı mücadele etmeden artık Türkiye'de kimse kendisine demokratım diyemez, özgürlükçüyüm diyemez. Bu gerçeğin de herkes tarafından bilinmesi gerekmektedir.

Yeni demokrasi anlayışı Cizre halkının ortaya koyduğu demokrasi anlayışıdır

Demokrasiyi sadece parlamentoya bazı milletvekillerini göndermek olarak görmek, gerçek demokrasinin bu boyutlarını görmemek, gerçek demokrasinin bu boyutlarını ortaya çıkaran halkın mücadele gücü yanında yer almamak, hatta bunu yanlış görmek Türkiye'deki demagojik demokrasi anlayışına zemin olmaktır, ona güç vermektir, onu meşrulaştırmaktır. Bu açıdan bu yanlış yaklaşımların aşılması gerekir. Bu yanlış yaklaşımları aşmadan hiç kimse Türkiye'den demokratikleşme beklemesin. Özellikle Kürt halkının demokratikleşme hamlesine karşı büyük demokratikleşme direnişine karşı olmak ya da buna destek vermemek Türkiye'yi demokratikleştirecek en büyük hamlenin karşısında olmaktır. Ya da objektif olarak Türk devletinin politikalarının yedeğine düşmek olur. Halkların en devrimci, radikal, en doğru demokratik hamleleri desteklenmezse Türkiye'de nasıl demokratikleşme gelişecek? Demokrasi halkın yönetimi değil miydi; halkın örgütlü güç olması değil miydi? Ya da demokrasiyi halkın mücadelesi getirmiyor muydu? Halkın mücadelesi var, halkın kendi kendini yönetme iradesi var; yani ben demokrasi istiyorum, kendi kendimi yöneteceğim diyor. Buna destek verilmeden Türkiye'de demokrasi nasıl geliştirilecek? Bırakın destek verilmesini, halkın bu tür eylemleri teşvik edilmeden kim Türkiye'de demokrasinin gelişmesini veyahut da Kürt sorununun çözümünü bekleyebilir? Bu açıdan gelinen aşamada demokratik olup olmamanın ölçütü, gerçekten demokratikleşme isteyip istememenin ölçütü Kürt halkının özerklik hamlesine yaklaşımla ölçülecektir. Artık demokrasinin, Türkiye'de demokratikleşmenin çıtası yükselmiştir. Yeni demokrasi anlayışı Cizre halkının ortaya koyduğu demokrasi anlayışıdır. Bundan geriye düşmek, buna sahiplenmemek demokrasi mücadelesinin gerisinde kalmaktır. Demokrasi mücadelesinde yeri olmamaktır. Tüm demokratların, aydınların, demokrasi mücadelesi verenlerin, devrimci güçlerin bu gerçeği bilmesi ve buna göre hareket etmesi gerekmektedir.

1 Kasım seçimlerinin sonucu ne olursa olsun Türk devletinin Kürt halkına ve Özgürlük Hareketi'ne karşı bir saldırı kampanyası içinde olacağı kesindir. Türk devletinin Kürt sorununu çözme politikası yoktur; aksine Türk devleti Kürtlerin çok örgütlü olduğu, güçlendiği kararına varmış; bu örgütlü gücün kırılması doğrultusunda bir politika izleme kararı alınmıştır. 30 Ekim tarihli karar budur. Bu karar hala yürürlüktedir, 1 Kasım'dan sonra da bu karar yürürlükte olmaya devam edecektir.

Kürt halkının Bakurê Kurdîstan'daki özyönetim ilanı sadece Türkiye açısından değil, Ortadoğu açısından da bir demokratikleşme hamlesidir. Sadece Türkiye'nin değil, Ortadoğu'nun da sorunlarını başka türlü çözmek mümkün değildir. Kesinlikle halk ve farklı kimlikler kendi kendini yönetmezse, kendi özyönetimini ortaya çıkarmazsa, kendi işlerini kendi yapar hale gelmezse hiçbir ülkede demokratikleşme olmaz. Demokratik ulus çizgisi hem farklı kimliklerin, farklı etnik toplulukların kendi özgür ve demokratik yaşamına kavuşması anlamına gelmektedir. Bu açıdan demokratik özerklik hamlesini dört parça Kürdistan'daki bütün Kürtlerin, Ortadoğu'daki bütün halkların desteklemesi gerekmektedir. Sadece Bakurê Kurdîstan'ın özgür ve demokratik yaşam hamlesi değildir. Nasıl ki Türkiye halklarının demokrasi hamlesidir diyorsak, diğer parçadaki Kürtlerin de, tüm bölge halklarının da demokratikleşme hamlesidir. Eğer Türkiye gerçek demokratik bir ülke haline getirilirse, farklı etnik ve dinsel toplulukların özgür ve demokratik yaşama kavuşan bir ülke haline gelirse, tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önü açılacaktır. Bu gerçeğin de çok açık ve net görülmesi gerekmektedir. Bu açıdan demokratik özerklik ilanlarına yaklaşım hem Bakurê Kurdîstan'da, hem Türkiye'de, hem dört parça Kürdistan'da hem de Ortadoğu'da yetersiz kalmıştır.

Demokratik özerlik hamlesi sadece demokratik özerklik ilan eden il ve ilçelerin mücadelesiyle sınırlandırılamaz. Bu mücadele hem Bakurê Kurdîstan'daki tüm halkın mücadelesidir, hem Türkiye halklarının mücadelesidir, hem dört parça Kürdistan'daki Kürt halkımızın hem de Ortadoğu halklarının mücadelesidir. Bu açıdan bu demokratik özerklik ilanlarına daha fazla destek verilmesi gerekmektedir. Hem moral açısından bu gereklidir, hem de bu demokratik özerklik hamlesinin meşruiyetinin güçlenmesi ve başarısının daha yakınlaşması ve etkili olması için gereklidir. Bu yönüyle bir yerde demokratik özerklik hamlesi olur, bir yerde serhildan olur, bir yerde devletin saldırıları karşısında bütün halkın oraya yürüyerek orayı sahiplenmesi olur. Ya da bulundukları yerde büyük bir demokratik gösteriyle, mücadeleyle destek vermek olur. Özcesi özyönetim hamlesine karşı desteğin daha boyutlu, daha örgütlü ve daha sürekli hale getirilmesi gerekmektedir. Şu anda halk kendi öz savunmasını yapmaktadır. Ama bu öz savunmanın başarısı da esas olarak manevi destekle ve meşruiyetinin güçlenmesiyle gerçekleşecektir. Yoksa devletin askeri ve polisinin elindeki teknikler düşünüldüğünde sadece teknik bir öz savunma savaşı haline gelirse orada tabii ki devlet kazanır. Ama moral düzeyi, örgütlülük düzeyi, mücadelenin desteklenme düzeyi ortaya çıkarsa devletin tankı da, topu da, uçağı da, hiçbir silahı da para etmez. En büyük güç örgütlülüktür, haklılıktır, inançtır ve bunun etrafında gelişen mücadeledir. Bu mücadelenin meşruiyetidir ve tüm Kürt halkı tarafından, insanlık tarafından desteklenmesidir. Mücadelenin başarısı buradan geçer. Bu mücadele doğru desteklendiğinde Türk devletinin başarma şansı yoktur. İstediği kadar askeri olsun, polisi olsun, bu halkın mücadelesi karşısında kaybetmeye mahkumdur. Bu yönüyle demokratik özerklik hamlelerinin gücünü ve başarısını değerlendirirken, ne kadar silahı var, ne kadar imkanı var ona bakmamak lazım. Esas olarak arkasındaki moral güce bakmak lazım, destekleyici güce bakmak lazım, siyasi güce bakmak lazım, haklılığına bakmak lazım. Bunlar bir araya getirildiğinde kesinlikle Türk devletinin gücü demokratik özerklik hamleleri karşısında yenilgiye uğramaya mahkumdur. Bu nitelikteki demokratik özerklik hamlelerini yenmek, geriletmek, tasfiye etmek mümkün değildir. Bu gerçeğin çok iyi bilinmesi gerekmektedir.

Demokratik özerklik hamlesinin olduğu süreç, aynı zamanda 7 Haziran seçimlerinin yok sayıldığı süreçtir. Aslında 7 Haziran seçimlerinin yok sayılması, sivil darbe yapılması, Türkiye'deki devletin, siyasetin nereye doğru evrildiğini ortaya koymuştur. Artık demokratik siyasetin, demokratik normların hiçbir anlamı ve değeri kalmamıştır. Tamamen otoriter hegemonik bir zihniyetle Türk devletini yönetme ve bu temelde de Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme kararı alınmıştır. Önümüzdeki süreç esas olarak böyle yürüyecektir, böyle şekillenecektir.

1 Kasım seçimleri demokratik özerkliği güçlendirir

1 Kasım seçimlerinin sonucu ne olursa olsun Türk devletinin Kürt halkına ve Özgürlük Hareketi'ne karşı bir saldırı kampanyası içinde olacağı kesindir. Türk devletinin Kürt sorununu çözme politikası yoktur; aksine Türk devleti Kürtlerin çok örgütlü olduğu, güçlendiği kararına varmış; bu örgütlü gücün kırılması doğrultusunda bir politika izleme kararı alınmıştır. 30 Ekim tarihli karar budur. Bu karar hala yürürlüktedir, 1 Kasım'dan sonra da bu karar yürürlükte olmaya devam edecektir. Bu açıdan bu gerçeğin özellikle bilinmesi gerekir. 1 Kasım seçimleri işte böyle bir süreçte olacaktır. Kuşkusuz demokratik siyasal mücadele de hala Kürt halkının ve Türkiye halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütmede mücadelenin önemli bir boyutu olarak görülmelidir. Çünkü demokratik siyasal mücadele imkanları öyle Türk devletinin lütfuyla verilmemiştir. Halkların on yıllardır verdiği mücadelenin sonucu ortaya çıkan bir demokratik siyasal mücadele zemini, imkanları bulunmaktadır. Türkiye demokratikleşmemiştir; Türkiye'de sorunlar demokratikleşme temelinde çözülmemektedir. Bu kesindir. Ama Türkiye'nin demokratikleşmesi, gerçek demokrasiye ulaşması konusunda demokrasi güçlerinin, halklarımızın verdiği mücadele boşa gitmemiştir. Bugün Türkiye'de hala otoriter hegemonik rejim anlayışıyla, devlet anlayışıyla demokrasi güçleri arasındaki mücadele sürmektedir. Bu konuda demokrasi güçlerinin demokratik siyasal mücadele zeminleri de, kazanımları da ortaya çıkmıştır. Bunlar da bir mevzidir, bunları da değerlendirmek gerekmektedir. Bu açıdan HDP Kürdistan'daki Kürt demokratik güçleri, Türkiye'deki demokratik güçler, Türkiye'nin demokratik güçleri 1 Kasım'da yine de bir demokratik siyasal mücadele içine girmelidirler. Hem seçimi böyle bir mücadelenin parçası haline getirmelidirler, hem de seçimden başarılı çıkarak Türk devletinin çözümsüzlüğüe dayanan savaş politikalarını frenleyebilecek bir pozisyon kazanmalıdırlar.

Kuşkusuz tek başına Türk devletinin saldırılarını püskürtemezler, Türkiye'yi demokratikleştirme gücünü gösteremezler, ama gerçek rollerini oynadıklarında, demokratik siyasal çalışmalarda başarılı olduklarında bu konuda demokrasi güçleriyle ortak hareket ettiklerinde, bunları bir araya getirdiklerinde hem seçim sürecinde başarılı olabilirler, hem de seçimden sonra demokrasi güçleriyle birlikte demokratik siyasal mücadeleyi daha da geliştirerek Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünde rollerini oynayabilirler. Bu yönüyle HDP'nin ve demokrasi güçlerinin seçime girmesi kadar normal bir şey olamaz. Yeter ki seçim tamamen formalite olmaktan çıkarılmasın; seçimde asgari düzeyde de olsa bir demokratik yarış olabilsin; haksız da olsa, eşitsiz de olsa demokrasi güçlerinin de mücadele edebileceği bir seçim ortamı olsun. Böyle olursa demokrasi güçleri HDP çatısı altında seçime girebilmeliler. Bu, demokratik özerklik ilanını zayıflatmaz, daha da güçlendirir. Yeter ki birbirini güçlendiren yaklaşımlar içinde olunsun! Demokratik özerklik çalışmaları seçim kampanyasını güçlendirir, seçim çalışmaları da demokratik özerkliği güçlendirir. Birbirinin alternatifi olarak görülmemelidir. Birini diğerinin karşısına çıkaran, diğerini zayıflatan, boşa çıkartan, anlamsızlaştıran bir yaklaşım içine girilmediği takdirde seçim çalışmalarıyla demokratik özerklik ilanları, halkın demokratik özerklik ilanı doğrultusundaki mücadeleleri birbirini zayıflatmaz, birbirini güçlendirir.

1 Kasım seçimleri demokratik özerkliği güçlendirir, demokratik özerklik de 1 Kasım seçimlerini. Bunları birbirine karşı koymamak gerekir. Seçim sürecinde demokratik özerklik Türkiye halklarına daha iyi anlatılabilir. Böylelikle Türkiye halklarının demokratik özerkliği anlaması, demokratik özerkliği Türkiye devletinin yansıttığı gibi olmadığının ortaya çıkarılması, doğru bir algı yaratılması doğrultusunda çok önemli bir rol oynayabilir. Bu hem HDP'nin meşruiyetini güçlendirir, HDP'ye yönelik AKP'nin propagandalarını boşa çıkarır, hem de Kürt halkının gerçekleştirdiği demokratik özerklik hamlesini ve onun meşruiyetini güçlendirir. Böylelikle seçimle demokratik özerklik hamlesi birbirlerini tamamlayarak Türkiye'nin demokratikleşmesinde yeni bir dönem başlatılabilir. Hatta AKP'nin 1 Kasım sonrası yapacağı saldırılar boşa çıkarılarak 1 Kasım seçimi Türkiye'nin demokratikleşmesinde yeni bir hamle, yeni bir aşama haline getirilebilir. Bunun için tabii ki HDP'nin demokratik özerklik hamlesine doğru yaklaşması, demokratik özerklik hamlesi yapan halkın da seçim sürecinde demokratik özerklik hamlesini gevşetmeden, gevşekliğe girmeden kendini güçlendirerek hem demokratik özerklik hamlesini seçim sürecinde daha etkili, daha güçlü kılması, hem de seçimin başarıya ulaşmasında rolünü oynaması mümkündür.

Ancak yine de bu dönemdeki esas doğrultu, Kürt halkının demokratik özerklik hamlesi yapmasıdır. Türkiye'nin siyasetini belirleyecek, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek, demokratikleşmeyi geliştirecek ve sonuca götürecek olan bu hamledir. Seçim çabası, hamlesi bununla bütünleştiği zaman başarılı olur. Yoksa tek başına bir seçim çalışması Türkiye'de herhangi bir sonuç vermez, ya da seçim adına demokratik özerklik hamlesini zayıflatan, boşa çıkaran, gündemden düşüren yaklaşımlar da Türkiye'deki ve Kürdistan'daki demokrasi mücadelesini geriletir. Bu durum HDP'nin de başarısız kalmasını getiren bir sonuç ortaya çıkarır. Bu açıdan bütün mücadeleye bütünlüklü bakmak, bütünlüklü mücadele içinde her boyutun kendi rolünü doğru görmesi, bu rolünü görürken de her mücadele boyutunun birbirini tamamlayan bir zihniyet ve yaklaşımla pratik içinde olması gerekmektedir. Böyle yaklaşıldığı takdirde önümüzdeki dönemde mücadele her bakımdan daha da gelişecek, kesinlikle Türkiye demokratikleşmek ve Kürt sorununu çözmek zorunda bırakılacaktır. Şu anda güçlü konumda olan Türk devleti değil; Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Kürt Özgürlük Hareketi en güçlü konumunu yaşarken, Türk devleti ise en zayıf konumunu yaşamaktadır. Böyle bir dönemde fırsatları değerlendirmemek, böyle bir dönemde demokrasi ve özgürlük hamlesi yapmamak, siyasal durumu görmemek tarihsel fırsatları kaçırmak anlamına gelmektedir. Siyaset bir yönüyle de ortaya çıkan fırsatları değerlendirme, ortaya çıkan fırsatlarda hamle yapma, inisiyatif alma ve etkili olma sanatıdır.

Böyle tarihi bir dönemde Kürt halkı, Kürt Özgürlük Hareketi siyasal mücadelesini geliştirmeyecek de ne zaman geliştirecektir? Böyle bir dönemde imkanları değerlendirmeyecek de ne zaman değerlendirecektir? Böyle bir dönemde imkanları değerlendirmeyenler tarihin önüne koyduğu fırsatlara sırtını çevirmiş olurlar; ama böyle bir dönemde hamle yapanlar, inisiyatif alanlar ise tarihi imkanları doğru değerlendirerek özgür ve demokratik yaşamın başarısı açısından tarihsel bir rol oynarlar. Şu anda tarihin Kürt halkına hamle yap, yürü, kazanırsın dediği dönemlerdir. Tüm demokrasi güçlerinin, özgürlük güçlerinin bu emre uygun olarak hareket edip Kürt halkının başlattığı, geliştirdiği özgürlük ve demokrasi hamlesini güçlendirmesi gerekmektedir.

AKP 12 Eylül'ü restore etmek istiyor

12 Eylül'e karşı en büyük direniş, ideolojik olarak yenilgiye uğratma Amed zindanında gerçekleşmiştir. Hayri'nin, Kemal'in öncülüğünde gelişen bu direniş, 12 Eylül rejiminin amaçlarını tersine çevirmiş, 12 Eylül'e en büyük darbeyi vurmuştur.

12 Eylül'ün üzerinden 35 yıl geçti. 12 Eylül hala tartışılıyor. Şu açıktır ki, 12 Eylül Türkiye tarihinde yeni bir dönemi ifade ediyor. Aslında 12 Eylül'le birlikte cumhuriyet kendini yeniden yapılandırmaya çalışmıştır. Bugün de bu yapılandırmanın etkileri sürmektedir. Bu açıdan 12 Eylül'ü iyi anlamak gerekiyor. Bunun için de 12 Eylül'e geliş etkenlerini, neden 12 Eylül gerçekleşti, 12 Eylül neyi gerçekleştirmek istedi, Türkiye'yi nasıl yapılandırmak istedi, bu soruların cevabını iyi vermek gerekir.

12 Eylül, Türkiye'de yaşanan sosyal ve siyasal değişikliklerin sonucu gerçekleşmiştir. 12 Eylül'ü ortaya çıkaran etkenler, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundaki sosyal ve siyasal dinamiklerin değişmesi, bu çerçevede cumhuriyeti yeniden şekillendirme ihtiyacı temelinde ortaya çıkmıştır. Türkiye, kuruluşunda kapitalist modernitenin ulusdevletçi zihniyetiyle oluşmuştur. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bir ulus-devlet yaratmak hedeflenmiştir. Bunun için de Türkiye sınırları içindeki bütün farklılıkların ortadan kaldırılması hedeflenmiştir. Kuşkusuz Lozan'da Türk devletine ulus-devlet kurma onayı verilirken, diğer yandan Batının modernist değerlerini, kapitalist sistemini de benimsemesi dayatılmıştır. Bu temelde Türkiye'de bir ulus-devlet kurulmasına izin verilmiştir. Ulus-devletin kurulmasına izin verilmesinde Türkiye'nin Musul-Kerkük'ten vazgeçmesi en temel etkenken, diğer etken ise Türkiye'nin kapitalist modernist sistem içinde kalma sözüdür, kararıdır.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşunda siyasal olarak ulus-devleti hedeflerken, bunu belirtilen çerçevede yaratması açısından da Kürtlerin, İslamcıların ve sosyalistlerin bu sistemden dışlanması gerekmiştir. Dolayısıyla bu sistem Kürt karşıtı, sol karşıtı ve siyasal İslam'ı sistemden dışlayan bir karakterde kurulmuş, böyle şekillenmiştir. Siyasal sistemini, sosyal yaşamını, kültürel yaşamını, iç ve dış politikasını da bu temelde kurmaya yönelmiştir. Bu açıdan da Kürtler fiziki ve kültürel soykırımla ortadan kaldırılmak istenirken, sosyalistler ağır baskı altına alınmıştır. İslam da devlet kontrolüne alınıp ulus-devlet doğrultusunda kullanılırken, siyasi İslam Türkiye siyasi yaşamından dışlanmıştır. Toplumun inancının da ancak devlete hizmet ettiği oranda kendisini var etmesine izin verilmiştir. Daha doğrusu devletin kontrolünde örgütlendirilen, devletin kontrolünde şekillendirilen bir İslam politikası yürütülmüştür.

Ancak tüm bastırmalara rağmen Kürtler bu sisteme karşı her fırsatta itirazlarını sürdürmüşler; sosyalistler de bu sisteme karşı her zaman bir mücadele içinde olmuşlardır. Ancak sitemden dışlanan siyasal İslam çok fazla direnmemiştir. Bazı itirazları olmuştur, ama devlet İslam'ı kendi kontrolünde tuttuğundan İslami çevrelerdeki itirazlar devlete karşı güçlü bir itiraza, mücadeleye dönüşmemiştir. Ancak bu üç kesimin de sistemden dışlanması sürekli direnme ve rahatsızlık konusu olmaya devam etmiştir.

1960 askeri darbesiyle birlikte Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmek ve Avrupa'yla sıkı ilişkiler içinde olmak istemesi, Türkiye'de siyasal ve sosyal yaşamda kısmi rahatlamalar ortaya çıkarmıştır. Daha doğrusu toplumsal yaşamda ortaya çıkan gelişmeler, yine dünyadaki siyasal gelişmeler Türkiye'de düşünce ve örgütlenmede kısmi yumuşamalar yapma durumunu ortaya çıkarmıştır. Bu yaklaşımla toplumsal tepkilerin azaltılması ve sistem içi hale getirilmesi hedeflenmiştir. 1960'ların sonunda özellikle Türkiye'deki sosyalist hareketin gelişmesi, Türkiye'de sol düşüncenin özellikle gençlik içinde kendini örgütlü kılması ve giderek devlete, sisteme itiraz eden, bu sisteme karşı meydan okuyan bir duruma gelmesi, Kürtlerin Türkiye'deki sol ve sosyalist güçler kadar olmasa da gençler içinde Türk devletinin Kürt politikasına yönelik bazı itirazların ortaya çıkması; yine Milli Selamet Partisi'nde Erbakan'ın siyasal tutumunda olduğu gibi siyasal İslam'ın kendini örgütlemeye çalışması Türkiye'nin kuruluşundaki sistemi zorlar hale gelmiştir. Özellikle de devrimci sosyalist gençlerin örgütlenerek mücadeleyi geliştirme çabaları karşısında sistem siyasal ve sosyal olarak belli bir kriz içine girmiştir. Bunun sonucu cumhuriyeti kuran ve bugüne kadar sistemin koruyucusu ve kollayıcısı olan ordu devreye girerek 12 Mart askeri darbesini gerçekleştirmiştir.

15 Ağustos hamlesi sadece cuntanın elli yıllık hedeflerini boşa çıkarmadı, aynı zamanda Özal'ın Türkiye'yi tam bir kapitalizmin merkezi haline getirme, Ortadoğu'nun ajan ülkesi haline getirme, Kürtleri entegre ederek kültürel soykırımı tamamlama hedefini engelledi.

12 Mart askeri darbesiyle özellikle sosyalist güçler, sosyalist devrimci gençler ezilmek istenmiştir. Çünkü Türkiye toplumunun en dinamik güçleri onlardır. 12 Mart askeri darbesi en fazla onların üzerine gitmiştir. Kürt gençleri içinde bazı itirazlarda bulunan çevrelerin de üzerine gidilmiş, onlara mevcut sisteme karşı bırakalım eyleme geçmeyi, düşünce alanında bile müsaade edilemeyeceği gösterilmiştir. Bu açıdan Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO) biçiminde örgütlenen gençler de yargılama konusu olmuştur. Bu dönemde yeni yeni örgütlenen Milli Selamet Partisi ve siyasal İslamcıların da 12 Mart muhtırasıyla örgütlülükleri dağıtılmaya ve sınırlandırılmaya çalışılmıştır. Kuşkusuz en sert müdahale sola ve sosyalistlere olmuştur. Birçok genç devrimci katledilmiştir. Binlerce sosyalist genç yakalanarak işkencelerden geçirilmiş, zindanlara atılmıştır. Hüseyin İnan, Deniz Gezmiş ve Yusuf Aslan da idam edilmişlerdir. Bu durum, Türkiye'deki sisteme yönelik itirazın sadece Kürtlerde değil de bütün Türkiye toplumunda da var olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu yönüyle 12 Mart öncesi gençlik öncülüğünde Türkiye'de gelişen siyasal muhalefet Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bugüne kadar ortaya çıkan en temel farktır. Daha önce de bazı sosyalistlerin tutuklanması olsa da bu düzeyde kapsamlı bir tutuklama ve saldırı gerçekleştirilmemiştir.

12 Mart sol ve sosyalist güçlerin üzerine şiddetle gittikten sonra solun ezildiği düşünülerek 1973'te seçimlere gidilmiştir. Ancak Türkiye toplumu 12 Mart baskısı, özellikle de idamlar, devrimcilerin katledilmesi karşısında sisteme karşı daha da tepkilenmiştir. 1973'teki seçimde Türkiye halkı ve Kürt halkı bu tepkilerini CHP'yi birinci parti haline getirerek ortaya koymuştur. CHP birinci parti haline gelirken, Ecevit "*Ne ezilen, ne ezen, insanca, hakça düzen*" diyerek toplumdaki bu tepkiyi etrafında toplamıştır. Karaoğlan figürüyle ezilen, horlanan halkın sempatisini kazanmıştır ve büyük bir rüzgar estirmiştir. Bu rüzgarı estiren, Ecevit'in karizmatik kişiliğinden çok, kullandığı slogandır. "Ne ezilen, ne ezen, insanca, hakça düzen!" Türkiye halklarından destek görmüştür. Bu, aslında sol düşüncenin, demokratik düşüncenin Türkiye'de geliştiğini ortaya koymuştur. Türkiye'deki toplumsal eğilimin sola, sosyalizme yönelik olduğu ortaya çıkmıştır.

Kürdistan yeniden işgal edilmiş, tam bir terör estirilmiştir

Ecevit'in seçimi kazanmasından sonra Türkiye'deki bu toplumsal, siyasal eğilim, özellikle Deniz'in, Hüseyin ve Yusuf'un idamı, Mahirlerin Kızıldere'de, İbrahim Kaypakkaya'nın işkencede katledilmesi, Nurhak dağlarında gerilla mücadelesi başlatmak isteyen devrimcilerin katledilmesi, Türkiye'de ve Kürdistan'da halkı yıldırmamış, onların düşünceleri, idealleri uğruna yaşamlarını vermesi, bir amaç uğruna genç yaşlarında gözlerini kırpmadan idam sehpalarında ölüme gitmeleri, Türkiye ve Kürdistan'daki gençlik içinde de bir amaç uğruna mücadele etme eğilimini güçlendirmiştir. Toplumdaki sisteme karşı muhalefet, gençlikte bu sisteme karşı örgütlenme ve mücadele eğilimini ortaya çıkarmış ve kısa sürede Türkiye'de devrimci gençlik hareketi gelişmiştir. 1973'le birlikte Türkiye'de devrimci gençliğin örgütlendiği bir gelişme ortaya çıkmıştır.

Bu dönem aynı zamanda Önder Apo şahsında bir grubun örgütlenmesi sürecidir. 1973 Baharında Önder Apo'nun 6 arkadaşıyla Çubuk Barajında örgütlenmesi, "Kürdistan sömürgedir" diyerek Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş mücadelesi ihtiyacını ortaya koymaları, Türkiye'de yaşanan sisteme sadece Türkiye'deki devrimci gençliğin değil, Kürdistan'daki devrimci gençliğin de bir tutum geliştireceğini göstermiştir. Önder Apo ilk önceleri Türkiye'deki devrimci sosyalist güçlerle ortak bir mücadele yürütmeyi düşünürken, sonuçta Türkiye'deki devrimci hareketin Kürt halkıyla ortak mücadele yaklaşımı içinde olmayışı, daha çok hegemonik, buyurgan, kendisinin yedeğine alan bir zihniyet, bir yaklaşım, tutum göstermesi karşısında Önder Apo, Apocular grubu olarak ayrı bir örgütlenme başlatmıştır. Bir taraftan Türkiye'deki devrimci gençlik hareketinin gelişmesi, diğer taraftan Apocular grubunun ortaya çıkmasıyla birlikte hızlı olarak gelişmesi Türkiye'deki siyasal ortamı doğrudan etkilemiştir. 1977 yılına gelindiğinde Türkiye'deki gelişmeleri belirleyen, Türkiye siyasetine ağırlığını koyan güç, Türkiye'deki devrimci sosyalist mücadeleyle Kürdistan'daki sosyalist çizgideki özgürlük ve demokrasi mücadelesi olmuştur.

Hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de devrimci güçler kısa sürede başta gençlik ve işçiler olmak üzere tüm toplumu örgütleyen bir düzey kazanmışlardır. Öyle ki, 1977'den itibaren Türk devleti Türkiye ve Kürdistan'daki bu devrimci mücadeleyi önlemek için devlet güdümündeki faşist güçleri devreye koymuştur. Daha doğrusu NATO devreye girerek Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci sosyalist mücadelenin önünü alacak Gladioo'yu, faşist çeteleri devrimci güçlerin üzerine sürmüştür. Türkiye önemli bir NATO ülkesi olduğundan, bu önemli NATO ülkesinde siyasal sistemin değişmesini kendileri açısından kabul edilemez görmüşlerdir.

Nitekim Türkiye'de ve Kürdistan'daki devrimci güçlere karşı saldırıyı yeni bir boyuta vardırmak için Maraş'ta bir katliam gerçekleştirmişler, bu katliam üzerinden ilk önce belli bölgelerde, daha sonra da Türkiye ve Kürdistan'ın genelinde sıkıyönetim ilan ederek devrimci güçlere karşı topyekun bir saldırı içine girmişlerdir. Ancak Türkiye'deki ve Kürdistan'daki devrimci mücadele bu sıkıyönetim koşullarında durdurulamamış, örgütlülüğünü ve direnişini geliştirmiştir. Öyle ki, 1979'lara gelindiğinde Türkiye tam bir iç savaş halindedir. Türkiye toplumu büyük bir yarılma yaşamaktadır, gençler bölünmüştür, sokaklar bölünmüştür, işçiler ve memurlar bölünmüştür. Öyle ki sağlık elemanları ve polisler bile devrimci ve ülkücü olarak bir bölünme içine girmiştir. Bu bölünme polisten askere kadar yayılan bir eğilim içindedir. Türk polisi istediği zaman istediği yerde operasyon yapamamaktadır, devlet hakimiyetini önemli oranda kaybetmiştir.

Türkiye'de böyle bir bölünme yaşanmışken, Kürdistan'da ise özellikle Apocular grubu ve daha sonra partileşen PKK öncülüğünde gelişen Kürdistan özgürlük mücadelesi Kürdistan'ın birçok yerinde büyük gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Kürt gençleri Apocular etrafında Kürdistan'ın birçok yerinde etkili olmaya başlamışlardır. Her ne kadar bazı küçük burjuva milliyetçi, teslimiyetçi gruplar olsa da ağalara, beylere dayanan ve KDP ile ilişkili bu güçler sömürgeci Türk devletine karşı mücadelede etkin bir durumda olamamışlardır. Ancak Apocu grup hem ağalara karşı mücadelede hem de Türk devletine karşı mücadelede kısa sürede büyük başarılar elde etmiş, Antep, Urfa, Batman, Mardin, Dersim, Amed ve Serhat alanları başta olmak üzere Kürdistan'ın birçok yerinde önemli gelişmeler sağlamıştır. Her ne kadar 1978 Maraş Katliamından sonra Kürdistan'da saldırılar arttırılmış, yine küçük burjuva teslimiyetçi milliyetçi gruplar bir araya getirilerek Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldırtılmış olsalar da Kürt Özgürlük Hareketi'nin Kürdistan'daki gelişmesi durdurulamamıştır. Türkiye'de de gençlere karşı, işçilere karşı saldırılar gerçekleştirilmiş olsa da devrimci gençlik hareketinin, sosyalist hareketin, emek hareketinin gelişimi durdurulamamıştır. Türk devleti tarihindeki en büyük sarsıntıyı yaşamaktadır. Özellikle de ulus-devlet olarak kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürtlere karşı yürüttüğü kültürel soykırımcı politikasında önemli bir gedik açılmıştır. Kürdistan'da büyük bir uyanış gerçekleştirilmiştir. Bu durum, Türkiye'de eski sistemin sürdürülemediği, eski sistemin büyük bir çöküntü yaşadığı gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Öte yandan NATO üyesi olan Türkiye, NATO'nun verdiği görevleri yapacak ülke konumundan çıkmıştır. Bırakalım NATO'nun, kapitalist sistemin üzerine verdiği görevleri yerine

getirmeyi, kendisini bile ayakta tutamayacak hale gelmiştir.

İşte bu gerçeklik yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Zaten Ortadoğu'da İran İslam Devrimi gerçekleşmiş, batının en önemli ilişkilerinden olan İran kaybedilmiştir. Yine Afganistan'da Sovyetler Birliği'ne bağlı güçler bir darbe yaparak iktidarı ele geçirmişlerdir. Bu durum NATO ve kapitalist modernist güçler açısından büyük bir tehdit ortaya çıkarmıştır. Hem dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'da bu tehdidin gelişmesi hem de Türkiye içinde Türk devletinin kuruluş temellerinin ortadan kalkacağı bir siyasal ortamın ortaya çıkması NATO'yu da, Türkiye'deki egemen iktidar bloğunu da harekete geçirmiştir. Bunun sonucu 12 Eylül askeri darbesi gerçekleşmiştir.

12 Eylül askeri darbesi muhalifleri ezip, susturup sonra da 12 Mart'ta olduğu gibi geri çekilmeyi düşünen bir darbe olarak gerçekleşmemiştir. Hem NATO açısından hem de Türkiye'deki siyasal elit açısından yeni bir Türkiye'nin yaratılması hedeflenmiştir. Çünkü artık eski siyasi anlayış ve toplumsal temele dayanarak Türk devletinin kendini var edemeyeceği anlaşılmıştır. Bu yönüyle Türkiye'deki sistem yeni temellerde geliştirilip güçlendirilmek istenmiştir. Bunun için en başta Kürtlerin özgürlük ve demokrasi taleplerinin ve bu temelde örgütlenmelerinin tümüyle ezilmesi hedeflenmiştir. Türk devleti hedeflediği ulus-devlete ulaşmada en büyük tehlike olarak Kürtleri gördüğünden Kürtleri ezip direnişini kırarak kültürel soykırımı hızlandırıp ulus-devletin kuruluş hedeflerine ulaşmak istemiştir. Bunun için 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte hedefleri doğrultusunda Kürtlerin üzerine çok şiddetle gidilmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin, yani PKK'nin üzerine çok şiddetle gidilmiştir. Amiyane deyimle PKK'nin Kürdistan'da kökü kazınmak istenmiştir. 12 Eylül darbesinin birinci hedefi Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezmek, bir daha Kürdistan'da Kürtlük adına hiçbir hareketin ortaya çıkmayacağı bir toplumsal ve siyasal ortam yaratmaktı. Bu nedenle Kürdistan boydan boya yeniden işgal edilmiş, tam bir terör estirilmiştir. On binlerce insan gözaltına alınmış, işkenceden geçirilmiş, binlercesi de zindanlara atılmıştır. Özellikle de PKK'nin tümden tasfiye edileceği bir kök kazıma harekatı başlatıldığından, dışarıda PKK'ye selam veren, ekmek veren herkes dahi içeriye alınmıştır. Özellikle Amed başta olmak üzere zindanlara atılan PKK'li tutsaklar şahsında PKK'nin, Kürt Özgürlük Hareketi'nin kökü kazınmak istenmiştir. Zindandaki tutsaklar şahsında PKK zindanın betonlarına gömülmek istenmiştir. Bu açıdan hala da unutulmayan ve herkesin artık beynine işleyen Diyarbakır'daki zulüm düzeni kurulmuştur.

AKP 12 Eylül projesidir

Türkiye'de de devrimci hareketlerin ezilmesi için saldırılar çok yoğun arttırılmıştır. Türkiye'de sistemin ilk kuruluşundan itibaren hedeflenen sol ve sosyalistlerin tümden ezilmesi için de özel planlamalar ve uygulamalar geliştirilmiştir. Türk devleti sol güçleri hem Kürtlerle ittifak olacak bir güç olarak gördüğünden, hem de NATO'nun bir üyesi olarak sol düşmanlığı temelinde örgütlendirildiğinden sola karşı da çok kapsamlı operasyonlar gerçekleştirmiştir. Solun ve Kürtlerin ezilmesi üzerinden yeni bir sistem kurulması hedeflenmiştir. İslamcı güçler açısından ise yeni bir politika benimsenmiştir. Onların radikal yönlü olanları törpülenecek ve sisteme dahil edilecektir. Aslında siyasal İslam projesi ya da bugünkü AKP gibi bir partinin ortaya çıkarılması projesi 12 Eylül projesidir. Bu nedenle Kenan Evren Kur'an'la meydanlarda şehir şehir, meydan meydan dolaşmıştır. Eskiden devlet İslam'ı yaratılmaya çalışılmış, Diyanet İşleri Başkanlığı devletin kontrolünde kurulmuş, İmam Hatipler devletin kontrolünde olmuş, bu temelde devlet dini kontrol eden ve kullanan bir politika izlemiştir. Ancak gelinen aşamada bunun kendileri için yeterli olmadığını, İslami kesimde de belli bir itirazın olduğunu, bu itirazın da sola karşı, Kürtlere karşı mücadelede bir zayıflık olduğunu görerek siyasal İslam'ı ve tarikatları tümden devletten dışlayan değil de devlet içine alan, sistem içileştiren bir politika izlenmiştir. Siyasal İslam'ın sistem içileşen törpülenmiş kesiminin devlet içine alınması süreci böyle başlamıştır.

12 Eylül askeri darbesinin amacı esas olarak solun ezildiği, Kürtlerin ezildiği, siyasal İslam'ın da radikal yanlarının törpülenerek mevcut devlet sistemine eklemlendiği yeni bir Türkiye şekillenmesi yaratmak olmuştur. 12 Eylül askeri darbesi bu amaçla gerçekleşmiştir. Bunun için de özellikle gelişen Kürt dinamiğini, sol demokrat dinamiği ezmeyi esas almıştır. Bu konuda gerçekten de tamamen bir kök kazıma, bitirme politikası ve uygulaması devreye konulmuştur. Başta Amed olmak üzere tüm zindanlarda baskıların yoğunlaştırılması, devrimcilerin teslim alındığı alanlar haline getirilmek istenmesi böyle bir amaçla bağlantılıdır. Eğer bu yönlü bir amaç olmasaydı zindandaki uygulamalar da bu kadar vahşice gerçekleşmezdi. Bu açıdan sadece kontrol altına alma, etkisizleştirme değil, tümden ezip kök kazıma biçiminde bir hedefi olduğundan, zindanlara atıldığında bile tümden bitirmeyi, yok etmeyi hedefleyen bir zulüm politikası izlenmiştir. Bu açıdan Türk devletinin neyi amaçladığı konusu zindan politikasına bakarak da görülebilir. Zaten dışarıda da en fazla devrimci hareket nerede gelişmişse orayı ezmek istemişlerdir. Kürdistan'da Hilvan'dır, Siverek'tir, Batman'dır, Mardin'in bir kesimidir, Antep'tir, Dersim'dir. Buraların üzerine PKK ile ilişkilendiklerine bin pişman ettirilmek için şiddetle gidilmiştir. Apocu grubun olduğu yerlerde gerçekten neredeyse insanları doğduğuna pişman ettiren bir zulüm düzeni kurulmuştur.

Türkiye'de de özellikle solun ortaya çıktığı, geliştiği alanlarda baskı çok arttırılmıştır. Belki de Karadeniz bu baskılardan en fazla nasibini alan yerlerden olmuştur. Bugün eğer Karadeniz'de çok ağır bir şovenizm varsa, toplum tamamen devletçi bir karaktere bürünmüşse, bunun nedeni, özellikle Doğu Karadeniz alanında devrimci hareketin önemli bir gelişme göstermesidir. Kürdistan'da Hilvan, Siverek, Urfa, Batman üzerinde yoğun bir baskı sürdürerek oralarda tümden Apocu hareketin izleri ortadan kaldırılmak istenmişse, Türkiyeli devrimci örgütlerin en fazla kitleselleştiği yerlerde de benzer politikalar uygulanmıştır. Ancak Kürdistan'da PKK tasfiye olmadığı için, PKK 12 Eylül'e karşı direnip ayakta kaldığı için, PKK'nin geliştiği, örgütlendiği alanlar yeniden ayağa kalkmışlardır. Belki yoğun baskı görmüşlerdir ama PKK direnince, ayakta kalınca, PKK orada köklerine dayanarak varlığını korumuş, gelişmesini sürdürmüştür.

12 Eylül saldırıları dış dünyanın da desteğini aldığından çok pervasız yapılmıştır. Zaten 12 Eylül darbesi yapıldığında ABD'li bir yetkili "*bizim çocuklar yaptı*" demiştir. Eğer NATO'nun, batının desteği olmasaydı Türkiye'nin halka karşı, devrimcilere karşı bu düzeyde yoğun işkence, zulüm gerçekleştirmesi mümkün olmazdı. Bu açıdan 12 Eylül darbesinde de, işlediği suçların tümünde de NATO, ABD ve Avrupa ülkeleri ortaktır. Bunu kesinlikle böyle değerlendirmek gerekir. Onlar da Türkiye'yi hem Sovyetler Birliği'ne karşı yürütülen savaşta hem de Ortadoğu'yu kontrol etmede kendilerinin uç karakolu olarak görmüşlerdir. Hatta Ortadoğu'yu teslim alacak temel ajan ülke olarak Türkiye'yi görmüşlerdir. Türkiye'yi ikinci İsrail olarak Ortadoğu'da kurumlaştırmak istemişleredir. İşbirlikçi bir siyasal İslam, ajan İslam yaratıp onu da sistem içine alarak Ortadoğu'yu böylece daha kolay teslim almayı amaçlamışlardır. 12 Eylül böyle bir siyasal planlamayla iktidara gelmiştir. Önceden böyle bir hedef temelinde planlamalar yapılarak hazırlanmıştır. Öyle kendiliğinden ortaya çıkmış, hedefsiz ortaya çıkmış bir darbe değildir. Bu darbe öyle bir hedefle gelmiştir ki, sistem oluştuktan sonra elli yıl oluşturulan bu sistemle Türkiye yürüyecektir. Oluşturulan bu sisteme elli yıl kimse karşı çıkamayacaktır. Sol ezilmiş olarak bir daha belini doğrultamayacak, Kürtler zaten ezilmiş, sindirilmiş olarak giderek ulus-devlet içinde entegre edilecektir. Kürtlerin entegre edildiği, solun ezildiği ortamda da hiçbir güç muhalefet edemeyeceğinden, siyasal İslamcılar da iğdiş edilerek sistemin parçası haline getirilecektir. Aslında Türk devleti kendi restorasyonunu siyasal İslam'ı iğdiş edip ajanlaştırarak bunları hem Kürtleri asimile edip tümden yok etme, hem de bir daha solun hareket edememesini sağlama temelinde kullanarak gerçekleştirmeyi esas almıştır. İşbirlikçi ve ajanlaştırılmış siyasal İslam'a böyle bir rol verilmiştir. Hem Türkiye'deki muhalifler bunlar üzerinden kontrol edilecektir, hem de ajan İslam'ın sistem içine alınmasıyla birlikte Ortadoğu teslim alınacaktır. 12 Eylül darbesi bir nevi Ortadoğu'yu Türkiye şahsında teslim alma projesidir. Türkiye'yi tamamen sistemin çok uysal bir parçası haline getirme hedefleri yanında, sistemin Ortadoğu'da kullanacağı en önemli ajan ülke durumuna düşürme 12 Eylül darbesinin en temel amaçlarındandır.

AKP aslında Kürtleri bir rehabilite etme partisiydi, hükümetiydi. Ancak mücadele gelişince, sertleşince AKP hükümeti özel savaş yöntemleriyle psikolojik savaşı derinleştirerek tasfiye etmeyi hedeflemiştir. 12 Eylül'ü biraz liberalize etme ya da yeni koşullara uydurma hareketidir. AKP'yi ve Erdoğan'ı 12 Eylül'ü restore etme harekatı olarak görmek gerekir.

Fetullah Gülen ve ajan İslam

Kuşkusuz yine laik düzeni koruma biçiminde bir söylemleri vardır. Ama bu laik düzeni koruma söylemleri Kenan Evren'in Kur'an elinde her tarafı dolaşması temelinde söylenmektedir. Yani artık İslam da Kur'an da bu laik Türkiye dedikleri modernist Türkiye'nin cilası olacaktır, kabuğu olacaktır. Türkiye'nin ve Ortadoğu halklarının kapitalist modernist sisteme daha kolay eklemlenmesinin aracı olacaktır. İşte böyle bir evangalist yeni bir İslami hareket yaratmanın peşine düşmüşlerdir. Bunda önemli bir rol da Fetullah Gülen'e verilmiştir. Aslında Fetullah Gülen, başından beri bir ABD ajanıdır, ajan bir İslam'dır. Komünizme karşı mücadele derneklerinin kesinlikle CIA'nın denetiminde MİT tarafından örgütlendirildiğini bilmeyen yoktur. Komünizme karşı mücadele dernekleri içinde mücadele edenlerin hepsi ya baştan ya da sonradan ABD zihniyetine ve sistemine eklemlenen kişilikler olmuşlardır. Bunu daha sonraki gelişmeler ortaya koymuştur. Komünizme karşı mücadele derneklerinde yer alanların çoğunluğunun bugün Türkiye'deki kapitalist modernist sisteme bağlı olan, bu değerleri benimseyen İslami çevrelerden olduğunu görmek mümkündür. Bugün Fetullahçılar gerçeğinde bu tamamen doğrulanmış durumdadır.

12 Eylül darbesinin en önemli ayaklarından biri Turgut Özal'dır. Ekonomi tamamen Turgut Özal'a teslim edilmiştir. Bu ekonomik sistem nedir? Kapitalist sisteme bağlı bir ekonomidir. Ya da Türkiye'nin sindirim sistemini ve yemek borusunu tümüyle batıya bağlamanın sorumlusudur. Turgut Özel sadece bir ekonomik uzman değildir. Ekonomi bakanlığı yanında oluşturulacak yeni Türkiye'nin de yüzüdür. Özal şahsında siyasal İslam'ın sistem içine alınmasıdır. Turgut Özal'ı böyle anlamak lazım. Belki başka bakanlar da vardır, ama Türkiye'nin o yıllarda ekonomi politikasını, sosyal politikasını yürüten tamamen Özal'dır. Özal, Türkiye toplumunu kapitalizme uygun hale getirme projesinin sorumlusudur. Böyle bir sorumlulukla iktidarda yer almıştır. Demirel yıllarca Türkiye anayasası, Türkiye'nin sosyal ve ekonomik yapısına bol gelmektedir, demiştir. Yani Türkiye'de öyle bir anayasa ve yasa olmalı ki, örgütlenme ve düşünce özgürlüğü fazla olmamalı. Örgütlenme ve düşünce özgürlüğü fazla olursa o zaman kapitalist sistem gelişemez. Kapitalist sistem toplumun, emekçilerin örgütlenmesiyle, direnişiyle hep sekteye uğrar. Demirel, bu yaklaşımla Türkiye'nin daha otoriter bir sisteme ihtiyacı olduğunu hep dillendirmiştir. Türkiye, Batı sistemini kendine esas almıştır. Ancak Türkiye toplumu, Kürdistan toplumu hala kapitalist modernist sisteme uygun değildir, hala toplumcu değerler hakimdir. İşte Özal'ın en önemli görevi, Türkiye ve Kürdistan'daki toplumcu değerleri yıkarak, toplumu dağıtarak, toplumu dağıtıp bireyciliği geliştirerek Türkiye ve Kürdistan'ı kapitalizme uygun hale getirmeyi hedeflemiştir. Özal'ın projesi esas olarak budur. Özal bunu da İslam adına, inançlı insan adına yapmıştır. Toplumculuğun dini olan İslam, bireyciliği, liberalizmi kendisinin esas dini haline getirmiş Özal tarafından toplumu dağıtmanın aracı haline getirilmeye çalışılmıştır.

12 Eylül topluma, toplumculuğa saldırıdır

12 Eylül askeri darbesinin en önemli boyutlarından biri de o güne kadar toplumsal değerleri nedeniyle, toplumculuğun var olması nedeniyle gelişemeyen kapitalist sisteme uygun bir toplumsal yapı ortaya çıkarmaktır. O güne kadar Türkiye ve Kürdistan'da var olan toplumcu değerler nedeniyle hem toplumun ortak tutum takınması, hem de örgütlenmelerin gelişmesi nedeniyle kapitalizmin gelişemediği görülüp toplumsallığın ve örgütselliğin dağıtılarak bireyciliğin gelişmesinin zeminini yaratmak 12 Eylül'ün temel hedeflerinden olmuştur. 12 Eylül'ün en önemli görevlerinden biri örgütlenmeyi dağıtmak ve insanları bir daha örgütlenemez hale getirmek olmuştur.

Kuşkusuz 12 Eylül örgütlenmeleri dağıtmıştır. Gelir gelmez en büyük örgüt düşmanlığı yapmıştır. Hiçbir yerde bir örgütlü ilişki bırakmamak için saldırısını arttırmıştır. 12 Eylül bir yönüyle de örgütlü topluma, toplumculuğa saldırıdır. Sadece örgütleri dağıtmak yetmemiştir, bu örgütleri ortaya çıkaran örgütsel zemini de ortadan kaldırmıştır. Çünkü 12 Eylül'den önce herkes toplumcudur. Sosyalistler toplumcudur, İslamcılar toplumcudur, sosyal demokratlar toplumcudur, hatta faşistler kendilerine milliyetçi toplumcuyuz demektedirler. Yani toplumculuk geçer akçadır. Önceleri hiç kimse bana ne toplumdan, ben kendimi düşünürüm diyemezdi. 12 Eylül'den önce bana ne toplumdan, ben kendi çıkarıma bakarım, kendi işime bakarım, ben kendimi düşünürüm denseydi insanın yüzüne tükürürlerdi. İşte kapitalist sistem, Türk devleti ve Türkiye'deki komprador düzen, tekelci düzen toplumdaki bu toplumculuğu dağıtıp bireyciliğin geliştirilerek Türkiye'nin kapitalizme uygun, sömürüye uygun hale getirilmesi için Özal gibi kişilikler şahsında toplumculuğa büyük bir saldırı gerçekleştirmiştir. Özal'ın köşeyi döndürme politikası, topluma hangi yolla olursa olsun köşeyi dönme zihniyeti vermesi, teşebbüsçü, yani girişimci bir zihniyet kazandırmak istemesi bundandır. Girişimcilik dediği de kapitalist kafadır. Yani toplumu yol ve yöntem ne olursa olsun sömürme ve kapitalizmi geliştirme zihniyeti ve kişiliğidir. Bu nedenle daha sonra çoğu batan bankerler ortaya çıkarılmıştır. Bu bankerler yoluyla, yani soyguncular, vurguncular eliyle toplumun elindeki bütün değerler tekellere aktarılmıştır. O da bir politikadır. Bankerzedeler vardı; bankerzedeler neydi? Toplumun elindeki birikimi tekellere aktaran bankaların iflas etmesiyle kendileri de iflas eden insanlardı.

O yılların Türkiye'sinde toplumsal değerleri olan Türkiye'de, her yerde gençlerin örgütlendiği, işçilerin örgütlendiği, sağlıkçıların örgütlendiği, toplumun örgütlü olduğu Türkiye'de kapitalizmi istedikleri gibi geliştirmeleri mümkün değildi. Bu nedenle hem örgütleri, hem toplumsallığı dağıtarak Türkiye kapitalizm sömürüsüne açık hale getirilmiştir. 12 Eylül'ün en temel hedeflerinden biri de budur. Bu konuda da önemi bir mesafe alınmıştır.

12 Eylül'ün önünde kendisinin de beklemediği bir biçimde hiçbir engel ortaya çıkmamıştır. Aslında solun, sosyalistlerin direneceği beklenilmiştir; ancak 12 Eylül gerçekleşince, 13 Eylül'de neredeyse bıçakla kesilircesine sol güçlerin, demokrasi güçlerinin direnişi ortadan kalkmıştır, ya da çok cılız biçimde bir karşı koyuş ortaya çıkmıştır. Türkiye'deki çok güçlü ve örgütlü gözüken solun bu kadar dirençsiz olması, 12 Eylül'e karşı direnememesi karşısında PKK de, Kürt Özgürlük Hareketi de tek başına direnmenin tümüyle bir ezilme ve tasfiye getireceğini düşünerek Ortadoğu'ya geri çekilmesini sürdürmüştür. Hem Türkiye solunun etkisiz kalması, bir mücadele içine girmemesi, hem de Kürt Özgürlük Hareketi'nin Türkiye'deki bu siyasal ortamı görerek geri çekilme politikası izlemesi 12 Eylül'ün amaçlarını daha kolay gerçekleştirmesini sağlamıştır. Kısa sürede Türkiye ve Kürdistan'da siyasal bir hakimiyet sağlamıştır. Bu siyasal hakimiyet üzerinde de özel savaş politikaları yürüterek, psikolojik savaş politikaları yürüterek Türkiye toplumunu bir daha örgütlenemez, direnmez hale getirmeye çalışmıştır. Bu pasifikasyon ve suskunluk bir daha solun ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin örgütlenememesi ve mücadele etmemesi biçiminde değerlendirilmeye çalışılmıştır. Zaten amaç da böyledir. Sosyalistler ezilip, Kürtler ezilip Türkiye elli yıllık yeni bir siyasal sistem planlamasına kavuşturulacaktır. Tabii bunun için sadece ezme yetmez, bunun sosyal yapısını, psikolojik yapısını da yaratmak gerekiyor. Toplumun da bir daha bu tür gelişmelere imkan vermeyecek düzeyde ezilmesi ve iradesinin kırılması gerekmektedir. Toplum zihniyetiyle, duygusuyla tamamen sisteme teslim olmuş, bir daha hiç örgütlenmeye, hiçbir direnmeye zemin olmayacak hale getirilmeye çalışılmıştır. 12 Eylül'ün toplum üzerindeki hedefi de, planlaması da bu doğrultuda olmuştur. Sistem siyasal, sosyal ve ekonomik olarak kendisini böyle bir toplum zemini üzerinden geliştirip ve bu toplumsal karakteri kalıcı hale getirip elli yıl rahat bir biçimde yaşamak istemiştir.

Şu zulüm yapıldı, bu zulüm yapıldı, ama buna karşı direnildi demek bir anlam ifade ediyor. İşkence görmek bir marifet değildir; zulüm altında yaşamak herhangi kimseye bir artı getirmez. Hiç kimseye onur getirmez. Ama direnildiği takdirde o işkenceler anlamlı hale gelir, o zulüm anlamlı hale gelir ya da o zulüm ve işkence direnişle tersine çevrilebilir.

Amed zindan direnişi ve PKK mücadelesi

Ancak 12 Eylül beklemediği bir yerde direnişle karşılaşmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi Önder Apo'nun öncülüğünde belli kadroları çekerek Ortadoğu'da eğitip, örgütleyip yeniden mücadeleye hazırlama çabası içine girmiştir. Türkiye'deki bütün

sol örgütler ezilirken, örgütler dağılırken, Türkiye'de, Kürdistan'da işbirlikçi, milliyetçi, reformist, teslimiyetçi gruplar tümüyle dağılırken, Önder Apo öncülüğündeki PKK, Kürt Özgürlük Hareketi Ortadoğu'da kendini eğiterek, örgütleyerek yeniden mücadele eder hale getirme çabası yürütmüştür. Önder Apo öncülüğünde yoğun bir çaba yürütülmüştür.

1980 sonrası Kürt Özgürlük Hareketi Ortadoğu'da kendini yeniden örgütlemeye, toparlamaya ve mücadele eder hale getirmeye çalışırken, Diyarbakır zindanında PKK'nin önder kadroları, kadroları, sempatizanları ve taraftarları Kürdistan tarihini değiştirecek, PKK'nin mücadele tarihinde çok önemli dönüm noktası olacak, gelişme yaratacak bir direniş ortaya çıkarmışlardır. 12 Eylül rejimi Amed zindanı şahsında Kürt Özgürlük Hareketi'ni zindanda betona gömmek isterken, zindanları Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme, toplumu tümden pasifize edip teslim alma zemini haline getirmeye çalışırken, böyle bir hedefi güderken zindanlar tam da 12 Eylül'ün hedeflediği, planladığı amaçların tersine tarihi bir direniş göstererek 12 Eylül'ü en başta da ideolojik yenilgiye uğratmışlardır.

12 Eylül'e karşı en büyük direniş, ideolojik olarak yenilgiye uğratma Amed zindanında gerçekleşmiştir. Hayri'nin, Kemal'in öncülüğünde gelişen bu direniş, 12 Eylül rejiminin amaçlarını tersine çevirmiş, 12 Eylül zindanlar şahsında Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmek isterken, zindanlarda yarattığı teslimiyet temelinde Kürt toplumunu tümden pasifize edip kültürel soykırımı hızlandırmak isterken, zindan direnişi PKK'nin örgütlenmesine, PKK'nin moral değerlerinin gelişerek daha direnişçi hale gelmesini sağlamış, Kürt toplumu açısından da pasifikasyon değil, zindanlarda direniliyorsa, biz de direnebiliriz denilecek bir direniş ruhu ortaya çıkarmıştır. Kürt toplumu da kültürel soykırımcı sömürgeciliğe karşı direnilebileceğini görmüştür. Türk devleti pasifikasyonu arttırmak isterken, zindana dayalı teslimiyeti yaratmak isterken, Kürt toplumu zindana dayanarak daha da politikleşmiş, daha da geleceğe umutla bakan ve toplum içinde direnişin mayalanmasını sağlayan bir durum ortaya çıkmıştır. Bu durum özellikle Kürdistan'da çok büyük değişiklikleri ortaya çıkarmıştır. Türk devleti, ulus-devleti 12 Eylül'le birlikte yeniden restore edip Kürtleri yok ederek ulus-devlet hedefine kısa sürede tümden ulaşmayı hesaplarken, zindan direnişiyle, zindan direnişinin yarattığı moral etkiyle PKK ve Kürt toplumunun canlanmasıyla ulus-devlet büyük bir ideolojik yenilgiye uğratılmıştır. Türk devletinin Kürtleri yok ederek ulus-devleti sağlama projesi tarihin en büyük darbesini zindanlarda yemiştir.

12 Eylül darbesi gerçekleştirdiği zulüm düzeniyle Kürdistan'da soykırımı tamamlayacağını düşünürken, soykırım sistemi zindanda büyük bir darbe yemiştir. 12 Eylül ideolojik ve siyasi olarak büyük bir darbe yemiştir. 12 Eylül ilk yenilgisini Diyarbakır zindanında almıştır. Hem de çok büyük bir yenilgi almıştır, çok büyük bir darbe almıştır. Bir daha belini doğrultamayacak bir darbeyi 12 Eylül zindanında almıştır. Çünkü Amed zindanındaki direniş, Kürt Özgürlük Hareketi'nin örgütlenmesini, mücadelesini hızlandırmıştır. Türk devleti PKK'yi zayıflatmak, yok etmek isterken, zindan direnişi şahsında PKK'nin örgütlülüğünün güçlenmesi gerçekleşmiştir. Önder Apo'nun büyük çabaları, zindan direnişiyle büyük bir anlam kazanmıştır. Zindan direnişi Önder Apo'nun çabalarını anlamlandırarak hem zindan direnişini daha da büyümüş, hem de Önder Apo'nun çabaları zindan direnişiyle birleşerek daha büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır, daha hızlı gelişmeler ortaya çıkarmıştır.

Zindandaki direniş, devletin planlarını boşa çıkarttı

Kuşkusuz bunlar direnişle gerçekleşmiştir. Eğer direniş olmasaydı, Amed zindanındaki zulüm, vahşet tutsaklar şahsında PKK'yi bitirecekti. Bu açıdan hep Amed zindanındaki işkencelerden söz ederler. Sanki işkence çok yapıldığı için PKK gelişmiş, PKK büyümüş gibi değerlendireme yapanlar vardır. Bu değerlendirmeler yanlıştır. Eğer PKK'lilerin yaptığı direniş olmasaydı, 14 Temmuz şahsında büyük zindan direnişi olmasaydı bugün o baskılar PKK'yi de bitirmişti, Kürt'ü de bitirmişti. Ama PKK önderleri, kadroları, sempatizanları direnerek o zulmü kırmışlardır, yenmişlerdir. O zulmün amaçlarını tersine çevirmişlerdir. Bu açıdan 12 Eylül'e karşı direniş derken, 12 Eylül'ün yenilgiye uğratılması ya da PKK'nin güçlenmesi, büyümesi, gelişmesi derken burada esas olarak direnişi görmek gerekir, direnişi esas almak lazım. Yoksa zulüm hedeflediği sonuçlara ulaşırdı. Bu yönüyle şu kadar işkence yapılmış, bu kadar işkence yapılmış demek hiçbir anlam ifade etmiyor. Şu zulüm yapıldı, bu zulüm yapıldı, ama buna karşı direnildi demek bir anlam ifade ediyor. İşkence görmek bir marifet değildir; zulüm altında yaşamak herhangi kimseye bir artı getirmez. Hiç kimseye onur getirmez. Ama direnildiği takdirde o işkenceler anlamlı hale gelir, o zulüm anlamlı hale gelir ya da o zulüm ve işkence direnişle tersine çevrilebilir. O zulüm ve işkence direnişle büyük gelişmelere vesile olmuş olur.

İşte bunu zindan direnişi gerçekleştirmiştir. Bu tabii ki 12 Eylül'ün Kürdistan'daki planlarını boşa çıkarmıştır. Eğer Türk devletinin Kürtler üzerinde, Kürdistan üzerindeki kültürel soykırımcı politikaları boşa çıktıysa, bunu sağlayan Kürt Özgürlük Hareketi'dir, PKK'dir. Bunun herkes tarafından görülmesi gerekiyor. Bu direniş olmasaydı Kürtlük de bitmişti, sadece PKK değil. Diğer örgütler zaten bitmişti. Diğer örgütleri bitiren, o zulüm düzeni, işkence düzeni, baskı düzenidir. Ama PKK direnerek ayakta kalmıştır. Bazı alçaklar, bazı yeminli Apo ve PKK düşmanları sanki diğer örgütleri 12 Eylül değil de, baskı ve zulüm değil de PKK dağıtmış, PKK bitirmiş gibi alçakça değerlendirmeler yapmaktadırlar. Onları bitiren, dağıtan 12 Eylül'ün zulmüdür. 12 Eylül kök kazımak istiyordu. Bütün örgütleri dağıtmak istiyordu. 12 Eylül onlar şahsında başarılı olmuştur, ama PKK şahsında yenilgiye uğratılmıştır. Bu açıdan 12 Eylül'ün yıldönümünde 12 Eylül'ün amaçları anlatılırken, 12 Eylül'ün Kürdistan'daki ve Türkiye'deki amaçları anlatılırken esas olarak da bu darbeye karşı, bu zulme karşı direnişin ortaya konulması gerekiyor. 12 Eylül denilince akla direniş gelmelidir. Akla emperyalizm ve Türk devletinin politikalarının direnişle nasıl boşa çıkarıldığı gelmelidir. En başta da zindan direnişi, zindan direnişi temelinde Önder Apo'nun kadrolarını yeniden eğitip örgütleyerek Kürdistan dağlarına gönderip mücadeleyi başlatması ortaya konulmalıdır.

12 Eylül rejimi Kürdistan'da boşa çıkarılmıştır. Bunu böyle kesinlikle belirtmek gerekiyor, tersine çevrilmiştir. Ancak Türkiye cephesinde 12 Eylül önemli düzeyde hedeflerine ulaştı. Türkiye'deki sol, sosyalist güçlerin örgütlenmesini dağıttı. Amiyane deyimle marjinalize etti. Birçok örgütü tasfiye etti. Toplumun örgütlülüğünü dağıttığı gibi, bireyciliği geliştirerek, özel savaşı geliştirerek, toplumdaki toplumcu değerleri ortadan kaldırarak, insanları toplumculuktan, dolayısıyla da örgütlenmekten uzaklaştırarak güçsüzleştirdi ve sistemin tamamen nesnesi haline getirdi. 12 Eylül bu yönüyle Türkiye toplumunda önemli düzeyde amacına ulaştı. Bugün Türkiye solu bir türlü ayağa kalkamıyor. Bir zamanlar devrimci hareketin güçlü olduğu Karadeniz tamamen şovenizm zehriyle sistemin etkisi altına girmiştir. 12 Eylül'den önce CHP içinde kısmi bir muhalif kesim, toplumun sesi olmak isteyen kesimler vardı. Özellikle 1970'lerden sonra CHP içinde böyle bir damar ortaya çıkmıştı. Ama 12 Eylül askeri darbesinden sonra bu damar etkisizleştirilerek CHP'yi daha çok Kürt Özgürlük Hareketi karşısında şoven pozisyona koyan bir siyasi güç haline getirildi. Toplumda aydınlar, yazarlar, toplumun ilerici demokratik kesimleri susturuldu. Demokratik bir tutum göstermeye çalışıldığında linç edildiler. Özellikle de Kürt halkının özgürlük mücadelesinin geliştiği ortamda demokrasi güçlerinin ve solun güçlenmesine hiç izin verilmedi. Sol ve demokrasi güçleri Kürtlerle birleşir, kendileri için tehlikeli olur düşüncesiyle gerçekten demokrasi güçlerinin, solun, aydınların, yazarların nefes alamayacağı bir özel savaş yürütüldü, bir psikolojik savaş yürütüldü. Zaten işçilerin örgütlülüğü dağıtıldı. İşçilerin örgütlülüğü ve sol örgütler dağıtıldığı için toplum tamamen kapitalizmin sömürü nesnesi haline getirildi.

Türkiye'de 1960'larda, 1970'lerde ortaya çıkan özgürlük ve demokrasi birikimi önemli düzeyde ezildi, susturuldu. Aslında Kürt Özgürlük Hareketi 1984'te mücadeleyi başlatmasaydı, Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi toplumdaki özgürlükçü, demokratik, sosyalist değerleri, eğilimleri canlı tutan bir mücadele yürütmeseydi Türkiye toplumu tümden bitirilecekti. Muhalifler tümden ortadan kaldırılacaktı. Ya da tamamen sistemin yedeğine düşürülecekti. Ancak PKK'nin mücadele etmesiyle birlikte sol belli düzeyde varlığını sürdürdü. Öyle ki, 1991'deki bir af kanununda olduğu gibi Kürt Özgürlük

12 Eylül ilk yenilgisini Diyarbakır zindanında almıştır. Hem de çok büyük bir yenilgi almıştır, çok büyük bir darbe almıştır. Bir daha belini doğrultamayacak bir darbeyi 12 Eylül zindanında almıştır. Çünkü Amed zindanındaki direniş, Kürt Özgürlük Hareketi'nin örgütlenmesini, mücadelesini hızlandırmıştır.

Hareketi ile solun birleşmesini engellemek açısından solu cezaevinden çıkarma, böylelikle Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı mücadele verme döneminde solla Kürt Özgürlük Hareketi'nin ortak mücadele içine girmesi engellenmeye çalışıldı. Ama bu bir yönüyle de solun nefes almasını sağlayacak bir durum ortaya çıkardı. Bu açıdan 12 Eylül Türkiye'de başarıya ulaşmıştır, önemli düzeyde sonuçlarını yaratmıştır, ancak Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi, Kürdistan'da 12 Eylül'ü önemli düzeyde boşa çıkardığı gibi, Türkiye cephesinde de tümden hedeflerine ulaşmasını engellemiştir. Örneğin, İslami çevrelerin hemen sistem içine alınması durumu gerçekleşmemiştir. Özellikle Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı sert bir mücadele ortamında işbirlikçi siyasal İslam'ın Kürtlere karşı psikolojik savaş nedeniyle de olsa yumuşak yaklaşması o andaki kirli savaşçıların işine gelmediğinden böyle bir siyasi eğilimin güçlenmesine fırsat vermemişlerdir. Ya da Kürt halkının mücadelesi Erbakan şahsında var olan siyasal İslam'ın tümden iğdiş edilmesini engelleyen bir siyasal durum ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan da 12 Eylül rejimi siyasal İslam'ın radikal yanlarını törpüleyip tümden sistem içileştimrek isterken, Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi Türk devletinin bu planını da önemli oranda boşa çıkarmıştır.

15 Ağustos Atılımı Özal'ın planlarını engelledi

12 Eylül anayasasıyla, rejimiyle Türkiye'de kendini hakim kılarken, öte yandan elli yıllık olarak kendini planlayan 12 Eylül rejimi daha ilk yıllarında, ilk on yılına ulaşmadan büyük gedikler vermiştir; zayıflıklar ortaya çıkmıştır. Bunu da kesinlikle sağlatan Kürt Özgürlük Hareketi'nin zindan direnişi, daha sonra 1984'te başlayan 15 Ağustos gerilla hamlesidir. Özcesi hem zindanda, hem dağda 12 Eylül rejiminin tüm hedeflerine ulaşmasını engelleyen büyük bir mücadele olmuştur.

12 Eylül tam da ilk önceleri planlandığı gibi Özal'ın partisine devredilmiştir. Aslında 12 Eylül rejiminden sonra ilk seçimlerde bir generalin kurduğu parti vardır. Bu partiyle en azından dört beş yıl 12 Eylül farklı biçimde sürdürülecekti. Yani cunta sürmeye devam edecekti. Ancak toplumda büyük bir tepki olduğundan Özal iktidar olmuştur. Aslında Özal'ın bir dönem sonrasında Başbakan yapılması düşünülüyordu. En azından 1983'ten 1988'e kadar bir generalin partisiyle götürülmek isteniyordu. Ondan sonra Özal gibi patiye teslim edilecekti. Ancak generallerden bıkmış olan toplum ve uluslararası güçler bunu uygun görmediler, Özal gibi bir partinin iktidara gelmesini daha uygun gördüler. Nitekim Özal kazandı. Aslında Özal 12 Eylül rejimine karşı bir başarı kazanmamıştır. 12 Eylül'ün bakanıydı. 12 Eylül'ü en iyi uygulayanlardandı. 12 Eylül'ün amaçlarını esas temsil eden kişilikti. Zaten 12 Eylül rejimi böyle bir kişiliğe ve partiye Türkiye'yi teslim etmek istiyordu. Fakat özellikle Türkiye'deki klasik siyasal odaklar, ordu içindeki kesimler dört yıl daha doğrudan kendilerini kontrol etmek istedi, ama bu olmadı.

Turgut Özal, 12 Eylül sisteminin hedeflediği biçimde toplumsal yapıyı tamamıyla kapitalist moderniteye uygun hale getirecekti. Diğer taraftan da kendi felsefesi, yaklaşımıyla Kürdistan'daki kültürel soykırımı tamamlayan, Kürtleri tamamen sisteme entegre eden bir rol oynayacaktı. Ancak 15 Ağustos hamlesi gelişti. 15 Ağustos hamlesi sadece cuntanın elli yıllık hedeflerini boşa çıkarmadı, aynı zamanda Özal'ın Türkiye'yi tam bir kapitalizmin merkezi haline getirme, Ortadoğu'nun ajan ülkesi haline getirme, Kürtleri entegre ederek kültürel soykırımı tamamlama hedefini engelledi. Eğer bugün Türkiye hala tam sisteme entegre edilmemişse, Türkiye Ortadoğu'da bir ajan ülke olarak kullanılamıyorsa, bu Kürt Özgürlük Hareketi'nin geliştirdiği mücadele temelinde Türkiye'deki sol ve demokrasi güçlerinin ayakta kalması soncudur.

Kürt Özgürlük Hareketi bu sisteme karşı büyük bir direniş gösterdi. Aslında Özal da bir daha Kürtlerin ayağa kalkamayacağını düşünüyordu. Solun da ayağa kalkamayacağı düşünülüyordu. Ama Kürtler ayağa kalkınca, Kürt Özgürlük Hareketi önemli bir hamle yapınca Özal 12 Eylül'ün istediği düzenin kurulamayacağını gördü. Ancak sistemde belirli yumuşamalar, reformlar yaparak Kürtleri entegre edebileceğini düşündü. Çünkü 12 Eylül'ün yarattığı ortam eğer Kürtler sistemin parçası haline getirilmezse bozulacağını, dağılacağını düşündü. O Türkiye'yi tamamen kapitalizmin cennetti haline getirmek istiyordu. ABD'nin, Batının, sistemin tamamen uzantısı haline getirmek istiyordu. Ama PKK hamle yaparak buna engel olmuştu. Özal acaba daha derinleşmeden, bu mücadele gelişmeden Kürtlerin özgürlük ve demokrasi taleplerini sistem içileştirip entegre edebilir miyim hesabı yaptı. Ama Türkiye'deki inkarcı sömürgeci sistem o kadar katı ki, bırakalım Kürt sorununun çözümünü, Kürtlere kimi kırıntılar verip sistem içine entegre edilmesini bile kabul etmeyecek bir ulusdevlet bağnazlığı içinde olduğundan Özal'ı da daha sonra tasfiye ettiler. Yoksa Özal 12 Eylül karşıtı değildi. 12 Eylül sistemini uygulamak isteyen bir güçtü, bir siyasi liderdi. Yine Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı özel savaşı başlatan bizzat Özal'dı. Ama Özal 12 Eylül darbesi sonrası düşünülen sistemin düşünüldüğü gibi çok katı bir biçimde sürdürülemeyeceğini gördü. Ya da Özgürlük Hareketi'nin hamlesinin güçlü olması, etkili olması, Kürdistan toplumunu etkilemesi Özal'ı Kürt Özgürlük Hareketi'ni sistem içileştirme ve entegre etme biçiminde bir yola götürdü. Aslında psikolojik savaş ağırlıklı özel savaşla Kürtler üzerinde egemenliği yeni koşullarda gerçekleştirme rolünü o zaman Özal üstlenmek istedi. Fakat o zamanki güçler biz ezeriz, tasfiye ederiz düşüncesiyle Kürtlere karşı bir özel savaş sistemiyle, psikolojik savaşla beslenmiş mücadele dönemini bile kabul etmediler.

AKP ile 12 Eylül'ü restore etme politikaları

Şunu belirtmek gerekir, bugün de Türkiye'de 12 Eylül sistemi var; 12 Eylül anayasası hala yürürlüktedir. Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında 12 Eylül'ün daha baştan itibaren önüne hedef koyduğu, siyasal İslam'ı sistem içileştierek Kürt'ü, solu ezme politikası AKP ile devreye konulmuştur. AKP aslında Kürtleri bir rehabilite etme partisiydi, hükümetiydi. Ancak mücadele gelişince, sertleşince AKP hükümeti özel savaş yöntemleriyle psikolojik savaşı derinleştirerek tasfiye etmeyi hedeflemiştir. 12 Eylül'ü biraz liberalize etme ya da yeni koşullara uydurma hareketidir. AKP'yi ve Erdoğan'ı 12 Eylül'ü restore etme harekatı olarak görmek gerekir. Eğer bugün Erdoğan başkanlık sistemi diyorsa, rejim değişti, bunun anayasal bir çerçeveye kavuşması gerekir diyorsa, aslında yıpranan, yürümeyen 12 Eylül anayasasını yeni koşullarda yeniden üretmek istediğindendir. Kenan Evren'in kurmak istediği düzen direnişimiz tarafından boşa çıkarıldı. Özgürlük mücadelemiz 12 Eylül rejiminin tümden oturmasını engelledi. Şimdi AKP kimi kırıntılarla 12 Eylül rejimini yeniden restore etmek istiyor. 12 Eylül anayasasını siyasal İslam'ın da içine alındığı biçimde restore ederek Kürtleri ve sol güçleri tasfiye etmek istiyor. Aslında siyasal İslam rejim içine alındı. Özellikle 2007'deki Dolmabahçe mutabakatıyla bu gerçekleşti. Ama Kürt karşıtlığı ve sol karşıtlığı üzerinden gerçekleşti. Ancak Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve solun direnişi nedeniyle, demokratik güçlerin direnişi nedeniyle Kürt karşıtlığı ve sol karşıtlığı temelinde siyasal İslam'ın sistemin içine alındığı yeni rejim kurulamıyor, oturtulamıyor.İşte Erdoğan kendisini güç yaparak, bütün her şeyi ele geçirerek solu ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezip siyasal İslam'ın sistem içine alınmış biçimiyle 12 Eylül'ü restore etmek istiyor. Kesinlikle AKP'nin ve Erdoğan'ın yaptığı budur. Erdoğan'ın ve AKP'nin yaptığını 12 Eylül'den farklı biçimde göstermek kesinlikle kendini kandırmaktır. Ne AKP, ne Erdoğan özgürlükçüdür, ne de demokrasiden yanadırlar. Kendilerine Müslüman, kendilerine demokrattırlar. Yani kendilerinin sistem içine alınmış haliyle sistemin Kürtler üzerinde ve sol üzerinde yeniden hegemonya kurmasını sağlamaya çalışmaktadırlar.

Şu andaki mücadele bu temelde yürümektedir. 12 Eylül rejimini iktidarcı siyasal İslam'ın sistem içine alınmış biçimiyle kökleştirmek isteyen AKP ve kültürel soykırımcı faşist güçlerle Kürt Özgürlük Hareketi ve demokrasi güçlerinin bloku arasında bir mücadele olmaktadır. Klasik devletle AKP arasında gerçekleşen blok mu etkin olup 12 Eylül restore edilecektir, ya da Kürt Özgürlük Hareketi, demokrasi güçleri ve sol güçlerin birliğinden oluşan cephe mi etkin olup mücadeleyi kazanıp 12 Eylül rejimini değiştirerek Türkiye'yi demokratikleştirip Kürdistan'ı özgürleştirecektir. Şu andaki mücadeleyi kesinlikle bu çerçevede görmek gerekir. Ama şu kesindir, 12 Eylül daha başından, daha ikinci yılındayken zindanda ve 1984'te dağda ve Kürdistan'da gelişen mücadeleyle ideolojik ve siyasi olarak yenilgiye uğratılmıştır. Yani 12 Eylül Türkiye'nin sosyal ve siyasal yapısına uygun olmayan bir rejim ve anayasa öngördüğünden daha ikinci yılında direnişle karşılamış, ideolojik yenilgiye uğramıştır.

Kürt halkı direnişiyle, sol ve demokrasi güçler direnişiyle şimdiye kadar 12 Eylül rejiminin yarattığı sistemi kriz içinde tutmuşlardır. Tümden oturmasını, kalıcılaşmasını engellemişlerdir. Bu açıdan bugün süren mücadelede kaybeden 12 Eylül rejimi ve onun yeni ortağı AKP olacak, Kürt Özgürlük Hareketi, demokrasi güçleri kazanarak Türkiye'yi demokratikleştirip Kürdistan'ı özgürleştireceklerdir.

■■■

Öz yönetim ilanları halkın çözüm sürecidir

Demokratik Konfederalizm yerellerde Demokratik Özerklik sistemiyle hayata geçer. Demokratik özerklik, demokratik toplumun ve siyasetin demokratikleştirilmesidir; toplumsal katılımın doğrudan geliştirilmesidir.

Murat Karayılan

Doğal toplumdan bu yana, gelişen tarihsel süreçler içerisinde yerelliğin toplumsal yaşamda önemli bir yeri olmuştur. Doğal toplumun aşılması ardından gelişen büyük krallıklar ve imparatorluklar döneminde bile yerellik toplumsal yaşamın önemli bir öğesi olmaya devam etmiştir. Hatta tanrı krallar döneminde her şeyin bir tek kişinin dudakları arasına sıkıştırıldığı, yani tek kişinin en yetkin ve tartışılamaz karar organı olarak ele alındığı dönemlerde dahi yerellerde gelişen yönetim tarzı aşılmış değildir. Tanrı krala veya imparatora bağlılığını ifade eden, vergisini ödeyen her toplumsal yapı, kendi yerel yönetimleriyle birlikte yaşamlarını sürdürebilmişlerdir. İnsanlık tarihi boyunca bütün toplumsal dönemlerde bu durum hep varlığını sürdürmüştür.

Ne zaman ki kapitalizm gelişti; kar amacıyla ortak pazara ihtiyaç hissetti; burjuvazinin tek pazar, tek dil, tek vatan, tek devlet yaklaşımı kitlelerde karşılığını buldu ve bu amaç çerçevesinde burjuvazinin ilk devrimi olan 1789 Fransız Devrimi gerçekleşti; işte o zaman ulus-devlet olgusu ilk kez tarih sahnesine çıktı. Ulus-devletle birlikte toplumsal yaşamın o zamana kadar vazgeçilmez bir öğesi olarak ele alınan yerelde toplumların kendi sistemleriyle yönetilmeleri de ortadan kaldırılmış oldu. Ulus-devlet, ortak pazar adı altında her şeyi merkezileştirme ekseninde ele aldığı için bütün yerel inisiyatifleri de ortadan kaldırmayı kendi yaşamı ve çıkarı için vazgeçilmez olarak gördü. Bu yüzden başta Fransa'da daha sonra Avrupa'nın diğer ülkelerinden giderek dünyaya yayılan ulus-devlet yaklaşımı, yerelliğe karşı merkeziyetçiliği ve tekçiliği esas alan bir yönetim biçimi olarak şekillendirilip geliştirildi. Yalnızca toplumsal geleneği güçlü olan bir kısım toplum, kapitalizmin bu hezeyanı karşısında kendi geleneksel varlığını koruma adına kapitalizmle bir uzlaşı yolunu bulma temelinde yerelliği koruyabilmiştir. Avrupa gibi toplumsal gelenekleri zayıf olan yerlerde tümüyle bir merkeziyetçi ulus-devlet yapısı şekillenirken, Asya gibi toplumsal geleneğin güçlü olduğu yerlerde ise entegrasyon biçiminde bir şekillenmenin geliştiğini görürüz. Örneğin, Hindistan'da hiçbir zaman yerellik aşılamamıştır; çünkü yerellik çok güçlü bir kültürel geleneğe dayanan bir yönetim sistemi olarak sürekli var olabilmiştir. Ancak bunu kapitalizme göre biçimlendirme süreçlerinden bahsedilebilir.

Ulus-devlet faşizmin döl yatağıdır

Fakat ulus-devlet sisteminin oturtulduğu ülkelerde giderek bunun daraltıcı olduğu, ulus-devletçiliğin; genişlemenin ve ilerlemenin önünde bir biçimde engel olduğu süreç içerisinde görülmeye başlanmıştır. Bu yüzden kapitalizmin bir ürünü olarak ortaya çıkan burjuvazinin geliştirdiği ulus-devlet sistemi, yine bu burjuvazi merkezlerinde çeşitli evrelerden geçerek değişimler yaşamak zorunda kalmıştır. Çünkü tekçi, merkeziyetçi, ırkçı, hegemonik çizgide gelişen ulus-devlet yaklaşımı, kendisiyle birlikte sınır tanımaz bir kar hırsını, büyüme tutumunu ve şiddete dayalı iktidar anlayışını geliştirmiştir. Bu, özü itibariyle tekçi devleti yüceleştiren, onu bir şiddet organizasyonu olarak toplumun bütün yaşam gözeneklerine hükmeden bir yapı haline getirirken, faşizmin çıkış kaynağı haline de dönüşmüştür. Zaten Hitler faşizminin doğup şekillenmesinin temel dayanağı da ulus-devlet anlayışının bu tarzda şekillenmiş olmasıdır. Aşırı kâr hırsı, hegemonik emellerin büyümesi ve imparatorlaşma, kendisiyle birlikte büyük paylaşım savaşlarını ortaya çıkarmıştır. 1914'ten önce de ulus-devlet anlayışının bir sonucu olarak dünyanın her tarafına yayılan birçok savaş ve katliam yaşandı. Yine Birinci ve İkinci Paylaşım Savaşları'nın ortaya çıkmasının ve bu savaşlarda milyonlarca insanın yaşamını yitirmiş olmasının temel nedeninin ulus-devlet zihniyetinin yol açtığı büyük şiddet ülküsü ve şiddetle sonuç alma, büyüme hırsı olduğunu çok net görürüz. Bu anlamda yaklaşıldığında aslında ulus-devlet, faşizmin döl yatağıdır. Kapitalizmin bir icadı olan ulus-devletin bu anlamda insanlığa verdiği şey, insanlığın tanık olamadığı vahşet, katliam ve büyük trajedilerdir.

Ulus-devlet toplumsal yaşam gerçekliğinde sadece soykırımlar, katliamlar, sürgünler ve büyük savaşlar yaratmamış; beyaz soykırımlarla birçok kültürü katleden, ortadan kaldıran karakteriyle toplumsal zenginliğe ve çokluğa da en büyük darbeyi vurmuştur. Ulus-devlet, gittiği her yerde tekçiliği geliştirerek toplumsal zenginliği tarihe gömen, toplumu tekçilikle zenginliklerinden koparan, kötürümleştiren, kalıplaştıran bir özelliğe sahiptir. Bu açıdan insanlık tarihinde en büyük tahribatı ulus-devlet modeli yaratmıştır. Ulus-devlet, sadece fiziki imhalar değil, kültürel zenginlikleri ortadan kaldıran, her şeyi tek kalıba sokma adına tarihin en büyük vahşetlerini sergileyen bir karaktere sahiptir.

Ulus-devletin bu karakteriyle birlikte geliştirdiği yönetim modelinin bizzat kapitalizmin gelişmesinin önünde engel teşkil ettiği de görülmüştür. Evet, kapitalizmin hamle yapmasına ve gelişme yaşamasına öncülük eden temel yönetim modeli olmuş olmakla birlikte, tekelci kapitalizmin gelişme sürecine tekabül eden dönemde ise artık köstekleyici bir rol oynamıştır. Yani bizzat kapitalist merkezlerde, o büyük, dev gibi, toplumun bütün yaşam hanelerine hükmeden devlet yapısının, sadece toplumların değil bizzat kapitalizmin gelişmesinin önünde de engel olduğu görülünce giderek devletlerin küçültülmesi, aşırı merkeziyetçi konumlarından çıkarılması gündeme gelmiştir. Hem aşırı engel tanımaz bir biçimde kâr hırsı ve onunla gelişen savaş tablolarının yarattığı trajedi, hem de diğer yandan gelişim ve kâr önünde engel olma, büyük sermaye tekellerinin daha fazla kendisine yeryüzünde yer açma ve gelişim göstermesinin önünde de aşırı merkeziyetçiliğin engel olduğu görülmüştür. Bu yüzden giderek yeniden yerellik yaklaşımının geliştirilmiş olduğunu görürüz. Aslında tekçi, merkeziyetçi ulus-devlet yapılanması günümüzde bayatlamış bir olgudur. Eskiden bütün kalıp ve boyutlarıyla kullanılmış ama önemli oranda dejenere edilmiş, değişiklikler yapılmış ve yerellik anlayışının da eklenerek geliştirildiği bir modele doğru şekil almıştır. Bu yüzden bugün katı merkeziyetçi ulus-devlet yaklaşımına yeryüzünde çok az yerde rastlanılmaktadır. Ulus-devlet yaklaşımının merkezi konumundaki Avrupa'da önemli reformlar yapılmış, değişiklikler geliştirilmiş ve yerel yönetim yaklaşımını öngören bir biçimlenmeyi kazanmıştır.

Ulus-devletin anası olan ülke Fransa'dır. Fransa dışındaki tüm Avrupa ülkelerinde yerel yönetim anlayışı vardır. Mevcut durumda Avrupa'da katı merkeziyetçi anlayışın en önde gelen temsilcisi Fransa'dır. Ancak Fransa bile son 20-30 yıldan bu yana adım adım yaptığı değişikliklerle bu katı merkeziyetçi devlet yaklaşımını aşmaktadır. Örneğin Korsika Adası'na tanınan yerellik hakları, yine Fransa'da yapılan birçok anayasal değişiklikle illere tanınan haklar çerçevesinde artık o tekçi, merkeziyetçi ve her şeyin tek merkezden yönlendirildiği yönetim sistemi Fransa'nın bizzat kendisinde de önemli oranda aşılma sürecindedir.

Yerellik veya özerklik her ülkede farklı biçimlerde şekil kazanmış ve yönetim modellerine kavuşmuştur. Ama biçimi ne olursa olsun yerellik yaklaşımı hep var olagelmiştir. Genellikle toplumun veya toplumsal yapının önde gelen öğelerinin daha fazla yönetime katılmasını sağlayan bir model olmuştur. Örneğin, Osmanlı Devleti Kürdistan'ı egemenliğine aldığında, Kürdistan'ın yönetilmesine Kürt mîrlerini de ortak etmiştir. O dönemde Kürdistan'da oluşan mîrlikler yerel inisiyatiflere sahiptir. Evet, her şey Osmanlı fermanına göre yürütülür ama gelen bu fermanlar daha çok genel hususlara ilişkin fermanlardır. Günlük yaşamı yönetmeyi ve yönlendirmeyi daha çok kendi özgünlükleri içerisinde mîrler yapmışlardır. Bu bir biçimde oradaki toplumsal öğeleri, önde gelenleri de yönetime dahil etmedir.

Bugün Türkiye'yi demokratikleştirme ve özgürleştirme mücadelesini Kürdistan gerillası vermektedir. Kürdistan halkı ve Kürdistan gençliği bu süreçte özgün bir tarz geliştirerek, 'Ben devleti reddetmiyorum ama devletin icracı güç ve kurumlarını, yani idari sistemini reddediyorum; bundan sonra ben kendi kendimi yöneteceğim' diyerek öz yönetimlerini ilan etmesi, pratik açıdan Türkiye'ye demokratikleşme yolunu göstermesidir.

Kemalizm, Nasırcılık, Baasçılık

Bugün bu sistem birçok ülkede temel bir yönetim biçimidir. ABD'de her eyaletin anayasası, meclisi ve seçilmiş valisi vardır. Almanya'da her eyaletin anayasası, meclisi ve başbakanı vardır. Aynı şey sadece ABD veya Avrupa'da değil, Hindistan'da, Rusya'da, Çin'de de vardır. Yani bu, sadece batı dünyasına ait bir şey değildir; tam tersine esas olarak bu yönetim modeli öteden beri Ortadoğu'nun, Asya'nın ve Afrika'nın şekillendirdiği bir yerellik modelidir.

Neolitik devrimin ilk geliştiği ve doğal toplumun gelişip yayıldığı temel alan olan Ortadoğu'da tarih içerisinde yerelliğin daha fazla toplumsal yapının vazgeçilmez bir yaşam biçimi olarak geliştiğini görüyoruz. Bilime ve semavi dinlere kaynaklık eden, insanlık kültürünün gelişip bugünkü düzeye varmasına analık eden ve önemli bir rol oynayan Ortadoğu'da toplumsal zenginlikler çok daha fazladır. Farklı uluslar, farklı kültürler, farklı inançlar, dinler ve mezhepler bir arada yaşayagelmişlerdir. Bunu yerellikle herkesin herkese belirli ölçüde saygı göstermesi, varlığını hazmetmesi ve çoğulcu bir yaklaşımın toplumsal kültürde yer edinmesine bağlamak mümkündür. Ortadoğu'da gelişen ve tarihten gelen toplumsal zenginliğin biçimlendirdiği yaşamın halklarda geliştirdiği tarz, daha çok özerkliğin ve yerelliğin ko-

runduğu bir tarzdır. Nitekim bu topraklarda egemenlik sürdüren bütün imparatorluklar ve iktidarlar da tarih içerisinde hep buna riayet etmişlerdir. En zorba iktidar biçimleri bile yerelliği gözeterek kendini uygulayabilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılması ve Avrupa'dan gelen emperyal güçlerin Ortadoğu'yu kendi aralarında paylaşarak bölmesinin gelişmesinden sonra Ortadoğu'da süregelen bu yerellik kültürü de askıya alınmış ve önemli darbeler almıştır. Bölgeye gelen İngiliz ve Fransızlar bu kadim coğrafyanın topraklarını kendi aralarında paylaştıktan ve sistemlerini kurduktan sonra boşuna Lozan Antlaşması'nı geliştirmemişlerdir.

Bu antlaşma temelinde bölgede oturtulan sistem, emperyalist güçlerin çıkarlarını koruyan güvenlik eksenli bir sistemdir. O zamana kadar İttihat Terakkicilerin öncülüğünde Osmanlı'yı yeniden canlandırmak isteyen, Osmanlı topraklarını koruma amacıyla Yusuf Akçura'nın geliştirdiği Üç Tarz-ı Siyaset Yaklaşımı'yla hareket eden Osmanlı-Türk yöneticileri; Üç Tarz-ı Siyaset'in iki tanesi olan Osmanlıcılığın ve İslamcılığın koruyucusu olmaktan vazgeçerek sadece Türkçülükle kendilerini sınırlandırmak şartıyla kemalistlerin boynuna ulus-devlet kasnağını geçirmişlerdir. Aslında bu bir sınırlandırma operasyonudur. Çünkü bununla birlikte Kürtler dört parçaya bölünüp, inkar edilip, yok sayılırken; Araplar 22 parçaya bölünerek etkisizleştirilmiş; Farslar ise kendi zengin tarihsel geleneklerine dayalı olarak kendini koruma, bu temelde yerelliği de sürdürme ve bu güçlerle işbirliğine girme temelinde denetime alınmıştır. Aslında Lozan'la birlikte Ortadoğu'da geliştirilen sistem, emperyalist çıkarları korumaya dönük bir güvenlik sistemidir. Lozan, kimisinin boynuna ulus-devlet kasnağını geçirme, kimisini parçalama, kimisini de büyük bir baskı altında tutarak güçsüzleştirme projesidir.

Kürdistan'da uygulanan inkar siyaseti, kendisiyle birlikte savaşları geliştirmiştir. Ortadoğu'da geliştirilen model, küçültme, daraltma ve birbirine kırdırtma modelidir. Kemalistler bunu kendilerine çok büyük bir kazanç gibi görerek ve çok büyük bir başarı gibi yansıtarak TC devletini bu temelde inşa etmiş oldular. Osmanlı'nın mirası olarak kalan, Anadolu'nun kadim halkları olan Rumları, Çerkezleri, Lazları ve çeşitli toplumsal yapıları Türkleştirme (Ermeniler zaten soykırımdan geçirilmişti), kalanları eritme; Kürtlere dönük de büyük bir kırım ile sindirme politikası temelinde Türkiye'nin bugünkü sınırları içerisinde tek ulus yaratma stratejisi esas alınmıştır. Bu çerçevede Türkiye sürekli bir biçimde kendi kendisiyle uğraşmak durumunda kalmıştır. Belki diğer ulusları önemli oranda Türkleştirmiş olabilirler ama büyük bir tarihsel-kültürel birikime sahip olan Kürtleri eritemedikleri bugün herkesin şahitliğini yapmakta olduğu açık bir gerçektir. Özellikle 1970'lerle birlikte Önder Apo'nun ortaya çıkışı ardından Kürt toplumunda yeni bir tarihsel evrenin açılmış olması ile beraber Kürdistan'da uygulanan beyaz soykırım siyaseti dumura uğratılmış ve bugün her bakımdan kendisine sahip çıkmayı addetmiş olan, bunun için bedel ödemiş olan bir toplumsal halk gerçekliği olarak mücadele içerisinde bulunmaktadır. Aslında bu 90 yıllık süreç, ulus-devlet projesinin başarısız kaldığını, Ortadoğu toplumlar gerçeğiyle örtüşmeyen bir proje olduğunu ve Kürt halkının mücadelesinin aslında bunu ortaya koymuş bulunduğunu defalarca göstermiştir.

Öte yandan Avrupalılar, ta Haçlı döneminden bu yana sürekli Ortadoğu'yu denetim altına alma amacını taşımışlardır. 1800'lerden sonra Osmanlılarla geliştirilen ilişkilerin esas amacı, bunu sağlamaktır. Nitekim bölgeye geldiklerinde, kendi bayatlamış olan ulus-devlet modelini Ortadoğu'da uygulayarak denetimi sağlamak, halkların birbiriyle dayanışmasını önlemek ve bölüp parçalama siyasetlerini uygulamak suretiyle hakimiyetlerini pekiştirmek istemişlerdir. Yani bu model, yabancı bir modeldir. Bu model, Ortadoğu'yu denetim amacıyla bu diyarlarda geliştirilmek istenmiş, ardından Irak, Suriye ve Mısır gibi Arap ülkelerinde de uygulandı. Aslında diğer Arap ülkelerinde de benzer, merkeziyetçi, tekçi, otoriter rejimler geliştirilmiştir. Özellikle bir küçük burjuva milliyetçiliği biçiminde gelişip iktidarlaşan Baas ideolojisiyle hem Suriye ve Irak'ta ulus-devlet şiddet temelinde dayatılmış, hem de bu anlayış tüm Arap camiasında bu yolla yaydırılmıştır. İster monarşik olsun, ister daha değişik biçimlerde olsun geliştirilen sistemin özü, tekçi, merkeziyetçi ve şiddete dayalı yönetim biçimleridir. Şimdi bu tarz merkeziyetçi, tek elden yönetme tutumu, Türkiye ile Araplar içinde daha canlı bir biçimde uygulanan bir sistemdir. İranlılar bile kendisini böyle bir modelden belli düzeyde uzak tutmuştur. Dünyanın daha farklı yerlerinde de benzer yönetim stilini yürüten ülkeler vardır ama en katı biçimde Türkiye'de kemalizm ve Arap devletlerinde ise Nasırcılık ve Baasçılık yoluyla uygulandığı da açık bir gerçektir. Oysa bölge halklarının birbiriyle ilişkilenmesi, dayanışması, birbirine saygı temelinde ortak bir yaşamı örmeleri halinde, Ortadoğu'nun dayandığı kaynaklar bölgeyi çok kısa sürede dünyanın merkezi haline getirebilir. Zaten bunu önlemek için bilinçli bir biçimde böyle bir model muhafaza edilmektedir. Uluslararası Gladio güçlerinin Ortadoğu'yla bu denli ilgilenmelerinin diğer bir nedeni aslında böyle bir toplumsal yaklaşımı muhafaza ederek toplumlar arasındaki ayrılıkları çelişkiye dönüştürmek suretiyle çatıştırmak ve bu çatışmadan nemalanmaktır. İşte bugün Ortadoğu'nun kan ağlamasının nedeni budur.

Demokratik Konfederalizm Demokratik Özerklik sistemiyle hayata geçer

Ortadoğu halklarının tarihi-kültürel dokusu ve yapısına en yatkın model, kuşkusuz ki yerelliğin yer edindiği, yerel yaklaşımın var olduğu, yerellerde bölgelerin, toplumların, kültürlerin kendini koruyarak kendi kendini yönetebildiği modeldir. Bu konuda Önder Apo'nun geliştirdiği Demokratik Ulus Projesi, Demokratik Özerklik yaklaşımı ve Demokratik Konfederalizm perspektifi, çok tarihsel değerde bir perspektiftir. Ortadoğu halklarını bir arada yaşatacak, kendi tarihsel ve güncel birikimlerine uygun olarak gelişmelerinin önünü açacak olan tek modeldir. Halkları birbirine kırdıran, daraltan, zenginliklerini ortadan kaldıran, zenginlikleri bölücülük sayan, en kötü bir mahluk olarak gören, dar, milliyetçi, ulusalcı, tekçi, faşizan yaklaşımların Ortadoğu'ya verdiği zarar, ölçülemez düzeyde büyüktür. Baas zihniyeti ve Türkiye'deki ulusalcı zihniyet, esas olarak bölge halklarını geliştirme ve önünü açma değil, önüne ket vurma zihniyetidir; küçültme, daraltma ve birbiriyle çatışır hale getirme mantığıdır ve dost değil düşmanca bir projedir. Önemli olan bunun görülmesi ve bu hakikati en derinliğine Önder Apo'nun çözümlediği bilinmektedir. 'Ortadoğu Bölgesinin yeniden kendi özüne uygun bir özgür-demokratik yaşamı yaşayabilmesinin yegane yolu demokratik özerklikten geçer' tespiti, bu tarihsel hakikatlere dayanmaktadır.

Çünkü yerellik, özerklik, esas itibariyle yerelin katılımını geliştiren demokratik bir muhtevayı ifade etmektedir. Bu, tarihin her döneminde böyledir. En azından merkez yönetimi paylaşma formülüdür. Bu yüzden yerellik, özerklik ya da otonomi; adına ne denirse densin (onun modeli eyalet mi olur, federasyon mu olur, kanton mu olur, şimdilik bunu tartışmıyoruz; genel anlamda yerellik, yerel yönetim anlayışından söz ediyoruz) bütün biçimleri merkezle yönetimi paylaşma anlamına gelmektedir. Yerellik, bir biçimde tabanın yönetim içinde yer almasıdır. Bu geçmişte bölgedeki mîrler, dükler veya küçük krallıklar biçiminde bir yer alış olarak gelişmiş olabilir ama günümüzde toplumların daha geniş meclis sistemleriyle katılımı söz konusudur. Dolayısıyla yerelliğin, toplumların yaşamında zenginliği koruduğu, muhafaza ettiği, dolayısıyla toplumsal ortaklaşmaların önünü açtığı ortadadır. Bugün savunduğumuz Demokratik Özerklik ise özü itibariyle daha başka ve yeni bir ideolojik ve siyasal yaklaşımın ifadelendirilmesidir. Önder Apo'nun kadın özgürlüğüne sayalı Demokratik-Ekolojik Toplum Paradigması'nın yönetim biçimi, Demokratik Konfederalizm'dir. Demokratik Konfederalizm yerellerde Demokratik Özerklik sistemiyle hayata geçer. Yani Demokratik Özerklik, esas olarak Demokratik Konfederalizm'in ayağıdır. Her ülkede özerkliğin uygulanması, en üstte Konfederalizm biçiminde şekillenecek olan yeni bir sistemin gelişmesi demektir.

Doğal toplumun aşılıp devletin gelişmesinden bu yana, toplumlar, hep en tepeden gelen kararlarla yönetilmişlerdir. İlk devlet olan Sümer Rahip devletlerinde, 'gökte Allah, yerde devlet' denilerek hep üstten emir ve kararlarla toplumlar yönlendirilmiştir. Bu, günümüze kadar süregelen bir tarz durumundadır. Kararlar sürekli üstten alınıp alta doğru yaydırılmaktadır. Burada yerellik olsa bile kararlar yine üstten gelmektedir. Önder Apo'nun paradigması ise bunu tersine çeviren bir paradigmadır. Yani toplumların yaşamını tepeden kararlarla değil; alttan, köyde komünle, şehirde meclisle başlayan ve üste doğru giden kararlarla kuran bir modeldir. Önderlik, bunun iyi anlaşılması için piramit örneğini vermiştir. Nasıl ki piramidin tabanı geniştir ve üste doğru çıktıkça incelmekte ve sonuç olarak küçülmektedir işte yönetim erki de bu biçimde gelişmek durumundadır. Yani esas olarak toplumun kendi öz organlarıyla, meclisleriyle, komünleriyle kendisini yönettiği, bu kanallarla üste giderek üstte yalnızca bir iş ve rol koordinasyonu tarafından bütünlük ve birlik açısından yönetimin sağlandığı bir modelden söz ediyoruz. Bu, katılımcılığın geliştiği, doğrudan demokrasi anlamına gelmektedir. Katılımcı, radikal toplum demokrasisi aslında budur. Demokratik siyaset, demokratik toplum, demokratik yönetim ancak böyle oluşabilir. Dolayısıyla Demokratik Özerklik, esas olarak siyasetin demokratikleştirilmesidir. Onu böyle görmek gerekiyor. Katı, tekçi, merkeziyetçi yönetim biçimleri her zaman faşizan karakterlere sahip olmuşlardır. Gizli veya açık, bağrında faşizan şiddet yaklaşımını taşıyan modeller olarak gelişmişlerdir. Bu faşizan modelin önüne ket vurmanın, ülkenin en ileri düzeyde merkezileşmiş, tekleşmiş bir zihniyet yapısı tarafından yönetilmesinin önüne geçmenin yöntemi olarak yerellere inisiyatif kazandırılması, yerelleri kendi kendini yönetir hale getiren bir modelin geliştirilmesi olarak özerklik modelleri gündemleşmiştir.

Demokratik özerklik ise tümüyle doğrudan katılımcılığı esas alan, radikal demokrasiyi ve toplumda eşitliği geliştiren, kadınla erkek, toplumla ekolojik dünya arasındaki denge eşitliğini sağlayan, yani dünyayı daha eşit, özgür hale getiren, sadece insanları değil bütün canlıları birlikte özgür kılan, hak ve hukuku eşit düzeyde ele alan yeni bir demokratik modeldir. Demokratik toplumun ve siyasetin demokratikleştirilmesidir; toplumsal katılımın doğrudan geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Ahlaki-politik toplum gerçeği de ancak böyle bir zihniyetle yoğunlaştırılarak geliştirilebilir.

Mevcut durumda Türkiye içte ve dışta ciddi bir krizi yaşamaktadır. Bu krizin bu düzeyde şekillenmesinin tek sorumlusu, Türkiye yöneticilerine ve sisteme hakim olan merkeziyetçi, tekçi, baskıcı ve inkarcı sistemdir; Türkiye toplumunun zenginliğini görmek istemeyen, tüm kültürleri tekleştirmek isteyen inkarcı zihniyet yapısıdır. Bu bağlamda 90 yıldır yaşanan bir savaş durumu vardır. Türkiye Cumhuriyeti, 1925'ten beri Kürdistan'da bir savaş halini yaşıyor. Özellikle son 40 yılda çok yönlü ideolojik, siyasal, kültürel, ekonomik ve askeri bir savaş durumu vardır. Açık ki Türkiye toplumlarının potansiyeli iç çatışmalarla eritilmektedir. Türkiye zengin bir ülkedir; enerjisini içe dönük harcamamış olsa, çok daha müreffeh, gelişmiş bir ülke olabilir. Ama bu dar, tekçi, inkarcı ve imhacı zihniyet nedeniyle sürekli iç çatışmalar ve şiddet gelişmekte, Kürdistan'da baskı, sömürü, katliam, özü itibariyle soykırım siyaseti, Türkiye genelinde ise sürekli askeri darbelerle krizleri atlamaya çalışan faşizan, baskıcı, anti-demokratik rejim şekli uygulanır hale gelmiş bulunmaktadır. Bundan dolayı Türkiye toplumlarının var olan bütün zenginlikleri ve enerjisi içe dönük harcanmaktadır. Şimdi gelinen noktada dışta ve içte yaşanan bu kaotik kriz durumunun temel nedeni de aynı zihniyettir. Bugün AKP'nin öncülüğündeki Türk devleti, sözünü ettiğimiz bu devletçi, tekçi ve inkarcı zihniyet çerçevesinde hareket ederek Kuzey'de inkarcılıktan vazgeçmeyip Kürt sorununu demokratik yollarla çözmediği için, Rojava'daki Kürt halkının haklarına kavuşmasının da önüne geçmek zorunda kalmıştır. 3 milyonluk Rojava halkının özerklik statüsü kazanmasını Türk devleti kendisi için bir tehdit gibi görmektedir. Bunun önüne geçmek için ise DAİŞ ve El Nusra gibi örgütlerle ittifak kurarak bölgesel ve uluslararası düzeyde kendisini zor bir durumda bırakmıştır. Kürt karşıtlığına endekslenmiş AKP rejiminin Suriye ve Ortadoğu politikası çökmüştür. TC devleti, dünya gericiliğinin geldiği son nokta olan DAİŞ'le aynı mevzide yer almak duru-

Hareketin yönetimi YDG-H'nin silahlarını bırakması için iki kez karar aldı ve silah da bırakıldı. Ama polisin baskıları karşısında başka yol bırakılmadı ve tekrar silaha dönmek durumunda kalındı. YDG-H'nin bu duruma gelmesi polisin baskısı sonucudur. YDG-H'nin kararlı tutumu ve 6-7 Ekim'den sonra aylarca mahalleleri elinde tutması ile kendisini herkese kabul ettirmiştir.

munda kalmıştır. Bunun tek nedeni Kürt karşıtı siyasetin eksen olmasıdır. Halbuki çoğulcu, toplumsal zenginlikleri ve farklılıkları gören, temel ve doğal olan hakları reva gören bir siyaset yaklaşımı olsaydı, Önder Apo'nun geliştirdiği çözüm projesine dört elle sarılır, kendi iç sorununu çözer, Suriye'deki Kürtlere de bu kadar karşıt olmaya gerek duymazdı. O zaman Ortadoğu'da çetelerle aynı mevziiye girmesine de hiç gerek kalmazdı

Şimdi AKP de, daha değişik kimi çevreler de, Türkiye'nin bir sistem krizi yaşadığını itiraf etmektedirler. Ancak bu krizi aşma ve çözüm yolunu bulmada sorun vardır. Doğru; bir çözüm biçimi de başkanlık sistemi olabilir ama öncelikle tekçi, merkeziyetçi, tüm yetkilerin bir elde toplandığı sistem aşılmadan, yerel yönetimler yaklaşımı kabul edilmeden, ki bu da ancak köklü bir demokratik anayasanın kabulüyle mümkündür. Türkiye sistemindeki merkeziyetçi yapının olduğu gibi devam ettiği bir ortamda yetkilerin tek bir başkanda toplanması, beraberinde tam bir diktatörlüğü getirir. Bu çözüm olmaz tersine krizin daha da derinleşmesi anlamına gelir. Ama eğer sistemin gövdesini değiştirirsen, çok yönlülüğü esas alırsan, tüm dillere, kültürlere ve inanç gruplarına saygı duyan çoğulcu bir sisteme kavuşturursan, o zaman başı da değiştirebilirsin. Gövde değişmeden, başı tüm yetkileri elinde bulunduran bir konuma getirirsen, burada demokrasi çıkmaz, kaskatı bir diktatörlük ortaya çıkar ve krizler aşılacağına daha da derinleşir. Bunun için çözüm, öncelikle dar, tekçi ve merkeziyetçi yönetim biçiminin aşılmasıdır.

Saray savaşına karşı Kürt halkının öz yönetim ilanları

Ama bugün AKP çözümü savaşta bulmuştur. Kürt halkına ve demokrasi güçlerine karşı savaş açarak herkesi hizaya getirmeyi amaçlayan, baskı ve katliamlarla hem Kürt siyasetini baraj altına düşürme ve hem de Türkiye'deki birtakım milliyetçi çevrelerin de oyunu alarak başkanlığa doğru gitme suretiyle krizi aşmayı istemektedir ki, bu, krizi aşmaz daha da derinleştirir. Kürt halk gerçekliği görülmeden ve onun doğal hakları teslim edilmeden Türkiye'de hiçbir biçimde istikrar ve demokrasi diye bir şey gelişmez. Türkiye'nin demokratikleştirilmesinin yolu, Kürt sorununun çözümünden geçmektedir. Kürt sorununun çözümünün en makul biçimi ise Demokratik Özerklik modelidir. Demokratik Özerklik hem Kürt sorununu çözer hem Türkiye'yi demokratikleştirir. Türkiye'nin bu çıkmazdan çıkarak krizi aşmasına ve düzlüğe çıkmasına yol açar.

Ancak Önder Apo'nun 23 yıldır bunun için çalışmasına, bitmez tükenmez çabalar sergilemesine, projeler sunmasına, deklarasyonlar yayınlamasına, devlet yetkilileriyle çeşitli düzeylerde ilişkiler kurmasına; hakeza hareket yönetimimizin de sergilediği çabalara rağmen AKP yönetimi buna gelmemiştir. Eğer AKP yönetimi Başkan Apo'yu dinlemiş olsaydı bu kriz aşılır ve bu savaşa gerek olmazdı. Ama onlar Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin dinamiklerini ezerek, merkeziyetçi, tekçi, baskıcı bir başkanlık sistemini geliştirmekte karar kıldılar. Sözümona dış alandaki krizlerini de 'DAİŞ'e karşı savaşıyorum' diyerek aşmayı hedeflemekte, bununla aynı zamanda Rojava Devrimi'nin uluslararası düzeyde sağladığı itibarı da barajlayacağını hesaplamaktadırlar. Yani dışarıda Rojava Devrimi'ni barajlama ve uluslararası tecrit sürecine doğru gitmeyi hedefleyen bir stratejiyi izlerken; içeriden de bastırarak diktatörlüğünü tesis etmeyi öngören bir yönelim içerisine girmektedir. Kürt halkına karşı savaşarak, 'derin devlet' diyebileceğimiz, sistem içindeki bir kesim merkeziyetçi, ulusalcı, ırkçı, devlet bürokrasisinin de desteğini alma ve onlarla ittifak yapma temelinde bu savaşı kendi çıkarlarına daha uygun görmüştür.

Ancak çözüm yolu böyle olmaz. AKP, bu biçimde Türkiye'yi hem içte bir savaşa sürüklemiş, hem de dışta Suriye savaş girdabına sokmuştur. Türkiye, girdiği bu savaş girdabından çıkamayacak ve çok büyük zararlar görecektir. Erdoğan bütün bunlara iktidar hırsı uğruna girişmiş bulunmaktadır. Kürt halkının geliştirdiği bütün çözüm çabalarına rağmen o, devlet içindeki ırkçı-şoven bürokrasi güçleriyle birlikte Kürt halkını ezmek istemektedir. Anlaşılıyor ki, bu tutumu almasındaki en büyük dayanağı aslında Özel Harp Dairesi etrafında kümelenen savaş yanlısı güçlerdir. Bu güçlerin verdiği destek, Erdoğan'ın bu kadar savaşçı kesilmesine ve hem Suriye'de hem de Kürdistan'da savaşa girmesine yol açan temel faktörlerden birisidir. Ama bu çözümü getirmez, krizi daha da derinleştirir. Çözümü getirecek tek yol, Önder Apo'nun geliştirdiği Demokratik Ulus ve Demokratik Özerklik'tir. Türkiye ancak bu biçimde yaşadığı sistemsel krizden çıkabilir ve dış alanda yaşadığı bu çıkmazı aşabilir.

AKP devleti, Erdoğan'ın geliştirdiği ve kamuoyunun 'Saray Savaşı' olarak adlandırdığı savaşla Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni darbeler, Kürdistan halkının direnişini bastırır ve bu temelde istediği sonucu elde ederse, işte o zaman Türkiye yalın kat bir diktatörlüğe gider. Bu denli vahşet, katliam ve saldırı sürdüğü müddetçe, elbette ki Kürdistan özgürlük mücadelesi ve Kürdistan halkı direnecektir. Bu da savaşın derinleşmesi anlamına gelecektir. Dolayısıyla Kürdistan'daki savaş durmayacaktır. Bir taraftan Türkiye diktatörleşen bir sisteme kayarken, diğer taraftan ise Kürdistan'da savaş derinleşecektir. Türkiye halkları, Erdoğan'ın normal bir süreçte arzuladığı bu sisteme ulaşamayacağını görmesi üzerine, ülkeyi hem içte hem de dışta savaş pozisyonuna koyarak, esasında 'oldu bitti'ye getirip amaçlarına ulaşmayı hedeflediği bir saray gerçekliğiyle karşı karşıyadır. Bu açıdan Önderliğimizin, hareketimizin ve halkımızın, yine Türkiyeli sol, demokratik ve emekçi güçlerin bu gidişata karşı direnişi, kesinlikle Türkiye'nin demokratik geleceğini savunma direnişidir. Önder Apo'nun projesi, Türkiye'yi diktatörlük eğilimlerinden demokratik dönüşüme götürme projesidir. Demokratik dönüşüme yanaşmayan Erdoğan ve şürekası, halkımıza ve hareketimize savaş pozisyonunu Önder Apo'ya karşı tecritle başlatmıştır. Önderliğimize tecrit, açıkça bir savaş tutumudur. Bunun nedeni, Önderliğin Erdoğan'ın dayatmalarına karşı direnmesidir; kararlıca bir direnme tutumunu sergilemesidir. Erdoğan ve AKP'nin dayattığı tavizi vermeme karşısında, 24 Temmuz'da hareketimizin ve gerillanın komuta kontrol merkezlerine yönelerek, yine Kürdistan gençliğine ve toplumun en dinamik kesimlerine yönelerek tasfiyeyi amaçlamıştır. Eğer gerillaya istediği darbeyi vursaydı ve gençliği de önemli oranda etkisizleştirmiş olsaydı, Önderliğin yanına gidip, 'güçlerini darbeleyip zayıflattık; geri adım atmaktan başka yolun yok' diyeceklerdi. Ancak Önderliğin direnişinin gerillada ve toplumda karşılık bulmasıyla bugün Kürdistan özgürlük mücadelesi, tarihinin en büyük ve stratejik hamle sürecine girmiş bulunmaktadır. Bu hamle, AKP'nin tüm hesaplarını boşa çıkartmış ve Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ni önemli bir aşamaya taşırmıştır. Bu aşama artık başarma ve nihai sonuca yürüme aşamasıdır.

Bugün Türkiye'yi demokratikleştirme ve özgürleştirme mücadelesini Kürdistan gerillası vermektedir. Kürdistan gerillasının direnişi, bir demokrasi ve özgürlük direnişidir. Ancak halkımızın bu yeni dönemde gerçekleştirmiş olduğu çıkış, bu anlamda çok daha büyük bir değer ifade etmektedir. Kürdistan halkı ve özellikle de Kürdistan gençliği bu süreçte kendisi de özgün bir tarz geliştirerek çözümü öngören Türkiye'yi demokratikleştirmenin pratik bir adımını atmıştır. 'Ben devleti reddetmiyorum ama devletin icracı güç ve kurumlarını, yani idari sistemini reddediyorum; bundan sonra ben kendi kendimi yöneteceğim' diyerek demokratik özerklik ilanı anlamına gelen öz yönetimleri ilan etmesi, aslında pratik açıdan Türkiye'ye demokratikleşme yolunu göstermesidir. Bu açıdan toplumun demokrasi isteminin en çarpıcı bir çıkışı ve adımı durumundadır. Kürdistan'ın bazı ilçe ve illerinde geliştirilen bu kitlesel çıkış, hem Kürt sorununun çözümü açısından büyük bir tarihi değer taşımakta hem de Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından çok önemli bir adım olmaktadır.

> **Devletle yürütülen çözüm süreci yürümedi. Şimdi halkımız kendi çözüm sürecini geliştiriyor. Bu çözüm sürecini geliştirirken devlet içinde devlet oluşturmuyor ya da devleti reddetmiyor; kendi demokratik sistemini oluşturuyor. 'Devlet + Demokrasi' diyor.**

> **Gençlik giderek bir öz savunma gücüne dönüşüyor. Artık sivil öz savunma gücüdür. YDG-H üyeleri dağ kadrosu olmadığı gibi askeri bir yapı da değildir. Sivil bir savunma gücü olarak toplum içinde şekillenmiş bir gerçekliktir. Bu adımı attıktan sonra silahtan da koparamazsın ama tam silahlı bir güç de değildir. Yarı ya da kısmen silahlı diyebileceğimiz bir yapısı söz konusudur.**

Kurtarılmış alanlar ve denge dönemi

Bu yazıda gerillanın yürüttüğü mücadeleden geniş bir biçimde bahsetmeye gerek yoktur. Kürdistan gerillası, Önder Apo'nun ideolojik çizgisinde örgütlenmiş, bu konuda kararlı bir duruşa sahip, çizgideki netliği ve askeri performansıyla belli bir yetkinliği yakalamış bir güçtür. Yeni dönemde kurtarılmış alanlar geliştirmeyi, denge dönemini pekiştirerek yollara ve şehirlere doğru gücünü hissettirmeyi hedefleyen bir yönelim ve mücadele içerisindedir. Özellikle Kürdistan'daki sömürgeci sistemi tazyik altına alan, giderek bu sistemi işlemez hale getiren ve sonuç almayı kesinlikle önüne koymuş olan, başarıya kilitlenmiş bir güçtür. Gerilla, geçmiş yılları aratmayacak düzeyde bir performans ve taktik zenginlikle süreci aşama aşama daha da derinleştirecektir. Ancak gerillanın şehirlere dayalı bir savaş durumundan ziyade, kıra dayalı bir savaşı yürütme ve giderek etkinliği sağlama taktiği vardır. Bu açıdan şimdi şehirlerde gelişen süreçle gerillanın doğrudan herhangi bir ilişkisi yoktur. Çoğu zaman Türk devlet yetkilileri ve basın çevreleri sanki dağdan gerilla inmiş gibi göstermeye çalışmaktadır ama bunun gerçekle ilgisi yoktur. Dolayısıyla şehirlerde ve ovalarda gelişen halkın öz yönetimini ilan etme süreci, tamamen halkın kendi içinde kurumlaşmasıyla gelişen bir süreçtir. Yani şu an şehirlerde ayrı bir kulvarda seyreden kitlesel bir hareketin geliştirdiği yeni bir düzey söz konusudur. Buralarda toplum, 23 yıldan bu yana Önder Apo'nun önerdiği çözüm formüllerine yanaşmayan devlete, '*ben kendi çözümümü böyle geliştiriyorum*' diyerek bir adım atmış bulunuyor. Bu aslında toplumun çözüm sürecidir.

Devletle yürütülen çözüm süreci yürümedi. Şimdi halkımız kendi çözüm sürecini geliştiriyor. Bu çözüm sürecini geliştirirken devlet içinde devlet oluşturmuyor ya da devleti reddetmiyor; kendi demokratik sistemini oluşturuyor. 'Devlet + Demokrasi' diyor. Yani devletin yanında kendi demokrasisini, kendi kendini yönetme tarzını inşa ediyor. Aslında burada çok önemli ve değerli bir toplumsal çıkış söz konusudur. Yaşanan, demokratik çözümün kendi öz çabalarıyla gerçekleşmesi biçimidir. Bu gelişen iradi duruma karşı devletin yapması gereken, tankla, topla veya büyük güçlerle üzerine gitmek değil; öncelikle 'ne demek istiyorlar, ne yapmak istiyorlar, ne için böyle yapıyorlar' diye bakmak ve hatalı yanlarını gidermektir.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, Türk devletinin geliştirdiği saldırısında, gerillaya saldırının yanısıra gençlik ve toplumdaki dinamik kesimleri de önemli oranda hedeflemiştir. Gerilla güçleri bu saldırılar karşısında şu an savunma pozisyonuna geçmiş durumda ve savunma savaşını yürütüyor. Gençlik ve toplumun kendini savunma yöntemi ise önceki dönemlere göre yaratıcı bir çözüm formülü içeriyor. Hem Önder Apo'nun çözüm perspektifine uygun bir adım atıyor ve hem de kendisini savunmaya almış oluyor. Başlangıçta halk polisin faşizan baskılarına ve tutuklama operasyonlarına karşı kendini savunmak amacıyla mahallelere çekilip hendekler kazdı. Ardından ise bunu siyasal bir adıma dönüştürüp demokratik özerkliğin inşa çalışmalarıyla bütünleştirerek bir perspektife kavuşturdu. Yani yapılan çıkış, toplumun içerisinde gelişen doğal refleksin ve bir takım inşa faaliyetlerinin bütünleşerek bir araya gelmesi ve öz yönetim ilanı biçiminde gerçekleşen bir çıkıştır. Bu, toplumun kendi içinde yoğunlaşıp geliştirdiği bir icraattır.

YDG-H'nin silahlanması ve öz savunma tutumu

Ancak buralarda silahın kullanılıyor olması tartışılması gereken bir husustur. Bu çıkış tamamen toplumsal karakterli bir çıkıştır. Fakat başta gençlik olmak üzere bu çıkışı gerçekleştirenlerin birtakım tez canlı-amatörce çıkışları ve yanlış yapmaları ve bunun karşısında devletin de bu çıkışı kriminalize etme suretiyle terörizm olarak lanse ederek hedeflemesi, silahı öne çıkardı. Aslında buralarda önde olması gereken toplumsal direniş biçimleri yani halkın direniş tarzıydı. Gever'de yer yer görüldüğü gibi halkın yürüyüşleri, mitingleri, hendekleri savunması ön planda olmalıydı. Ancak devletin bastırması, polisin özellikle şiddeti bulaştırma taktikleri, gençliğin de safça buna düşmüş olması buralarda silahı öne çıkardı. Normalde çok doğal ve tabii bir çıkış olan bu toplumsal hareket, Türkiye'nin içine girmiş olduğu krizden çıkarmanın pratik adımıyken, silahın öne çıkmasıyla birlikte kitle yer yer kendini geriye çekmiştir. Tabii ki bunu düzeltmek gerekiyor. Toplumsal hareketin kendi normal rayında seyreylemesi için, halkın daha yoğun katılması, toplumsal örgütlenişin daha da gelişmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir.

Burada geçmişte bir gençlik örgütlenmesi olan ama polisin sürekli̇leşen baskısı ve tutuklamalarıyla illegalize edilince gençlikten ayrışarak yeni bir yapılanmaya doğru giden YDG-H'nin oynadığı rol önemlidir. Bu gençlik yapısı esasen legal olmasına rağmen 2014 Haziran sürecindeki Lice olayları döneminde yer yer silahlanmış oldu. Yine Kobanê süreci nedeniyle 6-7-8 Ekim denilen dönemde içine girmiş olduğu o serhildan süreci içerisinde silah almak durumunda kaldı. Bildiğimiz kadarıyla hareketin yönetimi YDG-H'nin silahlarını bırakması için iki kez karar aldı ve o zamanlar silah da bırakıldı. Ama polisin baskıları karşısında gençliğin kendini savunması için başka yol bırakılmadı ve tekrar silaha dönmek durumunda kalındı. Esasen YDG-H'nin bu duruma gelmesi polisin baskısı sonucudur ve YDG-H bu süreç boyunca gerçekleştirdiği duruş, yine kararlı tutum ve özellikle de 6-7 Ekim'den sonra aylarca bir takım mahalleleri elinde tutması pratiğiyle kendisini bir irade olarak şekillendirmiş ve herkese kabul ettirmiştir. YDG-H'nin bu konuda bir iradi güç olarak ortaya çıkması kendisi açısından bir başarıdır. Kürdistan gençliğinin bu kararlı, ısrarlı tutumunu takdir etmek gerekiyor. Yani hareket de zaman zaman aslında önünü almak istedi, hatta silahsızlandırma kararını aldı ama o kendini ve dayandığı mahalleleri savunmak amacıyla bu tutumunda ısrar etti ve her fırsat bulduğunda hızla örgütlenerek amatörce de olsa yarı silahlanma biçimini esas aldı.

Şimdi bu güç şehirleri savunuyor ve buna halktan da bir çok insan katılmış bulunuyor. Gençlik belki öncüdür ama halktan katılanların da olduğunu biliyoruz; duyuyoruz. Giderek bir öz savunma gücüne dönüşüyor. Belki ileride adını da buna göre ayarlayabilir. Yani o artık bir sivil öz savunma gücüdür. YDG-H üyeleri dağ kadrosu olmadığı gibi, YDG-H askeri bir yapı da değildir. Sivildir. Zaten çatışmaları da çoğunlukla amatörcedir. Yani sivil bir savunma gücü olarak toplum içinde şekillenmiş bir gerçekliktir. Bu adımı attıktan sonra silahtan da koparamazsın ama tam silahlı bir güç de değildir. Yarı ya da kısmen silahlı diyebileceğimiz bir yapısı söz konusudur.

Bu yapıyla HPG'yi ayrılaştırmak çok büyük bir yanlış olur. Tabii ki HPG bu yapının yerleşim alanlarında bu biçimde ısrarlı ve kararlı direnişini destekliyor; bunu, değerli Kürt gençliğinin çok anlamlı bir çıkışı ve kendi halkı ile mahallesini savunma tutumu olarak görüyor. Gençliğin bu biçimde, bir öz savunma gücü gibi toplum içinde gelişip örgütlenmiş olması ve demokratik özerkliğin inşa çalışmalarının da diğer bir kanaldan yürüyor olması birbirini tamamlayınca aslında bir demokratik özerklik modeli ortaya çıkmış oluyor. Ancak anlaşılıyor ki gençliğin bu dinamikliğinin yanısıra olması gerektiği kadar inşa faaliyeti yürütülmemiştir. Bu konuda kimi yetersizlikler söz konusu olmaktadır.

Özerkliğin inşası, tarihsel bir sürecin başarılmasıdır

İnşa faaliyeti Önder Apo'nun ortaya koymuş olduğu 9 boyut ekseninde toplumsal ağın örülmesiyle yürütülmesi gereken bir örgütsel ve toplumsal faaliyettir. Önder Apo, bu 9 boyutu ortaya koyarken, bu boyutlar temelinde bir inşanın gelişmesi halinde toplumun savaşmadan, devletle göğüs göğse çatışmadan kendi kendine yeterli olması düzeyine ulaşacağını öngörmekteydi. Yani toplumun kendi demokrasisini inşa edeceği, kendi yönetimini kuracağı, meclislerini ve ona bağlı komisyonlarını işlevsel kılacağı, kendi idari sistemini oluşturacağı, kendi demokratik-eşit-özgür yaşam biçimini geliştireceği, kadın özgürlüğüne dayalı yeni özgür-eş yaşam biçimini kuracağı, eğitim sistemini bu eksende örgütleyeceği, sağlık sistemini örgütleyip geliştireceği, ekonomik sistemini kendi kendine yeterli olacak düzeye getirmeye dönük inşa edeceği ve bütün bunların yanında öz savunmasını geliştireceği bir inşa faaliyetinden bahsediyoruz. Ancak toplumsal alanın diğer 8 boyutu yeterince geliştirmediği, öz savunmanın ise gençlik tarafından belli bir düzeyde geliştirilmesinden dolayı öz savunma faaliyeti öne çıkmıştır. Polisin de saldırılarıyla kışkırtması sonucu gençlik öne çıkmıştır. Halbuki her 9 boyut da örgütlense ve öne çıksa şu an daha ileri bir düzey elde edilirdi. Kısacası öz savunma 9 boyuttan yalnızca birisidir. Burada önemli olan her boyutta çalışma, inşa etme ve örgütlülüğü yaratmadır.

Ancak örgütlemeyi yaratmaktan ziyade yalnızca teorinin öne çıktığını görüyoruz.

Halbuki halkın demokratik sistemini inşa etmek, kurmak ve geliştirmek gerekiyordu. Cizre'de halkımız kendi mahallelerinde kendi sistemini kuruyorsa, kendi kendine her bakımdan yeterli olacak düzeye gelmiş olması gerekirdi. Halkın demokratik yönetim modeli, eğitim modeli, kendi kendine yeterli olabilecek ekonomik modeli, sağlık sistemi, öz savunma sistemi, demokratik özgür yaşam sistemi; yani bütün bu konularda bir toplumsal örgütlenmeye yönelerek inşayı gerçek inşa anlamında örmek gerekiyordu. Görülüyor ki, bu işi yürütmesi gerekenler sadece bir ilçe meclisini örgütlemekle yeterli olacağını sanarak ele almışlardır. Bir meclisin inşası bunun bir adımıdır; ancak 9 boyut ekseninde çalışmaların yürütülerek örülmesiyle sistem inşa edilmiş olur. Kısaca bu konuda görülen o ki yetersizlikler vardır ve bundan dolayı belli bir zorlanma da söz konusudur. Hem devlet güçlerinin kışkırtması, hem öz savunma boyutunun belli bir düzey kazanmasından dolayı beraberinde sanki bir askeri süreçmiş gibi bir durumu ortaya çıkartmaktadır. Oysa şehirlerde olması gereken daha çok toplumsal bir hareketin kendisini örgütlemesi, biçimlendirmesi ve sistemini inşa edip devlete muhtaç olmaktan gibi bakmak da doğru değildir. Ortaya konulan, bu ülkenin sınırları içerisinde bu ülke insanlarının kendi dili, kültürü ve öz yönetimleriyle yaşama istemidir. Bu doğal ve meşru bir haktır. Bundan hiç kimsenin çekinmesine gerek yoktur. Hiçbir yurtsever çekinmemeli, herkes elini taşın altına koyabilmeli. Ortada meşru ve yapılması gereken bir yurtseverlik görevi var. Eğer insanlarımız bundan çekinirse o zaman görev yerde kalır, atılan adım da yarım kalır. Halkımızın ve hareketimizin bu tarihsel süreçte attığı bütün adımları başarması gerekmektedir. Herkes görevini tam yapmalı. Bütün yurtsever çevreler, kurumlar, başta gençlik ve kadın hareketleri olmak üzere tüm toplumsal örgütlenmeler bu sürece dahil olursa ve inşayı yetkin bir biçimde geliştirirse kendi mahallesinde kendi kendine yeterli hale gelebilir; demokratik, özgür ve güzelim yaşamı o geliştirebilir. Bunun koşulları vardır. Toplumsal hareketin bunu gerçekleştirme imkanı vardır. Dünyanın hiçbir yerinde bir amaç uğruna bu kadar geniş toplumsal kesimler bir araya gelmiş değildir ama bugün halkımız birçok yerde yüzde 80-85 oranında aynı şeyi düşünmekte ve aynı refleksi gösterebilmektedir. Dolayısıyla burada örgütsel zaafiyetleri daha yetkinleştirmeleri gerekiyor; amatörlüğü aşmaları gerekiyor. Sağı solu hedeflemeden, kendisine dönük imha edici, baskıcı saldırılara karşı doğru yöntemlerle direnmeyi başarması lazım.

Korucular ve Hizbullah'a çağrı

Bu konularda halkımız içerisinde özellikle korucu kesimlerinin bu sürece destek sunması, karşı durmaması önemli olduğu gibi; bu işi yürüten öncülerin de bunu gözeterek korucu kesimlere de kapsayıcı yaklaşmaları gerekiyor. Bu toplumsal bir hareket olduğuna ve korucular da bu toplumun bir parçası olduğuna göre, korucuların da öz yönetimleri desteklemesi önemli bir tutum olmaktadır. Kendi Kürtlüğünden vazgeçmemiş, ihanet etmemiş, Kürtlüğünü ve demokratlığını yitirmemiş, 'ben insanım' diyen tüm kesimlerin Kürdistan halkının geliştirmiş olduğu bu toplumsal harekete katkı sunması gerekiyor.

Burada şunu da belirtelim: Çeşitli yerlerde Hizbullah ekseninde çevreler de var. Bu çevreler de isteseler bu sürece dahil olabilirler. Her ne kadar yayınlarından ve söylediklerinden dahil olma gibi bir niyetlerinin olmadığını anlıyorsak da, bu çevrelerin hiçbir biçimde kendilerinin hedeflenmeyeceğini bilmeleri gerekiyor. 2000'lerden bu yana hareket olarak bizim bu yapıya karşı herhangi bir yönelim kararımız olmamıştır; bundan sonra da olmaz. Eğer inançları doğrultusunda çalışmalarını yapar, halkın kalkışına, değişik eylemsel çıkışlarına engel olmazlarsa kimse de onlara karışmamalıdır. Geçmişte bu konuda gençliğin yaptığı bazı hatalar oldu. Hatta o yapı da sanki merkezi olarak hareket böyle bir tutum almış gibi anladı. Halbuki merkezi olarak hareketimizin bu yapıya yönelme gibi bir kararı yoktur. Böyle bir şeyi de düşünmüyoruz.

Gerilla yeni dönemde kurtarılmış alanlar geliştirmeyi, denge dönemini pekiştirerek yollara ve şehirlere doğru gücünü hissettirmeyi hedefleyen bir yönelim ve mücadele içerisindedir. Gerilla, geçmiş yılları aratmayacak düzeyde bir performans ve taktik zenginlikle süreci aşama aşama daha da derinleştirecektir. Ancak gerillanın şehirlere dayalı bir savaş durumundan ziyade, kıra dayalı bir savaşı yürütme ve giderek etkinliği sağlama taktiği vardır.

Kürt halkının gerçekleştirmiş olduğu bu öz yönetim ilanlarına bütün yok edici gücüyle yaklaşmamalıdır. Eğer böyle olursa, bunun beraberinde daha kapsamlı bir direnişi gündeme getireceği açıktır. Çünkü Kürt gençliği, halkı ve biz hareket olarak hiçbir zaman saldırılara karşı geri adım atmayız. Artık o eşik aşılmıştır. Kürt halkı baskıyla öldürmeyle, şiddetle, tutuklamayla dize gelmez. Bunu herkesin bilmesi gerekir.

Kürt halkı bugüne kadar göstermiş olduğu direnişle, kimliğini ve onurunu hak etmiş bir halktır; bundan geri adım atmaz. Ama Türkiye sınırları içerisinde Türk halkıyla birlikte demokratik, eşit ve özgür bir ortamda yaşama istencini ortaya koyuyor. Buna doğru karşılık vererek Türkiye'nin birliği ve bütünlüğü sağlanabilir. Bunu görmeden sert bir biçimde üzerine gitmek, Türkiye'nin birliğini tehdit eden bir yönelime girmek anlamına gelir. Türk devletinin hiçbir yetkilisi böyle bir şey düşünmemelidir. Çünkü o zaman bizler ve halkımız da haklı olarak farklı düşünmeye başlamak durumunda kalırız. Orantısız bir yönelim, kendisiyle birlikte farklı sonuçları da yaratabilir. Herkesin, bunu bilerek süreci ele alması gerekmektedir.

Sonuç olarak, burada en önemli olan

çıkmasıdır. O toplum kendi öz savunmasını da örgütlemiş olduğuna göre HPG'nin orada bulunmasının da bir anlamı yoktur. Tabii ki HPG'nin kendi bulunduğu alanlarda görevi vardır ve o görevini icra ederse zaten toplumun savunulması görevini de gerçekleştirmiş olacaktır. Bu açıdan biz, 'bu farklı bir kulvardır' derken öyle laf olsun diye ya da bazı şeyleri gizlemek için belirtmiyoruz. Hayır; gerçeklik böyledir.

Bu konuda, var olan yetersizlikleri çalışan yurtseverler ve tabii ki halkımız görmelidir. Henüz geç kalınmamıştır. Halkımız kendini örgütlemeli, özgür-demokratik sistemini geliştirmelidir. Ne kadar erken yaparsa o kadar iyidir. Ne kadar geç kalırsa o kadar da kötü olur. Dolayısıyla tüm yurtsever kadroların, kadınların, gençlerin ve herkesin demokratik inşa sürecini öne çıkaran, bu çok tarihi ve değerli öz yönetim ilanlarını kitlesel bir örgütlenmeyle taçlandıran bir yönelime girmesi gerekmektedir. Bilinmeli ki eğer yapılırsa, bu, tarihsel bir sürecin başarılması anlamına gelecektir. Demokratik sistemin örülmesiyle çözümün geliştirilmesi ve inşası anlamına da gelmektedir. Bunu herkes görmelidir.

Bu toplumsal hareket sıradan bir şey olmadığı gibi önemlidir ama çok ağır ve uygulanamaz gözle de bakmamak lazım. Bu durumu çok hafif ele almak da çok abartıp gerçekleşmesinin çok zor olduğu yıflığı aşmak önemli oluyor. Bunu aşmak da herkesin kendiliğinden öz sorumluluğu hissederek çaba göstermesi ve çalışmalara katılmasıyla mümkün olur. Yani kimisi az kimisi çok ama kim ne kadar yük kaldırabiliyorsa mutlaka gücü oranında bir şeyler yapmalıdır. Eğer bu konuda yurtsever çevre, kurum ve kuruluşların görevlerine sahip çıkma durumu olursa bu adımın toplumsal yönü öne çıkar, silahlı yönü biraz daha geriye çekilir ve demokratik özgür sistemini inşa ederek herkese kabul ettirmiş olur. Bunu yaparsa, çözümü de gerçeğe dönüştürmüş olur. Öz yönetimlerin ilan edilmesi Türkiye'nin demokratikleştirilmesi ve Kürt sorununun çözümü adımıdır. Dolayısıyla insanlarımız büyük bir moral, şevk ve cesaretle dönem görevlerine sahip çıkarak inşa sürecini tamamlamalı; bunun aslında çözümün gelişmesi anlamına gelmekte olduğunu bilmeli, bu temelde gereken fedakarlığı yapabilmelidir.

Bu konuda gençlik ve gençliğe dahil olmuş olan, şimdi kendisini öz savunma gibi konumlandıran, 'Sivil Savunma Güçleri' diyebileceğimiz kesimlerin de hata yapmamaları gerekiyor. Örneğin, onların orduyla işi yoktur; orduya meydan okumalarına gerek yok. Kendi mahallelerini savunma görevini yürütmeleri ve esasında inşaya bu temelde dahil olmaları daha doğru ve yeterli olacaktır. Tabii ki kendilerini

Biz demokratik Kürdistan'da herkesin yeri olduğunu düşünmekteyiz. Görüşü ve düşüncesi ne olursa olsun herkesin yer almasını esas almaktayız. Tek düze değil demokratik bir toplum yaratmak istiyoruz. Bunun için mücadele ediyoruz. Herkes bunu böyle anlamalı ve bilmelidir. Düşman güçler tarafından sürekli, 'PKK kendisinden başka kimseye yaşam hakkı tanımıyor, sadece ve sadece kendini esas alıyor' gibi iddiaların gerçekle hiçbir alakası yoktur. Kimsenin bu tür psikolojik savaş argümanlarına itibar etmemesi gerekir. Bu tarihsel sürece dahil olmak isteyenler buyursunlar ama dahil olmak istemeyenler en azından engel olmamalıdırlar. Bu süreçte halkımızın geliştirdiği bu adım, kendisiyle birlikte çözümü dayatan, mutlaklaştıran bir özelliğe sahiptir. Bu açıdan bu adıma değer biçiyoruz ve önemlidir diyoruz.

Halkımızın ve toplumsal alanın bu çıkışla öncelikli hedeflemesi gereken şey, inşayı tamamlamak; her anlamda, ekonomik, siyasi, ideolojik, eğitsel ve askeri olarak kendi kendini yönetebilecek bir toplumsal düzeye gelmektir. Herkes bu hedef üzerinde yoğunlaşır ve bu temelde başarabileceğini düşünürse, o zaman bu adım gerçekten Kürdistan tarihinde başarının zemini olabilecek yeni bir çıkış olarak rol oynar.

Devletin müdahalesi ne kadar şiddetli olursa, savunmanın şiddeti de o kadar artar

Aslında bu açıdan yaklaşıldığında devlet güçlerinin de böyle fütursuzca saldırmaları anlaşılır değildir. Çünkü yaptığı saldırılarla tahrik etmektedir. Eğer sen halkın kendini yönettiği mahallelere tankla, topla ve bütün gücünle yönelirsen, o zaman bu daha büyüyebilir. Daha önceden de belirtilmişti: Eğer sen savaşın düzeyini yükseltecek bu tür silahlarla ve orduyla bu şehirlere girersen, dağdaki gerilla da girer ve hiç kimsenin sonuçlarını kaldıramayacağı bir savaş süreci gelişir. Bu konuda devlet güçleri de olguları daha doğru ele almalı, şey, bu sürece yerel düzeyde öncülük eden kadroların ve yurtsever insanlarımızın yaptıkları işin bilincinde hareket etmeleridir. Öz yönetim ilanları önemli ve değerli bir çıkış olduğuna göre mutlaka bunu sürdürmek gerekmektedir. Çünkü bir kere adım atılmıştır; geri dönüş zordur. Geri dönüş değil ilerlemek gereklidir. Türkiye demokrasisi için, Türkiye toplumu için, Kürdistan halkının özgürlüğü için geri adım atmak değil ilerlemek gereklidir. Atılmış olan bu adımı ileriye doğru götürmek için herkesin bilinçli hareket etmesi, elini taşın altına koyması ve doğru mücadele yöntemleriyle atılmış olan tarihi adımın anlaşılır kılınması, yetkin, gerçek anlamda demokratik bir toplum sistemine dönüştürülmesi gerekmektedir. Eğer herkesin temel görevi bu olursa ve herkes böyle yaklaşırsa; bunun Kürdistan özgürlük mücadelesinde önemli bir anlamı olacağına, Kürt halkının toplumsal hareketinde yeni bir aşama anlamına gelen bu çıkışın Kürt sorununun çözümü, Önder Apo'nun ve Kürt halkının özgürlüğü ile Türkiye'nin demokratikleşmesi için de çok önemli bir rol oynayabileceğine inanıyoruz.

Halkımızın başlatmış olduğu bu süreci bütün kurumlarıyla birlikte kararlı bir biçimde sürdürmesi, Kürt halkını kesinlikle başarıya götürecektir.

■■■

PKK halka hizmet partisidir

Kürt Halk Önderi

Abdullah Öcalan'ın

değerlendirmesi

Neden halktan bu kadar kaçış? Neden çok zoraki ve hatta tahripkar bir halk gerçekliğiyle yaşanıyor? Halksız devrimci, sudan çıkmış balık gibidir. Bu çok açık olduğu halde, halksız yaşamak, bu halka rağmen yaşamak sizde nasıl bu kadar etkili olabiliyor? Bu beni düşündürtüyor. Halkı görmeden, halka gitmeden nasıl yaşanılır? Bunları kendinize sormalısınız. Çünkü yaşam pratiğiniz halk inkarcılığını o kadar yaşamış ki, fırsat bulursa halka çok büyük bir despotizmi dayatacak. Bu da örgütsüz birey, partileşmeyen birey anlamına geliyor. Güçsüzlük, askeri olamama, halka ulaşamama gerçeğine dayanıyor. Bizim tek başımıza yarattığımız halk ilgisi bugün milyonlarla ifade ediliyor, ama örgütlenen ise onbinleri bulmaz. Gel de çelişkiyi çöz!

Bana göre particilik adı altında halk üzerinde çok ucuzundan ve çok erkenden bir despotizm geliştirilmek isteniyor. Övünmek gibi olmasın ama biz kendimize bağlı bir halkı biraz ortaya çıkardık. Şimdi verilen kavga bu halkı eğitip örgütlemek değil, bu zor bela uyanan insanlar üzerinde bir ağalık mı dersiniz, bir lümpenin kabadayılığı mı dersiniz, bir küçük jandarma örneği olma mı dersiniz, bir yaramaz bürokratın keyfiliği mi dersiniz, bu tarzda bir egemenliği dayatma var. Aslında ordulaşmada da durum böyledir. Askeri öğelerin savaşçılar üzerinde bir egemenliği var. Bu da tıpkı halk üzerindeki egemenlik gibi. Savaşçının tahribi, halkın tahribi, savaşçının örgütlenmemesi halkın örgütlenmemesi, savaşçının eğitilmemesi halkın eğitilmemesi, savaşçının doğru yönetilmemesi, savaştırılmaması, halkın doğru yönetilmemesi ve savaştırılmaması oluyor.

Kendi sınıf eğilimlerinizi erkenden iktidarlaştırmak istiyorsunuz, erken iktidar olmak istiyorsunuz; emeksiz ve çabasız olmak istiyorsunuz. Bu gerçekleşmeyince, "*Madem bunu yapamıyorum, o zaman kuyrukçu olurum, halka hiç gitmem, duymam, bilmem, görmem*" oluyor. Zaten şu anda toplum gerçeğimizde yaşanan da budur. "*Ya gider ağası olurum ya da gitmem inkarcısı olurum.*" Başka bir tarz yok mu? Var. Hem de PKK tarzı dediğimiz tarzdır; bu da devrimciliktir. Ancak bu da işinize gelmiyor. Çünkü kişilik oluşumunda doğru hat'a giriş yok. Bazıları, "*halkın elinde bulunan bazı değerleri alırız, halka da kendimizi rahat yaşattığımız oranda gideriz*" diyorlar. Ama sıra halkı güç kaynağı haline getirmeye, bunun için gerekli olan eğitimi vermeye, örgütlemeye geldi mi "*tepki duyarız, bastırırız, küfrederiz*" yaklaşımını sergiliyor. Gerçeğinizin çok ağır basan bir yönü budur. Adına küçük-burjuva mı dersiniz, orta burjuva mı dersiniz, ağalık mı dersiniz, jandarmalık mı dersiniz, bu bir sınıf mucadelesidir.

Halka yabancılaşan bir aygıt devrilmeye mahkumdur

Şimdi sizi nasıl açığa çıkarıyoruz? Halka doğru gitmeyi öğreninceye kadar sizinle savaş yürüteceğiz. Dikkat edin, biz kendi elimizle halkı ne kadar örgütledik? Bütün belirtiler bu halkın çok iş yapmak istediğini, çok eğitim ve örgütlenme istediğini ortaya koyuyor. Ama bu isteklerin yüzde beşi bile karşılanmış değildir. Binlerce kadro, çalışan var, ama halkın sorunlarının yüzde beşine cevap verilmemiştir. Birkaç zengin evi kestirilir, orada karargah kurulur. Ama o zenginler de halkı soyanlardır. Vicdanınız bunu nasıl kabul eder. Ama iş asıl emeğin sahibi olanlarla doğru dürüst ilgilenmeye geldi mi, onları hor görüyorsunuz. Hiçbir şey halksız olmaz. Hani derler ya, "*ya bu deveyi gidersin ya bu diyardan gidersin.*" Bizim için en temel sorun da böyledir: "***Ya bu halka gidersin ya bu PKK'den gidersin.***" Başka yolu yok. Kaldı ki, bunun daha derin bazı nedenleri de var. Halka gitmek teorik iştir, halka gitmek büyük bir vicdan işidir, halka gitmek tarihi iştir, halka gitmek bir gurur, bir şeref işidir, halka gitmek bizzat savaşçı olmaktır. Sizde bu temel özellikler olmadığı için de halka gidemiyorsunuz.

Büyük iş yapmayı istemek, kesinlikle halka başvurmayı şart koşuyor. Eylem yapmak istiyorsanız, bu halksız olmaz. Şan şöhret sahibi olmak istiyorsanız, bu da halksız olmaz. Dikkat edin, halksız olmayan bu şeyleri hep kendinize yakıştırmak istiyorsunuz. Bunun adı da nedir? Oportunizmdir, münafıklıktır. Erken iktidar hastalığı veya yetkilere sarılma, ama gereklerini yerine getirmeme kimin özelliğidir? Bu sizin özelliğinizdir. Benim ise her zaman kendime uygun gördüğüm bir ilkem vardır. Kişi olarak ne kadar adım çıkarsa, o kadar halkın adını çıkarırım. Ne kadar kendimi güçlü gösterirsem, halkın gücünü o kadar ortaya çıkarırım. Ne kadar gururlu ve onurluysam bunu halkın gururu ve onurunda görürüm. Ben bunun dışında asla kendime bir yakıştırmada bulunamam. Sizin için hiç böyle sorun yokmuş gibi davranıyorsunuz.

Şimdi, bu başa bela geri insanlarla halk ne olur? İleri denilen şeyler nasıl ortaya çıkar? Bu halksız mümkün müdür? Hayır. Parti onu çıkarmış ya, bu yeterli. Peki, bu nedir? Bu, bürokrasidir, hırsız memur anlayışının gelişmesidir. Artık bir şeylere inanmanız lazım. Bu halk gerçeğine gitme konusunda bütün dürüstlüğünüzle karar vermeniz gerekiyor. Halksız bu iş olmaz. Halka bir şeyler vermeden almak olmaz. Aksi halde her şey hırsızlık olur. Sömürgecilerin yaptığına benzer bir iş olur.

Ben arasıra şunu bile düşünmüyor değilim: Biz bu partiyi ne zaman yerle bir edeceğiz? Bu düşünce ne zaman aklıma geliyor? Particilik adı altında halkın üzerine böyle gidilince, alacağımız ilk tedbir bu partiyi ortadan kaldırmaktır. Neden? Çünkü parti tehlikeli bir bürokratik aygıt oluyor. Reel sosyalist ülkelerde olan budur. Ben Gorbaçov'a methiye düzmeyeceğim, tabii orada komünist partinin daha yapacağı çok iş vardı. Kaldı ki Gobaçov'un kendisi de o partinin bir nolu bürokratıydı. İradesi dışında bir tasfiyeoldu. Ben buna fazla üzülmedim. Çünkü artık halkını görmeyen, halkına nefessizlik yayan bir bürokratik araç, yokluğu varlığından daha iyi duruma gelmiş bir araçtır. Zaten halk da bunun için yıkılışına hiç üzülmedi. Devrimci önderlerin zamanında milyonlar ölümüne katılıyorlardı. Ama öyle bir gün geldi ki, bir kişi bile yıkılışında bir damla gözyaşı dökmedi. Bunda da birtakım gerçekleri görmelisiniz. Halka yabancılaşan bir aygıt devrilmeye mahkumdur. Anısı ne kadar görkemli olursa olsun, yıkıldığında uğruna bir tek damla gözyaşı bile dökülmez.

Demek ki, biraz iyi anılmak istiyorsanız ve bunun halksız olamayacağına eminseniz, devrim tarzıyla halkla ilişkileri yeterli kılmalısınız. Mutlaka bir şeyler verme gücünü göstermelisiniz. Benim gücümün bütün kaynağını ifade etmek isterseniz, bu halk gerçeğine anlam verme ve ona gerçeğini kavratmada bazı adımlar atmaktandır. Ben bunun dışında bir hiçim. Ne sizin gibi savaştım, ne de kendimi olmadık durumlara soktum. Bir şeyi çok iyi yaptım: Halk için doğru düşünme ve bu düşünceyi halka taşırma işini iyi başardım. Halk için gerekli bazı araçları zamanında oluşturma, bazı adımları atma işini iyi başardım. Bakın, bunu yaptım ve halkın yüreğindeki varlık oldum. Şimdi siz bunu da anlamıyorsunuz. Bu nasıl oldu diye incelemiyorsunuz da... Açık olmuştur. Şimdi nereye gitsem, varını yoğunu feda etmeyecek tek bir halk ocağımız yoktur. Hainler dışında bu böyledir. Bu nasıl oldu? Bunun hikayesini incelemelisiniz. Bunun bir gerçek olduğunu inkar edemezsiniz.

Halkı ciddiye almayan devrimci ayakta kalamaz

Ben halka saygılıyım. Önce halkın adını söyledim; az çok gerçekleri sıralamaya başladım. Alçakgönüllüydüm. Yine halkın haklarını zamanında savundum. Yaşamımı bu işe adadım. İşte bu halk böyle kazanıldı. Parti içindeki bütün engellemelere ve düşmanın bütün özel savaşımına rağmen, bunu başardım. Ben buradayım, halkın içine adım bile atmadım. Gerçekten onaltı yıldır daracık bir yerdeyim. Buna rağmen tarihte belki de eşi az görülür bir halk bağını ortaya çıkardım. Bu savaş halkın bağlılığıyla yürüyor; bu savaş kesinlikle sizin militanlığınız temelinde yürümüyor. Ben ölçü adamıyım, siz savaşı sabote ediyorsunuz. Asıl dayanan, bu halkın adsız kahramanlığıdır. Şehitler de onundur. Maddi değerler de, manevi değerler de, cesaret de onundur. Militanlık olarak sizin payınız çok sınırlıdır. Hatta layık olmayı bile bildiğinizi pek söyleyemem. Önderlik gerçeğinde de durum bu kadar açıkken, siz halk çizgisinde neden bu kadar gerisiniz? Güçlenmeye çok ihtiyacınız olduğu halde ve bu da halkla olduğuna göre, neden doğru güçlenmeyi halkla sağlayamıyorsunuz?

Halk önderi olmak belki de en zor bir iştir. Halk önderi olmak askerlikten de önce gelir, siyasi çalışmalardan da önce gelir. Halkı görmeyen bir ideolojik çizgi gericidir,

bir şey vermez. Öncelikle halkı doğru görmeye yarıyorsa, o ideolojinin değeri vardır. Yine bir ilişki biçimi eğer halkla bağlantılı olmaya götürüyorsa, o değerlidir. Hiç kimse bunun dışında genelde devrimcilik, özelde PKK devrimciliğini düşünmemelidir. Kendinizi bu temelde mutlaka terbiye etmelisiniz. Şimdi, ben bu halkı biraz geliştirmeye çalışıyorum. Önderlik gerçeğiyle bağlantısını çok çarpıcı bir biçimde koydum ve aslında siz buna dayanarak yaşıyorsunuz. Onun militanı olacaksınız; bu özelliklere amansız bağlı olmayı bileceksiniz. Yine köylü kurnazlığına ve bürokrat jandarma havasına vurup da "*ben bu halkı istediğim gibi güderim, bu halkla istediğim gibi oynarım*" derseniz veya bu halkı bastıracağınızı, çarpıklaştıracağınızı söylerseniz, çok ciddi bir ilkeyle çelişiyorsunuz demektir ve çarpılan da siz olursunuz.

Demek ki kendinizi düzeltmenin en etkili yolu kendinizi kitle çizgisine, halk çizgisine, cephe çizgisine doğru vermenizdir. Varsa bu gücünüz, kesinlikle çok temel bir özellik olarak devrimcileşmeyi kazanıyorsunuz. Bu özelliğiniz gelişmezse, tehlikelisiniz. Er geç partinin gerçek devrimci özüyle de çatışırsınız. Uyanan halk da sizi başından atar. Halkı ciddiye almayan bir devrimcinin uzun süreli ayakta kalacağına hiç inanmıyorum, başarılı olacağına da inanmam. Ne kadar güçlü ve silahlı olsa da, böyle biri yıkılmaktan kurtulamaz. Zaten halk çizgisini yitirdiğiniz için de çok zayıfsınız. Zayıflığınızın temelinde bu vardır. Gerçekten insan bazı durumları anlayabilmeli. Örneğin yıllarca halk içindeydiniz; neden halka bir şey veremediniz, neden çok ucuz kaybettiniz, kaybettirdiniz? Suç bu halkta mıydı? Hayır. İlgi yetersizliği miydi? Değil! Suç sizdeydi. Siz doğru dürüst yaklaşmadınız. Halka nasıl baktınız? Herhalde bir sömürgecinin inkarcı mantığıyla baktınız. "*Boş ver bu geri, bu cuhela takımını, bu kırolara.*" Siz bu edebiyatla büyüdünüz. İnkarcılığınız çok köklü.

Sömürgecilik hep şunu aşılar: "*Halkını ne kadar inkar edersen, o kadar adam olursun, cumhurbaşkanı bile olursun; ne kadar kendi halkının değer yargılarına ve çıkarlarına ters düşersen, o kadar memur olursun, öğretmen olursun; her türlü memuriyeti alırsın.*" Sömürgeciliğin diğer bir yasası da, "*ne kadar halkını kabul edersen, ağa bile olsan perişan olursun, yok olursundur.*" Halk kişiliğinizin gelişmeyişinin, sömürgeciliğin bu yasasıyla ilişkisi çok somut. Beni mi aldatacaksınız? Siz bu anlamda düşman yasalarının gereklerini uzun süredir yaşıyorsunuz. "*Halk gerçeğine doğru yaklaşırsan kaybedersin, halk çizgisiyle çelişirsen yaşarsın!*" Çoğu da sizde kalıntı, yansıma biçiminde etkisini sürdürüyor. Genelde objektif olarak, belki açık ve bilinçli yapmıyorsunuz ama yansıması şiddetlidir. Belki de farkında değilsiniz.

Her şeyden önce düşmanın bu hükmünü parçalamak gerekiyor. Bunu nasıl parçalayacaksınız? Kendinizi halk devrimcisi haline getirerek... Ben herhangi bir aileye gittiğimde, bu aileler ne dersem kabul ederler, öl desem ölürler. Ama onlara mutlaka bir-iki hayırlı söz, bir-iki hayırlı yaklaşım içinde bulunurum. Sizden önce biz halka doğru gittik. Halkın sayesinde sizlere doğru yaklaşıyoruz. Halkın karşısında tek bir gün bile sigara içmedim, tek bir gün bile ayaklarımı ters atmadım, yersiz bir söz söylemedim, tek bir sert sözcük kullanmadım, hor görmedim. Halk saygısına böyle ulaştım. Kendinize bakın: Ağzında fosur fosur sigara, ayakları birbirinin üstünde, ayakları bilmem nereye kadar uzanmış; saygısız mı saygısız, sert mi sert, ilgisiz mi ilgisiz. Geçen gün size örnek verdim. En devrimci bir halk kesimi oluşmuştu, Güney'de bir kamp var. En fedakar, her şeyini vermeye hazır bir halk. Sömzümona PKK adına giden birkaç soytarı bazı evlere kapaklanmış, halkın yüzünü bile görmüyor. Ne bir eğitim, ne bir örgütlenme var. Kendileri rapor da yazıyorlar: "*Birkaç zenginin evini karargah yapmışlar, çıkmıyorlar*" diyorlar. Sizin adınızı veriyorlar. Nasıl tenezzül ediyorsunuz? Demek ki o sınıftansınız. PKK sayesinde o sınıfın egemenliğini onbeşbin kişilik bir kampa dayatıyorsunuz. Açıktır, bu bir sınıf egemenliğidir. O adamları yarın tutacağım. "*Ben hiç de böyle düşünmüyordum*" diyecekler. Düşünmemek daha kötü. Objektif ve kendiliğinden olması, suçu daha da büyütür. PKK'nin halkın partisi olduğunu neden bilmiyorsun? Halka nasıl hizmet partisi olduğunu neden gözardı ediyorsun? İşte burada bir sınıf direnişiyle karşı karşıyayız ve bu çok yaygındır. Sınıf savaşımına halk içinde de devam edeceğiz. Sınıf savaşımının en yoğunu kendini halk içindeki çelişkilerle gösterir.

"Yetersizlik yetersizliktir" deyip sıyrılmak yok!

PKK'nin kitle çizgisi, halk çizgisi sınıf savaşımının en yoğun yaşandığı alandır. Bizim kadrolarımız küçük burjuva çizgisini fazlasıyla dayatıyorlar. Emekçilerin gerçeklerine bağlılık yerine, toplumdan kapmış oldukları kalıntı biçiminde de olsa egemen sınıf yaklaşımları, hatta sömürgeci yaklaşımları, kemalist yaklaşımları dayattıkça dayatıyorlar. Ben bu sınıf savaşçılarına açıkça şunu söyleyeceğim: Ben de bir sınıf savaşçısıyım, benim de eğilimlerim ve mücadelem var. Bu partinin içinde, bu halkın içinde bir yerim var. Bir de emek nedir çok iyi bilirim. Bir buğday tanesinin bile ne anlama geldiğini bilirim. Bir küçük ekmek parçası için kavganın bile anlamını bilirim. Böyle bir kişilik, böyle bir partinin ve böyle bir halkın içinde kurumlaşmışsa, sen kendi sınıf savaşçılığını düşün. Hiç işi aptallığa, ahbap-çavuşluğa, yarenliğe vurmaya gerek yok. Yine bastırmaya da gerek yok.

Ben her zaman şunu size söyledim: Parti içinde bir mimik hareketi bile sınıf savaşımı anlamına gelir. Parti içinde doğru söylenmeyen iki söz sınıf savaşımıdır; ağızdan iyi çıkmayan birkaç söz sınıf savaşımıdır, net olmayan iki cümle sınıf savaşımına girer; sağlam atılmayan birkaç adım sınıf savaşımına girer. Moral düzeyi sınıf savaşımıyla bağlantılıdır. Düşünce gücü tamamen sınıf savaşıyla ilintilidir. Adını ne koyarsanız koyun, örgütsel düzey, kendini eğitme düzeyi hepsi sınıf savaşımının amansız alanlarıdır. Bu sahada hiçbir şey kendiliğinden değildir. Halkın üzerine gittin mi, her şey müthiş bir sınıf savaşımı anlamına gelir. Ya halkın en ezileninden, en emekçisinden yanasın, ya da onun üzerinde çeşitli baskıcı ve sömürücü niyetleri olan kişi ve sınıflardan yanasın, halk üzerinde baskı ve sömürüyü sürdürmek isteyen uluslardan, sömürgecilikten yanasın. Bunun orta yolu yoktur; orta yolu vardır diyen iki tarafı da kandırır. İşte çok kişide oldukça etkili olan tavır, ben üçüncü yolum, ortayolcuyum tavrıdır. Bunlar da en tehlikeli tipler oluyor. Tabii bütün bunlar deşifre edilmiş, açığa çıkarılmıştır. Tercihinizi buna göre yapacaksınız.

Örneğin iyi bir hatip olacaksınız dediğimde, emek çizgisine göre bu şarttır. Sağlam adımlarınız olacaktır dediğimde, emek çizgisine göre bu şarttır. Çok özgürlükçü bir yaşamınız olacaktır dediğimde, bu sınıfın siyasi temsilcisi olmak için şarttır. Savaşı zafere götürecek bir militanlık tarzınız olmalı dediğimde, bu sınıfa önderlik için şarttır. Bu konudaki bütün yetersizlikler başka sınıfların objektif veya subjektif ajanlığı anlamına gelir. Bir yetersizliğin, sınıf savaşımı dışında bir izahı yoktur. "*Yetersizlik, yetersizliktir, başarısızlık başarısızlıktır*" deyip işin içinden sıyrılamazsınız. Sınıfsal gerçeğinizle, halk gerçeği içindeki yerinizle bağlantılıdır. Hiç kendinizi aldatmaya gerek yoktur. Halktansanız, halkın içinde en ezilen ve en emekçi kesimlerdenseniz, önderliği mükemmel uygulayacaksınız. Maddi ve manevi değerlerini müthiş kazanır korursun. Her şeye karşı onu savunursun. Hiç kolay kaybetmezsin. Bunun için işin eğitsel ve örgütsel yanı mı dersiniz, savaşsal ve eylemsel yanı mı dersiniz, mükemmel yaparsınız. Çünkü sen bu sınıfın önderisin. Yapmadın mı ne olur? O zaman ya ortayolcusun, ya da iflah olmaz köle köylülüğün, ara tabakanın veya sömürgeciliğin yansımasısın, mutlaka bunlardan birilerinin ajanısın.

Şimdi hiç kimse şunu kendisine yakıştırmasın: "*Ben doğma büyüme böyleyim, dilim böyle alışmış, bacaklarım böyle alışmış, böyle dağınık bir tipim, savaşın uyanıklığını ve dikkatini fazla geliştiremem, işte böyleyim.*" Hayır, bu aptallığın savunulmasıdır; kendini enayi yerine koyanın herkesi enayi yerine koymasıdır. Bu en büyük soytarılıktır. Böyle bir durum ne kabul edilir, ne de olağandır. Dikkat edin, çoğunuzun kişilik tanımı böyledir. Kendinizi böyle çok affedilmez ve kabul edilemez duruma göre parti içinde tanımlıyorsunuz. İşte "*benim doğal özelliklerim, doğal PKK'liliğim, doğal toplumsal yanlarım, kendiliğindenciliğim veya hatta iradem dışı etkenler tarafından belirlenen kişiliğim*" demek, sınıf çizgisi temelinde suçtur, karşı direnmektir. Eğer aşamazsanız, er geç karşımıza ya bir reel sosyalizmdeki yıkılan parti gibi dikilirsiniz, ya da gözükara karşı devrimci bir hizip olup çıkarsınız. Bunlar reel sosyalist partilerin tarihinde çoktur. En tehlikelisinden bir kemalizm kopyası olursunuz. Bunu önlemek için ne gerekiyor? Bunun için partinin halk çizgisinin gereklerine ulaşmak gerekiyor. Bu konuda acaba kendinizi terbiye etme gücünüz var mı? Bu olmazsa halkın içinde ne geziyorsunuz? Bu halk bize güvenerek her şeyini size açıyor ve sunuyor. Şimdi PKK olayında büyük bir hastalık var. Açılan bu halk imkanları içine çılgınca girip dağıtmak ne anlama geliyor?

"Ben halk için varım" diyeceksiniz

Bazı örnekler var. Hazırlıksız ve plansız halka gidişler katledilmelere yol açıyor. Bu "*faili meçhul cinayetler*" nedir; bu her gün işkenceye alınan halk nedir? Bunlar halka karşı görevlerini yerine getirmeyen devrimcinin yeteneksizliği ve yanlışlıkları sonucudur. Halka yaklaşımı eğitsel, örgütsel ve yönetsel temelde değildir. Düşman da bundan yararlanarak her gün vuruyor. Halka tam doğru gidemezsen, buna neden bulaştın? Düşmandır, katleder. Bunun vicdan muhasebesi sizde var mı? Ben burada yerimde duramıyorum. Bu halka nasıl ulaşılır, halk nasıl korunur diye kafa yoruyorum. Siz içindesiniz, her gün bana binlerce şikayet geliyor. Bu kadar saygısız, bu kadar ilgisiz, bu kadar değerlerimizi anlamayan kimseler içimizde ne geziyor?

Halk "*biz partiye katkıda bulunmak istiyoruz, biz para vermek istiyoruz, hatta biz savaşçı bile vermek istiyoruz*" diyor. "*Neden gelmiyorlar*" diye soruyor. Varın kendiniz tanımlayın. Ben sizi ne yapacağım? Kendinizi aynada iyi seyredin. Nereniz halkçı, ne kadar halktan yana? Bu halkı özgücü temelinde derinliğine görmezsen, görmek kadar derin saygı ve bağlılığın olmazsa, yine gerektiği kadar onu eğitme ve örgütleme gücün olmazsa, sen neyin önderi olacaksın? Neyin militanı olacaksın? Her şeyden önce neyi başarabilirsin ki? Şimdiye kadar neden böyle anlayıp da gerekeni yapmadınız? Az mı halkın içindeydiniz? Halk size az mı ilgi gösterdi? İmkanlarınız benimkinden daha fazlaydı, ama çok kötü kullandınız. Eğer tedbiri alınamassa, bu yenilgimizin en temel nedeni olacaktır. Bugün metropollerde, Diyarbakırlarda yüzbinlerce sempatizan kitlemiz var. Fakat içinde çalışan bir düzüne devrimci yok. Olan da beladır. Bir yakalanır, bin kişiyi yakalatır. Boyunuzun ölçüsünü alın, neden böylesiniz?

Bir şeyi çok iyi yaptım: Halk için doğru düşünme ve bu düşünceyi halka taşırma işini iyi başardım. Halk için gerekli bazı araçları zamanında oluşturma, bazı adımları atma işini iyi başardım. Bakın, bunu yaptım ve halkın yüreğindeki varlık oldum.

Bütün bunlar halkın siyasal cephesi diye tabir edebileceğimiz soruna indirgenebilir. Ben sadece tanımlıyorum ve nasıl anlaşılması gerektiğini vurguluyorum. Bunun yanında halkın cephesi, halkın cephesel örgütlenmesi, halk komiteleri kapsamlı konulardır. Bu konularda sorun bilinç yetersizliği değil, sorun bu tanımlamalarda dile getirdiğim hususlardır. Nasıl ordulaşma sorunlarında çok ciddi bir biçimde anlayışlı olmak gerekiyorsa, halkın siyasal ordulaşmasında da o kadar ciddi ve anlayışlı olmak gerekiyor. Şimdi bu yolun başka türlü çıkar bir yanı yoktur. Her şeyden önce halkı esas almayan hiçbir devrimci anlayış başarı kazanamaz. "*Ben halk için varım*" diyeceksin. Bu parola altında yaşama girdin mi, bir halk dalkavuğu olarak değil, bir halk öncüsü olarak yaşadın mı, o zaman başarılı olursun. Bu konuda dikkatinizi çekiyorum; bizde halk dalkavukçuluğu müthiştir. Halka yağcılık, halka yarenlik en az halkı inkar etmek kadar tehlikelidir. Ben şimdi bu halkın içinde en değerli bir varlık oluyorum. Ama bende halka dalkavukluk yapmak, halkın kuyruğunda gitmek şurada kalsın, halkın geri özelliklerine karşı benim ne olduğumu biliyorsunuz. Dünya çapında söylenir: "*Halkını bu kadar acımasızca eleştiren başka bir önder yoktur.*" Doğrudur, benim kadar halkı amansız eleştiren kişi, devrimci önder daha dünyaya gelmemiştir. Bu neyi gösterir veya kanıtlar? Bu, bir halkın gerçeğine ilgi düzeyini kanıtlar. Bir halk bu kadar düşmüş ise bu kadar kendiliğindenliğe terk edilmişse, sen ona ancak büyük eleştiriyle yönelebilirsin. Dalkavukçulukla hiç ama hiçbir şey yapamazsın.

Neden bu halkı bu kadar eleştiriyorum da, halk bana bir tek kelime söylemiyor? Neden "*sen bize haksızlık yapıyorsun*" demiyor? Ama sizden çok sıkılıyor. Neden? En ufak bir dalkavukluğunuzda bile "*bu yetersizdir, bize önderlik edemez*" diyor. En ufacık bir olumsuz davranışınıza hemen tepki gösteriyor. Dikkat ediniz, ben de onu ölüme gönderiyorum, varını yoğunu savaşa veriyorum. Bana karşı en ufacık bir eleştirisi yoktur. Aslında çok sert davranıyorum. Ama bu sertlik çok bilimseldir; bu sertlik ona çok gereklidir. Belki de ona yapabileceğim en büyük iyiliktir. Hiç kimseden duymadığı sert sözleri benden duyduğunda, bunun kendisine yapılan en büyük iyilik olduğunu söylüyor. Dalkavukluk yoktur, sertlik vardır. Benim eleştirilerim onun köklü bir yarasına neşter vurmak gibidir. Bunun dışında ben hürmetimi ortaya koydum. Bu halka kimsenin değer vermediğini, benimle değer kazandığını dünya alem bilir. Yani eleştirirken, sadece değeri ortaya çıkarmak içindir.

Öncülük anlamında söyluyorum; yola çıktığımız da tektik. Kuyrukçuluk değil de öncülük nasıl yapıldı? Yıllarca biz halkız, sen bize gereklisin demediler. Hepsi ters tepki gösterdi. "*Başımızı belaya sokacaksın, biz çoktan ölmüşüz, bu işler artık bize göre değildir*" dediler. Ben yıllarca tüm halk tabakalarından bu sözleri duydum. Ama buna rağmen yine gittim. Şimdi ben bıraksam, onlar bırakmaz. Bu ne anlama geliyor? Gerektiğinde tek olacaksın, ama bir halkın tarihini ve vazgeçilmez çıkarlarını savunacaksın. Kimse bana halk için düşün, çalış ve yaşa demedi. Tam tersine en temel çıkarı olanlar bile "*bu iş bizim başımıza bela açar*" dediler. Yani bir yerde, bir dönemde ve herhangi bir başka zamanda olabilir, bundan sonrası için de olabilir; bazı şeyler halka rağmen yapılır. Halka rağmen derken, kemalistlerin yaptığı gibi olur demiyorum. Kemalistler özünde halka karşıdır. Onların da "*halka rağmen, halk için*" dedikleri bir formülleri var. Bununla dile getirmek istedikleri, sözümona "*halk için*" adı altında, "*halka rağmen*" hiçbir şeydir veya "*halk için*" hiçbir şeydir. Halkını kendi burjuvaları, kendi egemenleri uğruna en tehlikeli biçimde kullanan ideolojinin adıdır kemalizm. Benimki bunun tam tersidir. Egemenlerin halktan yüzyıllarca aldıklarını inanılmaz bir ustalıkla halkına iade etmenin adıdır. Kemalistler nasıl halkları acımasızca ve çok kötü bir biçimde bir avuç faşist-çapulcu için kullanmışlarsa, ben de Türkiye devletini kullanıyorum. Pratik ortadadır. Halk hazır olmazsa, hiç "*ben de varım*" demezse bile, sen tek başına bir halk ordusu gibi yürüyeceksin. PKK olayında diğer bir önderlik gerçeği de budur.

Demek ki iki şeyi yapmayacaksın: Ne kuyrukçu olacaksın ne de halksız, halka rağmen devrimcilik olacağını sanacaksın ve yapacaksın. PKK önderlik gerçeğinde halk önderliği bütün boyutları hem teorik ve hem de pratik olarak işlenmiş ve güç kazanmıştır. Militanlaşmanızda ve partileşmenizde bunu esas alacaksınız. Tersini yaparsanız, açık bir sınıf savaşımını parti çizgimize, emekçi çizgimize karşı vermiş olursunuz. Sosyalist çizgimize göre bir burjuva kapitalist çizgi veya bir feodal çizgiyi dayatmış olursunuz. Bunun orta yolu yoktur. İki tarafı da uzlaştırmaya yanaşmayın. Ya o tarafta, ya bu tarafta.

PKK'de başka bir sınıfın partileşmesini yaşıyorsunuz

Ortayolcu her zaman en tehlikeli kesimi temsil eder. Ama görüyorsunuz, bizim içimizde de bir sınıf mücadelesi var. Ben her zaman size şunu da söyledim: Biz düşmanı bile kendi içimize çekerek mücadele eden bir hareketiz. Değil orta sınıfı veya küçük burjuva kesimleri, düşmanın bazı temsilcilerini bile parti içinde tutarım. "*Böyle particilik mi olur*" diyerek, bazıları belki beni çok eleştirir. Benim gerçeğimde bu var. Ben düşman sürekli parti içinde yaşasın demiyorum. Fakat bir kişinin objektif veya subjektif düşmanlığı söz konusu olduğunda, ona da son derece politik yaklaşmak gerekiyor. Örneğin böylelerinin teşhiri ve tecriti çok ustaca yapılmalıdır. Bu olmadan bir sınıf veya ulus savaşını veremeyiz. Bu bizim gerçeğimizin diyalektiğidir. Bu gerçek böyle örülmüştür.

Düşmanı çok dışarıda aradın mı bulamazsın ve dolayısıyla vuramazsın. Düşman içtedir, Kürt diyalektiğinde ve gerçeğindedir. Onu içeride göreceksin. Dolaylı olur, direkt olur; bazıları bilinçli ajandır, yüzde doksandokuz da objektif ajandır. Yine de düşman yüzyıllardan beri mutlak egemenlik, işgal, istila, asimilasyon yoluyla senin düşmanını, senin beynine kadar yerleştirmiş. Bu çok açıktır, inkar edilemez. Hiçbir halkta düşman kişiliği bu kadar etkili değildir, bizim halkta etkili olduğu kadar. Düşman ruhunu bile el atmış. Beyni tamamen düşman tarafından örümcek ağı gibi örülmüş. Bacakları, elleri, hemen her şeyi düşmana göre çalışıyor, düşmanın iyi bir hamalıdır. Bu, bizi hangi sonuca götürür? Demek ki, parti içinde düşmanın hamallarıyla, onun beyinleri veya beyinsizleriyle, ruhu veya ruhsuzlarıyla savaşmak anlamına gelir. Ben buna karşı savaş verdim. Verdim ve biraz başardım.

Ben başlangıçta çok akıllı mıydım? Hayır. Böyle olacağını biliyor muydum? Hayır. Ama kavramakta zorluk çekmedim. İlk isyan öykümüzü de biliyorsunuz. Düşmana hizmet edebilecek, özgürlüğe, ulusal, sosyal gelişmelere engel teşkil edebilecek durumları biz, çok erkenden gördük, tavır koyduk ve savaş verdik. Bu işe aile içinde başladık, daha sonra sistemselleştirdik ve geliştirdik. İlk gruplaşmamızı düşmanla birlikte başlattık. Bir ihtimal "*düşman olabilirler*" diyerek, bazılarıyla yürüme cesaretini gösterdik. Ama bir ihtimal diyorum. Düşmanla bile bile ve teslim olma tarzında işbirliği yaparsan hainsin. Zımni ittifak kursan da hainsin. Daha tehlikelisin. Şöyle kullanabilirsin: Direkt veya dolaylı ajan olabilir, ama öyle tedbir alacaksın ki, "*bu unsuru ben kullanmalıyım*" diyeceksin. Nasıl kullana-

Her zaman kendime uygun gördüğüm bir ilkem vardır. Kişi olarak ne kadar adım çıkarsa, o kadar halkın adını çıkarırım. Ne kadar kendimi güçlü gösterirsem, halkın gücünü o kadar ortaya çıkarırım. Ne kadar gururlu ve onurluysam bunu halkın gururu ve onurunda görürüm. Ben bunun dışında asla kendime bir yakıştırmada bulunamam.

caksın? Fakat çok dikkatli olacaksın. Durumu fazla umut vermeyeni, kuşku uyandıranı alabildiğine tedbirler alarak denetleyeceksin. Bir de günlük olarak onu doğru yürüteceksin, kendisine iş yaptıracaksın. Nitekim biz onu yaptık. Sanıyorum parti bundan büyük kazanım gördü. Ben bunu kendim icat etmiyorum. Gerçek ortadadır.

Güney gerçeğinde hala şu söyleniyor: Bizim devletimiz Kürt devletine ebelik görevi görüyor. Bunu biz görüyoruz. Yani amansız halk düşmanı bu devleti bir Kürt devletine ebelik ettirmek için kullanıyoruz. Bu ne anlama gelir? Kürt diyalektiğinde doğru sınıf savaşımını ve ulusal savaşımı (ki bu ikisi bizde çok iç içe geçmiştir), içteki düşmanı, direkt veya dolaylı, objektif veya subjektif, bilinçli veya bilinçsiz doğru değerlendireceksin. Tedbirini alacaksın. Onunla devrimini, partini, devletini, iktidarını geliştirmeyi bileceksin. Bu Türkiye'nin sınıf diyalektiğinde de böyledir. Bu ayrı bir sorundur. Kendi devlet sorununu doğru çözemeyen Türk devrimcisi, halkı adına hiçbir devrim yapamıyor.

İkinci bir husus şu: Diğer sınıflar ve katmanlar var. Sizin yüzde doksan dokuzunuz oradan geliyor. Açıkça söyleyeyim: PKK'lileşememe gerçekten neyi gösterir? Sizin köylülükten, kentli küçük burjuva kesimlerden gelme gerçeğinizi gösterir. Sanıldığından daha fazla siz başka bir sınıfın partileşmesini yaşıyorsunuz. PKK içinde başka bir sınıfın partileşmesini yaşıyorsunuz. Çoğunuz bir köylü partisisiniz, bir aydınlar grubusunuz; yani kent küçük-burjuvazisi diyelim. Neden bir türlü partinin militan hattına girmiyorsunuz? Çünkü sizin kendinize göre tutturduğunuz bir militan hattınız var. Ben PKK olayında her zaman şunu gördüm; "*bunlar bizim sonumuzu bekliyor*" dedim. Zaten düşman özelliklerine bağlı yaşayanlar gün sayıyorlardı; "*bunun ömrü altı ay mı kaldı, üç ay mı*" diyorlardı. İçimizde ve dışımızda böyleleri vardı. Bunun daha ılımlı bir biçimi de şöyledir: "*PKK'nin radikal çizgisi taş çatlasa bir yıl, iki yıl sürer. Ne diye kendimizi tam katalım? Bu önderlik çözülür ve bu militanları çalıştırırız, yerine kendi sınıf tarzımızı egemen kılarız.*" Kesin bu doğrudur ve siz bunun yoğun sınıf savaşımını veriyorsunuz.

Şimdi bu doğru mu? Sınıf anlayışı böyle olanlar sonuca doğru gidebilirler mi? Yanlış hesap yapıyorlar. Bunların yapmaları gereken sınıf intiharıdır. Çünkü orta sınıfın, köylülüğün, şu ya da bu özelliği olan kent küçük burjuvazisinin bu anlayışlarıyla belki partiye zorluklar çıkarılır. Bunlar partide bazı değerleri gaspedebilirler, fakat başarı anlamında, düşmana yem olmama anlamında kesinlikle sonuca gidemezler, kaybederler. Dışımızda bu sınıfın temsilcisi olan partiler vardır. Bunların bir aile kadar güçleri var mı? En iyileri bile şu anda PKK karşısında acizdir. O halde içerideki artıkları neden bu kadar ısrar ediyorlar? PKK'nin sınıf çizgisini ve gerçek militanlık özelliklerini neden zorluyorlar? Bunun ne anlamı var? Bile bile başarısızlıkları açık. Olsa olsa bunlar provokatör olur. "*Ben başarmadım, benim sınıf özelliklerim başarmadı, varsın PKK'nin gerçek çizgisinin sahipleri de başarmasın*" diyorlar. Bunlar özellikle yönetim kademelerini tutmuşlardır.

Ben çok erkenden bunlara şu adı takmıştım: Yürütememe komiteleri. Şimdi nerede bir PKK yürütme komitesi oluşturuyorsak, kısa bir süre sonra bakıyoruz, yürütememe-yürüttürmeme komitesi haline gelmiştir. Daha da kötüsü nerede merkez oluşturuyorsak, merkezileştirmeme komiteleri haline geliyorlar. Bu da kendiliğinden değildir. Sınıf nedenlerinde bu vardır. Çok yaygın olan küçük burjuva veya çok geri olan sosyal kalıntılar, aşiretçilik, ailecilik, bizzat bireycilik (ki bunlar da sınıfsallığa girer) vb. bütün bunların hepsi son tahlilde küçük burjuva olarak değerlendirilebilir ve "*partileşmeyiz*" diye direnirler. "*Bir sigara dumanına göstereceğimiz ilgiyi hayati bir zafer imkanına göstermeyiz*" derler. Bu da çokça görülmüştür. Bu kimin tavrıdır? Sanırım Gorki'nin küçük burjuvalar adlı değerlendirmesinde böyle yaklaşımları vardır. Küçük burjuvazi pisliğine gösterdiği ilgiyi sosyalizmin yüceliğine göstermez, der. Yani sigara dumanına gösterilen ilgiyi çok önemli bir sosyalist özelliğe gösterebileceğinizi sanmıyorum. Bu sınıf özelliğinde ısrarlı olanların bunu gösterebileceklerine inanmıyorum. Doğrudur, neden? Çünkü bu sınıfın karakteri böyledir. Onun için bir sigara, bir alışkanlık, eski bir gelenek, eski itibar, eski tarz çok önemlidir.

Bu sınıfın temsilcilerine veya bu sınıfın kişiliğinin gerçeğine bakın. Bunların ağzına düşman ve işbirlikçi güçler bir parmak bal çalmışlar. Ağzını açmışlar, içine bir şeker kaşığı bal koymuşlar. Düzenin alışkanlıkları işte bundandır. Hep düzen özlemleri. Senin ağzına bir çay kaşığı bal çalındı, bu seni aldatmak içindir dersen, inanmazlar. "*Bir zamanlar şöyle yaşıyordum, bir zamanlar şöyle bir yaşantım vardı*" diye hayal ederler. Yalan! Aslında bu halkın içinde öyle bir yaşantı yok. İşte yaşama olanağı olmadığı halde, hep böyle düşünür. Buna meteliksiz kapitalistler, maddi temeli aşınmış ağalıklar da denilebilir. Şimdi bizde herkes ağadır. Ama ağalığın maddi temeli bitmiştir. Bir küçük burjuvadır, ama küçük burjuvalığın maddi temeli yoktur. Fakat ondan vazgeçmez. Neden? Çünkü bir yerde bir parmak bal yemiştir. En önemlisi de zorlanmaya gelmiyor.

Muthiş taktikçi ve muthiş örgütçü olacaksınız

Benim çizgim ideolojik ve siyasi dönüşmeyle, en önemlisi de emek ve çaba olayıyla kazanılabilir. Çok müthiş düşüneceksiniz, müthiş birer örgütçü olacaksınız, müthiş siyasi olguyu kavrayacaksınız, taktikleri anında yerleştireceksiniz. Bu sınıftan gelme kişiliklerde bunlar var mı? Nerede! Allahın belası. Kendini dayattıkça dayatır, kurnazlık yapar. Komitenin başına geçer; komiteyi ağırlaştırır, partiye yük yapar. Komutan olur, kendini birimin başına bela yapar, partiye taşıttırır. Olanağı ve yetkiyi ele geçirir; sırf bunlarla kendini yaşatmak için. Şu anda yetkiye dayanarak yaşamak neredeyse tek önemli kadro özelliğiniz değil midir? İşte bu, bu sınıfın özelliğidir. Ben yetkiyle mi iş yapıyorum? Hayır. Yetkisiz çabayla iş yapıyorum. PKK içindekilerin yüzde doksanı, "*elime yetkiyi ver, nasıl yaşadığımı görürsün*" diyor. Bunu kanıtlamaya çalışıyor. Yoksa, "*ver elime yetkiyi, nasıl çalıştırırım*" diyen kaç kişi var?

Şunu anlatmak istiyorum: Partimizin içinde kalıntı olarak, yansıma olarak kadro yapısında tehlikeli bir nicelikte ve nitelikte bir kesim sınıf çizgimize ters düşüyor, onunla savaşıyor. En önemli bir zorluk da budur. Parti içi savaş, halk içindeki çelişkiler ve onların savaşımı. Dürüst, partiye ve halka bağlı olanların, gerçeği bütün yönleriyle değerlendirenlerin yapmaları gereken ancak bu işin önderlik tarzını ve militanlığını biraz bu öngördüğümüz ve gereklerini yerine getirdiğimiz gibi yapmaktır. Bu çok önemli bir PKK devrimciliği özelliğidir. Aksi halde savaşı böyle verenler kaybederler.

Önderlik tarzı bu anlamda etkilidir. Düşman çizgisinin özelliklerini, tiplerini, temsilcilerini nasıl kullanıyorsak, devleti bile bu konuda ne hale getirdiysek, herhalde yeni yetme, gözü bile görmez, kendini bile anlamaz kişinin savaşımını anında yerle bir edecek durumdayız. Benim bu konudaki gerçeğim de dünya çapında ünlüdür. Geçen gün de sordular: "*Bu diktatörluk değil midir, demokrasisizlik değilmidir*" dediler. Evet, bu "*demokrasisizlik*"tir dedim. Sen bir halkı ortadan kaldır, sen düşmana her türlü yıkıcı silahı verip üzerimize saldırt, benim kendimi geliştirmemi de diktatörluk olarak gör! Al git bunu bilmem hangi Almana anlat. Şimdi çoğunuzun yaşadığı gerçeklik budur.

Dikkat edin, biz savaşla bazı değerleri ortaya çıkardık. Bunun diktatörlükle alakası yok. Her şeyi çok açıktır. Üzerine konasın ve ele geçiresin diye bu değerler yaratılmadı. Bakın, ağzınıza takılan bir tek kelimeyi bile biz ortaya çıkardık. örgüt büyüklüğünü, örgütün nefes nefese dünyaya yayılışını biz sağladık ve öyle yürütüyoruz. örgütün tek bir fişeğini, tek bir kuruşunu bile hala biz sağlıyoruz. Gözetiyorum, bunları gaspetme savaşına girersen, anında kaybedersin. Kaldı ki sen dönüşmek için, sınıf intiharı için gelmişsin. Düşmanı bile çalıştırdığımıza ve kullandığımıza göre, seni hayli hayli kullanacağız. Hem de dönüştürerek, adam ederek.

Biraz kendinize gelin. Gelmezseniz ne olur? İki arada bir derede kalırsınız, her tür yaşamdan olursunuz. Ne partiyi, ne düşmanı yaşarsınız, ortada kepaze olup gidersiniz. Nitekim olan da budur. Demek ki bu kesimler için dönüşmek en doğru yoldur. Objektif olarak da bu halk içinde başka türlü bir sınıfın iktidar şansı yoktur. İktidar şansı şurada kalsın, kendini tanımlama, programlaştırma ve örgütleme şansı da yoktur. Olsaydı ben yardımcı olurdum. Şimdi içinizdeki bu tip öğelere nasıl yardımcı oluyorum? Yıllardır hepinize nasıl hizmet ediyorum? Buna rağmen sınıf çizgisinde ısrar edenler başarılı oldular mı? Olamadılar. Ben hizip olsunlar dedim, olamıyorlar. Provokasyon yapıyorlar. Kellemi vursunlar, başa geçsinler diyorum. O konuda da beceriksizler. Daha ne istiyorlar? Kendin ol, bizim de başına geçir. Yok, sınıf mücadelesinin bu kadarı da olur mu? Onu demeye getiriyorsunuz. "*Hele bekleyelim, sen ölursen belki biz işimizi düşünürüz veya başa geliriz*" anlayışı, fena bir hesaptır, çok yanlış bir hesaptır. Benim ölmemle hiçbir şey kazanamazsınız. Kendi eğilimlerinize şans yolu açılmaz, bir günde biter. Düşman zaten pusudadır, bir gün gelir, sizi hamal gibi çalıştırır. Bazı gerçekleri bu yönleriyle anlamalısınız. Proletaryanın öncülüğü veya PKK'nin gerçek çizgisi, "*bizim gibi zavallıları, aymazları ve gafilleri adam ediyor, insan haline getiriyor*" diyeceksiniz. Kıymetini çok iyi bilelim. Bir an önce çizgisinde yoğunlaşalım. Bunun adı da büyük kazanma olur.

Önderlik tarzı bu anlamda etkilidir. Düşman çizgisinin özelliklerini, tiplerini, temsilcilerini nasıl kullanıyorsak, devleti bile bu konuda ne hale getirdiysek, herhalde yeni yetme, gözü bile görmez, kendini bile anlamaz kişinin savaşımını anında yerle bir edecek durumdayız.

İçimizdeki sınıf savaşımı ulusal kurtuluş savaşıdır

Görülüyor ki, parti içinde ve halk saflarındaki sınıf savaşımı gereklidir. Bu sağlandığı oranda gerçek parti militanısınız ve bu militanın da adı kazanma olur, zafer olur. Önderlik gerçeği tamıtamına böyledir; yorumu ve ifadesi de budur. "*Hiç anlamadık, dönüşemiyoruz, şu tarafımız şöyle yan basıyor, bu tarafımız yan çıkıyor*" deyip işi hiç de avanaklığa vurmaya gerek yok. Ben kendim bu çizgiyi tanıyorum. Benim gibi en hizaya gelmez bir adam bu duruma geldikten sonra siz neden gelmeyeceksiniz? Ben geldiğim halde, partinin bu kadar emredici ve imkanları elinize verildiği halde, siz neden gelmeyeceksiniz? Gelmezseniz varın kendi halinizi kendiniz düşünün. Tersini savunmak mümkün değil. Diğer bir özellik, bu sınıf savaşımının kendisi ulusal savaştır. Bu başından beri bir PKK tezidir. Bir sınıf savaşımını geliştirmek istiyorsan, iyi bir ulusal savaşçı olacaksın. Sınıf savaşı adı altında ne ulusal ilkeyi gözardı edebilirsin, ne de genel yurtseverlik savaşı veriyorum adı altında sınıf savaşını inkar edebilirsin. İkisi etle tırnak gibi bizim diyalektiğimizde iç içe geçmiştir. Sınıf savaşımını ne kadar derinlikli, anlamlı ve ustalıklı verirsen, o kadar derinlikli bir ulusal kurtuluş savaşımını da vermiş olursun.

Demek ki halka giderken, onun içindeki sınıf savaşımı kadar ulusal savaşımı da iç içe yaşıyorsunuz. Zaten halk ikisinden de anlıyor. Ulusal savaşı geliştirdiğin oranda sınıf savaşımını geliştiriyorsun. Sınıf savaşımını geliştirdiğin oranda da, zengine dayanarak, ağaya dayanarak değil, emekçiye dayanarak, kitleye dayanarak, halka dayanarak ulusal savaşı geliştiriyorsun. Ulusal ilkeleri ağaya dayanarak değil, emekçiye dayanarak, kitleye dayanarak, halka dayanarak ulusal savaşı geliştiriyorsun. Ulusal ilkeleri genelde ağaya da, aşirete de, kapitaliste de yaydığın oranda, kattığın oranda, altta emekçilerin sınıf savaşımını geliştiriyorsun. Bunlar bir çelişki değil, bizim sınıf mücadelemizin diyalektik bir gereğidir. Bu konularda da kafanızı oldukça çalıştırmalısınız. Çalıştıramazsanız cephe anlayışınız çarpık olur. Çoklarının yaptığı gibi gider birkaç zavallı köylüye dayanırsan, bu çok geri bir sınıf çizgisi olur. PKK içinde şimdi bunlar var. Her zengini, her aşireti, orta kesimden her insanı PKK'ye yakıştırmamak, PKK içine çekmemek veya cephe içine çekmemek dar, sol sekter bir anlayış olur ve kesinlikle başarma şansı yoktur. Ben yalnız birkaç emekçiyi, fukara köylüyü esas alırım, işçiyi esas alırım diyerek bunda ısrar edildi mi, çeşitli kesimlerle cephesel birliği ve onların cepheye katılımı gerçekleştirilmedi mi bu anlayış çok tehlikelidir.

Bu sınıf savaşı adı altında aslında koyu bir ulusal inkarcılığı veya tüm bu sınıf ve tabakaları görmemeye götürür ki, demokratik ve sosyalist devrimde bile bu çizginin başarma şansı yoktur. Bu anlayışla sosyalist devrim bile başarıyla geliştirilemez. Daha geniş bir demokratik katılım söz konusu olursa devrime gidersin. Bizde bu çok daha zordur. Dolayısıyla geniş çalışacaksınız ama diğer çizgide olduğu gibi değil. "*Birkaç zengin ve ağaya dayanırız, emekçileri de öyle güdümleniriz*" demek, o çokça bahsedilen sağ sapmadır. Yalnız bunları esas aldın mı, PKK'nin sınıf çizgisine en büyük tersliği dayatmış olursun. PKK içinde bu da çok etkilidir ve yanlıştır. Israrla zenginleri esas alan çalışanlarımız vardır. Bu kesinlikle PKK'nin sınıf çizgisiyle oynamaktır ve kendiliğinden değildir. Demek ki, bu iki ucu aştık mı, komple PKK devrimciliği, cephe çalışma anlayışı ortaya çıkar. En yoksula da gerektiği kadar ağırlık verir了 ve her tür sınıf ve tabakadan gelen kişiye de yeterince ağırlık veririm. Hepsini de halkın cephesinde birleştiririm. Bunlar birleştirildiğinde bu aslında iyi bir sınıf savaşımı anlamına da gelir. Ulusal boyutları, ulusal tabakaları, ulusal sınıfları birleştirdiğinde, aslında anlamlı bir sınıf savaşımı veriliyor ve cephe iyi kuruluyor. Cephe demek iyi bir sınıf savaşı, iyi bir ulusal savaş demektir. Cepheyi bu anlamda kurmayı becermek gerekiyor.

PKK'nin en temel bir taktiği olarak, halkın siyasal ordusu, siyasal cephesi tanımını böyle yapmalıyız. Yine çok çeşitli sınıf ve tabakalara yaklaşımı bu çerçevede belirlemeliyiz. PKK'nin keskin sınıf çizgisini, militan tarzını bu temelde kavrayıp uygulayabilmeliyiz. Aslında bunu sağladığınızda, en temel bir başarı ölçütünü kendinizde uygulamış olursunuz.

Tekrar söyleyeyim: Orduya gitmeden önce de, askerileşmeden önce de böyle bir kitlenin, halkın siyasal ordusu, onun çizgisi, çalışması, örgütlenmesi gerekir. İdeolojik çalışmaya bile girerken, içinde halkın toplumsal gerçekliğini görüp değerlendirmeden, onun adının ideolojik çalışma olmayacağı açıktır. Doğru bir ideolojik çalışmanın gerçeğini böyle değerlendirip onun ulusal ve sınıf savaşımının görünmesini bu temelde sağlamakla ancak doğru bir ideolojik mücadele olur. Bu da sınıf savaşımı için vazgeçilmez öneme sahiptir. Halkın cephesine bu temelde ağırlık veriyoruz. İdeolojik çalışmaların özünde halkı doğru görme, sınıf mücadelesini, onun ulusal savaşımını birleştirerek görme ve yine militan tarzını ona doğru dayatma, parti öncülüğünü doğru taşırma sorununu çözmek gerekir. Orduya giderken halka öncelikle ağırlık vermek, halkın cephesine bu tanım gereği işlerlik kazandırmak, sağlıklı bir askerileşmenin ve ordulaşmanın da temelidir. Bu temeli sağlam döşemeden, hiç kimse askerileşeceğini ve ordulaşacağını sanmasın.

Halksız ordu olmaz. Derin bir halk bağlılığı, halkın örgütsel ilişkiler ağı oluşmadan, ordunun, gerillanın geliştirilmesi çok zordur ve başarısızlığı da kaçınılmazdır. "*Kolay, kestirmeden, halka rağmen*" dediniz mi en büyük zararı kendinize ve partiye vermiş olursunuz. Dikkat edin, önderlik gerçeğinin etkisi halkı genelde partiye bağlamasaydı, gerillanın düşmana verdiği malzemeyle bin defa halkı karşımıza dikmesi yüzde yüz gerçekleşirdi ve çoktan bitmiştiniz. Ama biz bunu önledik. Bu kadar halka rağmen, halka zarar veren, bilerek veya bilmeyerek bunu yapan gerillacılık, en değme kontradan bile daha tehlikelidir. Neden eksikliklerimizi ve yanlışlıklarımızı görmüyorsunuz? Halkın bağlılığı başlangıçtan itibaren doğru değerlendirilip gerillaya bağlansaydı, bugün gerilla yenilmez ve zafere giden bir ordu olurdu. Eğer bu olmamışsa, kesinlikle halk çizgisine, onun siyasal ordulaşma gerçeğine doğru anlam ve önemi vermeme, bunun özellikle eğitsel ve örgütsel çabasını göstermeme noktasında bulursunuz. Bunun başka hiçbir nedeni yoktur. Zafer mümkündür ama böyle bir halk çizgisiyle. Geçmişte bu başarılamadı veya istediğimiz kadar başarılı olamadı, çok zarar verildi. Bundan sonraki ordulaşmamızda, yine cephe çalışmamızda doğruyu öncelikle bu temelde ele alarak yakalamak ve uygulamak gerekir. Bu konuda özellikle kendinizi sıkı sıkıya eğitmeyi, ilkeye göre çalıştırmayı bilmelisiniz.

Tekrar uyarıyorum: Eski tarzda devam ederseniz, düşmandan önce sizin kulağınızdan biz tutar, atarız. Açık söyleyeyim, ben bundan sonra hiç kimseye halkın başında ucuz ağalık yaptırtmam. küçük burjuva, kariyerist, bir sünepe gibi halkın başında kalmaya veya örgütün bir yetkisini kullanmaya izin vermem. Bu gerilla için de geçerlidir. Gerilla da halkın savaşan kısmıdır. Halkın savaşan kısmının içinde de böyle komutan bırakmayız. Yarattı mı, gerçekten ölçüleri halkın önderlik ölçülerine uydu mu önderdir, komutandır. Olamadı mı, bir çırpıda atılacaktır. "*Bilmiyordum, ben böyleydim, oluşumum, gelişimim, sınıf nedenlerim, iç ve dış etkilenmeler*" diyerek kendinizi aldatırsanız, tekmeyi daha şiddetli yersiniz.

Önderlik çizgisinde benim şu anda pratikte geldiğim düzey budur. Bunca eğitime rağmen dönüşmemişse ne olur? Ama kademeleri elinde tutuyor; ne yürütüyor, ne de yürüttürüyor. Başına bela olmuş. Biz tabii ki tekmeyi savuracağız. Burada olmanın tek koşulu ne kadar vazgeçilmez olduğumuzdur; ne kadar işi geliştirdiğimizdir. Sen bu önderlik mekanlarını günluk bilançoyla ve kazandırma gerçeğiyle tutabilirsin. Döneme göre sınıf mücadelesini ve ulusal mücadeleyi, onun askeri ve siyasal kısmının yürütmesini bu çerçevede değerlendireceğiz. Anlamazlıktan gelecek olursanız, kendi sonunuza kendiniz yanarsınız. Önderlik yaşadığı müddetçe, kendi kendisini yürütmesini bilir. Köylü yakarmacılığıyla, kadercilik anlayışıyla, ahbap-çavuşlukla, kendi kendinize yakıştırdığınız her türlü anlayış ve tutumla beklenti içinde yalan yere kendinizi tutmayın.

Görüyorsunuz ki, çok yakıcı bir sınıf savaşı var, çok yakıcı bir askeri savaş var. Bütün bu mücadelelerin gereklerini soluk soluğa yerine getirenler başarılı gider, getiremeyenler de gerçekten beklemedikleri acılı sonlarla karşılaşırlar. Onun için eğitiminizi sağlam yapın diyoruz. Partileşme üzerine büyük tartışma yürütün. Nasıl partili olunur? Parti tarihimizin en kapsamlı çözümlemelerini yaptık. Halkın siyasal cephesi konusunda da kapsamlı değerlendirmeler yapıyoruz. Bunlar, fethedici ve gerçekten başarmaya en yakın değerlendirmeler oluyor. Bunlardan da nasibinizi almazsanız, kendinize yaşama hakkını yakıştırmanız veya buna ilişkin bazı taleplerde bulunmanız yersizdir. O zaman derin bir yanılgı içindesiniz ve size yazık olur. Doğrusunu isityorsanız, bence bütün yönleriyle anlatım açıklığı vardır. Sizden istenen yeterli ciddiyet ve anlayıştır.

24 Mayıs 1995

Sorxwin (Özgür Kaya)

Layık olmak tek doğrultumuz ve güç kaynağımız olacak

Sonbaharın ilk esen rüzgarlarını aldığım şu günlerde yoldaşlığın en sade duygularıyla selamlıyorum seni ve Haftanin'deki tüm yoldaşları. Hüzünlü mevsimdir sonbaharın adı, ondan mıdır bilemiyorum ama bir yumruk gibi boğazımda düğümlenmiş hüzün rüzgarları…

Suların tüm serinliğini toplayıp çekildiği, toprağın susuzluktan çatlamaya başladığı, kır çiçeklerinin kuruyup dallarından koparak geceleri esen hafif rüzgarla kendi hafifliklerince uçuştukları ve vadilere, çukurluklara doğru koşuştuğu yaz mevsiminin ilk günleriydi. Giderek ısınan Besta ormanları nemli iklimiyle boğucu bir hava yaratıyordu. 1 Haziran hamlesinin öngünlerindeydik. Yeterince sabretmiş, harekete geçmek, bir şeyler yapmak ve süreç içerisinde yaşanan tıkanıklığı aşmada rolümüzü oynamak için heyecanla bekliyorduk. Tam böyle bir süreçte yaşanan bazı gelişmeler sonucunda bir görev için Herekol'dan Besta'ya Fırın noktasına gelmiştim. Yayla havası hele Herekol'ün rüzgarı da varsa insanın içini serinletiyor ve bir dinginlik veriyordu. Ulu bir mütevazılık gibi yükseliyordu Herekol dağları Besta ormanlarının yanı başında. Fırın noktası Besta'nın tam orta yerinde bir sırtın yamacındaydı. Öyle çok ve çeşitli sivrisinek vardı ki, ani reflekslerin dışında artık onları öldürerek onlarla baş edemeyeceğimizi hepimiz biliyorduk. Nuh'un gemisi Cudi'ye demir atmışsa meçhul zamanda, efsanenin denizi Besta olmalıydı. Sonraları deniz kurumuş, sular çekilmiş, alandaki birkaç ırmak ve küçük dereler kalmıştı bugüne.

Bir deniz yatağında gibiydik. Sıcaklar arttıkça Herekol'ün rüzgarını daha da özlüyordum. Bir gecelik bile olmayan mesafeye rağmen çalışmalardan dolayı gidemiyordum. Zaman uzadıkça ve hareketsiz olunca, sürecin önemini ve ağırlığını kavramada yetersizlikler yaşanıyor, günler birbirine benzemeye başlıyordu.

Yine böyle başlayan bir günün akşam saatlerinde muhabereye giden arkadaşlardan Gabar'dan bir grup kadın arkadaşın geleceğini, Heval Sorxwin'in de grupta olduğunu öğrendim. O'nu tanımıyor, merak ediyordum. Dersim'e gidecek sonbahar grubundayken, Dersim'e geçemediği ve o kışı iki arkadaşla birlikte Amed'de geçirdiğini duyunca merakım daha da arttı. Yolculuğu yarım kalan, Munzurları görme hasretiyle yanan bir özgürlük sevdalısının sevdası daha yarım kalmıştı.

Günün ışıkları yüzünü göstermeden uyanmıştık. Kahvaltımızı henüz yapmıştık ki, kurye arkadaş ve arkasından üç kadın arkadaş geldiler. İçlerinden Y… arkadaşı tanıyordum, selamlaşıp sarıldık birbirimize. Diğer iki arkadaştan hangisi heval Sorxwin olabilir diye düşündüm, soramadım. Esmer, zayıf, saçları dağınık olan bir arkadaşta çift kol bir silah vardı, selam verip oturdu. Sessiz görünüyordu. Sarışın ve al yanaklı olan arkadaş, arkadaşların durumlarını sorunca onun heval Sorxwin olduğunu düşündüm. "*Hani komutan ya, durumları soruyor*" dedim kendi kendime. Çok geçmeden heval Y… sarışın olan arkadaşa dönerek "heval, çantalarımızı nereye bıraktın" diye sorunca yanıldığımı anladım. Bu yanılgı ilk anda komuta ve mütevazılık kavramlarını çağrıştırdı. Ne kadar da mütevazı, hiç klasik komuta havası yok diye düşündüm. Yaşadığımız sürecin ağırlığı, talihsizlikler ve komuta ihtiyacımızı hatırlayınca yeniden heval Sorxwin'e çok önemli roller düştüğünü ve bizim de vereceğimiz cevabın güçlü olması gerektiğini bir kez daha kendi kendime söyledim.

Heval Sorxwin ile aynı alanda olmamıza rağmen nadiren görüşebildik. O hareketliydi. Bir defasında bir hafta birlikte kalmıştık. O dönemde onu biraz daha tanıdım. Sonbahar ortalarıydı. İklimin ılımanlığından yapraklar henüz sararmamıştı. Operasyon bilgisi verilmişti. Noktamızı değiştirip daha kamuflajlı ve deşifre olmayan bir yamaca gittik. İkinci gün bir grup çıkarıldı. Risor tarafına gitmek için, heval Sorxwin, heval Hevi, heval Dilxwaz, heval Zindan, heval Şevger ve ben hazırlandık. Güneş henüz batmadan günün o sıcak saatinde hızla harekete geçip gece yarısına kadar yürüdük. Ne operasyon ne düşmandan bir iz vardı. Verdiğimiz bir molada sohbet ediyorduk. O gece dinlenip sabah keşfinden sonra ilerlemeye karar verdik. O sırada Sorxwin'in bir kelimeyi birkaç kez tekrarlayarak yarım yamalak dillendirdiğini görünce gülesim geldi, tuttum kendimi. Ta ki heval Zindan bir kahkaha patlatana kadar kendimi tuttum. Heval Sorxwin'in uykusu gelmiş, uyumaya fırsat da bulamamıştı. Öyle bir kelimeye dili takılıp kalıyordu. Yakınlardaki sık bir ormanlığa gidip uyumaya karar verdik. Daha biz yerimizi düzeltiyorduk ki, heval Sorxwin uykuya dalmış ve belki de rüyalar görmeye başlamıştı. Sonraki gün ilerlemeye devam ettik. Giderek sesimizin yüksek çıkmamasına, geçtiğimiz yerlerde iz bırakmamaya özen gösteriyorduk. Heval Sorxwin tez canlı, hemen her şeyde ilk başta öne atılan, kiminde telaşlı, kiminde duygusallığı anlık kararlara götüren heyecanlı bir yapıdaydı. Akşam olunca hazırlanıp Çele Nimeje dediğimiz Namaz dağlarının bir yamacına gidip, dağ silsilesini bölen kapılardan birine pusu attık. Saatlerce beklememize rağmen düşman gelmeyince geri döndük. Sonraki gece yine gittik. Heval Dilxwaz ile aynı mevzideydim. Heval Sorxwin de aynı mevzideydi ve yanlarında ağır silah vardı. Saatler bizlerle inatlaşmış gibi sakin ilerliyordu. Neyse ki ilerideki patikadan ayak sesleri gelmeye başladı. "*Bu defa tamamdır*" deyip sesin geldiği yöne dikkat kesildik. Gecenin ortasında karartılar göründü. Önden iki, kısa bir mesafeden sonra sıralanmış karartılar ritmik adımlarla yakınlaşıyordu. Heyecanımız giderek yükseliyordu. İlk atışı diğer mevzi yapacak ve o atış bizim komutumuz olacaktı. Tam karşımıza gelip bizim hizamızdan birkaç metre geçince mermi sesini beklerken heval Sorxwin'in "*Sakın vurmayın, durun, emniyetinizi kapatın, vurmayın!*" diye üst üste telaşlı sözleriyle donakaldık. Grup elden çıkıyor diye bakarken, gruptakilerin iki değil dört ayakları üzerinde yürüdüğünü görmemizle heval Sorxwin'in "*Asker yerine domuz vuracaktık heval*" demesi ile gülmesi bir oldu. Gülsem mi ağlasam mı şimdi! O gecemiz de öyle geçti. Sonraki gün muhabere yapıp operasyon olmadığını, hiçbir yere asker çıkmadığını bildirecektik. İkindi vaktiydi. İki kobra üzerimizden geçip ilerdeki bir boğazı vurdu. Çele Nimeje'ye çok yakın olduğumuzdan aniden çıkmışlardı. Ama orman sık'tı ve derli toplu olduğumuzdan bizi görebilmesi biraz zordu. Yine de tedbir aldık. Sonraki gün durumları netleştirip diğer arkadaşların yanlarına döndük. Bu sürede heval Sorxwin ile paylaşımlarımız gelişti. Tartışıp yarım kalanları kışın tamamlamak üzere anlaştık.

Kış üstlenmemizde aynı kampta olacağımızı söylemişti ama ihtiyaç ve koşullardan dolayı yine ayrı kaldık. Bir kez ziyaretime gelmişti. Önderliğin, Bir Halkı Savunmak adlı kitabını okumuştuk ve tartışmalarla anlamaya çalışıyorduk. Onunla kıyasıya bir tartışmamız oldu. Önderliğin bir değerlendirmesi için ikimiz ayrı şeyler söylüyorduk ve sonuçta birbirimizi ikna edememiştik. 8 Mart için hazırladığımız morale O'nu da çağırmıştık. Geldi ve tek kişilik bir skeç yaptı. Sonra O'na Murathan Mungan'ın "*Hatıra*" şiirini verdim. Bahar düzenlemelerinde de çok kısa görüşüp ayrıldık. Uzun bir süre görüşemedik. Bahar operasyonları içinde yoğun çatışmalar yaşanıyordu. Yaralanmış ve tek başıma bir yerde kalmıştım. Birkaç gün sonra iki arkadaş yanıma geldi. Onlara tek tek arkadaşları sordum. Heval Sorxwin'i sordum. "*Duysa kalkıp gelirdi, ne olursa olsun gelirdi, kesinlikle duymamıştır*" dememle bir kayanın arkasından heval Sorxwin'in dağınık saçları göründü. O'na selam vermek için güç bela kalkarken yanımdaki arkadaşa dönerek "*gördün mü, duysa gelir demiştim sana*" dedim. Selamlaştık. Sözsüz, sessiz baktık birbirimize ve gözlerimiz doldu. Şehit düşen arkadaşlar, onların son görüntüleri geldi, girdi aramıza. Konuşmadan birbirimize bakarken onları görüyorduk. O, gülümseyerek havayı dağıtmaya çalıştı. Daha sonra da yanıma ziyarete gelmişti. Her arkadaş da heval Sorxwin gibi şehadetlerin acılarını bana yansıtmıyor, içine akıtıyordu. Besta'dan ayrılırken O'nu göremedim. Yarımlıklarımızı tamamlamayı düşünürken aramızdaki mesafe büyümüştü. Onlarla notlaşarak özlem gideriyordum. O tüm yoğunluğuna rağmen sık sık not gönderiyor arkadaşların düzenlemelerinden sağlıklarına, sivrisineklerden Koçerlere, heval Herem'in yedek cephane ve lojistik olan ceplerinden mevsimin toprağa yansımalarına kadar yazıyor, bana Besta'yı yaşatıyordu. Her kelime beni onların yanına götürüyordu.

Düzenlemelerle alandan arkadaşların başka alanlara kaydırılmasından zorlandığını, genel arkadaşlardan güç ve moral aldığını, herkesin coşkulu ve moralli olduğunu yazmıştı notlarında. Son yazdığında "*sonbaharın ilk esen rüzgarlarını aldığım şu günlerde yoldaşlığın en sade duygularıyla selamlıyorum seni ve Haftanin'deki tüm yoldaşları. Hüzünlü mevsimdir sonbaharın adı, ondan mıdır bilemiyorum ama bir yumruk gibi boğazımda düğümlenmiş hüzün rüzgarları…*" diye başlamıştı. Hep onunla bir süre beraber kalmayı istedim. Konuşup paylaşmaya, birlikte gülüp ağlamaya, kavga etmeye yetecek bir süre birliktelikti istediğim. Oysa her yarımın diğer yarısıyla var olduğu ve yaşamın tüm kabullenilmezliğine rağmen yarımlıklarla örülü olduğu çıkıyordu karşıma. Bu baharda bir grup arkadaşla Güney'e geleceğini duyunca özlemlerini zamana işlediğim yoldaşlarımı görme sevinci sarmıştı içimi. Bir süre sonra yeniden Botan'a yakın olma, yüreğimi kuzey rüzgarlarına verme umutlarıyla, coşku ve moralle geldiğim Haftanin'de yarım kalmış bir tanıdıklık, buruklukla bakıyordum yeşil doğaya, dağlara, vadilere. İlkbaharın beşiğinde hüzünler yeşermezdi. Sararmazdı doğa, sararan doğanın rüzgarına, efkarına tutulmazdı yürekler. Nisan ayının onbeşinde heval Sorxwin'in bir grup arkadaşla birlikte şehit düştüğünü öğrendim. Ağlamak, şehitlerimizin ardından dönsünler diye gözyaşından ırmaklar akıtmak dindirmiyordu hiçbir acıyı. Uğurlayan olmak, gidenlerin ardından bakakalmak öyle zor ki. Heval Sorxwin'in şehadetini duyunca, yeşil doğanın karardığını, güneşin damarlarımdaki kanı toplayıp kuytulara çekildiğini duyumsadım.

Kelebekler uçuyor, öyle narin, kıpır kıpır kanat çırpıyorlar. Her şeye ilk önce atılan, tehlikelere, zorluklara aldırmadan, içine giren heval Sorxwin'i hatırlıyorum kısa ömürlerine çok şey sığdıran, ateşe koşan kelebeklere bakınca. "*Bazen bir kelebek gibi yaktık ateşlerin yakıcılığında kanatlarımızı, bazen de ateşten uzak, henüz dolmadan ömrümüz, yaşlanmadan soğuktan öldük… Ama bıkmadık yaşam mücadelesinden ve arayışlarımızdan. Ve şunu öğrendik. Zorlanmaksızın ve hata yapmaksızın öğrenilmiyormuş yaşam. Güzellik ve sevgi olur muymuş kavgasız. Eee o zaman zorluk, başarılı bir sınav için şart mı şart*" demişti ve onlar gibi, yaşadığı kısa ömrüne çok şey sığdırmıştı.

Yoldaş canlısı altın yürekli Rozerin'in, bal gözlü, saf ve dürüst yoldaş Axîn'in, Dersim özlemleriyle tutuşan ve yarım yolculuklarla hasretini dindiremeyen heval Sorxwin'in birlikte şehit düştüğünü duymak bizler için çok ağır. O'nun şakacı, mütevazı, kendini kalıplara koymadan özgürlüğe meyilli doğallığı, görevlerini her şeyden üstün tutması hepimiz için örnek alınacak bir durum. Yoldaşlığınıza diyordum önceleri. Şimdi ise şehadetinize diyorum. Layık olmak tek doğrultumuz ve güç kaynağımız olacak.

Doğanın bahar halayını tuttuğu bu günlerde Besta'da nasıldır yapraklar, toprak nasıldır. Ardınızdan ağlıyor şimdi bir vatan parçamız. Heval Sorxwin'in kızıl kanı Hezil'e karışıyor. Yüreğimizden bir kan damlası düşüyor Kürdistanî özlemlerimizin üstüne.

Dilzar Dîlok

Demokratik Özerklik dışında başka bir yaşamı kabul etmeyeceğiz

KCK Yürütme Konseyi Eş Başkanı Cemil Bayık'ın

KNK Genel Kurulu'na gönderdiği mesaj

KNK Genel Kurulu'na

Değerli arkadaşlar,

Tümünüzü saygıyla selamlıyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz. Yıldır çok önemli çalışmalar yaptınız. Kürdistan'da hem ulusal birliği yaratmada, hem de Kürdistan'ın tüm parçaları için önemli sonuçları olan çabalar yürüttünüz. Tüm parçalarda büyük başarılar elde eden özgürlük mücadelesi tarihimiz bu çabaları takdirle anacaktır.

Kürdistan halk tarihi açısından hem büyük imkan ve fırsatların hem de tehlikelerin iç içe yaşandığı bir dönemden geçmekteyiz. Bu da hepimize tarihi sorumluluklar yüklemektedir.

Kürdistan halkı 20. yüzyılda dört parçaya bölünerek kültürel soykırımcı sömürgecilik altında yok edilmek istenmiştir. Öyle ki, Ortadoğu'da Kürtler adında bir halk olmadığı yaklaşımıyla hareket edilmiştir. Kültürel soykırımcı sömürgeciler ise Kürtleri yok etmek haklarıymış gibi bir politika yürütmüşlerdir. Bu politikalar sonucu Kürtler yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmıştır. Buna karşı Kürdistan'ın dört parçasında halkımız ağır bedeller ödeyerek büyük bir mücadele vermiştir.

Bugün Kürtler yürüttükleri mücadeleyle örgütlü hale gelmişler ve her parçada önemli mevziiler kazanmışlardır. Halkımız tarihin en örgütlü ve en bilinçli durumuna gelmiştir. Bu gelişme halkımız için çok büyük bir değerdir. Halkımızın en büyük gücü, bu bilinci ve örgütlülüğünden ileri geçmektedir.

Halkımız, Ortadoğu'da Kürtlerin ölümü üzerine kurulmuş statükonun dağıldığı, Ortadoğu'nun yeni sistem ve statüko arayışı içinde olduğu bir dönemi bilinçliliği, örgütlülüğü ve mücadelesiyle önemli mevziiler kazanmış olarak karşılamaktadır. Kürtler bu duruma büyük mücadele vererek gelmişlerdir. Ortadoğu'nun artık eski konumuna dönmesi mümkün değildir. Ancak yeni durum da kendiliğinden Kürtlerin lehine oluşmayacaktır. Kuşkusuz Kürtler eskiye göre çok avantajlı durumdadırlar. Ancak avantajlı durumun yeni siyasal koşullara uygun bir ideoloji, politika örgütleme ve mücadeleyle lehimize sonuçlar yaratacağı da bilinmek durumundadır.

Bu süreçte herkes kendi imkanlarını en iyi biçimde kullanarak kendini avantajlı konuma getirmeye çalışmaktadır. Çünkü bu dönemde fırsatları değerlendirmek ve güç olmak yeni kurulacak dengelerde etkin yer almak anlamına gelmektedir. Bu süreç yoğun bir mücadele dönemidir. Her anı mücadele içinde geçen bir dönem yaşanmaktadır. Bu dönemde fırsatları iyi değerlendirmeyenler, hamle yapmayanlar kaybedecekler; fırsatları iyi değerlendirip hamle yapma gücünü ve cesaretini ortaya koyanlar da kazanacaklardır. Bu dönemin kazandırıcı tarzı hamleci tarzdır. Seyredenler, ürkek olanlar kaybetmeye mahkumdurlar. Şu an Ortadoğu'daki kaos ve çok yoğun savaş ortamında hiçbir kazanım kalıcı değildir. Mevcut kazanımlar ancak hamleci, atak politikalar ve yeni kazanımlar yaratarak korunabilir. Ortadoğu'nun içinden geçtiği siyasal durumun bu karakterini görmemek, buna göre hareket etmemek tarihi bir gaflet olur.

İşte bu gerçekler Kürtlerin birliğini ve ortak hareket etmesini çok önemli kılmaktadır. Bu açıdan Kürdistan'ın tüm siyasi güçlerine tarihi sorumluluklar düşmektedir. Sadece parti ve parça çıkarlarına göre hareket etmek büyük bir yanılgıyı ifade etmektedir. Kürdistani güçleri ve bütün dinamiklerini bir araya getirmeden Ortadoğu'da yaşanan siyasal durum ortamında "*ben güçlüyüm*" demek mümkün değildir. Bu dönemde fırsatlar da, tehlikeler de en iyi biçimde birlikte karşılanabilir. Böyle tarihi fırsatlar 50 yılda ya da 100 yılda bir ortaya çıkar. Kaldı ki Kürtler bugün önlerine çıkan fırsatı iyi değerlendiremezlerse 50 yıl sonra önlerine çıkacak fırsatı değerlendirecek bir Kürdistan gerçekliği ve halk gücü olmayacaktır. Bu açıdan Kürtler için bu dönemde en büyük güç kaynağı, sinerji ulusal birlik ve ortak hareket etmek olacaktır.

Ulusal birlik Kürtleri güç haline getirir

Ulusal birlik açısından demokratik karakter önemlidir. Hegemonik yaklaşımlar içinde olmadan her Kürt partisinin iradesini ve siyasi gücünü kabul eden bir yaklaşım göstermek gerekmektedir. İdeolojik ve siyasi farklılıkları gerilim ve çatışmaya yer vermeden, demokratik kültür ve demokratik mücadele içinde ele almak tüm Kürtleri güçlendirecektir. İdeolojik ve siyasi mücadele bu çerçevede kaldığında her siyasi gücün doğruları ve yanlışları daha fazla netleşecek; bu da sadece Kürt halkını değil, siyasi güçleri ve partileri de güçlendirecektir. Hiçbir partinin güçlenmesi diğer parti ve siyasi gücün aleyhine olmayacağı yaklaşımıyla hareket edilirse, siyasi parti ve güçler arasında var olan sorunları çözmek ve ortak hareket etmek daha kolay olacaktır. Biz PKK ve KCK olarak her konudaki gücümüzü tüm Kürt halkının ve siyasi partilerin gücü olarak görmekteyiz. İmkanları ve gücümüzü tüm halkımız ve siyasi güçlerin hizmetine sokmayı tarihi sorumluluğumuz olarak görmekte ve buna göre hareket etmeye çalışmaktayız.

Kürt halkının özgürlük mücadelesinde ulusal birlik kadar önemli diğer bir yaklaşım da içinde yaşanılan halklarla ortak mücadele içinde olmak ve demokratik birlik yaratmaktır. Kürtler, Ortadoğu'ya kapitalist modernitenin girmesiyle birlikte ulus-devlet anlayışı, milliyetçilik ve şovenizmden en fazla zarar gören halk olmuştur. Türk, Arap, Fars egemenleri tarihteki büyük devlet olma kompleksiyle ulus-devlet şovenizmini birleştirerek Kürtleri yok etmeyi hedefleyen bir politika izlemişlerdir. Bu açıdan Kürtlerin özgür, demokratik yaşamını koruması ve varlığını güvenceye alması açısından Türk, Arap ve Fars milliyetçiliği ve şovenizminin kırılması gerekmektedir. Bu kırılmadığı müddetçe Kürtlerin ulusal varlığı ve özgür yaşamı her zaman tehlikede olacaktır.

Ortadoğu'nun artık eski haline dönmesi mümkün değildir. Ancak yeni süreçte, kendiliğinden Kürtlerin çıkarı doğrultusunda gelişmeyecektir. Kuşkusuz Kürtler eskiye göre daha iyi bir konumdadır. Ancak bu olumlu durumun, yeni siyasi koşullarına göre verilecek ideolojik, politik ve örgütsel mücadele ile Kürtlerin çıkarına göre sonuç vereceğini unutmamak gerekir.

Bu açıdan Kürt halkının bölge halklarıyla ortak mücadelesi ve bu mücadelelerle demokratik Türkiye, demokratik Suriye, demokratik Irak ve demokratik İran yaratılması çok önemlidir. Bu bir taktik, politik bir mücadeleyi kazanmak için kurulan ittifak durumu olarak ele alınamaz; bütün Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü için temel bir ulusal strateji olarak ele almak çok önemlidir. Bu açıdan Kürtlerin özgürlüğü temelinde demokratik Türkiye, demokratik Suriye, demokratik Irak ve demokratik İran, ulusal varlığı koruma ve özgürlüğü sağlamada temel strateji olarak görülmeli, bu yönlü politika ve mücadelelere önem verilmelidir. Kürtler ulusal varlıklarını ve özgürlüklerini ancak bölge ülkelerinin demokratikleşmesi temelinde güvenceye alabilirler.

Çünkü Türk, Arap ve Fars şovenizminden ancak böyle kurtulunabilir; farklı etnik ve inanç toplulukları kabul eden bir Ortadoğu ancak böyle şekillenebilir. Kürtlerin varlığını ve özgürlüğünü şu veya bu devletin desteğiyle sağlayamayız. Bu tür ilişkiler kalıcı güvence yaratmazlar. Bu açıdan Türkiye'nin, Suriye'nin, Irak'ın ve İran'ın demokratikleşmesini sağlayan bir politika ve strateji Kürtlere büyük kazandıracaktır.

İdeolojisi güçlü olan toplumlar öncülük yapar

Tarih boyu topluluklar ve halklar düşünce dünyaları ve ideolojik karakterleriyle geleceklerini ve kaderlerini be-

lirlemişlerdir. Tarihin her döneminde ideolojik üstünlüğü olan topluluklar öne çıkmışlar, öncü olmuşlardır. Neolitik Çağda toplumcu ana tanrıça kültürü ve bu temeldeki inanç biçimleri Yukarı Mezopotamya'da ortaya çıktığı için insanlığa öncülük yapılmıştır. Demokratik uygarlığın kök değerleri bu coğrafyada yaratılmıştır. Sınıflı devletçi sömürücü uygarlığın ortaya çıkmasından sonra Zerdüştlük, Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslamiyet'le birlikte bu inancı benimseyen topluluklar sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal olarak da hamleler yapmışlardır. Bu inancı benimseyen topluluklar, bulundukları topraklarda o çağın uygarlık hamlesinde öncü olmuşlardır. Yunanistan ve Anadolu felsefede öncü olarak bir dönemin uygarlığına damga vurmuşlardır. Uygarlığın merkezi Rönesans ve Reformla Avrupa'ya kaymıştır. 19. ve 20. yüzyılda reel sosyalizm dünyaya yön veren ideoloji olarak tarihteki yerini almıştır. Bu gerçeklikler, toplumlar için ideolojinin önemini ortaya koyarken, bugün Kürtlerin durumuna da ışık tutmaktadır.

Bugün Önder Apo tarihsel toplumu bütünlüklü ele alarak günümüz insanlığına öncülük edecek bir ideolojik düzey ve toplumsal yapılanma gerçeğini halklarımızın önüne koymuştur. Bu da radikal demokrasi dediğimiz bireye değil topluma ve topluluklara dayalı demokrasidir. Bireyin toplumsal özgürlükle anlam kazandığı, toplumsal özgürlüğün bireysel özgürlükle gerçekleştiği bir demokrasi olmaktadır. Önder Apo, demokratik uygarlığın bir nehir gibi sınıflı-devletli uygarlığın yanında aktığı ve köklerinin ve temel değerlerinin yaratıldığı Ortadoğu'da yeni bir demokratik uygarlık hamlesi yapmış bulunmaktadır. Kadın özgürlükçü demokratik, ekolojik toplum paradigmasıyla Kürtler Ortadoğu'ya yeni demokratik uygarlığın öncüsü olacaklardır. Bu çerçevede Ortadoğu'da 21. yüzyıl Kürtlerin yüzyılı olacaktır. Önder Apo'nun kadın özgürlükçü, toplumcu demokratik çizgisi sadece Ortadoğu'nun değil, insanlığın tüm sorunlarına çözüm bulacak karakterdedir. Neo-liberalizmin dağıttığı toplum ve çürüttüğü bireye karşı Önder Apo'nun demokratik toplum ve özgür bireyi her soruna çare olacaktır.

Önder Apo'nun kapitalist moderniteye alternatif olarak ortaya koyduğu demokratik modernitenin en önemli boyutu demokratik ulustur. Demokratik ulus hem Kürt sorununun çözümü, hem de Ortadoğu'daki sorunların çözümü açısından ilaç gibidir. Bu açıdan Kürt halkının siyasi güçleri hem Kürt sorununun çözümü, hem bölge ülkelerinin demokratikleşmesi, hem de Ortadoğu'nun demokratikleşmesi için demokratik ulusu savunmalıdırlar. KNK de demokratik ulus çizgisi temelinde politika yaparsa sadece Kürt sorununun çözümü için değil, Ortadoğu'nun da demokratikleşmesinde önemli rol oynayacaktır. Ortadoğu'da büyük kaosun ve şiddetli çatışmaların olduğu bir dönemde sorunların tek çözüm yolu, demokratik ulus anlayışına dayalı politikalar yürütmek olacaktır. Bunun dışında başka bir siyasi çizginin Ortadoğu'nun sorunlarını çözmesi, çare olması mümkün değildir.

Demokratik ulus modeli hem tüm ülkelerdeki sorunları çözecektir hem de tüm ülkeleri demokratikleştirecektir. Aslında demokratik ulus çizgisi, dış güçlerin böl, güçsüzleştir, yönet politikasına karşı tüm farklı etnik ve dinsel toplulukların özgürlüğü temelinde ülkelerin ve halkların güçlenmesi projesi olmaktadır. Bu açıdan demokratik ulus modeli ve buna dayalı siyasi çizgiyi benimseyenler ve bunda ısrar edenler Ortadoğu politikalarında kesinlikle öncü olacaklar ve büyük itibar kazanacaklardır.

Êzidîleri korumak, halkımızın namusu ve onurudur

Önder Apo'nun çizgisi bugün Rojava'da pratikleşmektedir. Rojava Devrimi'nin başarısı, Önder Apo'nun çizgisi ve demokratik ulus modelinin başarısıdır. Bu açıdan Rojava Devrimi'ne sahiplenmek ve Demokratik Suriye Federasyonunun temeli yapmak çok önemli olmaktadır. Kürtler Suriye Demokratik Federasyonu içinde özgürlüklerini kazandıklarında böyle bir Suriye Türkiye, Irak ve İran için de örnek olacaktır. Rojava'da büyük kazanımlar elde edilmiştir; ancak tehlikeler azalmış değildir. Bu tehlikeleri hem Rojava Devrimi'ne tüm parçalardaki halkımızın ve siyasi güçlerinin destek vermesiyle, hem de demokratik Suriye federasyonunu yaratarak ortadan kaldırabiliriz. Bu açıdan KNK Rojava Devrimi için gösterdiği duyarlılığı bundan sonra da göstermeli; sahiplenmede ortaya çıkacak her türlü duyarsızlığı ve gevşekliği ortadan kaldırarak rolünü oynamalıdır.

Bugün Kürt halkı açısından hem çok büyük bir acı olan, hem de Kürtlere büyük bir sorumluluk yükleyen Şengal'in işgal altında olmasıdır. Êzidîler, tarihin bize bıraktığı en değerli mirastır; emanettir. Kürtlerin en değerli parçasıdır. Êzidîleri korumak, inancıyla, kültürüyle özgür olarak yaşatmak bir bütün olarak halkımızın namusu ve onurudur. İşgal altındaki Şengal'in özgürleştirilmesi sadece PKK'nin sorumluluğunda değildir. Kuşkusuz PKK Şengal'in özgürleştirilmesi için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecektir; ancak bu konuda bir ulusal seferberlik olması gerekmektedir. Eğer Şengal'i özgürleştirip Kürdistan Federasyonu içinde demokratik özerk bir bölge haline getirirsek hem Êzidîlere karşı sorumluluğumuzu yerine getirmiş olacağız, hem de Güney Kürdistan Federasyonunu örnek bir demokrasi haline getirmede önemli bir adım atmış olacağız. Kürtler kendilerini demokratikleştirip tüm halklara örnek olduklarında sadece Kürtler özgürleşmeyecek, tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve özgürleşmesinde büyük rol oynayacaklardır. Şengal'de örnek bir demokratik özerklik geliştiğinde sadece Başurê Kurdîstan için değil, Irak'ta da demokratikleşmenin gelişmesinde büyük bir etkide bulunacaktır. KNK, Şengal'in özgürleşmesi, kendi öz savunması olan demokratik bir özerk bölge haline gelmesinde de aktif rol oynayarak Êzidî halkımıza karşı sorumluluğunu yerine getirmelidir.

Kürdistan'ın her parçasında olduğu gibi Rojhilat Kurdîstan'da halkımızın özgürlük ve demokrasi özlemi üst düzeydedir. Hem Rojhilat Kurdîstan halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi tarihi, hem de her fırsatta halkımızın gösterdiği tutum Rojhilat halkımızın özgürlük için mücadele etme isteğinin ve gücünün diğer parçalardan az olmadığını göstermektedir. Zaten her parçadaki mücadelenin gelişmesi aynı zamanda diğer parçalardaki özgürlük ve demokrasi mücadelesinin güçlenmesidir. Bu açıdan Rojhilat Kürdistan halkımız hem diğer parçalardaki mücadeleyi güçlendirmekte, hem de onlardan güç almaktadır. Bu, aynı zamanda tüm Kürdistan parçalarında yaşanan gerçekliği ifade etmektedir. Zaten Kürt halkının tüm parçalarda özgürlüğünü kazanacağının güvencesi, bugün Kürt halkının mücadelesinin bir bütünlük kazanmasıdır. Artık devletler kendi sınırları içindeki Kürtleri eskisi gibi ezme şansını kaybetmişlerdir. Tüm Kürdistan halkı diğer parçalardaki halkımızın mücadelesine güç verme ve başarılı olmasını sağlama bilinci ve tutumu gösteren bir düzey kazanmış bulunmaktadır. Bu açıdan tüm parçalardaki mücadelenin gelişmesi Rojhilat halkının mücadelesi olarak görülmelidir. Bu gerçeklik İran'ı da, Rojhilat Kurdîstan'ı da bugünkü durumdan farklı bir konuma getirecektir. Kürt halkının mücadelesi tüm parçalardaki Kürtlerin durumunu değiştirdiği gibi, Rojhilat halkının durumunu da değiştirerek özgür ve demokratik yaşama kavuşmasında önemli gelişmeler ortaya çıkaracaktır.

Etrafımızda örülen çemberin, bize uygulanan baskının ilk defa kırıldığı açık bir şekilde görülmektedir. Kürt halkının düşmanları, en zayıf ve sorunlu dönemlerini yaşıyorlar. Dostlarımız ve uluslararası ilişikilerimizde ilk kez bu düzeyde genişliyor. Halkımızın tüm parçalardaki mücadelesi ile elde edilen kazanım ve mevziler, bizlere daha çok başarı şansı veriyor. O zaman bizlerin de bu fırsatı iyi değerlendirmesi gerekir.

Halkımız hem demokratik özerkliğini inşa edecek hem de Türk devletinin saldırılarına karşı öz yönetim alanlarında direnecektir. Cizre'de görüldüğü gibi demokratik özerkliği inşa süreci somut ve fiili olarak başlamıştır. Halkımızın mücadelesi bundan sonra bu özerkliğin savunulması biçiminde gelişecektir. Halkımız, demokratik özerkliğin inşası ile özgür ve demokratik yaşamın dışında herhangi bir yaşamı kabul etmiyecektir.

Türk, Arap, Fars egemenleri büyük devlet olma kompleksiyle ulus-devlet şovenizmini birleştirerek Kürtleri yok etmeyi hedefleyen bir politika izlemişlerdir. Bu açıdan Kürtlerin özgür, demokratik yaşamını koruması ve varlığını güvenceye alması açısından Türk, Arap ve Fars milliyetçiliği ve şovenizminin kırılması gerekmektedir. Bu kırılmadığı müddetçe Kürtlerin ulusal varlığı ve özgür yaşamı her zaman tehlikede olacaktır.

Kürdistan'ın en büyük parçası olan Bakurê Kurdîstan'da mücadele hala tüm parçalardaki mücadeleyi en fazla etkileyen ve diğer parçalardaki mücadelenin kaderini belirleyecek karaktere sahiptir. Bakurê Kurdîstan'daki mücadele hala bu konumunu sürdürmektedir. Bu nedenle tüm parçalardaki halkımız Bakurê Kurdîstan'daki mücadeleyi yakından takip etmektedir. Çünkü Bakurê Kurdîstan'daki mücadelenin tüm parçalardaki özgürlük mücadelesinin kaderini belirleyeceğini çok iyi bilmektedirler. Hatta diğer parçalardaki kazanımların korunması da Bakurê Kurdîstan'daki mücadelenin gelişmesi ve başarısıyla yakından bağlantılıdır. Bu, bizim sübjektif değerlendirmemiz değildir; ulusal, toplumsal, siyasal ve tarihsel gerçeklikler Bakurê Kurdîstan mücadelesini böyle bir konuma getirmiş bulunmaktadır.

Kürt halkının düşmanları en zayıf dönemlerini yaşıyorlar

Bugün Bakurê Kurdîstan mücadelesi yeni bir aşamaya varmıştır. 40 yıllık mücadele birikimini sonuca götürme hamlesi yapılmıştır. Halkımızın demokratik özerklik hamlesi ve bu hamle etrafında gelişen öz savunma Türkiye'nin gündemini belirlemiş durumdadır. Kürt Özgürlük Hareketi Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü için her yolu denemiş, ancak Türk devleti inkar, imha ve soykırımda ısrar ettiği için Kürt sorununun çözümünde özel savaş argümanları olacak bazı kırıntılar dışında ciddi bir adım atmamıştır. En son HDP'nin seçim başarısını da kabul etmeyip yok sayınca, halkımıza kendi özyönetimini kurma ve savunma dışında başka bir yol kalmamıştır.

Bugün halkımız birçok şehirde demokratik özerkliğini ilan etmiştir. Bu çerçevede hem demokratik özerkliğini inşa edecek, hem de Türk devletinin özyönetim alanlarına saldırması karşısında direnecektir. Cizre'de olduğu gibi en ağır baskılara rağmen halkımız direnerek kendi demokratik özerk yaşamını kurmada ısrarını ortaya koymaktadır. Artık demokratik özerkliğin fiili ve somut olarak kurulma süreci başlamıştır. Halkımızın bundan sonraki mücadelesi bu özerklikleri koruma ve bunları savunma mücadelesi biçiminde sürecektir. Bakurê Kurdîstan'daki halkımız artık demokratik özerkliğin kurulması, bu temelde özgür ve demokratik yaşama kavuşma dışında hiçbir yaşamı kabul etmeyecektir. Türk devleti demokratik özerk yaşamı anayasal ve yasal norm haline getirene kadar da bu mücadele kesintisiz sürecektir.

Dört parçadaki halkımızın mücadelesi tüm Kürt siyasi güçlere tarihsel görevler yüklemiş bulunmaktadır. Böylesi dönemler Kürtler arası birlik ve parçalar arası dayanışmayı daha önemli hale getirmektedir. Bu açıdan KNK gibi tüm parçaların temsilini yapan bir ulusal kuruma da önemli görevler düşmektedir. Şimdiye kadar önemli görevler yerine getiren KNK'nin bu süreçteki görevi daha da karmaşık ve önemli hale gelmiştir. En başta da bugünkü tarihsel dönemin önemini tüm topluma ve siyasal kurumlara taşımak ve herkesin bu doğrultuda sorumluluk duymasını sağlamak çok önemli ve tarihi bir görev olmaktadır. Bu dönemde Kürtlerin kazandığı her mevzii ve kazanım tüm Kürtlerin mevziisi ve kazanımı olacaktır.

Şu açıktır ki, etrafımızdaki çember ve üzerimizdeki baskı ilk defa bu düzeyde kırılmıştır. Kürt düşmanı güçler en zayıf ve en sorunlu dönemlerini yaşamaktadırlar. Dostlarımız, uluslararası ilişkilerimiz de ilk defa bu düzeyde yaygın ve iyi durumdadır. Tüm parçalardaki halkımızın da özgürlük mücadelesi, yarattığı birikim kazanılan mevzilerden daha büyük başarıları sağlayacak durumda olduğuna göre, bu imkan ve fırsatları değerlendirmemiz gerekir. Kazanma imkanları aynı anda ve bir bütün olarak önümüze gelmiş bulunmaktadır. Koşulların olduğu her yerde mücadeleyi geliştirmek daha büyük başarılar ve kazanımlar getirecektir. Bu açıdan tüm parçalardaki yurtsever demokratik güçlerin sadece mücadeleyi geliştirmeyi düşünmeleri gerekmektedir. Tüm parçalardaki imkanların da diğer parçalardaki mücadeleyi desteklemede kullanılması gerekmektedir. Bu dönemde ulusal sorumluluk temelinde bütünlüklü düşünmek tarihin ve güncel durumun bizlere yüklediği görevler olmaktadır. Kürtlerin maddi, manevi, diplomatik, askeri tüm imkanlarını birleştirmeleri, birbirlerini desteklemek için değerlendirmeleri gibi tarihi bir sorumluluk her yurtsever demokratik gücün üzerinde bulunmaktadır. Bu konuda hala parti, örgüt ve parça eksenli yaklaşımlar tam aşılmış değildir. KNK'nin bir görevi de bu tür yaklaşımları aştırmada daha aktif çalışmalar yürütmek olmalıdır. Kürdistan'da ortaya çıkan imkanların sadece grupsal ve günlük olarak değerlendirilmesi, bugünkü tarihsel sürece denk olmayan yaklaşımlar olarak görülmeli ve herkesi bu konuda daha sorumlu davranmaya çağırmalıyız. Mücadelenin bu kadar bütünlüklü hale geldiği bir dönemde her konuda bütünlüklü yaklaşmamak, içinden geçtiğimiz tarihi süreci anlamamak anlamına gelir ki, bu da bir gaflet olarak tarihteki yerini alır.

Herkes kaos ve şiddetli bir savaş içinde tüm imkanlarını seferber edip ittifaklarını güçlendirerek konumunu güçlendirmek ve yeni kurulacak dengelerde yer almak isterken, buna en fazla ihtiyacı olan Kürtlerin bunu yapmaması tabii ki gafletten öte ihanet durumunu da ortaya çıkaracaktır. Ama doğru yaklaşımlar gösterildiğinde ise Kürtler tarihlerindeki en başarılı, en görkemli dönemi yaşayacaklar; bir daha geriye düşmeyecek biçimde Ortadoğu'daki yerlerini alacaklardır. Hatta insanlığı ve insanlık kültürünün ilk ortaya çıktığı Yukarı Mezopotamya, insanlığın dibe vurduğu günümüzde insanlığı ve toplumsallığı bir daha güçlü biçimde ortaya çıkararak insanlığın geleceğinin de kök hücresi olmaya devam edecektir.

Bugün içinden geçtiğimiz sürece doğru yaklaştığımızda Önder Apo'nun dediği gibi '*Kürt Teşisi*' dönecek ve Ortadoğu'yu demokratik uygarlık çağına ulaştıracaktır. Özgür Kürdistan ve demokratik Ortadoğu elimizi uzatıp ulaşacağımız kadar yakındadır.

Bu duygu ve düşünceyle böyle bir gerçekliğin ortaya çıkmasında KNK'nin ve Genel Kurula katılan tüm arkadaşların rolünü oynayacağına inanıyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Selam, saygı ve sevgilerimle

16 Eylül 2015
KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı
Cemil Bayık

Özgürleşmiş Önderliğimiz özgürleşen ülkedir, demokrasiye kavuşan halktır

A. Haydar Kaytan

Sürekli tekrarladığımız büyük anlam içeren bir cümledir: İnsan toplumsal bir varlıktır deriz. Yani başka insanlarla bir tür işbirliğini kurup geliştirmeden yaşayamaz. Yaşamını idame ettirmek isteyen herhangi bir insan, kendini dış tehditler ve doğanın tehlikelerine karşı savunmak için olduğu kadar, çalışıp üretebilmek için de başkalarıyla işbirliği yapma ihtiyacı duyar. Hepimizin bir çocukluk dönemi olduğu için de olsa biliriz. İstisnasız her çocuk başkalarının yardımına duyduğu bu ihtiyacı en derin şekilde yaşar. Bir çocuk yaşamın en temel işlevleri bakımından kendine bakma gücü ve olanağından yoksundur. Bu yüzden başkalarıyla ilişki kurmak çocuk için bir ölüm kalım sorunudur. Kendi başına kalması, bu yapısı nedeniyle varlığı için en ciddi tehdidi oluşturur. Toplumsal gerçekliğin insan yaşamındaki bu tayin edici rolü, daha başından itibaren toplumsallığın gücünü kutsamaya götüren ana olgudur. Dinsel düşüncenin çıkış noktası da toplumsallığı bu kutsama gerçeğinde yatar. Önder Apo'nun deyişiyle "*Kutsama kutsalın, kutsallık ise toplumun gücü*" demektir.

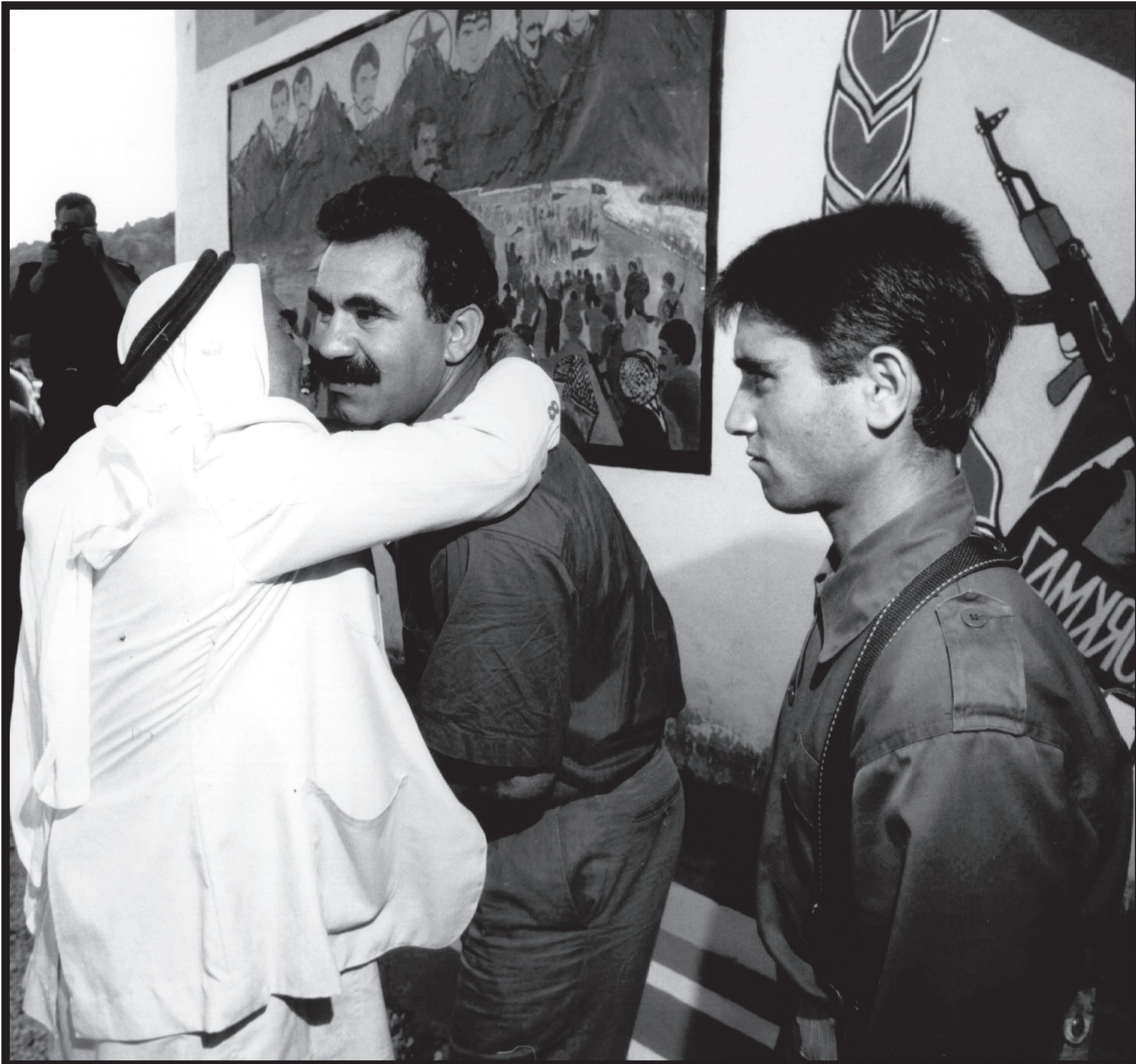
Marks, kapitalist sistemde değer denilen şeyin yalıtılmış bireyin emeğinden fışkırmadığını, bu açıdan sermayeyi anlamak için toplumsal emek kavramından yola çıkmamız gerektiğini belirtir. Bunun tersini düşünmenin, bir arada yaşayıp konuşan insanlar olmadan dilin gelişebileceğini düşünmek kadar saçma olduğunu söyler. Bundan hareketle insanın son tahlilde dil olduğu ifade edilir. Bu belirleme, insanın toplumsal bir varlık olduğu gerçeğiyle birebir örtüşür. Başka bir deyişle, toplumsallık insan türünün varlık koşuludur. Bunun doğal ve kaçınılmaz sonucu ise yalnız bireyin bulunmaması, insanın tek başına yaşamasının imkansız olmasıdır. Önderliğimizin sözleriyle ifade edersek, "*İnsan türünün güç kazanması tamamen toplumsal düzeyiyle kurduğu ilişkiye bağlıdır. Bireyi zayıf kılmanın, köleleştirmenin en vahşi tarzı, ona dayatılan yalnızlık düzeyidir, yaşadığı tecrittir.*"

İnsan türünün var oluş halini yaşadığı doğal toplumda, her insan üyesi olduğu toplumun organik bütünlüğü içinde, onun ayrılmaz bir parçası olarak yaşar. Herhangi bir üyesinin klan topluluğu dışında varlığı asla düşünülemez. "*Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için*" ilkesi esas olarak bu toplumsal yaşam tarzı için geçerli bir ilkedir. Henüz kavramlaştırılmamış olsalar da özgürlük ve eşitlik dediğimiz temel değerler bu toplumsal yaşam tarzında kendiliğinden bir biçimde vardır. Toplumun tüm üyelerinin duyuşları ve inançları ortaktır. Bu toplum tarzında baskı ve sömürü ile bunların kaynağında yer alan özel mülkiyetten kavram düzeyinde bile söz edilemez. Dostluğun ürünü olan dayanışma esastır. Doğal olarak böyle bir toplumda yalnızlık duygusuna da yer yoktur. İnsan türü, toplumsallığın bu muazzam gücü ve imkanları sayesinde insan olmuştur. Ahlak dediğimiz kurallar ve ölçüler yine bu toplumsallığın örgüsünü meydana getirir ve sürekliliğini sağlar. Topluma ait olma bilinci ya da duyusu, kişiyi bu kurallar ve ölçülerle gönüllü bir uyum içinde yaşamaya yöneltir.

Tek başına Önder Apo'nun İmralı'da tutulmasını bile alnımıza sürülmüş bir kara leke gibi değerlendirmek zorundayız. Bu leke silinmedikçe, yani mücadelemiz Önder Apo'yu özgürleştirmedikçe, insanlığın karşısına çıkacak yüzümüz olamaz.

Kapitalizm birey yaratmaz, tersine topluma düşmanlık yapan varlıklar ortaya çıkarır

Bir yere ait olma ihtiyacını bu denli önemli kılan bir başka unsur da insanın düşünen bir varlık olmasıdır. İnsan süreç içinde öz bilinciyle kendisinin doğadan ve öteki insanlardan farklılık arz eden bireysel bir nesne olarak kendi farkına varır. Her insan için bu kendi farkına varmanın derecesi değişebilir. Ancak yine de bu fark ediş, insanı tamamen insanca olan bir sorunla yüz yüze getirir: Kendini doğadan ve başkalarından farklı bir varlık olarak duyumsaması nedeniyle, evrenle ve '*kendisi*' olmayan tüm öteki insanlarla karşılaştırdığında, insanın kendini küçük görmesi ve kendi önemsizliğini hissetmesi kaçınılmaz olacaktır. İnsan bir yere ait olmadığını, yaşamının bir anlam ve yönelime sahip bulunmadığını anladığında, bir yazarın deyişiyle kendini bir toz zerreciği gibi hissedecek ve bu bireysel önemsizliğinin altında ezilecektir. Doğal toplum ve onun klan yaşam tarzının insanı bu gerçeği derinliğine hissetmiş olmalıdır. Dolayısıyla toplumun organik bütünlüğü içinde yer alması, onun için en büyük yaşam güvencesidir. Kendi başına kaldığında hiçleştiğini hissetmesi, toplumun öteki üyeleriyle birlikte olduğunda ise mucizeler yaratıldığını görmesi, günümüz insanının değil, gerçekte doğal toplum insanının fark ettiği bir gerçekliktir denilebilir. Birey toplumla anlam kazanır ve kazandığı anlam gücüyle toplumsal yaşama katılır.

Kapitalist devletin egemen olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kapitalizm, kendisinden önceki devletçi toplum sistemlerinden farklı olarak, gelişmesini doğrudan topluma saldırmasına ve bu saldırıdan sonuç almasına borçludur. Toplum özel birikimin, aynı şekilde gelişen yeni sistemde oluşacak sermaye birikiminin önündeki en büyük engel durumundadır. Üretimin ve bunun sonucu olan her türlü değerin toplumsal bir nitelik taşıması nedeniyle, toplumun özel birikimi kendisi için bir tehdit olarak görüp tavır alması son derece doğaldır. Hiyerarşik toplumdan beri gözenekleri olan kapitalizmin gecikmeli gelişmesinin en önemli nedenlerinden biri işte toplumun bu tehdit algısıdır. Özel birikim toplumun ahlaki ölçülerine ters düşmektedir. Dolayısıyla kapitalizm gelişebilmek için öncelikle toplumu bir arada tutan ahlaki örgüyü parçalamak zorundadır. Kapitalizm ancak ahlakın geriletilmesiyle gelişir. Azami kâr yasası temelinde saçmalık düzeyine varan sınır tanımayan sermaye birikimi başka türlü sağlanamaz.

Kapitalizmin birey olgusunu geliştirdiği ve bireyselliğin kapitalizmin ürünü olduğu yanılsaması, insansızlaşma doğrultusunda ilerleyen bu sistemin ömrünü uzatan en tehlikeli yanılgılardan biridir. Kapitalizm birey yaratmaz, tersine topluma düşmanlık yapan varlıklar ortaya çıkarır. Birey olmak herhalde kendi türünün kurdu haline gelmek değildir. İnsanı kendi hemcinsinin kurdu haline getirmek üzere kendi sistemini kuran kapitalizmin, bu temelde biçimlendirdiği ilginç varlığa birey tanımı nasıl layık görülebilir? Birey olmak, doymak nedir bilmeyen obur bir iştahla insan toplumuna ait tüm değerleri gasp etmek, insanın tanrıların dışkısından yaratıldığını vaaz eden Sümer rahibinden çok daha beter bir tutumla öteki insanları hiçleştirip kendini yeni bir tanrı-kral haline getirmek midir? Birey olmak, "*insanla insan arasında çıplak öz çıkar ve katı peşin ödemeden başka bir bağ bırakmamak*" mıdır? Birey olmak, "*kişisel değeri bir mübadele değeri haline getirmek*" ve "*bin bir güçlükle elde edilmiş sayısız özgürlüklerin yerine o biricik ve acımasız özgür ticareti koymak*" mıdır? Birey olmak, sağlamlığı ve sürekliliği olan ne varsa eritip buharlaştırmak, kutsal olan her şeyi murdar etmek, insanı "*artık kendi yaşamının gerçek koşullarını ve öteki insanlarla olan ilişkilerini tüm çıplaklığıyla karşılamak zorunda*" bırakmak mıdır?

Birey olmak öncelikle kulluk zihniyetinden kopmakla başlar. Kul zihniyetinin aşılması, özgür bir zihniyet kazanmak anlamına gelir. Yeni zihniyet yeni özgür kişilik demektir. Kulluk zihniyetinden kopan bizzat kişinin kendisi olduğuna göre, hakim zihniyetin sorgulanması ve bundan kopuş da ilkin kişinin kendisinde gerçekleşir. Toplumun hakim zihniyeti aynı zamanda topluma hakim olan ilişki biçimidir. Dolayısıyla zihniyetle çelişki, mevcut toplumsal ilişkilerle çelişkidir. Bu anlamda özgür bir zihniyet kazanan birey topluma yeni ilişki biçimleri dayatmak durumunda kalır. Bu nedenle birey olmak, hakim zihniyetle çatışarak mensubu olduğu topluma yeni ilişki biçimlerini dayatmayı gerektiren kişilik duruşu olarak tanımlanabilir. İnsanın anlamı nedir sorusuna yetkin cevap vermek ve bu temelde insanı doğru tanımlamak, bir bakıma zihniyet devriminin özünü oluşturur. Her şeyin gerçek özü kendi başlangıcında gizlidir. Bu da bizi insanın var oluş hali olan toplumsallığa götürür. O halde birey olmak, toplumun ana kuruluş ilkeleriyle uyumu yakalamak, buna bağlı olarak topluma karşı sorumluluğunun bilincine varmak ve bu sorumluluğun gereklerini pratikleştirmektir.

Kölelik en genel anlamda hiyerarşik ve devletçi toplum sisteminin, özel olarak da üst toplum denilen devletin alt toplum için hazırladığı toplumsal statüdür. Kölelik

Ne var ki, rakamların dili parçalanmış yaşamın dilidir; birbirine eklenmiş parçalardan oluşan makinenin dilidir; robota dönüştürülmüş insanın dilidir. Bugün devrimci saflarda bile bu dilden etkilenenlerin varlığına tanık olmak oldukça ilginçtir.

devletin ortaya çıkışıyla birlikte gelişir. Başka bir deyişle devlet olmadan köleleştirme mümkün değildir. Bir bütün olarak devletçi uygarlık sistemi kölelik üzerinde yükselir. Bir '*zihniyet ve kurumsal akış*' olarak devlet olgusunda süreklilik esastır. Devlette yaşanan biçim değişikliği özünün de değiştiğini göstermez; tersine özün korunması biçim değişikliğini zorunlu kılar. Devleti alt toplum üzerinde üst toplum olarak tanımladığımıza göre devletin varlığı alt toplumun da varlığını gerektirir. Kurumlaşan devlet kurumlaşan kölelikle özdeştir. Alt toplumun direnişi sonucunda kölelikte yaşanan yumuşama köleliğin ortadan kalkmasına değil, daha da derinleşmesine tekabül eder. Her yumuşatma girişimi köleliği biraz daha derinleştirir. Derinleşen kölelik içselleşen köleliktir. Feodal devletçi toplumda kulluk düşüncesinin tüm topluma yayılması ve kulluğun yaşamın doğuştan hali olarak değerlendirilmesi bunun en çarpıcı ifadesidir. Bu çerçevede kapitalizmi '*derinleşmiş ve genelleşmiş kölelik sistemi*' olarak tanımlamak son derece gerçekçidir. En tehlikeli kölelik kapitalizm çağının köleliğidir. Kapitalist modern yaşamın özgür yaşam olarak sunulması veya öyle algılanması, sadece ve sadece köleliğin dehşet verici içselleşmesine tanıklık eder.

Bir bilinçte derinlik ve tutarlılık durumu zihniyet devrimi özgür birey olmanın önkoşulu ise o zaman kendisinde zihniyet devrimini gerçekleştiren birey hiyerarşik ve devletçi toplum zihniyetinden tümüyle arınmak zorundadır. Devletçi ve iktidarcı zihniyetten kopuş, bunun tamamlayıcı unsuru olarak devlet odaklı uygarlığın ilişki ve yaşam tarzından kopuşu da beraberinde getirir. İkisinin birlikte gerçekleştirilmiş olması bize özgür bireyin tanımını verir. Önder Öcalan'ın "*Hiyerarşik devletçi sınıf uygarlığından kopuş en büyük özeleştiridir*" biçimindeki sözleri, her birimizin kendimizi özgür birey olarak gerçekleştirmemizin giriş kapısına işaret eder. Günümüz açısından bakıldığında özgür birey olarak doğuş yapmak, komünal var oluş ilkelerinden uzaklaştırılan insanlık için elzem olan bir doğuşu gerçekleştirmektir. Bunun temel niteliği ise, "*genel olarak devlet odaklı*" ve "*özelde kapitalist modern yaşamdan kopuşla başlamasıdır.*" Böylesi bir kopuş, insansal var oluşa dönüş anlamını taşır.

Günümüzün kapitalist sistem insanının '*kendi başına olma*' halini birey olmak biçiminde anlamak, daha başından kendini kölelik zinciriyle bağlamak demektir. En genel ifadeyle bencillik olarak adlandırılabilecek bu durum tam bir soysuzluk belirtisidir. Kendisi dışındaki herkes sistemin bu sözde bireyi için ancak kendi çıkarlarına hizmet etme potansiyeli taşıdığı müddetçe bir anlam taşır. O, sözgelimi tavuğa nasıl yumurtası ve etinden yararlanacağı bir nesne olarak bakıyorsa, çevresindeki insanlara da aynı bakış açısıyla değerlendirir. Onun için insan dahil doğadaki her şey bir kullanım ve aynı anlamda tüketim nesnesidir. Bu özellikleri taşımayan hiçbir şeyin onun gözünde bir anlamı ve değeri yoktur. Değer kavramından söz edildiğini duyduğu zaman bu tipin sorduğu soru şudur: Ne kadar eder? Parayı biricik değer ölçüsü olarak ele aldığı için, kendisi de dahil, her şeye alım-satım konusu olarak bakar. Başka bir deyişle tam bir istifçi ve pazarlamacıdır. Biriktirir ve pazarlar.

Rakamların dili parçalanmış yaşamın dilidir

Kapitalizmle toplumsallık asla bir arada var olamaz. Daha doğrusu kapitalist sistem toplumu inkar eden sistemdir. Bu sistemin yaratımı olan insan türünün de toplum olgusu ve toplumsallıkla hiçbir ilişkisi yoktur. Buradaki kullandığımız anlamıyla '*kendi başına*' olmak, topluma karşı hiçbir sorumluluk duygusu taşımamayı doğurur. Sorumsuz insan ahlaksız insandır ve o da gerçekte artık insan değildir. Ahlak, Önder Apo'nun deyişiyle toplumun özgürlük bilincidir, toplumun zora dayanmayan kurallı yaşamıdır. Kural dediğimiz şey toplumu bir arada tutan değerler, ölçüler ve ilkeler sistematiğidir. Toplumun her üyesinin yaşam ortaklığı temelinde bu kurallara uyum gösterme yeteneği, taşıdığı sorumluluk düzeyini ortaya koyar. Toplumun organik karakteri sorumluluğun karşılıklı olmasını sağlar. Daha açık bir ifadeyle sorumluluk taşımak yalnızca bireye ait bir yükümlülük değildir; toplum da her üyesinin varlığından aynı düzeyde sorumludur. Komünal yaşamın temel ilkesi olan '*Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için*' ilkesi bu anlama gelir. Klanın bir üyesini korumak için çoğu zaman yok olmayı bile göze aldığı iyi bilinir. Sözünü ettiğimiz karşılıklı sorumluluk işte budur.

Kural koymak, seçim yapma gerekliliğiyle karşı karşıya bırakmaktır. İyi ile kötü, güzel ile çirkin, doğru ile yanlış gibi şeyler bizi bir tercihte bulunmaya zorlayan gerçekliklerdir. Seçimimizi bunlara bakarak yaparız. İnsan olmanın anlamı budur. İnsan seçmesini bilen bir varlık olduğu için insandır. Bizde olduğu gibi hayvanda da bir çift göz bulunur, hayvan da bir uçurumun başına geldiğinde düşmemek için geri çekilir. Uçurumun başına gelme örneğinde düşmeme biçimindeki refleksimizde görüldüğü gibi, tutumumuz bazen hayvanınkiyle çakışır. Ancak biz gözlerimizi sadece uçurumdan düşmemek, duvara ya da ağaca toslamamak için kullanmayız. Gözlerimiz boğulmak üzere olan birini de görür ve o anda onu kurtarmak için canımızı tehlikeye atıp suya atlarız. Kimi zaman başarı kazanır ve kurtarıcı haline geliriz; kimi zaman kendi yaşamını da yitirenimiz olur. Öyle ki, yaşamını yitireni çoğu zaman kurtarıcıdan daha yüksek bir mertebeye oturturuz. Bunun içindir ki, birinin tehlikede olduğunu gördüğü halde yardım için kılını kıpırdatmayan kimse bizim için korkunç bir vicdansız ve ahlaksızdır. Ahlaksız ve vicdansız birinin de ahlakını yitirmemiş bir toplumda yeri yoktur.

Gerçek anlamda her türlü değer toplumsal bir karakter taşıdığına göre toplum dışına çıkmak ve toplum karşısında kendi başına var olma yolunu seçmek, kendini tüm değerlerden soyutlamak demektir. Bu anlamda kapitalizmin insan yaratımına denk düşen sözde bireyi, bütün değerleri boşamıştır. Onun için rakamların dili dışında bir ölçü yoktur. "*Ne kadar eder, fiyatı kaça? Daha ucuz olmaz mı? Kaça satın alırsın? Ne verirsin, neye verirsin? Ne kadar eğlenceli, bilet parasına değer mi?*" Bu çerçevede sorular zincirini istediğiniz kadar uzatabilirsiniz. Kapitalizmin insanı için ölçü ve değer bu sorulara verilecek cevaplarda saklıdır. Ne var ki, rakamların dili parçalanmış yaşamın dilidir; birbirine eklenmiş parçalardan oluşan makinenin dilidir; robota dönüştürülmüş insanın dilidir. Bugün devrimci saflarda bile bu dilden etkilenenlerin varlığına tanık olmak oldukça ilginçtir.

Değerlerden kopmak, ayırt etme ve seçim yapma yetisinin varlığını ortadan kaldırır. Dolayısıyla kapitalizmin yaratımı olan insan tipi, ayırt etme ve seçme yeteneğinden yoksundur. Bu da onu vicdansız ve ahlaksız kılar. Onun en büyük becerisi sınır ve ölçü tanımayan tüketme yeteneğidir. O neredeyse el attığı her şeyi kendi metabolizmasının çevrimine dahil eder. Başka bir deyişle yer, içer ve dışarı atar; deyim yerindeyse bu konuda adeta bir gübre üretme fabrikası gibi çalışır. Yiyeceği tüketir, içeceği tüketir, giyeceği tüketir, cinselliği tüketir, kültürü ve sanatı tüketir, vicdanı ve ahlakı tüketir, insanı tüketir, doğayı tüketir, kendini tüketir…

Bu sınırsız tüketme hırsı kapitalizmin insan tipinin içinde bulunduğu insani, vicdani ve ahlaki yalnızlığının doğurduğu acıları unutma çabası olarak tanımlanabilir. O gerçekte ileriye ve yukarıya doğru devinen yaşamı tüketir. Onun barda, pavyonda, diskotekte, konserde, cıvık televizyon dizileri karşısında, reel ya da sanal alemde gülüp eğlenmesine bakarak yaşamaktan zevk aldığını sanmak yanlıştır. Çalışma ve uykuyla geçirdiği saatler dışında kalan zaman onun için öldürülmesi gereken bir şeydir. Dolayısıyla o hayata uzak, ölüme yakındır; hatta ölümle birlikte yaşar. Onun yaşamı zamana yayılmış bir intihar durumudur. Bu özelliğiyle salt biyolojik bir varlığa indirgenmiştir. Soluk alıp verir, metabolizması işler haldedir ve yaşamı bu iki etkinlikle çerçevelenmiştir. Akıl ve duygunun gücünü bilmez. Davranışları güdüseldir. Şiddet kullanmaya oldukça yatkındır. Şoven milliyetçi kışkırtmalar ondaki şiddete başvurma eğilimini alabildiğine tırmandırır. Popüler bir sanatçıyı dinlemeye gelen kalabalığa karışıp herkesinkine benzer hareketleri yapmakla, solcu bir genci döverek öldürmek isteyen güruhun linç eylemine katılmak onun için aynı şeydir. Bu davranışıyla bir koyunu parçalayan kurt sürüsüne katılan bir başka kurdun reflekslerine sahiptir. İnsanın kurdu haline getirilmiş acımasız insan gerçeği işte budur.

Kuşkusuz burada çizilen tipleme erkeğe özgüdür. Ara sıra bazı kadınlar da bu tiplemeye dahil olsalar bile, onları bu halleriyle kadın olarak değerlendirmek artık mümkün değildir; onlar kapitalizmin yalnız bireyinin erkekleşmiş kadın versiyonlarıdır. Kadın bu tip için sadece ve sadece tensel ihtiyaçlarını tatmin edeceği cinsel bir objedir; şehvetini tahrik eden bir et yığınıdır. Onun kadınla ilişkisi anlıktır. Utanmazca aşk yaptığını iddia eder, ancak ilişkide bulunduğu kadının adını sormaya bile ihtiyaç duymaz. Öyle ya, et her yerde ettir, etin kimliği ve kişiliği yoktur, ete adı sorulmaz. Satın alınırken yağlı mı yağsız mı, kemikli mi kemiksiz mi, kuzu eti mi koyun eti mi, taze mi bayat mı olduğuna bakılır. Kadın da onun gözünde doğranıp parçalanmış bir kuzu ya da koyundan farksızdır. Hangi parçasını canı çekerse onu satın alır. Pazarda bulmazsa gasp eder; taciz ve tecavüz bu gasp türüne girer. Sistem özü itibariyle aslında bu tüketici erkek tipi için çalışır. Onun için mal üretir. Dolayısıyla kadını da bu mallar arasına katar. Tümüyle bu insansız erkeğe ayarlanmış ve onun arzularına göre olan bir kadın tipini şekillendirmek için çaba harcar. Kapitalizmde kadın köleliği bu tarzda işler. Kadının bu metalaşması, tamı tamına yaşamın metalaşmasıdır. Metalaştırılan yaşam pazara sürülüp elden çıkarılmak istenen yaşamdır.

Kapitalizmin ucube yaratımı olan bu insansız yalnız bireyin tersine, özgür birey yaşamın tutkulu bir aşığıdır. Onun için en kutsal şey, karşısında secdeye yatar gibi yaklaşılması gerektiğine inandığı özgür yaşamdır. Yaşam onun bedensel varlığının içinde delicesine akan bir ırmaktır; bu ırmağın dur durak bilmeyen görkemli akış halidir. Özgür birey, bu akışın, sürekli oluşum haindeki evrenin işleyiş ilkesinin bedensel varlığındaki gerçekleşmesi olduğunun farkına varan insandır. Bu açıdan canlı olanın yalnızca kendisi olmadığını bilir. Canlılık her yerde ve her şeyde vardır, her şeyin bir ruhu vardır, her yer enerjiyle doludur. Ruh maddenin bu gözle görülmeyen ve elle tutulmayan enerjisidir. Belki çıplak gözle bu enerjiyi göremez, ancak bütün hücreleri ve bütün duyargalarıyla hisseder. Bunu hissettiğinde o artık evrenin küçük bir maketidir, bir mikro evrendir. Bu açıdan özgür insan evrendeki muazzam çeşitliliğe hayranlıkla yaklaşır, sınır tanımayan zenginlik bu çeşitliliğin kendisidir. Doğa bu çeşitliliğin tüm haşmetiyle sergilendiği bir güzellikler kaynağıdır; bu zenginliği doğuran, besleyen, yetiştiren ve sürekliliğini sağlayan kutsal anadır. Kendisi de bu kaynağın içinde yer aldığından, doğa kendisinin de anasıdır. Ananın kutsallığı aynı anlamda doğanın kutsallığıdır.

Demek ki, insan için en büyük özgürleşme adımı bu anlam ve duygu gücünü yakalamaktır. Yaşamın değeri uzunluğuyla değil, bu anlam ve duygu gücüyle ölçülür. Ne kadar anlıyor ve hissediyorsanız o kadar yaşıyorsunuzdur. Yaşam ustalığı ve bilgeliği de zaten budur; çağdaş müminlik, yaşamı bu ustalık ve bilgelikle ağırlayıp yaşamaktır. Yaşanan bu derin anlam yücelmesi önce özgür bireyde ete kemiğe bürünmüştür. Çünkü kendi anlamını bilmeyen biri, kendi dışındaki şeylere de anlam biçemez. Özgür insan, kendisi de dahil, evrendeki her şeye anlam biçen, her doğal olgunun bir öznelliği olduğunun farkına varan yegane varlıktır. Önder Apo'nun deyişiyle öznellik, her doğal olgunun içinde hareket ettiği yasayı anlatır, onun anlam düzeyini gösterir. Anlam yüklenmek ve anlam yüklemek, insanı eşref-i mahlûkat yapan temel özelliğidir. Duygusal zeka bütün canlı türlerine özgü bir zekadır. Ancak anlamlandırmada öncelikli yere sahip olan analitik zeka yalnızca insana özgü bir olgudur. İnsanın ayrı bir canlı türü olarak varlığını kanıtlaması, insandaki duygusal zekayla analitik zekanın uyumlu birliğinin eseridir. İnsanın komünal var oluş halinden uzaklaşmaya götüren bütün sapmalar ve sapkınlıkların kaynağında analitik zekanın yer alması, insandaki bu zeka türünün kötülüğüne kanıt oluşturmaz; sadece duygusal zekadan koptuğunda ne denli korkunçlaştığını gösterir. Sınıfsal akıl, öldürmeyi sanat haline getiren ve bunda yetkinleşen akıldır.

Aşkın yüzü özgürlüğün zafer kazanan savaşına dönüktür

Özgür bir erkek insan için kadın yaşamın kendisiyle özdeştir. Kadın doğaya gösterilmesi gereken saygının benzerini hak eden en temel toplumsal olgudur; düşünen, hisseden, anlam biçen, emek veren ve emeğiyle değer üreten insan gerçeğinin asli unsurudur. Doğa kadından, kadın ise erkekten önce gelir. Doğayla insan ilişkisinde olduğu gibi, kadınla erkek ilişkisinde de maşuk-aşık ikilemi vardır. Erkek aşık, kadın ise maşuk konumundadır. Başka bir deyişle ulaşılmak istenen erkek değil kadındır. Aşk en yüksek insani ölçülere tutkulu bağlılıksa, bu ölçüleri koyan ve kendisi ölçü olan kesinlikle kadın gerçeğidir. Kadın özgür yaşamın özünü teşkil eden aşkın da gerçek öznesidir. Doğru yaşam aşkı yüklenmiş yaşamsa, böylesi bir yaşam arayışı kişiyi kesinlikle özgür kadına götürecektir, götürmek zorundadır. Dolayısıyla özgürlüğe götüren yol aşk işçiliğinin yoludur. Kadınlar ve erkekler olarak birlikte bu yola girenler, her iki cinsin eşit temeller üzerinde yükselen birliğinin kadının erkekle eşit ve dengeli güç ilişkisini yakalamasından geçtiğini iyi bilirler. Onlar, Önder Apo'nun dediği gibi, yaşamın en çetin sınavlarından geçerken birbirlerine eşitlik ve özgürlük sözü vermişlerdir. Bu sözün de ancak özgür bir ülke ve demokratik bir toplumda gerçekleşeceğine yürekten inanırlar. Eşitlik ve özgürlük bataklık çamurları içinde birlikte debelenmek değildir; birlikte dorukları tırmanmak ve yüceltilerde seyretmektir. Doruk, özgür ülke ve demokratik toplumdur.

Ne acıdır ki, sistemin verili kadını '*metalaşmış eşya kadın*' derecesine düşürülmüştür. Kadını düşüren güç devletçi toplum sistemidir. Bu sistem egemen erkeğin lanetli cisimleşmesidir. Kadının toplumsallığı dağıtılmadan erkeğin egemenliği gerçeğe dönüşemez. Köleleştirilen kadın günümüz egemen sisteminde en fazla kar getiren meta konumundadır. Özgürlüğü arayan bir erkeğin böylesi bir kadınla ilişkisi kendini inkar etme, özgürlük arayışının sahteliğine kanıt oluşturmadır. Özgürleşmek isteyen kadının bu sistemin erkeğiyle ilişkisi çok daha çirkindir, bu kendisini aşağılamasına neden olan bir ilişki türüdür. Onlar için gerçek özgürlük ilişkisi amaç birliği yapmak, bu amaç doğrultusunda omuz omuza mücadele vermek ve bu mücadeleden başarıyla çıkmaktır. "*Aşkın yüzü daima özgürlüğün zafer kazanan savaşına dönüktür.*" Bu anlamda aşk Apocu hareketin en yakıcı gerçeğidir. Zafer çizgisinde yürümek, aşkın gülümseyen yüzüne doğru ilerlemektir. Ağlayıp sızlayanın, çaresizliğine ve çözümsüzlüğüne ağıtlar yakanın, devenin hendeği atlayamaması misali başarı adımlarına güç getiremeyenin, özgürlüğü başkalarından dilenenin, kendi içindeki muazzam enerjiden bihaber olanın, bu enerjiyi açığa çıkarıp özgürlük kanallarına akıtmayanın aşkı yoktur. Aşk gerçekte özgür yaşam enerjisidir. Dünyanın güneşin etrafında dönmesini sağlayan bu enerji insanda da vardır. Ancak kapitalizm dünyasının insanı '*at gözlüklü ve teneke yürekli*' biri olup çıktığı için kendisinin bu gücünün farkında değildir.

Devlet odaklı uygarlık sistemini anlatıyoruz; onun nasıl bir insan tipi şekillendirdiğini anlamaya çalışıyoruz. Lanetin nasıl insanın başında patladığını ve kulluğa alıştırılan insanın horlanma ve aşağılanmanın derin uçurumuna nasıl yuvarlandığını bilince çıkarmak istiyoruz. Dinsel metinlere baktığımızda, peygamberlerin sözünü ettikleri lanetli toplum gerçeğini katbekat aşan bir lanetin günümüz insanlığını sarıp sarmaladığını görünce dehşete kapılıyoruz. Lut'un Sodom ve

Yaşamın değeri uzunluğuyla değil, bu anlam ve duygu gücüyle ölçülür. Ne kadar anlıyor ve hissediyorsanız o kadar yaşıyorsunuzdur. Yaşam ustalığı ve bilgeliği de zaten budur; çağdaş müminlik, yaşamı bu ustalık ve bilgelikle ağırlayıp yaşamaktır.

Gomora'sının Tanrı'nın gazabına uğrayan insanlarıyla karşılaştırın; bu iki kentin yaşadığından daha iğrenç bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu göreceksiniz. Günümüzün çılgın '*tüketim toplumu*'nu yaratan sistem Tanrı'yı çoktan öldürmüştür. Yok edilen Tanrı yok edilen toplumdur, öldürülen insandır, can çekişen insanlıktır. Sodom erkeklerinin kadınlardan daha fazla genç erkeklere olan cinsel düşkünlüğü, günümüzün ahlaktan yoksun insan tipinin akıllara durgunluk veren çılgınlıkları karşısında sıradan bir insan zaafı gibi duruyor. Bu barbarlık ve vahşete dikkat çekiyoruz. Özellikle kapitalist yaşamın bugünkü hali, var oluş gerçeğinden tümüyle kopmak üzere olan adeta ucube bir varlığın doğuşuna tanıklık ediyor. Hem coğrafya hem de halk olarak yakın zamana kadar sistemin kıyısında yer alan Kürt gerçeği, şimdi tümüyle bu insansız sistemin içine çekilmeye çalışılıyor. Bunun için uyarıda bulunuyoruz.

Göz alıcılık kavramının en çok da kapitalizmde tam bir güdü kışkırtmasını ifade ettiği kesindir. Kapitalist sistem beyne ve yüreğe değil göze hitap eder. Bunun en çarpıcı biçimi olan reklam tümüyle göze seslenir. En ilgisiz bir nesneye ilişkin reklamda bile kadın bedeninin bir malzeme olarak kullanılması bunu gösterir. Pavlov'un köpekler üzerindeki deneyiyle ulaştığı şartlı refleks teorisi şimdi kapitalistler tarafından insanlar üzerinde deneniyor: Yeter ki kadın bedeniyle yan yana göstermiş ol, bu sayede en iğrenç malı bile rahatlıkla satarsın! Mideye giden yol cinsellikten geçer; cinselliği öne çıkar, herkes işkembesini tıka basa doldursun! Ambalajı göz alıcı olduktan sonra satılamayacak bir nesne olamaz. Ne kadar ilginç, İsa sanki bugünü önceden görüp konuşmuş: Onlar kireçle beyaza boyanmış mezarlara benzerler; uzaktan güzel görünürler; ancak yakından bakınca içinde her türlü murdarlığı ve çürümüş kemik yığınlarını görürsünüz. Ne var ki günümüz insanı bakarkör olmuştur; yani bakar ama görmez, duyar ama işitmez. Böyle olunca da seçmez; dolayısıyla içerikle değil görüntüyle yetinir. Bu aşağılık sistemde uygulanan yegane kural, yalnız bireyin tüketme yetisini şahlandırarak tüketici bir güruh yaratmaktır.

İnsan bilincine en büyük tecavüz günümüzün sosyal bilimcisi tarafından yapılıyor

Kural koymanın seçim yapmayı bir gereklilik, komünal toplumsal yaşamın bir gereği olduğunu belirttik ya, ancak yine de seçim yapmanın o kadar kolay olmadığını iyi bilmek gerekir. Bu durum, bir suyun öteki ya da beriki tarafında yer tutmak gibi kolayca ayırt edilip tavır alınabilir bir eylem gibi değerlendirilemez. Anlam ve duygu gücü olmadan, iyi ve kötünün birbirinden ayırt edilmesi güçtür. Böyle bir güçlük olmasa bile, kapitalist sistemde vicdanlar kuruduğundan bu ayırt edicilik pek önemsenmez. Kendini düşünmek akıllılık, başkasına saygı göstermek enayilik olarak değerlendirilebilir. Nitekim kapitalizmde bu kesinlikle böyledir. Birinin yükselişi ötekinin düşüşü, birinin kazancı ötekinin kaybı sayılır. Yani sistem insanının zihniyetinde telafisi oldukça zor bir hasar vardır. Esas sorun bu noktadadır. Bu zihniyet çözülüp aşılmadıkça özgürlükten kaçışı durdurmak olanaksızdır. Bu durumda yapılması gereken şey hasarın nerede olduğunu ve özellikle ne zaman başladığını ortaya çıkarmaktır. Teşhis doğru konulmadan tedaviye de giriş yapılamaz.

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemi bir '*yalana dayalı toplum sistemi*'dir. İnsan bilincinin en büyük tecavüze uğraması bu sistemle birlikte gerçekleşmiştir. Köleleştirilen özgür insan zamanla bunun tanrının istemi ve eylemi olduğuna inandırılmış, bu inandırıcılık ve ikna yeteneği sayesinde efendilerine itaat eder hale getirilmiştir. Şaman geleneğinin izinde yürüyen Sümer rahibi ilk sistemli yalancı ideoloji olan mitolojiyi ortaya çıkaran, onu yeni toplumun ideolojisi haline getiren, müthiş ikna yeteneğiyle egemenliği altındakilere kabul ettiren ve bu temelde devletin kurumsal temellerini atan kişidir. İnsanın kölelik yaşamına alıştırılmasında bu zihniyet zor kullanımından çok daha fazla etkili olmuştur. İğrenç tecavüz budur. Önder Apo'nun da altını çizdiği gibi, beyin yıkama tekniğinin ilk çarpıcı gerçekleşmesi olan Sümer rahibinin ikna gücü olmasaydı, devletin bir eşkıya kurumu gibi ele alınıp kısa zamanda yıkılması kaçınılmazdı. Ancak bir zihniyet olarak devlet bu sayede günümüze kadar gelebilmiştir. Beş bin yıllık devletçi uygarlık tarihi boyunca kölenin yaşamında kısmi bazı iyileştirmelere gidilmiş, ancak bilince yapılan tecavüz hızından hiçbir şey kaybetmeden, hatta daha büyük bir şiddetle devam etmiştir. Bu anlamda insan bilincine en büyük tecavüzün günümüzün sosyal bilimcisi tarafından yapıldığını özenle belirtmek gerekir.

Uygarlık tarihi akıl almaz sınıflaşmalar ortaya çıkarmanın tarihidir. Sınıflaşma insanlıktan düşüştür. Efendi-köle ayrımı temelinde başlayan sınıflaşma, insanlıktan çıkma yoluna girildiğine işaret eder. Bu nedenle köle, serf ve proleter yüceltmesi anlamsız olduğu kadar tehlikelidir. İnsanlığın komünal var oluş halinde sınıf ve sınıf sömürüsü yoktur. Bir yücelik aranacaksa kesinlikle burada aranmak durumundadır. Sümer devletçi toplumunun kölesiyle günümüzün kapitalist sisteminin proleteri arasında özünde bir farklılık yoktur. Bu anlamda marksizmin işçi sınıfını ücretli köle sınıfı biçiminde tanımlaması yerindedir. İkincisinde kölelik biraz daha inceltilmiş ve gizlenmiştir. İnceltme işlemi köleliğin içselleştirilmesi ve benimsenmesi sonucuna götürmüştür. Gizleme, görünmez hale getirme savaşta kullanılan etkili bir yanıltma taktiğidir. Zaten devletleşme hali de sürekli bir savaş halidir. En tehlikeli savaş, sınıflaşmanın özünü muhafaza etmek üzere, inceltme ve örtbas etmenin kesinti tanımayan sürekliliğidir. Bunun günümüzde ulaştığı düzey biyo-iktidardır; yani devletin her yere sızması, toplumun her tarafına binmesi, beyinleri ve yürekleri işgal etmesi, kendini '*herkesin sevgilisi*' olduğuna inandırması, insansal yaşamı ve ölümü tamamen kontrolü altına almasıdır. Kaldı ki bugün kapitalist modern yaşamın en rafine haliyle işlediği yerlerde toplum gibi sınıflar da önemli ölçüde tarihe karışmak üzeredir. Orada kapitalist devletle kendini bedensel ve ahlaki tecrit içinde tutan bireylerden oluşan bir '*kendi başına olanlar sınıfı*' ile karşı karşıyadır.

Topluma ve insana düşman bu sistemin neden Önder Apo'ya karşı olduğunu, onu neden her günü birkaç ölüme bedel koşullarda tuttuğunu, neden bedensel ve bu da olmazsa anlam itibariyle yok etmek istediğini anlamak artık zor olmasa gerekir. En genel hatlarıyla bakıldığı zaman bile, Önder Apo'nun bu sistemi kabul etmediği kolayca anlaşılabilir. O mevcut sistemi kabul etmiyorsa, sistem neden onu kabul etsin? Kuşkusuz buraya kadar her şey normaldir. Önder Apo Avrupa'ya çıktığında, sistem "*Seni kabul etmiyoruz*" deyip bu işin içinden çıkabilirdi. Ama böyle davranmadı; ne pahasına olursa olsun yakalayıp Türkiye'ye teslim etmeyi ve histeriye dönüşen ırkçı milliyetçiliğin yol açtığı linç havası içinde canavarca parçalatmayı esas aldı. Roma arenalarında aslanlara parçalatma oyununun çağdaş bir versiyonunu Önder Apo şahsında Türkiye'de sahneye koymak istedi. Bu da gerçekleşmeyince, kendisini eşi benzeri görülmemiş bir tecrit ve izolasyona mahkum etti.

Birey olmak öncelikle kulluk zihniyetinden kopmakla başlar. Kul zihniyetinin aşılması, özgür bir zihniyet kazanmak anlamına gelir. Yeni zihniyet yeni özgür kişilik demektir. Kulluk zihniyetinden kopan bizzat kişinin kendisi olduğuna göre, hakim zihniyetin sorgulanması ve bundan kopuş da ilkin kişinin kendisinde gerçekleşir.

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemi bir 'yalana dayalı toplum sistemi'dir. İnsan bilincinin en büyük tecavüze uğraması bu sistemle birlikte gerçekleşmiştir. İnsan bilincine en büyük tecavüzün günümüzün sosyal bilimcisi tarafından yapıldığını özenle belirtmek gerekir. Köleleştirilen özgür insan zamanla bunun tanrının istemi ve eylemi olduğuna inandırılmış, bu sayede efendilerine itaat eder hale getirilmiştir.

Neden sorusuna cevabı yine Önder Apo'nun kendisi veriyor: "*Adım Abdullah, yani 'Allah'ın Kulu'; ama kul olmayı yüreğime tam oturtmamakla kendime saygılı olmanın, dolayısıyla o tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler özgür insanı savunmanın büyük erdem olduğuna kendimi inandırmıştım. Yeniden daha güçlü doğuyordum. Beğenmediğim anamın doğuruşuyla ciddiyetine hiç inanmadığım modernitenin doğurma çabalarına karşı, tüm öldürmelerden sonra kendi kendimi üçüncü kez doğuruşumu çok ciddiye alıyor ve hoşlanıyordum. Yaşamışların arkadaşlıklarına yine ihtiyaç duymuyordum. Tüm arkadaşlarımı efsanelerde bulmaya başlamıştım. Komplocu Zeus'un Prometheus'a ve Hektor'a yaptıklarıyla onun günümüzdeki Atinalı ibne çocuklarının aynı olduklarını gördükçe arkadaşlarımı daha iyi tanıyordum. Prometheus ve Hektor'la arkadaşlık çok onurlu oluyordu. Bunu hak etmiş olmam bana gurur veriyordu.*"

Önder Apo henüz küçük bir çocukken, daha toplumu ve aileyi bile doğru dürüst tanıyamamışken, yaşamın ihanete uğradığını ve mevcut durumuyla yaşanmaya değmeyeceğini fark eden ve "*Ben böyle yaşamayacağım*" diyen bir insandır. Bu tavır alış, özünde aşılmakta olan feodal uygarlığa ve gelişmekte olan kapitalist modern yaşam tarzına karşı bir tavır alıştır. Bunun anlamı, sözü edilen sistemlerin yaşam tarzına bulaşmamaktır. Mevcut yaşam hali ihanete uğramış bir yaşamın ifadesiyse, o halde bozulmamış olarak varlığını sürdüren bir insan yaşamı mutlaka var olmuştur. Böyle olmasa, '*nasıl yaşamalı*' sorusu da gündeme gelmez; ortada böylesi bir soru olmadığı için, gerçek anlamda özgür ve yaşanmaya değer bir hayatın arayışına da girişilmez. Bu soruyu kendinize sorabiliyorsanız, o zaman daha insanca bir yaşamın mümkün olduğuna da inanıyorsunuz demektir. Karanlık her yere sinse ve her şeye hükmetse de karanlığa nefretiniz ve ışığa duyduğunuz özlem bir gelecek umudu olarak yüreğinizde yer tutar. İnsanlığın beşiği olan, ancak insanın gölgesinden bile eser kalmayan bir ülkede '*umut bile sayılamayacak bir duygu*' ile ilk toplumsal özgürlük adımlarını atmak, Önder Apo'nun çocukluktaki bu yaşam duruşuyla bağlantılıdır.

Özgür yaşam arayışı özgür bir toplum arayışıdır. Toplumun yokluğu yaşamın da yokluğudur. Biyolojik bir varlık olmanın sınırları içinde kalıp atmosferi ve yeryüzünü kirletmeye insani yaşam denilmeyecekse bu böyledir. Bu anlamda her peygamber kendi halkını yaratır. Önder Apo da ilk toplumsallaşma denemelerini çocuk oyunlarında gerçekleştirir. Çocuk ruhunun saflığını korumak, ruhunu satmamak, kendi çocukluk hayallerine ihanet etmemek önemlidir. Ruhun bu bekaretinde ısrar, devlet odaklı yaşam tarzından gelebilecek her türlü kirlenme tehlikesine karşı en büyük güvencedir. Zaten fiziksel olarak içinde yer aldığı toplumun verili yaşam tarzına öfkelidir. Dolayısıyla mevcut toplumsal zemini bir '*ölüler yatağı*' olarak algılamaktadır. Bu algılamayla birlikte kararını vermiştir: Kirli suların aktığı bu bataklıkta yüzmeyecektir; asla bu zeminde soluk alıp verenler gibi yaşamayacaktır. Bu kararının içeriğine ilişkin bizzat kendi sözleri vardır: "*Oldukça aykırı olacağım. Alternatifini buldum mu, bulabildiğim kadar yaşarım. Hiç bulmazsam, hiç olmazsa bir takva sahibi, bir zikir sahibi kişi gibi, herkesin yanından bile geçemeyeceği soyut bir tarzı tercih ederim, sadece soyut yaşarım. Bu kirli somuta katılmam*" der. Onunla ötekiler arasındaki fark budur. Kendi dışında da belki mevcut gerçekliği onun gibi algılayanlar olmuştur. Ancak onlar bunu kendi duyguları ve yaşamlarında gerçekleştirecek gücü bulamamışlardır.

Büyük arkadaşlıklar olmadan belki yine özgürlük yürüyüşüne çıkılabilir, ama sonuç alınamaz. Büyük dostluk arayışı olmadan sağlam toplumsal bağlar gelişmez. Önder Apo çocukluğunda da müthiş bir arkadaş canlısıdır. Arkadaşlarını yalnız bırakmama, arkadaşına ihanet etmeme onun en kutsal yaşam ilkesidir. Yeni toplum ve toplumsal yaşam bu ilkeye sınırsız bağlılık üzerinde vücut bulacaktır; özgürlük ve eşitlik onunla gelecektir. İhanete kapalı ve yüzü özgürlüğe dönük sağlam arkadaşlık ve dostluk yeni bir toplum demektir. Alternatif yaşam bu '*yeni toplum*' zemininde kurulur. Kutsallığı buradadır. Yaşam kutsalsa eğer, arkadaşlık ve dostluk gibi, yoğunlaşmış devrimci emek gibi, bu yaşamı mümkün kılan şeyler de elbette kutsal olacaktır. Kutsallık, dokunulmazlığı anlatır; aynı anlamda ölümüne bağlılık demektir. Bu bir kişinin anasına ve hayat arkadaşına bağlılığına benzer bir durumdur. Kişi nasıl bu değerlere ihanet etmemeliyse, arkadaşına da ihanet etmemelidir. Arkadaşını yalnız bırakmak, ona ihanet etmek bir bakıma anasını ve eşini peşkeş çekmekle özdeştir. Önder Apo'nun arkadaş bağlılığı böyledir.

İnsan hayallerinin büyüklüğü ölçüsünde özgürdür

Arayışları büyük, arkadaşlığı anlamlı olsa da, Önder Apo bu küçük yaşlarda bile yalnız kalmış bir çocuktur. Dayanma gücünü gösterebiliyorsanız, bu yalnızlık sizi büyük duygu ve ruh yüceliğine doğru ilerletir. Sistemin ruhsuzlaştırdığı kişiliklerden kendisininkine benzer bir ruhsal yüceliği beklemenin doğru olmayacağının farkındadır. Oldukça ürküntü verse ve derin endişelere yol açsa da, çıktığı arayış yürüyüşünü yalnız başına sürdürecektir. Başka yolu yoktur. Geriye dönüş olanaksızdır. Ne pahasına olursa olsun, '*hayallerine ihanet etmeyen çocuk*' olarak kalmaya devam edecektir. Che Guevara'nın da dediği gibi, insan kendi hayallerinin büyüklüğü ölçüsünde özgürdür. Yani kötülükler ve çirkinlikler dünyasından başlangıçta elbette hayallerle çıkış yapılır. Tasarım olmadan eser doğmaz. Bu hayaller karnı açlıktan guruldayan birinin kendini zengin bir sofraya kurulmuş olarak düşünmesine asla benzemez. Her şeyden önce tekil değil çoğul halde olmayı içerir; daha açık bir deyişle bütün insanlığı kapsamına alır. Öyle ki, kendisi de "*Gerçekliği arayış yürüyüşünü tüm insanlık ve ardındaki evren üzerine yapma gereği bende erkenden ortaya çıkan bir anlayıştı. Belki çocukluğumdaki eğilimin de buydu*" der. Tekillik Önder Apo'nun kişiliğine yabancıdır. O en ağır yalnızlığında bile daima çoğuldur, her zaman halkıyladır, tüm insanlıkladır.

'Gerçekliği arayış yürüyüşü', doğru toplum ve insan gerçeğine ulaşma yürüyüşüdür. Bu gerçek yakalanmadan özgür yaşama ulaşılamaz. Üçüncü doğuş dönemi bu gerçeğe ulaşma dönemidir. Artık doğru toplum tanımına ulaşılmış ve doğru insan gerçeği yakalanmıştır. Yeni doğuş dönemi bu anlamda bir çözüm dönemidir. Bu çözüm yüzeysel, parçalı ve salt Kürt halkını kapsamına alan bir çözüm değil, derinlikli, bütünlüklü ve evrensel bir çözümdür; tüm insanlığı kendi var oluş gerçeğiyle bütünleşmeye ve kendisini yeniden kurmaya götürecek olan bir çözümdür. Bunun anlamı özgür yaşamın artık sadece hayal edilen ama pratikte gerçekleşmeyen bir ütopya olmaktan çıkması, maddileşebilme olanağını yakalamış olmasıdır. Başka bir deyişle son derece ağır bedeller ödeme pahasına gelişen özgürlük mücadelelerinin kaderi artık sisteme eklemlenme olmayacaktır. Çünkü egemen sisteme karşı ezilenlerin birleşik sistemi yaratılmış bulunmaktadır. Hiyerarşik ve devletçi uygarlık sisteminin zihniyeti çözülmüş ve aşılmış, yeni özgür-eşit toplumun zihniyeti yaratılmıştır. Düşüncede çözmek ve çözerek aşmak demek, eski olanın bitişini ilan etmek ve yeninin kuruluşuna büyük bir inançla başlamak demektir. Bu da devletçi

uygarlık sisteminin stratejik nitelik taşıyan tarihteki en ağır yenilgisidir. Böylece bir kişinin büyük anlam ve duygu gücüne dayanması halinde tek başına da olsa bir sistemi yenilgiye uğratabileceği kanıtlanmıştır. Üçüncü doğuş döneminin tarihsel anlamı budur.

Önder Apo'nun çarpıcı ifadesiyle, başlangıcını bilemeyenlerin tarih bilgisi her türlü kötülüğün kaynağı olan cehaletin de temelidir. Üçüncü doğuş gerçeğiyle birlikte egemenlerin ağır tahribatlara neden olan tarihe ilişkin çarpıtmaları tamamen deşifre edilmiş, tersyüz edilen tarih bu temelde yeniden ayakları üzerine oturtulmuştur. Tarihi kendileriyle başlatan, günümüzdeki durumu '*tarihin sonu*' sayan, dolayısıyla mevcut sistemi insanlığın son sözü olarak değerlendiren egemenlerin bu yaklaşımının en büyük yalan olduğu tüm çıplaklığıyla ortaya konulmuştur. Devlet odaklı uygarlığın insanlığın var oluş gerçeğinden kopmayı ifade eden bir sapma olduğu, bunun insanlığın komünal özünden uzaklaşmayı anlattığı, bu sapmayla birlikte yaşamanın asla insanlığın kaderi olamayacağı netlik kazanmıştır. Zihniyet devrimi budur. Doğru ve insan gerçeğiyle uygunluk içinde bir tarihin varlığı kanıtlanmıştır. Yalana dayalı toplum sistemiyle onun tarihinden önce insanı gerçek anlamda insan yapan bir toplumsal tarih vardır ve bu tarihle yeniden bağ kurulmuştur. Her canlı varlık kendi kökleri üzerinde yaşar. Sapma bir tür piçleşmedir. Hiyerarşik ve devletçi uygarlık sisteminin beş bin yıllık tarihinde insanlığa dayattığı bundan farksızdır. Önder Apo'nun "*İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ona saygılı olacağım ve yaşamı orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyişi halinden başka bir şey değildir*" biçimindeki sözlerinin anlamı da budur. Bu anlamın bilinci ve içselleştirilmesi, her birimiz için yeniden bir doğuş olacaktır.

Eğer günümüzdekinden farklı bir insanlık varsa, eğer bu insanlıktan neden uzaklaşıldığı ortaya konulmuşsa, eğer bu uzaklaşmanın sorumluları açığa çıkarılmışsa, öyleyse suç da doğru tanımlanmış ve suçlu yakayı ele vermiştir. Suç anakadına dayalı doğal komünal topluma karşı savaş açmak, bu toplumu geriletip denetim altına almak ve giderek tümüyle bitirmeye çalışmak, böylece insanı kendi doğal özünden koparıp farklı bir varlığa dönüştürmektir. Bugünün insanının anakadın sistemine dayalı toplum insanın oldukça farklılaştığı kesindir. Önder Apo'nun bu komünal toplum insanına ilişkin görüşleri nettir: "*İnsan bir tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda başladığı gibi olacaktır. Oluşum süreci onun bütün geleceğini belirleyecektir. Ağırlıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise öyle sona gidecektir. Eğer insandan başka bir tür çıktıysa, o artık insan olmaz. Eğer bugünkü insan ilkel insandan çok farklıysa, bana göre daha insan olan ilkel insandır. İnsandan çıkan ise bugünkü insandır.*" Bu insanlıktan çıkışın sorumlusu devlet odaklı uygarlık sistemidir; onun öncelikle kadının ve giderek erkek insanın köleleştirilmesi üzerinde yükselttiği egemenliğidir. Şimdi bu gerçeklik netleşmiş, bunu deşifre eden tanıklar sahnede yer almışlardır. İlk ve en büyük tanık Önder Apo'dur. Davayı insanlık yargısının önüne getiren odur. İkinci tanık, "*tarihin kanıtlanmış ilk büyük insanlık devrimi olan neolitik devrimi gerçekleştiren kültürün toplumsal dokusunun ayakta kalan en eski halkı*" olan Kürtlerdir. Önder Apo Kürtleri sadece diriliş devrimi temelinde ayağa kaldırmakla kalmamış, onları insanlığa karşı işlenen suçların yegane tanıkları haline getirmiştir.

Tanıkları yok etme operasyonu

Artık sistemin Önder Apo'ya yönelik büyük öfkesinin ve intikamcı yaklaşımının nedenlerini çok daha iyi anlıyoruz. Bu öfke ve intikamcılığın kaynağında suçüstü yakalanmış olmanın büyük telaşı vardır. İnsanlığa karşı en ağır suçları işleyen bu sistem, dirilişe yönelmesi kaçınılmaz olan insanlığın kendisinden hesap soracağını bildiği için öncelikle tanıkları ortadan kaldırma yolunu seçmiş; Önder Apo'yu İmralı sistemiyle yalıtırken, Kürt halkı üzerindeki inkarcı ve imhacı saldırıları şiddetlendirmiştir. Bu tanıkları yok etme operasyonudur. İmralı sistemine bekçilik yapmakla görevlendirilmiş olan Türk devletinin "*Bizi tehdit ediyorsun*" diyerek ikide bir kendisine 'hücre içinde hücre cezası' vermesi bundandır. İmralı sistemiyle Önder Apo üzerinde uygulanan insanlık dışı tecridin bir yüzü intikam ise, diğer yüzü de gözden uzak tutarak unutturmaktır. Tanığın varlığını unutturmak, tanığı ortadan kaldırıp tanıklığı devre dışı bırakmanın bir biçimidir. Bunun diğer adı karanlık bir mahzene kilitlemek ya da tabuta koyup uzakta bir yerde bir hücrede tutmaktır. Sorunu kendisi için ölüm kalım sorunu olarak görmesi, sistemi en akıl almaz yöntemlere başvurmaya götürmektedir.

Bu noktada emperyal sistem kendi hukukunu bile uygulamamakta, ortaçağın zindancı kafasıyla hareket etme yolunu seçmektedir. Önder Apo'nun bugün içinde tutulduğu koşullar ortaçağ zindanlarınınkini de geride bırakan koşullardır. Prometheus örneğinden bildiğimiz mitolojik cezalandırma gerçek olup çıkmıştır. Çağdaş Prometheus Önder Apo Kafkasya dağları yerine bu kez İmralı kayalığına zincirlenmiştir. Eğer devlet "*Tanrının yeryüzündeki cisimleşmiş hali*" ise günümüzün bütün büyük tanrılarının işbirliği edip bu eylemi gerçekleştirdikleri kesindir. Her gün kartalın gagalayıp parçaladığı karaciğerini yenileyen Prometheus ile anlam yitimine tabi tutulduğu dokuz yıla yaklaşan en ağır yalnızlık ortamında en yüksek anlam ve duygu gücünü yakalayan Önder Apo arasında arasındaki benzerlik de yine çarpıcıdır. Öldürmeyen bir şeyin büyük insanın güçlenmesine neden olacağı bu süreçte mükemmel bir biçimde kanıtlanmıştır. Bu anlamda İmralı süreci Önder Apo için bir '*kanatlı düşünme*' süreci olmuştur. Bu sürecin işleyişini bizzat kaleminden izlemek en doğrusudur:

"*Sümerli rahiplerin tanrıça anamı ve aşk kadını İştar'ı tapınağa, oradan kral sarayına, tanrı-kralların yanına götürüşünü, öldüklerinde kendileriyle birlikte canlı canlı mezara konuluşunu iliklerime kadar anlamıştım. Tanrı-krallar bile olsalar, kadını ziyafet sofralarında zevklerinin bir parçası kılmalarını hiç kabullenemedim. Ama tanrıça anamı ve aşk kadınını günümüze kadar dirhem dirhem büyük bir incelikle sömürüp yediklerini, posasını iki-başlı evlilik diye kullarının önüne, erkek kölelerine sus payı olarak bıraktıklarını da anlamıştım. Bu hediyelerini erkek olarak yüreğime kabul ettirmemekle tanrıça anamın ve aşk kadınının iyi bir oğlu olabileceğime inandıkça daha çok sevinç ve gururla doluyordum. Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıyor, binlerce yıllık kördüğümler atılmış çelişkileri çözümlüyor, bu seferki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüzyıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar hepsine dayanabileceğimi, bunu halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmiştim. Dayattıkları Hiroşima'lardan bile tehlikeli paket bomba kılınmamın ve halklarımızın üzerine böyle atılmamın tüm inceliklerini çözebiliyor; pimlerini söküp tüm malzemeyi bombacıların suratına fırlatıp rahatlıyordum. İnsandan yanaydım, zorba tanrılar bir kez daha yenilmişlerdi.*"

Evet, tanrıça ana ve aşk kadınının güzel evladı bunları söylüyor. Çünkü yaptıkları ortadadır ve bunları bize söyleyecek yüzü var. Kimlere karşı nasıl direndiğini ve nelere nasıl dayanabileceğini bizlere mesaj olarak iletiyor. Kendisine uygulanan zulüm ve zorbalık hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor demek bile bu noktada ciddi bir değer taşımıyor. Aşağılık bir rejim, sürekli yeni işkence ve zulüm yöntemleri bulup deneyerek, Önderliğimize hem ölümü hem de anlam yitimini dayatmayı sürdürüyor. Bu konuda hareket ve halk olarak istenen duyarlılığı göstermemiş olmamız, aynı şekilde at gözlü ve teneke yürekli kılınmış insanlığın ilgisizliği düşmanı oldukça cüretkar kılıyor; düşmanın daha da pervasız davranmasına yol açıyor. "*Benim görevim satmak*" diyerek kendi işlevini açıkça ortaya koyan siyasi tüccar Erdoğan ve partisinin son seçimlerde Kürdistan'da aldığı oylar, zulüm ve zorbalık olarak yine Kürt halkına ve onun Önderliğine dönüyor. Deyim yerindeyse, bu halkın hiç de azımsanmayacak bir kesimi, hangi nedenle olursa olsun, AKP'ye verdiği oylarla kendi celladının kılıcını biliyor. Celladın takkeli olması cennete götürecekmiş gibi, bu halkın bir bölümü boynunu din tüccarı Erdoğan'ın elindeki idam ipine uzatıyor. Biraz sonra bıçak altına yatıracağı koyunu tasın içine koyduğu bir miktar tuzla yakalamak isteyen kasap konumundaki AKP, bu örnekte olduğu gibi Kürtleri avlamaya çalışıyor. Karnı tok ve önceden tuz verilmiş kesimlik hayvanın derisi daha kolay yüzülür derler ya, AKP'nin verdiği kömür ve makarnanın işlevi de buna dönüşüyor. AKP Kürt'ün yeni kasabı olarak ortaya çıkıyor.

Özgür bir erkek insan için kadın yaşamın kendisiyle özdeştir. Kadın doğaya gösterilmesi gereken saygının benzerini hak eden en temel toplumsal olgudur; düşünen, hisseden, anlam biçen, emek veren ve emeğiyle değer üreten insan gerçeğinin asli unsurudur. Doğa kadından, kadın ise erkekten önce gelir.

Burada Dersim'in ünlü Sêvdin ağıtında dinlediğim sözler aklıma geliyor. Dersimliler Pülümür'ün Sêvdin alanında Rus işgal ordusuna karşı direnişe geçmişlerdir. Çarpışmanın en şiddetli anında Dursun ve Haydar adlı kardeşler arasında ilginç bir diyalog yaşanır. Dursun kardeşine, iyi çarpışır ve savaştan başarıyla çıkarlarsa Osmanlı'nın kendilerine para ödülü vereceğini söyler. Devletin para ödülünün kardeşinin savaşçı ruhunu kışkırtacağı inancındadır. Haydar'ın verdiği cevap insanlıkla doludur: "*Devletin bize vereceği ödül sadece bir fincan zehirdir, ne yenilir ne içilir. Biz kendi vatanımız için savaşıyoruz. Kazanırsak vatanı kurtarmış oluruz, ölürsek ödülümüz cennettir*" der. Gerçekten de insanlığın geçmişi daha gerçektir. Bozulmamış, toprağına ve insanına bağlı, devlete mesafeli duran, hatta onun dışında kalmayı seçen, devletin sahip olduğu her şeyi sömürü ve talanla kazandığını bilen, dolayısıyla haram sayıp tenezzül etmeyen eskinin Kürt insanı gerçek insanın kendisidir. Bazı şeyler vardır ki alınır ancak asla satın alınamaz, verilir ancak asla satılamaz, sahip olunur ancak asla devredilemez: Namus gibi, onur gibi, şeref gibi, vicdan gibi, erdem gibi… Oyun senin namusunsa, namusa fiyat biçilemez; çeyrek altına, bir ton kömüre, birkaç torba makarnaya takas edemezsin. Bunun kendini satmak olduğunu biliyorsan, takas edilmesine de izin veremezsin. Verirsen insanlığın yara alır. Öyle ya, ha boğulmak üzere olan bir çocuğun çırpınışlarına, ha Kürt cellatlığı için görevlendirilen bir partiye oy verilmesine seyirci kalmışsın. Her ikisi de aynı kapıya çıkar.

Önder Apo'nun tutsaklığı alnımıza sürülmüş bir kara lekedir

Kendimizi bu toprağın, kültürün ve kimliğin insanı sayıyorsak, düşmanlarımızın reva gördükleri hayasızca zulüm ve zorbalık bir yana, tek başına Önder Apo'nun İmralı'da tutulmasını bile alnımıza sürülmüş bir kara leke gibi değerlendirmek zorundayız. Bu leke silinmedikçe, yani mücadelemiz Önder Apo'yu özgürleştirmedikçe, insanlığın karşısına çıkacak yüzümüz olamaz. Mevcut insanlığın içine girmekten söz etmiyorum; gerçek anlamda bir insanlık olsaydı, zaten Önderliğimiz bu koşullarda tutulmazdı. Burada sözünü ettiğim insanlık şehitlerimizdir, insanlığın tüm özgürlük ve demokrasi şehitleridir.

Bu şehitler ordusunun gözleri hepimizin üzerindendir. "*Onlar öldüler, onun için bize bakamazlar*" diyemeyiz. Hayır, onlar yaşayanlardan katbekat daha diridirler, onlar yaşamın en diri güçleridir. Onlar Önderliğimizin gerçek yoldaşlarıdır. Her birimizde hala bir parça insanlık varsa onların sayesinde vardır. '*Parça*' da olsa bu insanlığı kaybetmemeli, tersine daha da çoğaltmalıyız. İnsanlığımızı çoğaltmamız ancak kendi eylemimizle mümkün olabilir. En büyük eylem Önder Apo'nun özgürleştirilmesi hedefine kilitlenmek ve bunun için ne gerekiyorsa onu yapmaktır. Özgürleşmiş Önderliğimiz özgürleşen ülkedir, demokrasiye kavuşan halktır, özgürleşen insanlıktır, özgürleşmiş yaşamdır.

Unutmayalım: İslamiyet, kendi döneminin büyük devletleri ve uygarlık merkezleri olan Sasani ve Bizans İmparatorluğu'nun topraklarında değil, Arabistan'ın çöllerinde doğdu. İsevilik Roma İmparatorluğu'nun merkezinde değil, sisteminin kıyısındaki bir alanda, Yahudi topraklarında ortaya çıkıp yayıldı. Her iki büyük dinin çıkışı insanlığı kaybettiği bazı temel değerlerle yeniden buluşturdu. Bu büyük dinsel çıkışlar olmasaydı, cehalet ve barbarlık insanlığın kaderi olurdu. Bugün insanlığın umutla beklediği yeni peygambersel çıkış yine sistemin kıyısında kalmış alanda, hala tümüyle sistemin içine çekilmemiş bir halkın bağrında doğmuştur. Asla, Önder Apo Allah'ın elçisidir demiyorum. Bir gelenekten, peygamberlik geleneğinden, onun kutsal içeriğinden, bu içeriğe sahip çıkan bir Önderlik Hareketinin varlığından söz ediyorum. İslamiyet başta olmak üzere, Hz. İbrahim'le başlayan tüm tek tanrılı dinlerin geleneğinin yeniden dirilmesinden, bu geleneğin yenilenmiş ve çağa uyarlanmış halinden, kendisini Çağdaş İbrahimi Hareket olarak tanımlayan PKK hareketinin gerçekliğinden söz ediyorum. Bu, devlet odaklı uygarlığın dayattığı lanetli yaşama karşı kutsal yaşamın ayağa kalkışı ve tüm insanlığı kendisine katmak üzere harekete geçişidir.

Hz. Muhammet, kendisi de bir Arap olan Ebu Süfyan ve adamları tarafından yok edilmek istendi. Hz. Muhammet'in birçok savaşı kendi kavminin yoldan çıkmış insanlarına karşı verilmiştir. Kürtlerin yeni dönem tarihinde Ebu Süfyan taifesinin rolünü korucuları̇ştırılan güçler oynamaktadır. Roma'nın Kudüs valisi bir bayramdaki geleneği vesile yaparak, Yahudilere, istemeleri halinde İsa'yı serbest bırakacağını söylemiş; ancak onlar İsa yerine bir eşkıya olan Barabbas'ın serbest kalmasını sağlamışlar, İsa'yı ise çarmıha gerdirmişlerdir. Aranırsa Kürtler içinde bu yaklaşımın da örnekleri bulunabilir. Peki, tarih yine tekerrür mü etmelidir? Kürtlere yaraşan bu mudur? Çağdaş İbrahimi Hareketin dayandığı halk olan Kürtler böyle mi davranmalıdır? Hayır! Kürt insanı böyle davranamaz. Kürtlerin unutmamaları gereken şudur: İnsanlık sizin ne yaptığınıza bakıyor. Tüm peygambersel çıkışlara benzer biçimde, Kürdistan'da Abdullah Öcalan önderliğinde başlayan umut yürüyüşü, Hıristiyanlık ve İslamiyet'te olduğu gibi, tüm insanlığı kapsamına almayı öngören bir yürüyüştür; insanlığı özgürlük temelinde fethetme yürüyüşüdür. Bu yürüyüşe halk olarak sizler öncülük etmek durumundasınız. İnsanlığın geleceği sizin eyleminize bağlıdır. Siz kazandığınızda insanlık kazanacak, siz kaybettiğinizde tüm insanlık kaybedecektir. Öyleyse kazanmaktan başka çareniz olmamalıdır. Kazanmanız halinde en az Hıristiyanlık ve İslamiyet kadar insanlığa etkilemeniz kaçınılmazdır. Öyleyse bundan kaçış olamaz.

Önder Apo sizler ve insanlık için yaşıyor. O yaptığı her işi sizler ve insanlık için yaptı. Siz farkında olmasanız bile, o hep sizi ve geleceğinizi düşündü; çocuklarınızın geleceğini düşündü, Kürt çocuklarının özgürce doğabileceği günleri düşündü; insanlığın geleceğini düşündü. İsteseydi o da bir aile babası olabilir, sistem içinde yükselebilir, gemisini kurtaran kaptan misali kendi bireysel yaşamını mükemmelce örgütleyebilirdi. Ancak o sizleri ve tüm insanlığı düşündüğü için, önündeki tüm yollar açık olduğu halde, bunu onursuzluk saydı. Kendisini idam sehpasıyla tehdit etseler de, o yine sizleri düşünmek ve sizler için yaşamaktan vazgeçmeyi bir an için de olsa aklına bile getirmedi. O sizin bağrınızdan çıktı. Kaynağı sizde bulunmasaydı, onun sahip olduğu erdemler bu ölçüde görkemli olmayabilirdi. İster geçmişe uzansın ister günümüze taşınsın, Kürt toplumunda bu erdemler olduğu için Apo kişiliği bunlarla donandı. Çünkü yokluktan hiçbir şey yaratılamaz. Mevcut olan en değerli şeyin bile mutlaka bir yerlerde kökleri vardır. Kök olmadan bitki olmaz. Demek ki sizler kökü oluşturuyorsunuz veya Önder Apo sizin de dayandığınız kökler üzerinde ortaya çıkmış bulunuyor. Tarihsel köklerinize bakın ve gücünüzü oradan alın. İnsanlık sizdedir, insanlık sizin köklerinizdedir. İnsanlığın beşiğini sağlayanlar sizlersiniz. Öyleyse gücünüzü görün, kendinize güvenin ve eyleme geçin.

Sizin öz be öz gerçekliğiniz buysa, insanlık sizdeyse ve siz yaşayan insanlıktaysanız, sizin kendiniz için yaptığınız her şeyi insanlık adına yapıyorsunuz demektir. Kök kültürün temsilcisi olmanın, köklerde yer almanın anlamı budur. Kürt başka bir şeye dönüşmediği müddetçe komünal yaşamdan cayamaz, milliyetçi olamaz, devletçi olamaz, hırsız ve gaspçı olamaz. Üretmek ve paylaşmak onun kaderidir, insanlığa analık yapmak onun kaderidir, insanlığı beslemek onun kaderidir. Beslenmelerine körcesine hizmet ettiği uygarlık efendilerinin soylarını kurutup halkların soy çağına geçiş yapmak da onun kaderinde yazılıdır. Bu kaderden kaçamazsınız, kaçmamalısınız. Çünkü insanlığın kaderi de buna bağlıdır. Öyleyse öncelikle sizleri siz yapan Önderliğinize sahip çıkın. İmralı mezalimi bir an önce son bulmalıdır, son bulacaktır. Bunun için gerekli güç yine siz kendinizsiniz; sizin soylu duygularınız, anlam yüklü düşünceleriniz ve hünerli ellerinizdir. Başkalarının bize desteği olmayacak mı diye sorduğunuzda, bu kutsal mücadeleyi yitirme kapısını aralamışsınız demektir. Çareyi ve çözümü kendinizde bulacaksınız.

Eyleminizin parolası bellidir: Özgürleşen Önderliğimiz Özgürleşen Kürt'tür, özgürleşen insanlıktır!

■■■

Kadın köyleri ve öz savunma

Armanc Sarya

Günümüzde kadın olmanın bedeli oldukça ağır ve telafisi olmayan acılarla iç içe yaşamak demek. Kadınlığın karşılığı öldürülme, her türlü şiddete uğrama, aşağılanma, cinsel istismara maruz kalma, fuhuşa sürüklenme, yaşadıklarına karşı adalet bulamama olmuştur. Kadınların yaşadıkları bu gerçek ne yeni, ne de sadece bir coğrafya ile bir ülke ile sınırlı. Kadınlığın sömürülmesinin, toplumsal cinsiyetçiliğin dili, ırkı, dini, coğrafyası yok. Kadınlar her yerde beş bin yıllık tecavüz kültürünün zihniyet ve uygulamaları ile karşı karşıyalar. Her gün dünyanın farklı bir yerinde birçok kadın öldürülüyor, tecavüze uğruyor, çeşitli şiddet yöntemlerine maruz kalıyor. Gün geçmiyor ki öldürülen, tecavüze uğrayan ya da sokak ortasında, herkesin gözü önünde erkek şiddetine maruz kalan bir kadın ile karşılaşmayalım. Basında çıkan kadın haberleri, yine kadın bültenleri olarak okuduğumuz yayınlar bir nevi kadın ölüm haberleri olarak çıkıyor karşımıza. Bir yönü ile farklı hikayeleri olan, bir yönüyle de birbirine çok benzeyen, bizden olan, ötekisi, berikisi değil bizzat biz olan kadınların yaşadığı katliamlarla sarılmış bir durumdayız. Yaşanan olaylara cinayet, trajedi demek çok yetersiz bir tabir olur. Çünkü bu durum münferit bir durum değil. Belki romantizm yapmak için kullanılan bir tabir olsa da, cinayet ya da trajedi diye belirlemek aslında kelimelerin yaşanan vahşet karşısında kifayetsiz kalması demek. Kadın katliamları, intiharları toplumsal bir travmanın sonucu oluyor. Bu durumların nedenleri ve sonuçları oldukça sosyolojik gerçeklere dayanıyor. Kadın katliamları her açıdan sosyolojisi yapılması gereken bir durumdur. Kadınları hem öldüren hem de kendini öldürmeye götüren nedenlerin bilinmesi aynı zamanda bu duruma karşı nasıl bir çözüm bulanabilir gerçekliğini açığa çıkarıyor. Bir toplumda kadınların yaşam güvencesinin olmaması, kadın olmanın her türlü şiddetle karşı karşıya olması, her türden saldırıya maruz kalınması demek o toplumda ahlakın, tüm etik değerlerin, insani değerlerin dibe vurması demektir.

Son yıllarda Türkiye ve Kürdistan'da kadın katliamları ve katliamın bir başka yüzü olan kadın intiharları oldukça artmış durumda. Aslında intihar olarak ifade edilen birçok vakanın da intihar süsü verilen cinayetler olduğunu çok iyi biliyoruz. İşin en kötü tarafı ise yaşanan bu vahşetin normal, kadına müstahak olarak görülmesidir. Bu tür durumlarda öldürülen, dövülen, tecavüze uğrayan, sokağa atılan, aç bırakılan kadınlar olsa da yine yaşanan bütün bu durumların sorumlusu kadınlar olarak ele alınıyor. Toplum içerisinde öyle marjinal bir akıl, öyle korkunç bir algı oluşturulmuş ki, yaşananların hem mağduru hem de suçlusu yine kadınlar oluyor. Sadece bu gerçeklik bile toplumsal travmanın derinliğini, boyutunu açığa çıkartabiliyor. Önderliğimizin kapitalizmin toplum algısında insanı insanın kurdu yapar hale getirmesinin ne demek olduğunu daha iyi anlıyoruz. İnsan insanı bitirmek üzerinden programlanmış gibi ele alınıyor adeta. Erkeğin kafesine kapatılmış dişi kaplanın bu kafeste nasıl nefessiz, cansız bırakılmaya çalışıldığını izliyoruz her gün. Sorun sadece kadının fiziki olarak katledilmesi değil, kadınlar her açıdan sosyal siyasal, ekonomik, kültürel vb katliamlar ile karşı karşıyalar.

Toplumu kimliksizleştirmek kadını kimliksizleştirmekle başlar

Bugün dünyada olduğu gibi Türkiye ve Kürdistan'da da en çok ekonomi dışında kalan kadınlar oluyor. En sağlıksız yaşam koşullarını yaşayan yine kadınlar, aşağılanan, küçük görülen, kimliksizleştirilen yine kadınlar. Ulus devletin çocuk doğurma ve büyütme fabrikaları olarak görülen, nüfus çoğaltma politikalarının baş aktörü olanlar da kadınlar. Günümüz sisteminde kadının önemi çok çocuk doğurması, ucuz iş gücü olması ve seks kölesi olarak kullanılmasıdır. Önce kadınları vurun politikasını kendine esas alan bir sistemden farklı bir şey de beklenemez. Bu açıdan yaşanan kadın katliamları karşısında çok şaşırmamak gerekir aslında, kadın olmanın anlamının sömürülmek olduğu bir sistemin yapacağı tek şey her anlamda kadınlığı öldürmek, katletmektir.

Türkiye'de de küresel kapitalizmin taşeron gücü olan AKP ile bu politikalar oldukça sistemli bir şekilde hayata geçiriliyor. Türkiye her zaman kadına karşı şiddetin oldukça yoğun olduğu ülkelerden olma konumunu korudu. Bir dönemlerin özgür tanrıça kadınlarının diyarı olan bu topraklar şimdi kadınların en çok kaybettirildiği topraklar olmuş durumda. Günümüzde yaşanan durum birçok açıdan tarihin tekrarı gibi. Örneğin bundan iki yüz yıl önce Avrupa'da cadılık suçlaması ile binlerce kadın katledildi, tarihin her döneminde kimi coğrafyalarda kadın jenositleri yaşandı. Bugün yaşanan durumun bu gerçekten bir farkı yok. Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan kadın katliamları toplumsal cinsiyetçiliğin, tecavüz kültürünün toplum içerisinde ne kadar derinleştiğinin bir sonucu olarak açığa çıkıyor. Gün geçtikçe toplumda egemen erkek zihniyeti, cinsiyetçi uygulamaları daha da artıyor. Kadınların katledilmesinin şifresi aslında toplumun katledilmesidir, kadın şahsında toplumun en temel değerlerine, ahlaki ve politik yapısına saldırı oluyor. Bir toplum eğer ahlaki ve politik ilkelerini koruyorsa orada gelişkin bir sosyal yaşam vardır. Kadın erkek ilişkilerinin belirli bir sosyalite düzeyi vardır, eş yaşam alanında belirli ilkeler vardır demektir. Bugün Türkiye'de, Kürdistan'da bu kadar çok kadın katliamı çok ciddi anlamda sosyalite düşüklüğü, bilinçsizlik, ahlaki bozulma olduğunun, kadınların oldukça ağır kölelik durumunu yaşadıklarının bir göstergesidir.

Tarihi incelersek toplumları kırımdan geçirmenin temel yöntemlerinden biri olarak o toplumda yaşayan kadınlara her anlamda saldırı, kimliksizleştirme dayatılmıştır. Toplumları kimliksizleştirmek kadını kimliksizleştirmek üzerinden gelişir. Asimilasyonun en derini kadınlar üzerinden uygulanır. Devletçi uygarlığın her aşaması kadınlığın iktidara göre yeniden tanımlanması üzerinden kendini oluşturur. Mitoloji, din, felsefe, bilim tarihine bakarsak kadın etrafında, eş yaşam alanı etrafında tanımlamalar ile karşılaşırız. Bugün yaşanan bu durum, bu geleneğin bir devamı oluyor. Sistem kadının ahlaki ve politik yaşamın kök hücreleri olduğunun bilinciyle kadına saldırıyor. Yaşanan hiçbir kadın katliamı salt güdüsel, güç denemesi, sıradan, basit durumlar değil, her kadın katliamı oldukça sistemsel, ideolojik ve siyasi bir karaktere sahiptir. Kadın demek zayıf, mülk, seks kölesi, çok çocuk doğurması gereken, akılsız, ucuz iş gücü olan demektir. Kadının bu tanımlanmalara egemen erkek aklın yaptığı tanımlamalardır. İktidarcı zihniyetin kadına biçtiği rol ve misyon bu sınırlar çerçevesindedir. Kadın anne olarak, eş olarak, sevgili olarak, kuma olarak, metres olarak, fahişe olarak, köle olarak vardır. Dikkat edersek hepsi de bir erkekle içinde bulunduğu konuma göre tanımlamalardır. Kadını böyle tanımlayan bir zihniyet kadına bunun üzerinden bir yaklaşım geliştirir. Bütün bu tanımlamalar aynı zamanda oldukça ideolojik bir saldırının sonucudur. Kadın denilince akla bu simgelerle oluşturulmuş bir varlık geliyor, bir sınır çiziliyor, bir şekil veriliyor. Bunun yansımasının en güçlü olduğu sistem ise kapitalizm ve ulus devlet modeli oluyor. Ulus devlet zihniyetinde toplum devlete aittir, toplum içinde de kadınlar ve çocuklar erkeğe aittir. Devlet toplum üzerinde her türlü hakka sahipken, erkek de kadın üzerinde her türlü hakka sahiptir.

Artık kadın sorunu olarak değil, erkek sorunu olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü sorun kadında değil, erkektedir, bu açıdan bu erkek terörünün sorumlusu egemen erkek akıldır.

Türkiye'de bu kadar çok kadın katliamının olmasının sebeplerinden biri de ulus devlet anlayışının ve milliyetçiliğin güçlü olmasıdır. Dikkat edelim, milliyetçilik anlayışının en temel yansımalarından biri cinsiyetçiliktir. Milliyetçilik cinsiyetçiliğin bir türevidir. Bu nedenle birbirlerine benzer özellikler taşır. Bugün kadınlara uygulanan katliamın bir halkın uğradığı katliamdan hiçbir farkı yok. Zihniyet aynıdır, aynı kaynaktan beslenmektedir. Türkiye ve özellikle Kuzey Kürdistan kadın katliamlarının artışında devlet politikalarının oldukça önemli bir yeri vardır. Devlet politikalarını sürekli geliştirip güçlendiren AKP'nin, cinsiyetçi, egemen erkek yanının oldukça büyük bir etkisi var. DAİŞ gibi tecavüzcü ve kafa kesici bir güruha destek veren AKP'den farklı bir şey beklemek abes bir yaklaşım olur. Yapılan birçok istatistiki araştırma AKP'nin hükümet olması ile birlikte kadına yönelik şiddet ve katliamların yaşanmasında büyük bir artışın olduğunu gösteriyor. Bütün bunlar bilinçli bir şekilde geliştirilen politikalar oluyor.

Kadın sorunu değil erkek sorunu

AKP'nin sosyal yaşam politikaları tam anlamıyla kadın düşmanlığı güden politikalardır. Devletin başında olan kesimlerin kişilik özelliklerinin, bir durum karşısında sergiledikleri davranışların, sözlerinin toplum üzerinde etkili olduğu bilinen bir gerçektir. Bu konuda birçok AKP'linin sicili oldukça kabarıktır. Örneğin, Recep Tayyip Erdoğan, "*kadın erkek eşitliğine inanmadığını*" pek çok kez dile getirirken, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, kadınların "*herkesin içerisinde kahkaha atmaması*" gerektiğini söylemiş, Veysel Eroğlu ise kendisinden iş isteyen bir kadına "*Evdeki işler yetmiyor mu*" demişti. Yine son olarak mecliste Bülent Arınç HDP milletvekili Nursel Aydoğan için "*bir kadın olarak sus*" derken, AKP'nin yayın organı olan Star gazetesi Figen Yüksekdağ için "*Şirret*" diye ifadeler kullanarak hakaret dolu bir haber yayınladı. Aslında tüm bunlar AKP şahsında devletin kadınlardan ne kadar çok korktuklarını, bilinçli, kendine güvenen, güçlü kadınları ne kadar büyük bir tehlike olarak gördüklerini de gösteriyor. Devlet geleneği her zaman kendine biat eden köleler ister, köle olmayı kabul etmeyenlere ise saldırı halinde bulunur. Bu yüzden Türkiye'de kadına karşı şiddet uygulamaları gittikçe yaygınlaştırılıyor. Bu durum topluma da empoze ediliyor.

Türkiye genelinde tabiri caizse maço erkek tiplemesi en ideal erkek tiplemesi olarak lanse ediliyor. Bu tip erkeği kabul etmeyen, bağımsız yaşamak isteyen, bu tür erkekle birlikte yaşamak istemeyen kadınlar da en çok hedeflenen kadınlar oluyor. Dikkat edersek katledilen birçok kadın en fazla birlikte yaşadıkları erkeklerden, yanı başlarında bir hayatı paylaştıkları erkeklerden zarar görüyorlar. Erkek için kadın onun malı-namusu, cinsel arzuların karşılaması gereken bir nesne, çocuklarını doğurması gereken bir varlık. Her erkeğin gözünde kadın ele geçirilmesi gereken, denetime alınması gereken bir varlık olarak vücut buluyor. Birçok erkek için kadın her anlamda bir tahrik objesi. İçinde bulunduğu duruma isyan eden, bu tarz bir evlilik yaşamak istemeyen, eşinden boşanmak isteyen, kendi ayakları üzerinde, kendi iradesiyle yaşamak isteyen kadınlar her türlü saldırıya maruz kalıyorlar. Bir nevi herkes kendi kadınını döver, öldürür, tecavüz eder mantığı hakim. "*Kadın her anlamda bana aittir, ölecekse benim elimde ölecektir*" algısıdır bu. Yani kadının yaşamı da, ölümü de erkeğe aittir. Türk filmlerinin değişmez repliklerinden olan "*ya benimsin, ya toprağın*" mantığı ile kadını kendi mülkü gören erkek zihniyeti ise kadınlara karşı oldukça vahşi katliamlar geliştirmekten geri durmuyor. Bu açıdan aslında yaşanan tüm durumları artık kadın sorunu olarak değil, erkek sorunu olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü sorun kadında değil, erkektedir, bu açıdan bu erkek terörünün sorumlusu egemen erkek akıldır.

Kadın katliamlarında erkeğin en çok kullandığı olgu namus olgusudur. Çünkü içinde yaşadığımız toplumda namus olgusu kadın üzerinden inşa edilen bir olgudur. Bu durum aslında tam bir toplum mühendisliğidir. İşin en acı yanı kadın da kendisini bu şekilde görüyor. Çocukluktan itibaren kız çocukları birer namus objesi olarak büyütülüyor. Kendi celladına aşık olan bir kadın karakteri oluşturuluyor. Bu durum toplumsal olarak eş yaşam alanın temel sorunu olan egemen erkek-köle kadın diyalektiği üzerine kurulu olmasının bir sonucu. Toplumsal tüm sorunlar kadın ve erkek arasındaki ilişkinin sorunlu, ezen-ezilen, özne-nesne, efendi-köle üzerine kurulu olması. Önderliğimizin toplumun özgürleşmesini özgür eş yaşam alanı ile başlatması, yine yapılacaksa ilk bilimi yapılması gereken

alanın eş yaşam alanı olması bu açıdan oldukça anlaşılır bir durum. Çünkü toplumun ahlaki ve politik ilkeselliğinin bozulması eş yaşam alanının özgürlük ölçülerinden uzaklaşması ile başlıyor. Bu tarihten günümüze kadar devam eden bir durumdur.

Yapılan birçok araştırmada, yaşanan bu gerçek karşısında kadınların en çok talep ettiklerinin hukuksal, sosyal, ekonomik haklar olduğunu gösteriyor. Ancak burada da devlet politikaları çıkıyor karşımıza. Hukuk zaten tarafsızlığı her zaman tartışma konusu olan bir olgu. Birçok olayda erkeğe namusu için cinayet işlediği ya da çok ağır tahrike geldiği konusunda iyi hal uygulaması gösteren bir yargı sistemi var. Bununla birlikte kendini savunmak için cinayet işleyen kadınlara ağırlaştırılmış müebbet hapis veren bir yargı sistemi de var. Yine ekonomik hak adı altında kadın istihdamı olarak tartışılan konular ise kadınların daha fazla nasıl sömürüleceği üzerine. Erkek şiddeti karşısında koruma isteyen birçok kadın öldürülmekten kurtulamıyor. Korunmak için başvurduğu kurum ise birçok kadın katlinde fail durumda olan güvenlik güçleri, yani polisler oluyor. Kendisi her gün sokaklarda gençleri, çocukları katleden bir oluşumun kadınları da katletmesine tanık oluyoruz her gün. Yaşanan bu durumlarda medyanın da oldukça önemli bir yeri var. Haberlerde şiddet görüntülerini teşvik edercesine yayınlayan, ölümleri normalleştiren bir yayın çizgisi hakim Türkiye basınında. Yine son yıllarda Türkiye tam bir dizi toplumu haline getirilmiş durumda. Dizilerin içerikleri ise oldukça güçlü cinsiyetçi algılarla ele alıyor. Her dizide bir kadının nasıl öldürüleceği, nasıl tecavüz edileceği, nasıl kaçırılacağı, nasıl dövüleceği oldukça ustaca bir şekilde anlatılmakta. İş yerinde, sokakta, okulda vb. toplu alanlarda tacizin ne kadar meşru olduğu Türk dizilerinde yoğunca yayınlanmakta. Yine reklamlardan, filmlere, şarkılara kadar toplum, özellikle de erkekleri yirmi dört saat cinsel güdülere hitap eden, tahrik eden bir yayın çizgisi ile karşı karşıya. Türkiye'de yaşanan sosyal marjinalleşmenin altında medya organlarında uygulanan bu cinsiyetçi yayın çizgisinin, cinsiyetçi söylemlerin oldukça belirgin bir yanı var.

Devlet Kürt kadınlarından korkuyor

Yaşanan kadın katliamları sosyolojik bir durumun sonucudur. Bu açıdan kadın mücadelesi yürüten hareketlerin yapması gereken ilk başta sorunu güçlü tahlil edebilmek ve bunu tüm toplum ile paylaşmaktır. Yaşananların bir ölçüde tahlili yapılmış olmasına rağmen bu durumların bu kadar yoğun devam etmesi bariz yetersizliklerin olduğunu gösteriyor. Örneğin bugüne kadar kadın mücadelesinin içinde yer alan ya da duyarlı olan kadınlar dışında akademik anlamda hiçbir bilim insanı ya da kuruluşu kadın katliamları, kadın erkek eşitsizliği, eş yaşam alanı üzerine güçlü ve doğru sosyolojik tahliller geliştirebilmiş değil. Oysaki bilimin en temel görevi toplumsal sorunlara çözüm bulmadır. Kadın erkek eşitsizliği tüm sorunların temelidir, o zaman bilim kurumları toplumsal sorunlara çözüm bulmak istiyorsa, bu sorunun tahlilini doğru yapmalı ve çözüm yolları bulmalıdır. Genelde hukuksal, ekonomik ve diğer toplumsal alanlarda eşit olmamadan bahsedilir, o zaman bu alanlarda eşit olmamamın nedeni nedir diye sormak gerekir. Bu bizi egemen erkek-köle kadın diyalektiğine götürecektir. Sosyal bilimlerin ilk elden yapması gereken kadın doğasının karanlıkta bırakılan yanlarını açığa çıkarmaktır. Bu konuda öncülük yapması gereken kadınlardır, kadın akademisyenler, kadın hareketlerdir. Örneğin üniversitelerde kurulan kadın araştırma merkezleri bu konularda toplum üstü olmaktan çıkarak, toplum içinde bu tür çalışmalar yürütmeli, kadın eksenli bir bakış açısı geliştirmelidir. Bu açıdan jineolojinin kendini akademik alanda örgütlemesi önemli bir bakış açısı yeniliği getirebilir.

Jineolojinin geliştirilmesi salt teorik bir gelişim değil kadının asıl öz savunma eylemidir. Kadın katliamlarına karşı yapılacak en önemli karşı koyuş her anlamda ve her alanda, her kesimden kadının kendini örgütleyebileceği bir öz savunma anlayışı, algısı ve uygulama alanları oluşturmaktır.

Kürdistan'da yaşanan kadın katliamlarının da temel nedeni devletin cinsiyetçi politikaları ve zihniyetidir. Bugün Kürdistan'da kadının geldiği düzey kapitalist sistem açısından tehlikeli görüldüğü için kadınlara dönük de her türden şiddet ve katliam politikaları uygulanıyor. Kürt kadınlarının intihar adı altında katledilmeleri, ucuz iş gücü olarak batı illerinde çalıştırılmaları, Kürdistan'da görev yapan polis ve askerlerin cinsel istismarına uğramaları, fuhşun gittikçe yaygınlaştırılması, Kürt çocuklarının cezaevlerinde cinsel istismar yaşamaları, yine çocuk evliliklerini devletin Kürdistan'a dönük imha-inkar politikalarından bağımsız ele alamayız. Bütün bunlar Kürdistan kadın hareketine açıktan yürütülen saldırıların bir diğer yönüdür. Türkiye devleti Kürdistan'da ki toplumsal bilinçlenmeden, uyanıştan, kadınların buna öncülük yapmasından oldukça rahatsızlık duymakta, korkmaktadır. HDP'li kadın vekillere her fırsatta saldırması, hedef yapması bu nedenledir. Kürdistan kadın özgürlük mücadelesinin şu andaki mevcut konumu genel Kürdistan ve Türkiye'de toplumsal değişim ve dönüşüm açısından oldukça başat bir gelişim seyri içerisindedir.

Bununla beraber Türkiye'de de çeşitli kadın örgütlenmeleri, hareketleri, platformları var, bir feminist örgütlenme kültürü var. Bugün kadın özgürlük hareketi, kadınların ve toplumun öz savunmasını üstlenmiş durumdadır. Kadın mücadelesinin belirli bir örgütlü dinamiği var, ekonomiden sağlığa, eğitimden kültüre, tarihten sanata, politikaya kadar birçok alanda kadın örgütlenmeleri, kurumları, meclisleri var. Ancak bu kadar kadın örgütlülüğüne rağmen kadınların halen ve vahşice bir şekilde katlediliyor olması bütün kadın hareketlerinin güçlü özeleştiri verilmesi gereken bir husustur. Verilecek her özeleştiri bu durumun aşılması temelinde olmalıdır. Bu da kadın öz savunmasını, toplum öz savunmasını geliştirmek temelinde olmalıdır. Toplumun öz savunmasını kadının her türlü şiddete ve baskıya, aşağılamaya karşı kendini savunması, bunun için de kendini eğitmesi, örgütlendirmesi, birlik haline gelmesi, güç haline gelmesi ile mümkündür. Kadın örgütlülüğü bilinçlenme üzerinden olur. Bunun için gerekirse sokak sokak, mahalle mahalle, ev ev örgütlenme zeminleri oluşturulmalıdır. Birçok yerde kadın siyaset okulları oluşturulmalı, yine yerel yönetimler bünyesinde kadının ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim ve daha birçok alanda kadınlara ait alanlar oluşturulmalıdır. Bunun için devletin oluşturduğu kadın sığınma evleri mantığını aşan, buna karşı duran bir yaklaşım da sergilenmelidir. Devlet mantığına göre kadın hep sığınmalık, muhtaç, denetim altında olması gereken bir varlıktır, bu evlerin mantığı da bunun üzerinden geliştirilmektedir. Birçok sığınma evinde kadın ve çocuklar çok kötü koşullarda yaşamakta, farklı biçimlerde sömürülmektedirler. Böyle bir uygulama bırakalım çözüm olma, daha çok çözümsüzlük ve umutsuzluk yaratmak dışında ulaşacağı bir sonuç olamaz. Bu yüzden kadınların ihtiyacı olan sığınılacak değil, yaşanılacak alanlar, dünyalardır.

Kadın köyleri ve öz savunma

Kadın sorununa çözüm genelde hep hayali bulunan, gerçekleşmesi imkansız bir durummuş gibi alınır. Yaşananlar kadının kaderidir algısının bir yansımasıdır aslında. Bu açıdan bu durumun çözümüne inançlı yaklaşmak, sorunun aşılması için militanvari bir tarzda duruş sergilemek gerekir. Bazı geçici çözüm yöntemleri ile bazı talepler ile hukuksal, ekonomik bazı haklar ile aşılabilecek bir sorun değildir. Beş bin yıllık devletçi uygarlık geleneğinin açığa çıkardığı bir durum ancak alternatif bir uygarlık geleneği ile aşılabilir, bu da demokratik modernite, demokratik ulustur. Yaşanan sadece fiziki bir katliam değil, kültürel, sosyal, siyasal, ekonomik, tarihsel boyutları olan bir toplum kırımdır. Kadın katliamlarını toplum kırımı olarak adlandırırsak, çözümü de toplumsal boyutta olacaktır. Kadınlar sadece kendilerini fiziki açıdan savunma yöntemi ile değil, kendileri için oluşturacakları toplumsal yaşam alanları ile katliamlardan kurtulabilirler. Örneğin bugün Afganistan'da dul mahallesi olarak bilinen, savaşta eşlerini kaybetmiş ve zorla evlendirilmek istenen kadınların kendi emek, çaba ve fedakarlıkları kurmuş oldukları bir yerleşim yeri var. Güzel bir örnektir aslında. Bu tür yerler, özellikle kadın köyleri Türkiye ve Kürdistan için de olabilir. Kadınlar burada kadın eksenli bir ekonomi, kültür, sağlık, politika, tarih, eğitim, demografya anlayışı ile yaşamı yeniden örebilirler. Çocuklar toplumsal cinsiyetçi bir toplumun dışında büyüyebilir, eğitim görebilirler. Bu açıdan tüm köleliklerden arınmış özgür yaşam alanları oluşturulmalıdır. Önderliğimizin demokratik modernite olarak belirttiği alternatif özgür yaşam modeli aslında kadın eksenli bir yaşam modelidir, kadın bakış açılı ve kadın özgürlükçüdür.

Kadın hareketlerinin bunu yapabilecek teori ve pratik güçleri vardır. Bugün binlerce kadın akademisyen, siyasetçi, aktivist, kadro var, bu gücün örgütlendikçe yapamayacağı bir şey yoktur. Şu bir gerçek ki kadının yaşadığı katliamlar kadının bütün toplumsal alanlarda yaşadığı mağdur konumu ile bağlantılıdır. Egemen erkek kadının bu mağdurluğunu kendine zemin yaparak kadına bu kadar vahşice saldırmaktır. Bu yüzden kadının kendini en iyi savunacağı ve toplumu da bu durumdan kurtarabileceği alan demokratik ulus mantığı ile geliştirilecek olan yaşam alanlarıdır. Bunun için de topluma demokratik ulusun ne olduğu, nasıl olacağı anlatılmalı, toplum bu konuda bilinçlendirilmelidir. Bu konuda öncülük yapması gereken de başta Kürdistan kadın hareketi olmak üzere bütün kadın mücadeleleridir.

Kadın hareketleri kendi içlerinde ortak mücadele zeminleri oluşturmalıdırlar. Türkiye ve Kürdistan genelinde belli bir ortaklaşma, ortak çalışmalar vardır. Ancak bu daha geniş ve kapsamlı bir zemine dönüştürülebilir. Yaşanan bu vahamet karşısında ortak mücadele stratejisi, planlamalar, projeler, gerekirse konferans ve çalıştaylar olmalıdır. Bu konu her açıdan gündemde tutulmalıdır, sorun her zamankinden fazla toplumun gündemine alınmalıdır. Devletin bu konuda uygulamaları her anlamda teşhir edilmelidir. Kadın hareketleri kendilerinin de her zaman hedef olduklarının bilinci ile kendi öz savunmalarını geliştirmelidirler. Burada jineolojinin önemli bir yeri vardır. Jineoloji kadın bilimi olarak evrensel bir karaktere sahiptir. Kadın ve bilim tüm insanlığa hitap eden gerçeklerdir. Kadın bilimi doğal olarak tüm dünya kadınları ve toplumları içindir. Bunun için başta jineoloji toplum içerisinde örgütlendirilmelidir. Her kadının kendini ifade edebileceği, bulacağı, hissedeceği bir düzey kazanmalıdır. Gerçeklik itibariyle jineoloji güçlü bir öz savunma karakterine sahiptir. Aslında jineolojinin kendisi kadının öz savunmasıdır. Kadın hareketleri de kendilerini jineoloji içinde daha güçlü ve örgütlü bir şekilde ifade edebilir. Eksik kalan yanlarını daha iyi çözümleyebilir, kazanımları ise daha toplumsallaştırabilirler. Bu açıdan jineolojinin geliştirilmesi yaşanan kadın katliamlarına karşı kadın hareketlerinin ortak bir zeminde, birlikte mücadele yürüterek güçlü bir karşı koyuşun ve alternatif yaşamın örgütlendirilmesinin zemini oluşturmaktır. Bir kadın ve toplum bilimi, yaşam bilimi olan jineoloji demokratik modernitenin bilim anlayışının temelini oluşturmaktadır. Kadın katliamlarının sosyolojik ele alınışı jineolojik bakış açısıyla olmalıdır. Çözümü de yine jineolojik ilkeler temelinde olmalıdır. Bu açıdan jineolojinin geliştirilmesi salt teorik bir gelişim değil kadının asıl öz savunma eylemidir. Kadın katliamlarına karşı yapılacak en önemli karşı koyuş her anlamda ve her alanda, her kesimden kadının kendini örgütleyebileceği bir öz savunma anlayışı, algısı ve uygulama alanları oluşturmaktır. Kendi öz savunma bilincini ve eylemselliğini geliştirecek kadın örgütlenmesi katliamlara verilecek en güçlü cevap olacaktır.

■■■

Kerkük'te sıcak günler

Nalîn Aşug

Şengal katliamının üzerinden daha birkaç gün geçmişti. Birçok arkadaşımız hazırlıklarını yaparak yola koyulmuşlardı. Onları yollamak zordu ama biliyorduk ki, onlar halkımızın onurunu savunmaya gidiyorlardı. Bizler de gitmeyi umut ediyorduk, her an bir haberin gelmesi umuduyla cihaz konuşmalarını takip etmeye çalışıyorduk. Hepimizin aklı Şengal'de, Şengal halkındaydı.

Halkımız orada vahşi bir şekilde katledilmiş, yerlerinden yurtlarından edilmişlerdi. Tarihin birçok döneminde katliamlarla karşı karşıya kalan halkımız 21. yüzyılda aynı şeyleri yaşıyordu. Vahşet bizleri öylesine etkilemişti ki bir an önce Şengal'e ulaşıp savaşmak istiyorduk. Zaten olaylardan hemen sonra yanımıza gelen Hezil ve Cuma arkadaşlar bizlerle tartışmış, toplantılar düzenlemişlerdi. Arkadaşlar eğitimin yarıda kalabileceğini, eğitim için hazırlanan bu taburun Şengal'e takviye olarak gönderilebileceğinin sinyalini vermişlerdi. Bu yüzden tüm arkadaşlar eğitim öncesi yoğunlaşmalarını daha da güçlendirdi. Şehit Mehmet Goyi Eğitim Kampı'nda iki günümüz bu temelde gelişen tartışma ve yoğunlaşmalarla geçti.

Aradan daha birkaç gün geçmişti, bizler okulun açılışı için harıl harıl hazırlıklar yapıyor, eksiklerimizi tamamlamaya çalışıyorduk. Açılışın olduğu gün öğlene doğru bir not geldi. Kerkük'e gitmek için hazırlanmamız söylendi. Hepimizde bir sevinç tufanı koptu, öylesine heyecanlanmış, öylesine mutlu olmuştuk ki, adeta dünyalar bizim olmuştu. Hiç zaman kaybetmeden hazırlandık. O kadar hızlıydık ki sanki bir dakika geç kalsak, çok zaman kaybedermiş, gidemezmişiz gibi geliyordu. O yüzden her arkadaş oyalanmadan, zaman kaybetmeden hazırlandı. Yani açılış günümüz aynı zamanda kapanış günümüz olmuştu. Bu yönüyle de en hızlı açılan ve kapanan devre olarak eğitim tarihine geçmişti.

Toplu bir şekilde Surede'ye gittik. Tabii Surede'ye ulaşana kadar slogan atarak, boğazımızı patlatarak ve köylülerle selamlaşarak ilerledik. Her yoldaşın yüreğinde inanılmaz bir sevinç vardı ve bu sevinç yoldaşların gülümseyen gözlerinden çok net okunabiliniyordu. Akşama kadar bizden önce gidecek olan Xakurkê grubunun cephane, silah ve diğer hazırlıkları sürdü. Onlar bir gün sonra gidecek olan gruptu. Arkadaşlar biz ve Xakurkê grubuna toplantı yaptı. Önce gelişen süreçe, daha sonra bizlerin bu süreç içerisindeki rolü anlatıldı. Dört parça Kürdistan'da yapılacak konumlama ve tarzın nasıl olması gerektiğine ilişkin uzun uzun değerlendirmelerde bulunuldu. Toplantıya katılım sağlayan arkadaşların güç ve potansiyelinde savaşa katılım bilinci açığa çıktı. Toplantı çok uzun sürdü ve son olarak kendini savaş alanına gitmek için dayatan arkadaşlara ilişkin de sohbet edildi. Daha sonra toplantı son buldu. Herkes Önderlik için atılan sloganlarla tüm hücrelerine kadar sanki Önderliği hissediyor, söze layık olmanın adımlarını atıyordu.

Uzun yolculuğa hazırlık

Yaşadığımız bu duygu yoğunluğundan sonra hazırlanmanın zamanı gelmişti. Öğle sıralarında yarım kalan cephanelerimizi tamamlayıp saat 15.00 sıralarında yola koyulduk. Yola çıktığımız andan itibaren çok heyecanlı anlar yaşamaya başladık. Belki dağlardan ve yoldaşlarımızdan uzak kalacaktık ama bir savaş için yola çıkıyorduk. Bunu bildiğimiz için de mutluyduk. Yola çıktık. Bizlere el sallayabilmek için yollara koyulan arkadaşlarımızı gördüğümüz zaman çok duygulandık. Şehitliğin önünden geçtiğimiz zaman "*şehid namirin ve Deniz yoldaş ölümsüzdür*" sloganlarını attık.

Büyük bir konvoyla yola çıktık, her bir aracın üzerinde HPG ve YJA Star bayrağı bulunuyordu. Kerkük'e kadar büyük bir heyecan, moral ve coşkuyla geldik. Şehirlerin içinden ilerlerken halk bizi büyük bir sevinçle karşılıyordu. O sırada halktaki mutluluğu, yüreklerindeki sevinci görebiliyorduk. Üzerimize şeker ve çiçek atıyorlardı. Bazı analar gözyaşı döke döke bize doğru koşup araçlarımıza su atıyorlardı. Daha Ranya'ya varmadan önce caddenin kenarında bir düğün vardı. Herkes sandalyelerin üzerinde oturmuştu. Oraya yetiştiğimizde ayağa kalkıp bizi selamladılar. Halkın içinde ilerlerken küçük çocuklardan tutalım yaşlılara kadar herkes ellerini uzatıp ellerimizi tutmak istiyordu.

Ranya'ya ulaştığımız zaman kalabalık bir halk kitlesi bizleri karşıladı. Umut dolu gözlerle bakıyorlardı. Tüm yolculuğumuz sırasında içinden geçtiğimiz her yerde insanlar bizleri büyük bir coşku ile karşılıyordu. Büyük bir halk kitlesi araçlarını alarak konvoyumuza dahil olmuştu. Analar, kadınlar, çocuklar, yaşlılar, gençler hepsi etten duvar olup yol boyunca sloganlar atarak moral veriyorlardı. Anaların gözlerinden sevinç ve umudun yaşları akıyordu. Öyle yoğun duygular yaşıyorduk ki bunları ifade etmek gerçekten de çok zor. Hiç durmadan aralıksız slogan atılıyor; "Bijî Serok Apo" sloganı dillerinden hiç düşmüyordu.

Halkın beklentilerini ve bize büyük bir umutla bakmalarını gördüğümde kendime "*bu halk için büyük savaşmak gerekir ki büyük kazanalım*" dedim. Eğer böyle olursa artık Güney halkının gönlünden çıkmayız.

Yolculuğumuz esnasında bir ara verdik. Bizlere bir süreliğine eşlik eden yoldaşlarla ve bizi karşılayan halk kitlesiyle vedalaştık. Halk durmadan fotoğraf ve video çekiyordu. Dağlardan uzaklaşmak yüreğimize kor gibi düşmüştü. Akan suları, tepeleri, ovaları ama özellikle de yoldaşlarımızı daha o anda özlemiştik.

Evet, işte böyle Kerkük'e kadar geldik. İki gün sonra Kerkük'e bağlı Daquk mıntıkasına doğru askeri bir konvoyla yola çıktık. Biz orada konumlanacaktık. Yolda, DAİŞ tarafından bir tuzak hazırlanmıştı. Bir mayın konvoyun önünde diğeri de arkasında patladı. Küçük mayınlar olduğu için kimseye bir şey olmadı.

Araba yolculuğu fiziksel olarak hepimizi çok zorlamış, birçok yoldaşımız halden düşmüştü. Gitmemiz gereken yere yakın bir yerde yeniden durduk. Orada bulunan arkadaşlar büyük bir sevinçle bizleri karşıladı. Arkadaşlarla buluşmamız tüm yorgunluğumuzu almıştı. Besê Erzincan arkadaş bizleri karşılayanlar arasındaydı. Biraz dinlendikten sonra Agîd arkadaş bizlere toplantı yaptı. Peşmergelerle birlikte savaşacağımızı, bu yüzden de birçok noktada çok dikkatli olmamızı, PKK militanlığını en iyi şekilde sergilememizi vurguladı.

Toplantıdan sonra esas yerimize gitmek için yola çıktık. Burada peşmergeler bizi karşıladı. Bizlere tim ve takım olarak kalacağımız yerler gösterildi. İşin açıkçası bu yerler kalmak için çok müsait değildi. İnsan ne içinde oturabiliyor ne de uzanabiliyordu. Daha en baştan peşmergelerin düzensizlikleri kendisini göstermişti. Hepimiz çok yorgun düşmüştük. Ortalığı düzelttikten sonra nöbetçilerimizi çıkartarak dinlenmeye koyulduk.

Eski askeri havalimanı artık PKK gerillaları ile peşmergelerin ortak kullandıkları bir üslenme alanı olmuştu. Yönetimimizdeki arkadaşlar daha sonra peşmerge yönetimi ile biraraya gediler. Bizlere iki akrep ve bir panzer verildi. Agît, Dayan ve Şahin arkadaşlar bu araçlar üzerinde çok çabuk hakimiyet sağladı. Her iki akrebin üzerine BKC'ler yerleştirildi. Bu akreplerden bir tanesi YJA Star'a aitti. Arkadaşlar birkaç deneme turu yaptı. Diğer araçlara da BKC'ler yerleştirildi. Bu araçlardan da ben sorumluydum.

Dağ koşullarından ve dağ savaşından sonra, şehirde gerillacılık yapıp akrep gibi araçları kullanmak ilk zamanlar bizlere tuhaf geldi. Toplantı, tartışmalar, düzen-

lemeler tamamlandıktan sonra asıl yerimize yani karargah olarak kullanacağımız yere gitmek için yola çıktık. Akrep, panzer ve diğer askeri araçlara yerleştik. Şehrin ortasından araçlarla geçerken bizleri gören halk şaşkın olduğu kadar sevinçli ve coşkuluydu. Onları en çok şaşırtan ise kadın gerillalardı. Birçoğu ilk defa bu manzara ile karşılaşıyordu. Onların bu meraklı ve sevinçli bakışları bizleri de etkiledi. Önderlik çizgisinde savaşmak ve bu halka layık olmak için elimizden gelen neyse onu yapmalıydık.

İlk an ilk patlama

Yolculuğumuzda belli bir yere kadar hiçbir sorun çıkmadı. Noktaya yaklaştığımızda kadın arkadaşların içinde bulunduğu araçlar öndeydi. Erkek arkadaşlar ise biraz daha arkadan geliyordu. Bir anda erkek arkadaşların araçlarının geçtiği yerde bir patlama oldu. İlk önce havan saldırısı sandık. Hemen silahlarımıza sarıldık. Bu anda peşmergelerin sersemlemiş olması bizleri çok şaşırttı. Pusu ihtimaline karşı hepimiz silahlarla pozisyon aldık. İki mayın patlamıştı. Bir mayın arkadaşların içinde bulunduğu aracı hafiften kaldırmış, biraz sarsmıştı. Patlamanın etkisiyle yerden gelen bir taş parçası erkek arkadaşlardan birinin yüzüne çarpmış, yüzünü kan içinde bırakmıştı. Araçların hepsini aynı yere çekmiştik, bu çok büyük bir hataydı. Peşmergeler bizim için endişelenseler de yanlışın en büyüğünü onlar yapmıştı. Daha bu patlamanın üzerinden kısa bir süre geçmeden doçka sesleri gelmeye başladı. Bulunduğumuz alanın çok tehlikeli olduğuna karar verip araçlarımıza binerek oradan uzaklaştık. Gittiğimiz yer tam bir çöldü. Tek bir ağaç, yeşillik yoktu. Ve her yer çok kirliydi. Yaralanan arkadaşımız için bir ambulans geldi. Yarası ciddi değildi fakat taş yüze çok sert çarptığı için kanaması yoğundu.

Keşif için peşmergelerin mevzilendiği yere gidilecekti. DAİŞ çeteleri mevzilere çok yakındı. Neredeyse çetelerin konumlandıkları yerlerin hepsi Araplara aitti ve köylülerin çoğu onlara yardım ediyordu. Kaldıkları her yere siyah bayraklarını asmışlardı. Tabii insan Kürdistan topraklarında bu manzarayı gördüğünde çok etkileniyor. Peşmergelerin iyi tedbir almamış olması onları cesaretlendirmişti. Bu yüzden de topraklarımıza çok çabuk ve rahat gelip yerleşmişlerdi. Bu durum gerçekten de öfke yaratıyordu.

Toprak insanın namusudur. İnsan kirli ellerin namusuna uzanmasına asla izin vermez. İşte biz de bunun için buradayız. Halkımıza, bizlere ait olan toprakların başkalarının eline geçmesine asla izin vermeyeceğiz. Büyük bir inanç ve kararlılıkla savaşacağız. Önderliğimizin başlattığı hamleyi zafere ulaştırarak dört parça Kürdistan'ı egemenlerden ve çetelerden kurtaracağız.

Hareketli günlere hazırlanıyoruz

Gün geçtikçe dağlara olan özlemimiz de artıyordu. Şehirlerin insanı boğduğunu, halden düşürdüğünü, ruhunu alıp götürdüğünü burada daha iyi anlıyordum. Kerkük'ün çöl sıcağına ise hiç dayanamıyorduk. Bazen terden sırılsıklam oluyor, kendimizi suyun altında buluyorduk. Bu sıcaklıklardan dolayı da nöbetçi olan arkadaşları sık sık değiştiriyorduk.

Kerkük'te yaklaşık iki ay kaldıktan sonra büyük bir eylem yapma kararı aldık. Aslında bulunduğumuz bu süre içinde de eylemlerimiz oluyordu ama bu öyle değildi. Arkadaşlar çok kapsamlı bir eylem üzerine yoğunlaşıyorlardı.

28 Eylül gecesi savaş uçakları ve helikopterler saatlerce tepemizde uçuş yaptı. Uçakların sesiyle ayağa kakmamız bir oldu. Hemen silahlarımızı alıp mevzilendik. Daha sonra arazide güvende olabileceğimiz noktalarda konumlandık. DAİŞ çeteleri tarafından keşif uçağına doçka ile saldırı oldu. Uzun süre doçka ile atış yapıldı. DAİŞ o gece sabaha kadar uçaklara ateş etti. Biz de uzun süre göğü aydınlatan doçka atışlarına bakarak bekledik. Bir süre sonra uçaklar uzaklaştı ve dokça sesi kendiliğinden kesildi. Biz de yavaş yavaş gruplar halinde noktamıza döndük. Nöbetçiler duyarlı olmaları konusunda uyarıldılar.

Sabah erkenden uyandık. O gün Kerkük tarihinde çok önemli bir gün yaşanacaktı. Gün içerisinde arkadaşlar yorgun düşmesin diye saat 06.00'da rojbaş çekildi. Daha sonra herkes hareketli güne hazırlanmaya başladı. Saatler süren yönetim toplantıları oldu. Şehit Cesur taburu ve diğer tabur bir araya geldik. Toplantıdan toplantıya geçip durduk. Heyecan dolu bekleyişler yüreğimizi, bedenimizi harekete geçiriyordu.

Toplantıların sonucunda eylem planlaması tamamlandı. Kerkük gücünün yanısıra Maxmur'dan da bir tabur eyleme dahil olacaktı. Tabii peşmerge birliği de bizimle birlikte hareket edecekti. Çetelerin bulunduğu köy günler öncesinden keşfedilmiş, tüm ayrıntılar tartışılmış, bunun sonucunda eylem kararına gidilmişti.

Önderliğimizin müzakere için verdiği süre 30 Eylül tarihinde dolacak; partimiz de buna göre bir karara ulaşacaktı. Bu yüzden 30 Eylül günü eylem günü olarak belirlendi. Bu eylem hem bir intikam, hem Türkiye'nin dayattığı çözümsüzlük sürecine cevap hem de Kobanê'de direnen halkımızın yükünü hafifleten bir eylem olacaktı.

Eylem için tüm hazırlıklarımızı tamamladık. Yapılan toplantıda gruplar belirlendi. Merwan arkadaş saldırı grubundaydı ve eylemi o başlatacaktı. Armanc arkadaş ise onun savunmasında yer alacaktı. Ben ise BKC ile onların savunmasında kalacaktım, Renas arkadaş ise benim yanımda yardımcı olarak bulunacaktı. Yine Kemal ve Rojîn arkadaşlar da B7 silahı ile saldırının savunması olarak eylemde yerlerini alacaklardı.

Diğer kolda ise Tamara Warjîn arkadaş kol komutanı, Brûsk arkadaş yardımcısı, Delîla arkadaş kleş ve bombacıydı. Simko arkadaş BKC, Viyan arkadaş B7, Dilxwaz ve Amed arkadaş kleş ve bomba, Serwer arkadaş B7 kullanacaklardı. Bu grup sonradan ikiye ayrılacaktı. Saldırının takviye grubunda ise Çiya Heybet arkadaş kol komutanı, Fırat arkadaş kol komutan yardımcısı olarak yer alıyordu. Aziz arkadaş BKC, Axîn arkadaş kleş ve bomba, Armanc arkadaş B7 kullanacaktı.

Rêbaz, Mazlum, Rûbar, Tekoşer, Rizgar ve Erdal arkadaşlar eylemde yer alan arkadaşlardı. Fakat son dakikada savunma gruplarında bazı değişiklikler oldu. Nedeni ise son dakikada bazı zırhlı araçların gönderilmiş olmasıydı. Bu yüzden bazı arkadaşlar o zırhlı araçlara düzenlendi. Saldırı grubu olduğu gibi kaldı. Düzenlemeler okunduğunda neredeyse heyecandan kalbim duracak gibiydi. O gün sadece eylem anının üzerine yoğunlaştım. "Arkadaşları nasıl güçlü savunabilirim, rolümü nasıl oynayabilirim? Nasıl rahat ve soğukkanlı olabilirim?" gibi konularda yoğunlaştım.

Peşmergeler gerekli olan malzemeleri zamanında getirmediği için eylem planlanan zamanda gerçekleştirilemedi. Biraz gecikmeli başladı. Saldırı yapacağımız köyde acayip bir sessizlik ve durgunluk hakimdi. Bu durum bizi oldukça şaşırtmıştı. Tanklar çok ses çıkartıyordu fakat köyden hiçbir ses çıkmıyordu. Bir arkadaş; "*heval acaba bunlar eylem yapacağımızı mı duydular*" diye sordu. Aslında hepimizin kafasından biraz bu soru geçiyordu ama öyle olmamasını umuyorduk. Peşmergeler eylem yapılacağını telefondan herkese duyurmuştu. Onları engelleyemiyorduk, ellerinde telefon herkes ile her şeyi konuşmuşlardı. Biz elimizden geldiği kadar deşifrasyona dikkat etmeye çalışıyorduk ama onlar buna hiç mi hiç dikkat etmiyordu.

Eylem başlıyor

Saat 04.00 olmuştu. Kordinede yer alan arkadaşlar cihazdan Merwan arkadaşa hazır olup olmadıklarını sordu. Merwan arkadaş hazır olduklarını söyledi. Alınan olumlu cevaptan sonra araçlar tozu dumana katarak köye giriş yaptılar. Bu kapsamlı bir intikam eylemiydi. Şehit düşen yoldaşlarımızın intikamını alacaktık. Saldırı talimatı ile birlikte Merwan arkadaş devreye girmiş, eylemi başlatmıştı. Birden her taraf bir toz bulutu içinde kaldı ve her taraftan yağmur gibi mermiler yağmaya başladı.

Savunma durduktan sonra biz hemen harekete geçtik. Önümüzde bir cadde, bir de büyük bir su kanalı vardı. Onları geçmek zorundaydık. Ben ve heval Renas, arkadaşları savunduk. Önce heval Mervan ve Armanc, sonra heval Rojîn ile Kemal gitti. Biz daha arkadaşları savunuyorduk ki birden bir ses duydum. Ses çok yakındı, bir sızlama sesi gibiydi. Bizden bir arkadaşa mı yoksa çetelerden birine mi ait ayırt edemedim. Daha sonra sesin Mervan arkadaşın sesi olduğunu anlayıp sese doğru gitmeye başladım. Ben daha ona ulaşmadan, bu sefer cihazdan sesini duydum. "Bijî Serok Apo" diyordu. Saniyeler süren kısa bir şaşkınlıktan sonra kendimi toparlayıp sesin olduğu yöne doğru ilerlemeye başladım. Oraya yetiştiğimde Armanc arkadaşa neler olduğunu sordum. Armanc arkadaş yaşananların etkisini atlatamamış bir şekilde, "*çeteler buraya tuzak kurmuşlar, Mervan arkadaş da bu tuzağa bastı. Yaralanınca onu almak istedik ama bize uzaklaşmamızı, kendisiyle zaman kaybetmemizi, düşmana saldırmaya devam etmemizi söyledi ve bombasını kendisinde patlattı*" dedi. Çatışma içerindeydik ve olayın ayrıntılarını sormam mümkün değildi. Bu yüzden hızlı bir şekilde olanları koordineye bildirdik. Arkadaşlar hemen oradan geri çekilin talimatı verip; "*hammerler size doğru geliyor, heval Mervan'ı mutlaka getirin. Ne pahasına olursa olsun getirin*" dediler.

Hemen savunma grubu oluşturduk ve birkaç arkadaş, Mervan arkadaşın cenazesini almaya gitti. Cenazeyi getirir getirmez bir arabanın içine koyduk. İlk o araba hareket etti. Araba gittikten sonra birbirimizi savunarak köyün arkasında bulunan son evin bahçesine gidip zaman kaybetmeden mevzilendik. Duvarları delip önce BKC için yer yaptık. Hemen yanımızdaki evde bir aile vardı. O aileyi getirip denetimize aldık. Aile geldiğinde hemen hepsi korkudan titriyordu. Biz sakin ve rahat davrandığımız için onlar da kısa bir süre içinde rahatladılar. Sonradan telefonla başka bir aileyi çağırdılar. Böylece köyün yarısı yanımıza toplandı.

Ertesi gün öğlene kadar oradaydık, saat 01.00 civarlarında artık düşman bize doğru ilerliyordu. Bizi kuşatıp imha etmek istiyordu. Sayımız çoktu ve yerimiz pek müsait değildi. O esnada "*nasıl düşmanın üzerine gidip imha edebiliriz*" diye düşünürken "*peşmergeler geri çekiliyor*" haberi geldi. Biz bu habere büyük öfke duymuş ve koordineden "*saldırıya geçin*" talimatını beklerken "*geri çekilin*" dediler. Her ne kadar saldırmak için iddialı ve ısrarlı davransak da geri çekilme talimatına uymak zorunda kaldık. İki gurup şeklinde hammerlere binerek geri çekildik.

Gerçekleştirdiğimiz bu eylem ile DAİŞ'e büyük bir darbe vurmuştuk. Otuz beşten fazla ölüleri vardı. Bizden Mervan Gezgör arkadaş kahramanca şehit düştü. Mervan arkadaş çok kısa zamanda hem oradaki arkadaşların hem de halkın kalbini kazanmıştı. Çocuklarla çocuk, büyüklerle büyük olan bu arkadaş, sıcak ve samimi duruşundan dolayı halkın saygısını da kazanmıştı. Özellikle de o bölgede bulunan Kakailer Mervan arkadaşı kendi evlatları gibi sahiplenmiş, onu bir Kakai gibi kabul etmişlerdi. Ve sonsuzluğa olan yolculuğunda onu yalnız bırakmamışlardı…

■■■

ŞEHİT SORXWİN'in (Özgür Kaya) kaleminden

Koçerê yoldaş bütün cephelerde bizimle

Haziran ayının sıcak bir günü, yine tepeciyim. Kaşura'da Kuzey ve Güney'i ayıran sınır, Kürdistan'daki kara bir leke gibi görünüyor. Karşıda henüz erimeyen karlar, benek benek Hakkari'nin dağlarını süslüyor. Elimde dürbünle tabiatı seyrederken, yanımdaki cihazdan bölüğümüzle yapılan konuşmaları dinliyorum, sevinçten uçuyor gibiyim.

Kadın arkadaşlar bugün sınıra saldırı düzenleyecek. Sabah, eyleme katılacak arkadaşlar bulunduğumuz tepeye geliyorlar. En önde kol komutanları gelip planı hazırlıyorlar. İçlerinde kan-ter içinde kalmış Koçerê görüyorum.

O'na hepimiz çok derinden bağlı olduğumuzdan kendisini derinden süzüyorum. Çünkü her an şehit olabilir diye düşünüyorum. Derin derin kendisine baktığımı gören Koçerê hevalin bana söylediği sözler farkına varmadan beni ağlatıyor.

Bunları söylemişti: "Biliyor musun, nasıl bize daha önceden bu sınırların olmadığını hikaye gibi anlatıyorlarsa, bir gün gelecek bu sınırlar kalkacak ve bu sınırın varlığı bu sefer yeni nesillere bir masal gibi anlatacak" demişti, alçak bir sesle. Sanki bu sözleriyle yarınki eylemleri arasında bir bağ kurmaya çalışıyordu. Almanya'da büyümesine rağmen, Kürdistan dağlarıyla bütünleşmiş, dağların sevdalısı olmuştu.

Koçere ile 1993 sonbaharında Gabar'da tanıştık. Gabar o süreçte parti yaşam ve tarzından çok uzaktı. Partinin ölçülerinden çok, bireylerin tarz ve ölçüleri uygulanıyordu. Özellikle kadın arkadaşlara yaklaşımlar ise, aşiret-aile içindeki yaklaşımların parti saflarına yansıyışı biçimindeydi. Kadın arkadaşların keyfe takma zorunluluğu, sigara içmeme, erkek arkadaşlarla konuşmama gibi bir sürü yetmezlik yaşanıyordu. Bu yaşananlar Koçere hevalin kabul edeceği, normal karşılayacağı şeyler değildi. Bu anlayışlara karşı büyük bir direniş verdi.

Pratik sahada yeni olduğundan yöntem tutturmakta epey zorlanıyordu. Birçok yanlış yaklaşımlara da maruz kaldı. Ama hiçbir zaman parti doğrularından taviz vermedi. Hep radikal bir tutum sergiledi. Hiçbir zaman eksiklik ve yetmezliklerle uzlaşmadı, doğru olan neyse, ortaya koyuyor ve uygulayıcısı oluyordu. Fiziki yönden kendisine çok yüklendi, eylemlere ağırlık verdi, askeri yönden çok gelişti. Zaten cesaretiyle tanınırdı.

Bir gün Garzan Eyaleti'ne geçiş yapacakları sırada pusuya düşen, grupta yaralı bir arkadaşı sırtında taşıyıp, düşmanın eline geçmemesi için büyük bir çaba harcayan Koçerê hevalin kendisi de omuzundan yara alır. Arkadaşlara yük olmak istemeyen, diğer yaralı arkadaşın düşmanın eline geçmemesi gerektiğini düşünerekten silahını ve raxtını hiçbir arkadaşa vermeden büyük bir iradenin ürünü olarak pusuyu boşa çıkararak bir kahramanlık örneği sergiler.

1993 sonlarında birliğin Güney'e geçmesiyle Koçerê arkadaşta geçer. Metina'da bir süre tedavi gördükten sonra tekrar Botan'ın Kaşura mıntıkasına geçer. Artık savaşa her yönüyle hazırdır. Ve fiziki olarak güçlendiğinden BKC silahını alır. O'nda silaha bağlılık bütün yapısı içinde örnek alınacak düzeydedir. O sürekli BKC'sini yağlayıp, temizlerken, silahı, birliğin en parlak, temiz silahı olmuştur. Bunun üzerine arkadaşlar arada bir "Koçerê heval senin BKC'nin bir gün bu parlaklığıyla bizi deşifre edecek" deyerek şaka yapıyorlardı. O'nun çatışmalarda BKC'ye hakimiyeti, cesareti, düşmanın üstüne gözükara gidişi her zaman örnek alınırdı. Yaşam içinde fedakardı, yoldaşlarına öğretir ve öğrenirdi. Yaşam içerisinde doğal bir komutandı. Gerek katılımından önceki sosyal gelişkinliği, gerekse parti ve Önderlik sahasında aldığı eğitim, kendisini daha çok geliştirmiş öncü rolünü oynaması sağlamıştı.

Kış hazırlığı, üslenme olanakları ve eğitim çalışmaları için Metina'ya geldiğinde o süreçte yapılan 1. Ulusal Kadın Kongresi'ne delege olarak katılır. O kadının özgürlüğüne sonuna kadar inanıyor, inandırıyor ve bununla yetinmeyip "özgür kadın kişiliğini" kendi somutunda yaratmaya çalışıyordu. Daha sonra ruhuyla, düşüncesiyle kendini kongreye katan Koçerê heval, kadını özgürleşmesi için elinden gelen bütün çabasını harcayacağına, bunun için kendisine yükleneceğine dair söz vererek Özgür Kadınlar Birliğinde alır. Ve Botan Eyaletinin 7. bölgesi Kaşura mıntıkasına komutan olarak gider.

Pratik sahaya geçmesiyle birlikte düşman güçlerinin 1994 bahar operasyonu başlar. Bu sırada savaş içerisinde bulunan hasta ve yaralı arkadaşların mangasının sorumluluğunu kimsenin üstlenmediğini görür ve manganın sorumluluğunu alarak zor anlarda her zaman yoldaşlarının yanında olduğunu gösterir. Koçerê heval kadın bölüğünde kaldığı sürece çok değerli bir komutan, bölüğün eğitmeni, 7. bölge basın-yayın biriminin sorumlusu, Metina-Kaşura arası kurye, 7. bölge muharebecisi gib bütün işleri beraber yürütüyordu.

Yaşamın her alanında Koçerê hevali görmek mümkündü. Ve hemen Koçerê elinde telsiziyle, özellikle Kaşura'nın en yüksek tepesinde (Kiste tepesinde) "Kervan Gohdare" diyor, bir yandan daktilo başında Önderliğin talimatlarını yazıyor, yine çantası sırtında, silahı omuzunda grubun en önünde kurye olan Metina'ya gidiyor.

Yıl 1995. yaz sıcaklığında Metina dağları kan ağlıyordu. Gelen kan ve barut kokularına insan artık tahammül edemiyordu. Böyle günlerde, saldırılarda yer almak, düşmanla göğüs göğüse çarpışmak, ihaneti bir daha yeşermemecesine tarihe gömmek büyük bir cesaret ve fedakarlık ve azim istiyordu. İşte o zamanlar Koçerê heval, sürekli saldırı gruplarında yer alıyordu. Kazandığı her mevzi onun için, büyük bir başarı ifade ederken, bu mutluluğu ve heyecanı etrafındakilere de yaşattırıyordu. Son olarak başarı elde ettiğimiz Kanimasi eylemini Koçerê heval bir türlü unutamıyor, arkadaşların düşman üzerine nasıl yürüdüğünü, nasıl korkup kaçtıklarını habire anlatıyor ve her zamanki gibi ardından kahkaha atıyordu.

Şehit düşmeden önce, Begova kuşatmasında yine yerini alır. Eyleme grubuyla birlikte katılır ve başarı elde ederek geri döner. Begova kuşatmasının üçüncü günü; Koçerê hevalin bulunduğu grup, oldukça yorgun ve bitkin bir durumdadır. Ancak düşmana ufak da olsa bir taviz vermemektedirler. Güneşin çocukları her günü bir önceki günden daha büyük başarılarla doldurmak zorundadırlar.

Eyleme gitmeden önce her arkadaşa bir parça kuru ekmek dağıtılır. Herkes ekmeğini yerken, Koçerê heval ekmeğini yemeyip, cebine koyan ve yanındaki arkadaşa, "Bu ekmeği eylemden döndükten sonra zafer sevinciyle yiyeceğim" der. Karanlık çökmeden düşman karşısında mevzisini alır. Grubu saldırı-savunma grubudur. Saldırı grubu rolünü oynadıktan sonra, sıra savunmaya gelir ve bu sırada Koçerê heval grubuyla birlikte düşmanın üstüne üstüne yürür. Bir yandan çatışır, bir yandan cihazıyla arkadaşlarla bağlantı kurarken, ihanet kurşunu Koçerê hevalin şafak kadar açık alnından isabet alır.

O an bütün cihazlar durmadan "Koçerê'yi şehit verdik. Koçerê'yi şehit verdik" deyip tekrarlayıp duruyorlardı. Bölük komutanımız birden kendisini tutamayıp; "Hayır bu haber doğru olamaz, Koçerê şehit olmadı" deyip, çığlıklar atmıştı. Begova yakınındaki Habur Suyu bu ölüme tepkiymiş gibi, büyük bir hırçınlıkla çağlayarak, başını bir o yana bir, bu yana vuruyordu. Uzun bir çığlıktan sonra artık o da sessizleşmiş bir şeklide Koçerê'ye selama duruyordu.

Güneşin ilk ışıklarıyla, yoldaşlarının omuzları üzerinde Metina dağ silsilesine misafir gidiyor Koçerê heval! Uğurlarken onu, buğulu gözler uzaklara takılı, düşünceler daha bir derin, sıkılan yumruklar, zılgıt gibi gelen mermi sesleri, hep bir ağızdan söylenen bir sloganı anımsatıyordu: Koçerê ölmedi ve ölmeyecek!

Koçerê, artık şehitler ordusunun bir neferidir ve şimdi toprak ananın sıcacık kucağında uyuyor.

Bingöl Yağış (Koçerê)
Şehadet tarihi: 1995, Metina